הארץ

85 אג' יום ד' י"ז באב תשמ"ז, 12 באוגוסט 1987 VOL. 68/20759 AUGUST 12 1987

טיולי יפן ישראל

רח' יהודה הלוי 89 ת"א 03–440287, 03–615613

המזרח הרחוק

היום יום ד', ה־12.8.87 תתקיים הרצאתו של ד"ר מיכאל אשכנזי בלווי שקופיות על יפן – מהאומנות המסורתית עד הטכנולוגיה המודרנית.

ההרצאה תתקיים בבית העיתונאים רח' קפלן 4 ת"א בשעה 20.30

– הציבור מוזמן –

בגמר ההרצאה ינתן מידע למעוניינים אודות אפשרויות אטרקטיביות ביותר על טיסות וסיורים לכל המזרח הרחוק ולאוסטרליה.

בסיוע המרכז לקשרי תרבות מדע ותיירות יפן־ישראל

שולץ יבוא באוקטובר; עשוי להציע הסדרים זמניים בגדה

– המטרה: לעקוף זמנית הוויכוח סביב הוועידה ● צ'ארלי היל מצפה לקבל היום הצעות חלופיות של שמיר לוועידה ● מחפשים הגדרה חדשה לוועידה על מנת להשלים עם ליווי בינלאומי

מאת עקיבא אלדר

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: שר הבטחון לשעבר עזר ויצמן

על: גירסת שרון למלחמת לבנון

(עמ' 2)

*

נבון: קייטנת כך היא מחתרת מסוכנת העתידה לפעול בכוח הנשק (עמ' 2)

*

במשפט דמיאניוק: המומחית האמריקאית מודה: "אינני מומחית לדבק, לממיסים ו'לנייר'" (עמ' 3)

*

עורך "פרווה" מתלונן על תקיפה חמורה מצד שוטרים שעצרו אותו (עמ' 8)

*

וורדמיל®

המילה האחרונה בעיבוד תמלילים

י־ם: 639015 ,227248,699311

ת"א: 615270 ,285282 ,499389

צפון: 04־333950 ,335233 06־571343

יתכן שהממשלה לא תכריע גם ביום ראשון הקרוב בעניין פרוייקט הלביא; שמיר חושש מהתפטרות שר האוצר נסים

לחץ אמריקאי על ישראל: בטלו ה"לביא"

דובר מחלקת המדינה: ביטול הפרוייקט ישרת את האינטרסים של שתי המדינות; יש לנו חששות חמורים הנוגעים לעלות הייצור ולהשפעה על ביטחון ישראל וכלכלתה ● הניסוח החריף נקבע על דעת שולץ ● היועץ לביטחון לאומי של רייגן לשגריר ארד: לישראל אין המשאבים לפיתוח וארה"ב אינה מתכוונת לסייע ● ח"כ שפירא מנע יוזמת אבן לכנס שוב הוועדה המשותפת לוועדת חוץ וביטחון וועדת הכספים להצבעה חוזרת

מאת צבי בראל, שליח "הארץ" בארה"ב

(סוף בעמוד 4)

לאחר 5 שנים בהן נמנע מלדון בצורה מקיפה בתכנון וניהול מלחמת לבנון הציג שר הבטחון לשעבר את גירסתו

שרון: בצבא ובמערך ידעו מראש ותמכו במהלכי המלחמה; העבודה: אין מנוס מוועדת חקירה

שרון: זו היתה מלחמת הצלה במלוא מובן המילה, מלחמה בלתי נמנעת, ואני גאה שהיתה לי הזכות לתכנן ולנהל אותה ● יעדי המלחמה לא היו שונים מיעדים של שרי ביטחון שקדמו לי, בהם עזר ויצמן שכבר ב־1980 התבטא כי ישראל נערכת לכיבוש ביירות במלחמה

מאת ראובן פדהצור, סופר הצבאי של "הארץ"

"זו היתה מלחמת הצלה במלוא מובן המילה, ואני גאה שהיתה לי הזכות לתכנן אותה ולנהל אותה". כך פתח שר הביטחון לשעבר, אריאל שרון, את הרצאתו על מלחמת לבנון במרכז למחקרים אסטרטגיים באוניברסיטת תל־אביב.

אריאל שרון בהופעתו באוניברסיטת ת"א (צילום: עודי קרן)

(סוף בעמוד 2)

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: חם ויבש בפנים הארץ ובהרים, הביל במישור החוף.

הטמפרטורות:
- ● ירושלים: 24–34
- ● תל־אביב: 25–32.
- ● חיפה: 23–34.
- ● באר־שבע: 23–38.

הגולן 23–36, צפת 25–35, שומרון 21–36, נתב"ג 24–34, ירדן 27–43, אילת 29–44.

זכו בלוטו

בהגרלה אתמול עלו בגורל המספרים הבאים: 1, 14, 21, 28, 32, 33. המספר הנוסף: 40.

שערי הדולר

	שער הדולר בש"ח	השינוי
יציג	1.6218	+0.0006
העברות	1.9276	+0.0007
שטרות	1.7000	+0.0100

שער הסל

יציג	1.6713	+0.0005

בגליון זה 14 עמודים

פרשנות / זאב שיף

הגירסה של שרון: ציטוטים סלקטיביים, סתירות פנימיות

ההופעה אמש היתה הצגה טיפוסית של אריק שרון ● התזה שלו: זו היתה המלחמה הכי מאורגנת, הכי מתוכננת; כל המטרות הושגו; כל מי שצריך קיבל דיווח – אך שוב התגלה כי מה שאמר לצה"ל ולעיתים גם לנוצרים לא אמר תמיד בזמן לממשלת ישראל

(סוף בעמוד 2)

בבנק לאומי אתה מרוויח יותר.

הצטרף לאחד החשבונות של בנק לאומי הזכה ברווח יומי. אם יש לך השקעות בסך 50,000 ש"ח ומעלה בבנק לאומי אתה יכול ליהנות מ"חשבון יומי זהב". החשבון המעניק לך יתרונות ייחודיים.

לפניך פירוט ההטבות המוענקות לך בכל אחד מהחשבונות החדשים של בנק לאומי:

פיקדון בקרה	חשבון יומי זהב	חשבון יומי
מחליף תפ"ס	מחליף את "עו"ש פתוח ויהב"	חשבון עו"ש ללקוחות פרטיים
1,000 ש"ח ומעלה ריבית זכות יומית **11% שנתית** דיוחר	מהשקל הראשון ועל כל סכום שהוא, ריבית זכות יומית **9% שנתית**	150–2,000 ש"ח ריבית זכות יומית. **7% שנתית**
	משיכת יתר עד 10,000 ש"ח בריבית 2% לחודש	• משיכת יתר עד 2000 ש"ח בריבית 2% לחודש. • עד 5000 ש"ח בריבית 2.5% לחודש.
	• דיוח זהב דינמי לשנה • דו"ח הכנסות והוצאות	• דו"ח הכנסות והוצאות
	פטור מעמלות על כל הפעולות בחשבון כולל שיקים*	
	בתמורה ליתרונות אלה תשלם 3 ש"ח לחודש בלבד	
	יופעל מ־6.8.87	פועל מ־5.7.87

* למעט ציקים בסכומים של למטה מ־50 ש"ח.

משיכת היתר מותנית בבטחונות כמקובל.

הבנק רשאי להפסיק את ההטבות או לשנותן בכל עת.

פרטים בכל סניפי בנק לאומי.

בנק לאומי - רווח יומי

העבודה: שרון שיקר ועיוות; וייצמן: קישקוש בגרוש; בגין מסרב להגיב

אל"מ (מיל.) אלי גבע: חלקים רבים מדבריו מסולפים ורחוקים מהאמת ● מוטה גור: מסכת שקרים; ציטוטים הוצאו מהקשרם ● אריה נאור: הממשלה לא ידעה על המהלכים בעת המלחמה ● יוסי שריד: מול עדותו עומדים 650 קטגורים ● רן כהן: זה נסיון ציני להתחמק מאחריותו ולהטילה על אחרים ● רעיה הרניק: זה הרגע שבגין חייב לצאת משתיקתו

מאת אילן שחורי וראובן פדהצור סופרי "הארץ"

מפלגת העבודה תחדש את תביעתה להקמת ועדת חקירה ממלכתית לאירועי מלחמת לבנון, בעקבות דבריו של שר הביטחון לשעבר, אריאל שרון, אתמול בפני המרכז למחקרים אסטרטגיים באוניברסיטת תל־אביב.

גורמים בכירים במפלגת העבודה טענו אמש כי עתה, לאחר השמעת דבריו השיקריים והמעוותים של שרון על ההכנות ומהלכי המלחמה, אין מנוס מחקירה יסודית וממלכתית של הטרגדיה שאליה נגררה מדינת ישראל.

(סוף בעמוד 5)

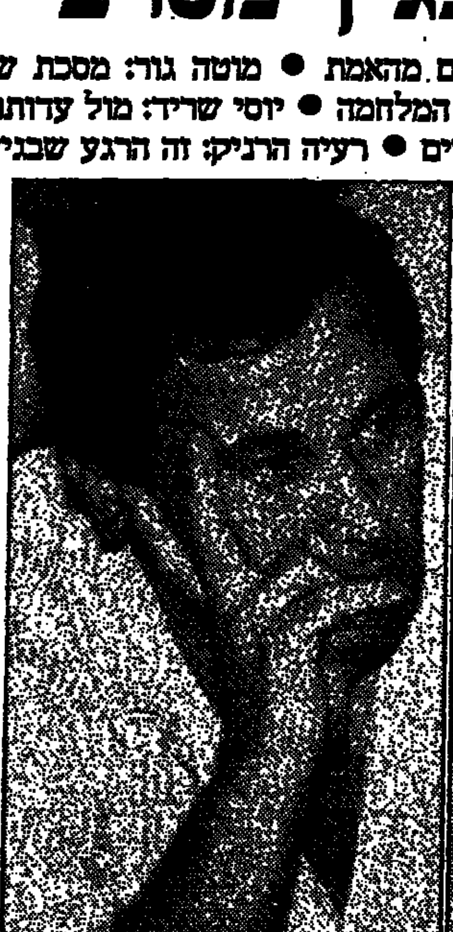

מקשיבים להרצאת שרון אמש (מימין לשמאל): רסן איתן, יוסי בנבשי – ואל"מ (מיל.) אלי גבע. (צילומים: עודי קרן)

שוק ההון

ירידות בצל משבר הלביא

מאת יהודה שרוני

הבורסה הגיבה אתמול בירידות שערים במניות ההנפקות, בעקבות הצבעת ועדת הכספים והבטחון של הכנסת בעד המשך פרוייקט הלביא. גם דברי שר האוצר משה נסים על הטלת מסים חדשים למימון הפרוייקט העכירו את האווירה.

שרף את הקמה: בועז שפירא

هكذا صدر الأصل

مكتمة الأصل

ראיתי שמעתי

לשמיר טוב בבית

לראשונה מאז כינונה של ממשלת האחדות הלאומית יצא אתמול ראש הממשלה, יצחק שמיר, לשלושה ימי חופשה ומנוחה. שמיר החליט להיצפש בביתו ולא לצאת לבית מרגוע או לבית מלון, כעצת מקורביו, בהסבירו: "אני מרגיש הכי טוב בבית". עד היום סירב שמיר לצאת לחופשה, והחלטתו לי־הנות ממספר ימי מנוחה מעידה כאלף עדים על הרגיעה הפולי־טית שבה הוא נמצא לאחר שהצליח לעבור בשלום את כל המשברים של התקופה האח־רונה.

אלא ששמיר יקטע כבר היום את חופשתו בשעות הבוקר ויקבל בביתו לפגישה שניה את השליח האמריקאי צ'ארלס היל. שמיר גם גם לקראת צאתו לרומניה לביקור של ארבעה ימים. הוא יפגש שם עם הנשיא, ניקולאיה צ'אושסקו.

אילן שחורי

שריד בורך גם בכושר נבואה

בהרצאתו אתמול במכון ל־מחקרים אסטרטגיים באוניבר־סיטת תל אביב, השמיע השר אריאל שרון לראשונה את גרסתו על אירועי מלחמת לבנון. דבריו עוררו, כצפוי, סערה ומבול של תגובות ב־מערכת הפוליטית. מי שביקש שלא להחמיץ את ההגיגה הוא הח"כ יוסי שריד, הנופש בי־מים אלה בספרד. שריד גיבש את תגובתו לדברי שרון (מבלי ששמע אותם) טרם צאתו לחו־פשה, ואתמול בשעות הבוקר הכתיב אותם טלפונית לעוזרו הפרלמנטרי, שראג בשעות אחר הצהרים לעדכן את הכתבים. (ראו התגובה עצמה בעמוד ראשון).

אילן שחורי

הפלונטר של שרון ושילון

ועוד בעניין הרצאתו של שרון. למי שאינם זוכרים: בעיצומה של מלחמת לבנון היה העי־תונאי דן שילון בין מגישי משדר הבוקר "גבון לעכשיו" של גלי צה"ל. אריאל שרון היה שר הביטחון המופקד על התנהלה הצבאית. באחד הבקרים, כשהתקשה להגדיר את המצב הסבוך, השתמש שילון במונח "פלונטר". אותם הכרזה של שר הביטחון האנשיו לא פסחה על המלה ובדרישת שרון, הודח אז שילון מתפקידו. אתמול נסגר המעגל התקשורתי. שי־לון, עכשיו מנחה יומן הערב

דן שילון לא עמד בפיתוי

של גל"צ, הביא במשדר בשידור

חי קטעים מהרצאתו של שרון במכון ללימודים אסטרטגיים. בפתח דבריו לא עמד שילון בפיתוי ואמר: "נביא קטעים מהרצאתו של שרון, שבא לב־סות ולהתיר את הפלונטר הלבנוני".

לילי גליל

הימאים המצרים נהגו מיחס מיוחד

משרד החוץ המצרי שיגר בשבוע שעבר את ישראל על שנהגה לפנים משורת הדין בש־לושה ימאים מצריים שנתפסו "על חם" במהלך נסיון הבריחה. השלושה ירדו, עם ימאים אחרים, מאוניה קפריסאית שעו־גנה בנמל חיפה, ונתפסו לאחר שהליכתם נראתה מוזרה למוכ־סים. בחיפוש על גופם נתגלו חבילות סיגריות שהיו מודבקות לרגליהם באגד מידבק (פ־לסטר). הקפטן המיליפיני הוד־זימן מיד לאוניה והמוכסים ויתרו על מעצר, כנהוג במקרים כאלה. למתרת התוחרו להם היתרי הירידה מהאוניה והפעם הם נאלצו לרכוש את הסיגריות כחוק.

א. לם

מוכרים בבריה"מ ספר של מדען ישראלי

ישראלים החוזרים בימים אלה מברית המועצות מספרים כי בחנויות לספרים מקצועיים ב־מוסקווה מוצג למכירה תרגום לרוסית של ספרו של המדען הישראלי, פרופ' אשל ברסלר, ממכון וולקני בבית דגן. הספר עוסק בבעיות המעסיקות כיום מדינות רבות, וגם את הרוסים עצמם: איך לעבד קרקעות מלוחות וכיצד להשתמש במים מלוחים לצורכי השקייה חקלאית.

פרופ' ברסלר, המכהן כיום כמנהל המכון לקרקע ומים במר־כז וולקני, כתב את הספר עוד לפני שלוש שנים והוא יצא אז לאור בהוצאת "שפרינגר", גם בניו יורק וגם בהיידלברג במר־עיה. עכשיו גילו אותו הרוסים והחלו להפיץ אותו ברחבי ברית"מ.

אברים צחר

עונשו של נהג עבריין בשוודיה: החרמת המכונית

באחד ביולי היתה שוודיה למדינה היחידה בעולם שבה הותר למשטרה להחרים לצמי־תות את רכבו של נהג עבריין. החוק הדראסטי, שאין דוגמתו בעולם, הותקן לאחר שכל העונשים הקודמים התגלו כ־בלתי יעילים. שר המשפטים השוודי, שנימק את ההצעה בבית הנבחרים, אמר כי עונשים כספיים, מאסר או שלילת רשיון נהיגה, לא הרתיעו נהגים ע־בריינים.

החוק אושר לאחר ויכוח ממושך בין חברי פרלמנט שהביעו ספקות לגבי ביצועו בפועל. בחודש הראשון לתחולתו של החוק החרימה משטרת מאלמו לבדה 30 מכוניות.

אליהו הבר

קופנהאגן

בעריכת עירית רוזנבלום

סרטים שוב יוקרנו בשבת בירושלים; ראשי החרדים יובילו אלפים להפגין

הבד"ץ מארגן ההפגנה בתיאום עם אגו"י וחצרות אדמו"רים ● נטורי קרתא לא יפגינו בשל השתתפות אגו"י הציוני ● החרדים פונים לתורמים לקרן ירושלים לדבר על ליבו של קולק ● ש"ס מאיימת לפרוש מהקואליציה העירונית אם יבוטל חוק העזר האוסר הקרנת סרטים בשבת

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ" בירושלים

הסינימטק ובית אגרון מתכוונים להקרין השבת סרטים בירושלים. מנגד מתכוונים חברי בית דין צדק של העדה החרדית להשתתף בעצמם בהפגנת אלפים, שמארגן הבד"ץ בשבת הקרובה במוקדי המחלוקת. ביום חמישי יקיים הבד"ץ ישיבה מכרעת בנושא, ואם אכן יתברר, כי לא בוטלה הכוונה להקרין סרטים בשבת הקרובה צפויה הפגנת אל־פים.

ההפגנה המתוכננת לשבת הקרובה מאורגנת הפעם בתיאום עם הגים רחבים יותר. נוסף על התיאום עם אגודת ישראל, יצרו אנשי העדה קשר עם חצרות אדמו"רים ובעיקר עם זו של הרבי מגור.

בימים האחרונים החלו אנשי העדה בהפעלת לחץ מסוג חדש על עיריית ירושלים. אנשי העדה בארה"ב פנים לתורמים של קרן ירושלים, המקורבים אליהם, ומבקשים מהם לשוחח עם טדי בנושא חילול השבת בירושלים. התורם האחרון עימו שוחחו אנשי העדה בחו"ל בנושא זה, הוא מגביל קפלן, תורם חשוב מדרום אפריקה לקרן ירושלים.

בינתיים מאיימת סיעת ש"ס במו־עצת עיריית ירושלים, כי תפרוש מהקואליציה העירונית אם יממש קולק את כוונתו לבטל את חוק העזר העירוני מ־1955, האוסר הקרנת סרטים בשבתות. סגן ראש עיריית ירושלים מטעם ש"ס נועד לשיחה בנושא עם ראש העירייה טדי קולק, ומסר לו על כוונות הסיעה.

מועצת חכמי התורה של ש"ס, שאליה פנה זאב בבקשת הדרכה בנושא, קיימה שלשום דיון בעניין ותדון בו שנית היום. ראש סיעת אגודת ישראל במועצת עיריית ירושלים מאיר פרוש, הביע את דעתו, כי איומו של קולק לבטל את החוק האוסר הקרנת סרטים בשבתות, הינו איום סרק. לדעת פרוש מאיים קולק בצעד זה, כדי לרצות את אנשי רצ ושינוי, על רקע העובדה, כי השנה הקרובה היא שנת בחירות.

פלג נטורי קרתא בירושלים הודיע אתמול, כי לא ישתתף בהפגנות השבת, שבהן משתתפות מפלגות ציוניות כמו אגודת ישראל. כמו כן פוסלים נטורי קרתא תיאום מראש עם המשטרה "שהיא גוף ציוני".

רעייתו של שרון, לילי, מקשיבה לדבריו אמש. (צילום: עודי קרן)

דברי שרון: כולם ידעו

(סוף מעמוד 1)

בישראל נגד מלחמת לבנון חיזקו את ידי המחבלים.

לדבריו, במשך חמש שנים לא הובאו העובדות כהווייתן, אלא היו "סברות כרס". עתה, בפעם הראשונה לאחר גירוש המחבלים מביירות, מובאות העובדות כפי שהיו, לעומת "נתוני הכזב והזאי האמיתות, ש־גרמו נזק למדינה". לכן החליט לקום נגד פירסומים אלה.

בסוף דבריו שלח ברכה למנחם בגין במלאות לו 74 שנה.

ענה לשאלות

לאחר שלוש שעות הרצאה באות שרון להשיב על שאלות הקהל. להערת ד"ר מאיר פעיל שציין, בהסתמכו על דברי המרצה, שאש"ף גורש, אולם הוא קיים ומטריד את ישראל, השיב שרון כי אש"ף גורש מביירות, אך לא מטריפולי והוא יושב שם. "אש"ף הפך לשמונה מדינות ערביות ואין לו יותר ממלכת טרור. הוא הוכה מכה קשה, וצריך להבדיל בין טרור שיש לו כתובת, כפי שהיה בלבנון, לטרור שאין לו כתובת, כמו בסוריה ובירדן, שם יכולות הממשלות להפסיק את פעולות הטרור של אש"ף".

לשאלה נוספת השיב כי בלבנון ניתן היה להשיג יותר ע"י ישראל, אך היא עשתה שורה של מישגים. גם האמריקאים שגו, בהתנגדותם לקשר הישיר של ישראל עם לבנון.

על כך שהשיעים הפרודים הפכו לשונאי ישראל, אמר כי לפני שצה"ל פלש ללבנון, אישים יש־ראלים נכנסו לשם והיו להם קשרים עם השיעים הדרוזים, ואח"כ היו גם קציני קישור שקיימו עימם קשרים. בתחילה היחסים אתם היו מצויינים, אמר. שרון הוסיף כי בפברואר 1983 הוא הפסיק את טיפולו בנוצרים, ופירוש הדבר ש"הוציאו את המצוה בזמן הביטחון, וכל אחד דוחף ידו לאחר מכן בשיתוף".

"פניתי 29 פעמים לממשלה — מהרגע שנחתם ההסכם ב־17 במאי — הצעתי לצאת מהאזור השיעי ולהחזיק באזור הנוצרי, שהיה הגורם היחיד שהיה מעוניין". כן אמר שכשהוחלט לצאת מלבנון, צריך היה לחזור לאזור הביטחון שהיה בידי ישראל לפני המלחמה.

שרון אמר כי הציע פתרון של קנטונים בלבנון. לדרוזים אמר שדבר אחד הוא לא יקבל — שיתוף פעולה דרוזי עם אש"ף בלבנון.

אחרי אירוע סברה ושתילה, ציין, הממשלה בארץ נחלשה. עוד אמר, כי לאחר הפצצת הכור האטומי בעיראק "כל העולם שתק, פרט לאנשים ברחוב הירקון 110 בתל־אביב, שם התחילה התקפה על הממשלה, שאכן נחלשה".

מדוע חיכה 5 שנים

ח"כ רן כהן שאל את שרון מדוע חיכה חמש שנים. על כך השיב, כי הפתיע, וראה את הנזק שהלך ונצ־בר. "ישראל שעמדה במלחמה מוצדקת, שהיתה לה פעם תנופה, כוח ויכולת להחליט — נחלשה. הוא הזכיר את הקשרים עם הכורדים, הב־מצאים 1,000 ק"מ מאתנו, את צפון תימן המרוחקת 2,000 ק"מ מאתנו ואת צפון־סודן. בכל המקומות האלה היה לישראל עניין, ואנשיה ביקרו שם בתנאים הקשים ביותר. "עתה הגענו למצב שכל־כך נחלשנו במ־עוף של העם הקטן הזה, שהיה לו חוזק, והיום אין מגוים לטפל בדברים הקטנים ביותר. האם ביירות לא חשובה לנו, ואין זה מעניינו איזו ממשלה יש שם?", היקשה שרון. "אני אדם אופטימי, אך אני מודאג מכך שלא מכירים את גירוש המחבלים מביירות".

עוד אמר כי בחמש השנים הופיעו דברי זרון במאמרים ובספרים. הוא הביא לדוגמה את "מוניטין", שכתב כי שרון אמר לנוצרים: "עכשיו אתם צריכים לשלוט", ובעתון הוכו זאת ל"לשקוף".

בתשובה לשאלה נוספת אמר כי הוא מעולם לא הציע להיכנס לביירות.

שיחת היום / גדעון אלון

עם: שר הביטחון לשעבר עזר וייצמן
על: גירסתו של אריאל שרון על מלחמת לבנון

מלחמת לבנון מונחת על המצפון של אריק

שרון אמר שבהיותך שר הביטחון, בינואר 1980, הצ־הרת: "אנו נערכים לכיבוש ביירות", האמנם?

ייתכן שאמרתי את הדברים שאריק מצטט מתוך הסטנוגרמה. איני זוכר, כי לא בדקתי את הסטנוגרמות מאותה תקופה. מ־שום שמצטטי שקט, חשוב להדגיש כי מעולם לא אישרתי תוכניות לכיבוש ביירות. מעולם לא הבאתי הצעה כזו לאישור ועדת השרים לעניני ביטחון. יש הבדל גדול בין דיונים ומחשבות ובין אישור תוכניות. לפי הגיונו של אריק, אני גם אחראי לתקיפת הכור בעיראק, שכן הייתי הראשון שב־1979 או 1980 הבאתי הצעה לתקיפת הכור על־ידי מטוסי פאנטום, למרות שאחר־כך התנגדתי לתו־כנית זו, ממניעים מדיניים, על רקע היחסים עם מצרים.

כלומר, אתה עורך אבחנה ברורה בין גיבוש תוכנית לבין אישורה על־ידי הממשלה.

בוודאי. תפקידו של שר ביטחון להכין תוכניות מכל הסוגים. יש הבדל של יום ולילה בין הכנת תוכנית טכנית והצגתה לשר הביטחון ובין הבאתה לאישור הממשלה. אם נוח לשרון להצ־דיק את כשלונו בלבנון על־ידי הבאת אסמכתא ממני, שיכושם לו. אני מעדיף להתווכח עם שר ביטחון מנצח, מאשר עם שר ביטחון מצטדק. אם שרון מוצא לנכון, זה חמש שנים, להצטדק, סימן שהמצפון שלו כבד מנשוא.

שרון טוען שב־1979, בעת שכיהנת כשר הביטחון, הוכנה במערכת הביטחון תוכנית ל־כיבוש ביירות ולהחזרה עם הנוצרים. התוכנית הזו מוכרת לך?

זה לא נכון. הנוצרים "מתו" להיחבר אלינו כל הזמן. היו לי שיחות עם באשיר שמעון, שכבר ב־1978 רצה שנחבור אליהם, אבל סירבנו. המטכ"ל עסק באותה תקופה בתוכניות תיאור־טיות שונות, כמו למשל, איך לכבוש את סוריה או את ירדן. אבל מכאן לומר שהיו אלה תו־כניות מאושרות, זו הצגה כוזבת של הדברים.

מתקבל הרושם ששרון מנסה בעקיפין להטיל חלק מהאשמה למלחמת לבנון על בתוניך.

לי לא איכפת. אם הוא רוצה להיעזר בי כדי להגן על עורו, שיבושם לו. אני חייב להדגיש שהיתה תוכנית של פריצה צפונה מוליטנית, אבל לא היתה מעולם שום תוכנית מאושרת על־ידי המטכ"ל, או על ידי, לכיבוש ביירות.

שנים רבות אתה מכיר את שרון. מה להערכתך הוא רוצה להשיג עכשיו בהצגת מה שהוא מגדיר "עובדות כהוויתן" על מלחמת לבנון?

אני חושב שמלחמת לבנון מונחת על המצפון של אריק. אחרי הכל, היו רק שני שרי ביט־חון שאיבדו את תפקידם כתוצאה ממלחמה לא מוצלחת. הראשון היה משה דיין, בגלל מלחמת יום הכיפורים והשני, שרון בגלל מלחמת לבנון. מי כמוני יודע עד כמה זה לא נעים להיות איש צבא, ולא משנה אם מדובר בשר ביטחון או אלוף, המודח מ־תפקידו על־ידי ועדת חקירה. זה דבר שאיני מאחל לאף אחד, אפילו לא לאריק, שבתקופת כהונתו כשר ביטחון איבד בקרב אנשים רבים כל־כך.

שרון טוען שמלחמת לבנון נוהלה על־ידי הממשלה כולה בניצוחו של בגין. זה מקובל עליך?

חבל מאוד שאריק מנסה בהוד־מנות הגיבית זו לגרור לוויכוח על המלחמה גם את בגין. כתי־קופת מלחמת לבנון לא הייתי בממשלה, אבל מהבטע שאני יודע, אני יכול לומר כי מספר הטנקים שנכנסו ללבנון היה גדול ממספר הטנקים שהיו בשי־לוש החזיתות במלחמת ששת הי־מים. אני תמה אם מבחינה צבאית זה היה מהלך נכון. ההתכתשות עם הסורים למשל, למי היתה נחוצה? אני ניהלתי שלוש שנים את משרד הביטחון ועשינו את מבצע ליטני, הסורים לא ירו אף לא כדור אחד, למרות שהפלנו 12 מטוסי מיג שלהם בשטח לבנון. הייתה זו הנחייה מפורשת שלי, שלא להסתבך עם הסורים.

מה דעתך על־כך ששרון שיבח את מנהיגותו של בגין?

ישמור אותי אלהים מהתשב־חות של אריק. אני מעדיף להיות תחת ביקורתו ולא לשמוע ממנו שבחים. אם הוא מותח עלי ביקורת, סימן שמשהו כואב לו.

אנשים שנכחו בהרצאתו של שרון, התרשמו כי בוונתו היתה להתנתק מאחריות למחדלי מל־חמת לבנון. גם אתה סבור כך?

אני מתייחס בחמלה רבה לשר ביטחון לשעבר, שאחרי חמש שנים צריך להצטדק על מהלכים צבאיים שנעשו ב־1982, ומנסה לומר: אני לא אשם. בן גוריון אמר פעם על אריק, כי הוא מפקד טוב, אבל אינו מן הדייקנים. שים לב שהוא לא הזכיר כנאומו את העובדה שכיר לי 1981, בתיווכו של השליח האמריקאי פיליפ חביב, השיג בגין הסדר הפסקת אש בלבנון עם יאסר עראפאת. עד לפתיחת מבצע "שלום הגליל", בגלל נסיון ההתנקשות בשגריר שלמה ארגוב בלונדון, לא נורה אף לא כדור אחד מלבנון לתוך הגליל. ובמשך כל התקופה הזו נמצא רק מוקש אחד בגיזרה של חורה.

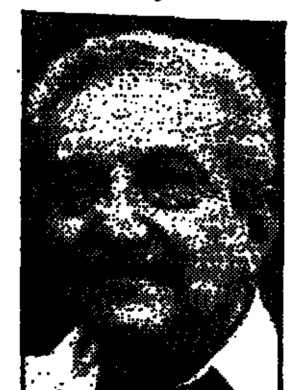

כבית מאושרת, זו הצגה כוזבת של הדברים.

פרשנות: הצגה טיפוסית

(סוף מעמוד 1)

קודם לכן. אך כלל שאלה ההרצאה כך רבו הסתירות הפנימיות בדבריו ושוב התגלה, כי מה שאמר לצה"ל ולקיתים גם לנוצרים לא אמר תמיד בזמן לממשלת ישראל.

ההכנות היו קפדניות. בבוקר נשלח ראש מרכז ההשקעות במשרד המסחר והתעשיה לבדוק את המפות את האולם. הביקוש לכרטיסים היה רב. הגיעו אנשי צבא, עתונאים וכ־תבים זרים, טלוויזיות זרות, פרופ־קציונרים וחברי המרכז למחקרים אסטרטגיים ואורחים. שרון המזין 50 כרטיסים לפתות באולם האחד מהם, בריון בעל גוף, מיהר לתת את התמונה כאשר סטר והיכה צעירה, שקראה קריאות ביניים בתחילת ההרצאה.

איש לא מחה על כך. מפגינים אחרים נשאו כרזות ("אנחנו לא שכחנו" "655 הרוגים במלחמה האו־ריאלית", "למה בגין נמצא ברחוב צמוח") נבלמו על ידי המשטרה בחוץ, בכניסה לאוניברסיטה. כש־ירדה החשיכה נשאר רק אחד מהם, אב שכול, עם כרזה. בכניסה לאולם חיפשו בתיקים אחרי נשק. נכנסים רק לפי הזמנות.

כל הבימה לרשותו

אריק שרון קיבל את הבימה כולה לרשותו. הדישים לאחר שנערך יום העיון ביום השנה למלחמה, על ידי המרכז למחקרים אסטרטגיים על מלחמת לבנון. למרות שהוא בר פלוגתא בנושא, שהסעיר את יש־ראל, לא נקבע צוות דיון, עמו יתווכח כנהוג במקרים אלה.

עבור שרון נקבע יום שנה נוסף למלחמת לבנון, אך מעטים הראי שמו לב שה־12 באוגוסט, החל היום, הוא יום מיוחד במערכת יחסיו של שרון באותה מלחמה הן עם ראשה מנחם בגין והן עם שרי הממשלה האחרים. ביום זה קיימה הממשלה את אחת מישיבותיה הסוערות ביותר בה יצאו השרים נגדו בטענה, כי המפעיל־אחד־ויחיד האוויר בעצמה בלתי רגילה בלא אישור מוקדם. הנשיא רייגן צלצל באותו יום פעמיים לב־גין והזהיר את ישראל. בגין היה במבוכה. השר דוד לוי אמר אז: התערוכה סמכות הממשלה בנושא של דבר גלולה הולמה על פי הצבעה של בגין שמשמעותה היתה ליטול למעשה סמכות מבצעית מידיו של שרון בכך שסמכם ונרשם כי לא תבוצע יותר פעולת חיל אוויר אלא באישורו המוקדם של ראש הממ־שלה. אם יהיה צורך יכנס הלה את הממשלה כולה להחליטו גם על פעולות מן האוויר.

הי מאורגנת, הכי מתוכננת

התזה של שרון בהרצאתו היתה: זו היתה המלחמה הכי מאורגנת, הכי מתוכננת.

כל המטרות הושגו. כולם, כל מי שצריך קיבל דיווח. כך הממשלה, כך ועדת החוץ והביטחון והכנסת וכך אפילו ראשי האופוזיציה שהד־דהו למעשה עם מטרות המלחמה.

גם ויצמן כשר ביטחון היה בעד תכנית גדולה כזו. כאילו רוצה לומר שכולם היו שותפים בדרך זו או אחרת. השאלה היא כמובן מדוע התלוננו שרים כל כך רבים ואף היה מי שהתפטר? מדוע התלונן אפילו ראש ועדת החוץ והביטחון, איש הליכוד, כי לא מרווחים כיצד טענו ראשי המערך כי מה שאמרו להם שמדובר במבצע שיגיע בקושי עד צידון ואולי לא.

זו היתה מלחמת הצלה צודקת, שהיתה לו זכות לנהלה בראשותו של בגין. הנופלים בה נפלו למען מטרה צודקת. זו היתה הפעם הי־חידה בהרצאה, שנשא מן הכתב, שבה הזכיר את מחיר המלחמה. מספר הנופלים לא הוזכר וכן לא הוזכרו אלפי הפצועים.

כולם ידעו, מצה"ל ועד האופו־זיציה, אך היו כמובן גם אשמים שונים. מהמוצות קיבל כמה פעמים רק איש אחד, ראש הממשלה לשעבר מנחם בגין. ההרצאה הוד־תימה גם בברכה ליום הולדת של בגין.

רשימת האשמים

רשימת האשמים החלה ב־ויצה, שתמכה למעשה באש"ף, ובין שעשה את הזמא הראשון שהסכים לכניסת הסורים ב־1976 ללבנון. התקשורת, ארצות הברית ושליחיה. ולמרבית ההפתעה גם צה"ל. מבלי לנקוב בכך במפורש חזר האמר שוב, כי צה"ל לא הצליח לממש את הוראותיו, להשלים את המטרות להגיע בזמן לכביש ביירות־דמשק ולהתקדם במהירות גם בגזרה המזרחית מול הצבא הסורי.

הציטוטים הרבים היו סלקטיביים. תמיד של שרי ממשלה שתמכו בו במישרין או בעקיפין. אף לא ציטוט של אלה שהביעו ספקות ומתחו ביקורת במהלך המלחמה. אך תוך כדי הציטוטים הרבים נתגלו גם הסתירות ונחשפה מעט השיטה בה נהג שרון. זה בלט בשני הנושאים העיקריים: מה ידעה הממשלה ומתי על התכנית להגיע לביירות?

ומה ידעה, והאם הבינה, הממשלה כי המהלכים שהיא מאשרת לאגוף את הסורים אינם יכולים שלא לגרום לכך שתפרוץ התלקחות מלאה בין הצבא הסורי וצה"ל? הדי הממשלה, כולל בגין, לא רצתה בה התנגשות עם הסורים.

וכאן מאשר שרון בהרצאתו כי לבשיר ג'מייל בעת ביקורו בארץ אמר כי צה"ל יכתר את ביירות מדרום ומצפון(!) וכן את דרכי האספקה מזחלה ושאם הסורים ילחמו יתכן וימצאו את צה"ל מצפון להם. זה עוד בתחילת 1982. עם הממשלה ממשיכים לדבר על 40 ק"מ עוד זמן רב. בפגישה עם מפקדים בפיקוד צפון ב־4 במאי 1982 נתן שרון לקצינים להבין כי המדובר בחיסול המפקדות המדיניות של אש"ף בביירות, וכך גם בקשר לתקיפת הסורים. מצד אחד אומרים כי לא רוצים מלחמה עמהם. מאידך רוצים להגיע לביירות ובעיר יש הרי אלפי חיילים סורים וכך גם בתוך המערך שלהם. לצה"ל ברור מה שלא ברור לשרים כי בשיטה שהציע שרון אי אפשר שלא להגיע להתנגשות עם הצבא הסורי, כפי שאכן אירע.

לאחר חמש שנים

חמש שנים שתק שרון, אך הפעם החליט לצאת "נגד פרסומי השולל על מלחמת האמת".

מדוע שתק כאשר אין באמתותו כיום דבר חדש. במשך שלוש שעות לא טרח לומר כי מה באמת הושג במלחמה המוצלחת שלו. סוריה היא כיום הגורם החזק בלבנון. ישראל ויתרה על מטרותיה בלבנון, צה"ל שהה שם שלוש שנים ושילם מחיר דמים כבד ולבסוף נסוג בלחץ האוכ־לוסיה ויצאה בתחושה כי לא השיגה דבר. אש"ף חזר, בעיית הטרור לא פסקה והכוונה לכך נמצאת לנו דווקא בימים אלה בהפגנות בגליל. במקום את אש"ף עודדנו נגדנו אויבים חדשים, את העדה השיעית ואת חיזבאללה. שר הביטחון שרון הודח מתפקידו, דבר ששכח להזכיר. העמיד, המחיר הכבד באביירות.

האם לא יקרא מלחמה מוצלחת? הרי זו מלחמה שהוויתו על בשרנו ואין זה סיפור על ארץ רחוקה.

עבודה חשאית ביותר מתבצעת במעבה הבטון בכור בעיראק

השבועון הצרפתי "לה קאנאר אנשנה" מגלה כי העבודות מתבצעות זה עשרה חודשים ● אין מדובר בבנייה מחודש של לב הכור

מאת יואב קרני
סופר "הארץ" בפריס

פריס (מיוחד ל"הארץ"). עליד דיווח שמתפרסם היום בשבועון הצרפתי "לה קאנאר אנשנה", מתב־צעת מזה עשרה חודשים "עבודות חשאיות ביותר" במעבה הבטון של המתקנים הגרעיניים העיראקיים "תמוז".

על־פי הידיעה, אין מדובר בבנייתו מחדש של לב הכור, שהופצץ ביוני 1981 על־ידי חיל האוויר הישראלי. לטענת העיתון, הוכלו עבודות אלו, יחות מטעה סודיות עליון, באר קומבר אשתקד.

בשבוע שעבר דיווח השבועון על שלי אש"ף־בבירות והמפעל של ביזיר ג'ג'יג לשם. למפקדים לא היה ספק שבגיע לשם. אך לממשלה בישיבתה ב־16 במאי אומרים עדיין כי מדובר בהרחקת המחבלים מגבולה הצפוני של ישראל. יתכן אמנם שבאלך לנוע צפונה. אך לאריך שותקך אומרים כי ביירות מתוך לתמונה. וכך נקבעות מטבעות לשון מעורפלות. לא מדברים על כניסה לביירות בהוראות לצה"ל אלא על הסורך להפריש את הרכס של משרד ההגנה הלבנוני שאינו אלא בעיר המזרחית של ביירות. וכך גם בקשר לתקיפת הסורים. ...

רמזים ששיגר בזמנה ראש ממ־שלת צרפת, ז'אק שיראק, לנשיא עיראק, סדאם חוסיין, פיתח והיה צרפת מוכנה לסייע בשיקום "תמוז". דיווח זה הוכחש באותו נמרץ על־ידי הדוברים הבכירים של הממשל, שתארו אותו כ"בדיה גמורה, הכרת שווא".

במקביל הורה אז שר החוץ, ז'אן ברנאר ריימון, לפתוח בחקירה לבירור נסיבות ההדלפה לשבועון של תוכן המברק הדיפלומטי, שכלל את הרמזים של שיראק לנשיא עיראק.

בתחילת השנה האחרונה פורסמו בפאריס דיווחים — שלא זכו אומנם לאישור, אך גם לא הוכחשו — כי בכר

הכמנה חשאית של שיראק לסאדאם חוסיין לשיקום הכור. על־פי הדיווח היום מאותה תקופה, הסכים אשתקד שיראק למנהיג העיראקי כי לאחר נצחון הימין בבחירות לאסיפה הלאומית (במארס 1986) תאשר הממשלה החדשה את שיקום "תמוז". נמסר כי שיראק התחייב או באוזני חוסיין לבטל את האיסורים המונעים מחברות צרפתיות לחתום חוזים לשיקום הכור העיראקי.

בשבוע שעבר טען דובר ממשלת צרפת בתגובה על הגילויים החדשים כי "הנושא כולו (של שיקום הכור) ירד מזמן מעל הפרק".

אנשי קומנדו ישראליים שיחררו ב־83 סוכן אמריקאי באתיופיה

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ"
בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). במב־צע נועז שיחררו אנשי קומנדו ישר־אליים סוכן בכיר של הסי־איי־איי, שנחטף באתיופיה על־ידי טרוריס־טים שזהותם לא ידועה. הדבר אירע בשלהי 1983, לאחר שראש הסוכנות לשעבר, ויליאם קייסי, פנה אל ישראל וביקש את עזרתה בגילוי הסוכן החטוף. בתוך 48 שעות גילתה ישראל את מקום המסתור, ובמבצע מהיר שיחררה את הסוכן.

גילוי זה כלול בכתבה ארוכה ב"ניו־יורק פוסט", המרשפת את חייו, פרשת הסיפתו ומותו של ראש משרד סוכנות הביון האמריקאי בביירות, ויליאם באקלי. הכתב מציין כי סוכנות הביון גמלה לישראל בעזרה שהגישה במבצע חשאי להצלת יהודי אתיופיה.

הכתבה מגוללת את באקלי כ"איש שבגינו התפתחה פרשת הנשק לאיראן". באקלי היה אחד הסוכנים הוותיקים של סוכנות הביון האמ־ריקאית, וידידו הקרוב של ראש הסוכנות קייסי. החתו של באקלי, ששירת שנים רבות בתפקידי ריגול בוייטנאם, נחשפה בפרסום שראה אור במזרח־גרמניה; אך עובדה זו לא מנעה מקייסי להטיל על ידידו את תפקיד ניהול משרד סוכנות הביון בביירות.

באקלי הגיע לביירות ביוני 1983, ושישה חודשים לאחר מכן נחטף על־ידי אנשי חיזבאללה. קייסי עשה מאמצים רבים לגלות את המקום בו מוחזק באקלי, ומשזוהה המקום, ברובע־ביירות, פנה קייסי אל יש־ראל ותוכנן מבצע קומנדו משותף להצלת באקלי. ברגע האחרון הוא הועבר למקום־מסתור אחר בשטח שבשליטת סוריה.

400 עמודי מידע

באקלי עונה קשות על־ידי חוט־פיו, אנשי חיזבאללה, ולידי סוכנות הביון הגיעו סרטי וידאו שהראו כיצד הוא נחקר תוך עינויים אכזריים, וכיצד הוא מוסר למעניו מידע מפורט על אנשי סוכנות הביון במזרח התיכון ועיטותיהם. כל המאמצים להצלת באקלי נכשלו, ולבסוף הוא מת בידי מעניו.

לאחר שנודע דבר מותו, התאמצו סוכנים אמריקאיים להשיג את המידע שמסר באקלי לאנשי חיז־באללה. מידע זה, שהודפס והשתרע על 400 עמודים, הועבר על־ידי חיז־באללה לשירותי הביון של סוריה, לוב, איראן ומדינות הגוש המזרחי.

לדברי מחבר הכתבה, המידע גרם נזקים עצומים לסי־איי־איי, וכל רשת הריגול שלה במזרח התיכון הוחלפה. יחידת בחולים לבנוניים שבאקלי הקים ואימן, ניסתה לאחר מותו להתנקש בחיי כהניג חיזבאללה, שייך תאסאן פאדלאללה. 60 איש נהרגו בנסכנית תופת, אך השייך עצמו ניצל. 11 באנשי היחידה שהי־קים באקלי נתפסו.

לדברי הכתבה, ויליאם קייסי בתמך ביזוזת משלוחי הנשק האמ־ריקאי לאיראן, בין השאר במטרה לקבל בתמורתם את באקלי ובמאוחר יותר את גופתו.

נבון: קייטנת "כך" הינה מחתרת מסוכנת העתידה לפעול בכוח הנשק

מפכ"ל המשטרה הורה לבדוק אימוני הנשק בקייטנה ● 60 הנערים למדו כיצד לעמוד בחקירות משטרה ושב"כ ● סיימו מחנה הקיץ בסיור בהר הבית ● מפ"ם מבקשת לכנס הכנסת לישיבה

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ" בירושלים

כשישים חברי תנועת הנוער, המסונפת לתנועת "כך", סיירו אתמול בהר הבית. הנערים נכנסו לאתר כבודדים, כמבקרים רגילים, ולא הפרו את הסדר במקום. סיור זה חתם את קייטנת הנוער של "כך", שנמשכה שבוע.

אתמול פורסם כי 60 הנערים מקבלים בחשאי במחנה־הקיץ ליד יער ירושלים אימונים בנשק, ונוד־יכים כיצד לעמוד בחקירות משטרה ושב"כ.

מתנועת "כך" נמסר כי המחנה לא היה סודי. פעילים בתנועתו של הרב מאיר כהנא אמרו כי הנערים שהו ליד בריכת השחיה של בית־זית, ומידי לילה הגיעו אליהם שוטרים שערכו בסמוך חיפוש עימם לכוס קפה במקום. לדברי אנשי "כך", בכל המחנה היה התרמלים "יחד" אחד בלבד, ובמקום לא התבצע ירי.

(ע.) "משחקי נשק הם חלק מתר בית מחנה הקיץ של נוער תנועת 'כך', שמטרתם להעביר את המר טיוראציה של הנוער להתגבר לי־חידות קרביות בצה"ל" — אמר אתמול דובר תנועת "כך", בעקבות פירסום פרשת המחנה.

אין זו השנה הראשונה שבה מתקיים מחנה־קיץ לנוער "כך" בירושלים.

קראוס הורה לבדוק

ראובן שפירא, סופר "הארץ", מוסר כי מפכ"ל משטרת ישראל, רב־ניצב דוד קראוס, אמר אתמול כי הינהו גורמים במטה הארצי של המשטרה לבדוק את נושא האימונים בנשק בקייטנת "כך", לרבות ה־מתרחש בשטח המצב המשפטי. המפכ"ל מינה צוות לבדיקת העוב־דות, והורה לבדוק אם נעברו עבירות במסגרת הפעילויות במקום.

נבון: מחתרת מסוכנת

(עש"ת). שר החינוך, יצחק נבון, אמר אמש: "לפנינו מחתרת מסוכנת המתכוונת לפעול בכוח הנשק ולהשגת מטרותיה. יש לבדוק מכי חינה משטרתית וחקית את פעולות 'כך' במחנה הקיץ".

השר, שהתראיין ב"קול ישראל", אמר כי מי שהצביעו בעד הגינה למחתרת היהודית יצרו, גם אם לא התכוונו לכך, אווירה שיש בה כדי לתמוך בפעולות "כך". נבון אמר עוד כי פעילי התנועה צריכים להרגיש שהם מסכנים את שלום החברה הישראלית, ויש לפעול בכל המישורים — החינוכיים, המשפטיים והחוקיים — כדי שיבינו את הנזק השלילי של הישראלים לפעד־לותיהם.

שר החינוך הביע צער על פסיקת בית המשפט העליון בעניין מתן האפשרות לאנשי "כך" להופיע בשידורי "קול ישראל". "אני מעדיף את נימוקיו של השופט ברק, אך אסור לדמוקרטיה להיות בטלנית", אמר נבון.

מפ"ם תבעם

מספר הפרלמנטרי של "הארץ" מוסר כי ח"כ חייקה גרוסמן (מפ"ם) פנתה אתמול ליו"ר הכנסת, שלמה הלל, וביקשה לזמן את הכנסת לישיבה מיוחדת לדיון בנושא האי־מונים בנשק של נוער "כך", בע־קבות הפירסומים בעיתונות אתמ־מול. מנכ"ל מפ"ם, ח"כ אלעזר גרנות, ביקש משר הביטחון, יצחק רבין, כי יבדוק כיצד הגיע הנשק לקייטנת "כך", והאם משרד הבי־טחון ידע כי מוצאת רומים של בני־נוער התקיימו בעבר, ואילו אמצעים מתכוון רבין לנקוט נגד מי שנתן למשתתפי הקייטנה של "כך" כלי־נשק.

	מינימום מעל'	מקסימום מעל'		המטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	10	19	מ"ח	7	15
אתונה	25	33	בהיר	24	40
בוקרשט	18	25	מ"ח	–	–
בריסל	12	25	מ"ח	8	19
וינה	12	24	מ"ח	12	23
דבלין	14	23	מ"ח	11	24
לונדון	17	18	גשום	13	21
ליסבון	18	29	בהיר	17	27
מדריד	18	30	נאה	17	32
ניו־יורק	17	27	נאה	20	27
פאריס	13	20	גשום	15	22
פרנקפורט	11	20	מ"ח	9	20
ציריך	13	24	מ"ח	–	–
קהיר	25	35	בהיר	24	36
קופנהאגן	10	15	מ"ח	11	15
רומא	21	28	נאה	19	35
שטוקהולם	11	17	מ"ח	9	14

EL AL אל על

אבלים

על מותם הטראגי ללא עת של

ציפי ואיציק ברוך
רחל ועזרא כהן

ומשתתפים באבלן הכבד של המשפחות
על פרטי ההלויה נא להתקשר לטלפונים
04־352238, 04־381027, 04־388313

מרכז פנורמה חיפה
ההנהלה והעובדים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של יקירתנו

רות פלר
אלמנת ברנקו פלר ז"ל

ההלויה תתקיים היום יום רביעי י"ז באב תשמ"ז 12/8/87 בשעה 11.00 לפנה"צ בבית העלמין בקרית שאול
נאספים ליד שער בית העלמין

אבלים: אחיה: זאב טאוב וב"ב
גיסתה: גיזל טאוב וב"ב
ומשפחות: טאוב לאוטמן, עינת, חובש ואבירי

משפט דמיאניוק

המומחית האמריקנית מודה: "אינני מומחית לדבק, לממיסים ולנייר"

"החריג היחיד שמצאתי בתעודת טרווניקי הוא — שהתמונה הוחלפה בה" ● "הייתי מבחינה אם היו מרכיבים ראש של אדם אחר בתמונה שבתעודה" ● "אינני יכולה להגיע למסקנה ברורה אם המסמך מזוייף" ● בית-המשפט קיבל כראיות מסויגות 3 תעודות טרווניקי שנתקבלו באחרונה

מאת מרדכי ביטל, כתב "שערים"

המומחית האמריקנית לבדיקת מסמכים מטעם ההגנה, גב' עדנה רוברטסון, הודתה אתמול, בהמשך חקירתה הנגדית במשפט דמיאניוק, כי התופעה הפגומה היחידה שהיא גילתה ב"מסמך טרווניקי" (תעודת השירות על-שם איוואן דמיאניוק בתחנת השירות של האס-אס בטרווניקי) היתה — שהתמונה בה הוחלפה וכי יש שוני בחותמת שעל התמונה ובהמשך שלה על גבי התעודה. "לא מצאתי שינויים בדפים אחרים של התעודה", אמרה.

התובע, עו"ד מיכאל שקד, שהזכיר לעדה כי בדבריה בחקירה הראשית היא קבעה שהתעודה מזוייפת, הוסיף: "זה 10 שנים טוענת הסניגוריה במשפטיו השונים של הנאשם, כי תעודת טרווניקי היא יצירת זיוף משותפת של הקג"ב, החל מהנייר ועד הפסיק האחרון שנכתב בה. את הדברים האלה מנסה ההגנה להוכיח באמצעות עדותם של עדים וחוקרים. כמו כן טענה ההגנה שבטרווניקי לא הונפקה בכלל תעודה כזו, מעולם. האם את שותפה לטענה זו של ההגנה?"

רוברטסון חזרה והצהירה כי השינויים היחידים שגילתה הם בתמונה ובחותמת.

התובע: "האם התצלום שאנו רואים עכשיו על התעודה הוא תצלומו של הנאשם?"

העדה השיבה כי היא אינה מומחית לקלסתרים, ואינה יכולה לקבוע דבר כזה בוודאות.

אב בית-הדין, השופט דב לוין: "האם היה לך אולי חשד שיש כאן פוטומונטאז', והיינו שהגוף הורכב ראש של מישהו אחר?"

העדה השיבה כי אילו נעשה שינוי כזה, היא היתה מבחינה בו.

יצויין כי בחקירתו על-ידי התביעה, לא שלל הנאשם, איוואן-ג'ון דמיאניוק, את האפשרות שהתמונה המופיעה על מסמך טרווניקי היא תמונתו שלו, אך טען כי את הבגדים שבתצלום מעולם לא לבש — ולכן, במסגרת מסכת הזיופים עליה מדברת הסניגוריה, נטען כי מדובר, אולי, בפוטומונטאז'.

עדנה רוברטסון

שוני בסיפרה "1"

שקד: "אם התעודה היא של איוואן דמיאניוק, הנאשם אמר כי פרטיו האישיים בתעודה נכונים, מה היתה התמונה שהוסרה, שבמקומה שמו על התעודה את תמונת דמיאניוק?"

העדה אמרה כי סביר להניח שהתצלום על התמונה הוא של דמיאניוק. היא גם סבורה שהתצלום יתאים לנתונים על הכרטיס. עם זאת ציינה כי מצאה שהתצלום הנוכחי היה מורכב קודם על תעודה אחרת, כיוון שהבחינה בחריצים של סיכת "שדכן" עליו.

מכאן ואילך התרכזה החקירה במספר העקוב בחזית לבנה שנראית על חולצתו של האדם בתצלום. העדה ציינה בעדותה כי הבחינה בשוני בסיפרה "1", המודגשת משאר הספרות, והעלתה אפשרות שהתמונה צולמה מחדש, כדי לטשטש את העובדה שהסיפרה "1" הוספה במכחול. יחד עם זאת אמרה כי אין היא יכולה להוציא מכלל אפשרות שהספרה "1" היתה קיימת על התצלום הראשון, אחר-כך היא הודגשה בדיו, והתמונה צולמה מחדש.

אחת הספרות במספר האישי המופיע על התצלום שונה ממספרו האישי של דמיאניוק, ורוברטסון הסכימה עם שקד כי אין זה סביר שהמזייפים ישנו את המספר האישי, כדי שלא יתאים לתעודה.

"אינני אומרת שזה היה זיוף; אני לא יודעת מה היתה המטרה בכך", הוסיפה.

התובע, עו"ד שקד, שהמשיך בניסיונותיו לערער את מומחיותה של רוברטסון, הזכיר את העובדה שהעדה לא פירסמה מאמרים בכתבי-עת מקצועיים, לבד מבטאון הארגון "זיידי". עוד הזכיר כי מדבריה מתברר שבשלב האחרון בעבודתה במשטרה בירושלים, ביצע את צילום המסמך מומחה נוסף שבא עמה, היא רק הכינה את המסמכים לפני המצלמה. "אני אומר לך שאין את מומחית לצילום", אמר.

העדה דחתה את הטענה של התובע ואמרה כי צילמה את מרבית התמונות בעצמה במעבדת המשטרה. היא אמנם הסתייעה בעבודתו של מומחה, "אבל אני קבעתי את הפוקוס ואני כיוונתי את המצלמה למקום הנכון".

כאן ציטט התובע מדברים שאמרה העדה במשפט אחר בארה"ב, בו הופיעה כמומחית למסמכים. מהציטוט עלה כי בעלה של רוברטסון סייע לה בהכנת המסמכים לתצלום, בהעמדת המצלמה על הכן ובכיוונה.

בהמשך הזכיר שקד כי מומחה מסמכים מוסמך נפסל לעדות בארה"ב, דווקא מפני שהוא אמר כי הוא משתייך לארגון "זיידי". רוברטסון הסבירה כי אותו מומחה היה באותה תקופה חסר-ניסיון, אך שקד ציין כי אותו אדם היה בעל ותק של 12 שנה במקצוע. התברר כי אותו מומחה לימד את מקצוע בחינת המסמכים בהתכתבות... עוד טען התובע בפני העדה כי דבריה, לפיהם הפרטים שצילמה השתנו בחלקם על-ידי בדיקת רנטגן בנמל התעופה, אין להם על מה להתבסס, ולמעשה — זו הוכחה נוספת לחוסר מיומנותה.

החותמת היא בצבע ירוק, ועל המשכה בתצלום הצבע הוא אדום.

שקד הזכיר כי בעדות הראשית שמסרה רוברטסון על "מסמך טרווניקי", היא עמדה על חריג במילה המודפסת "מאנטל" (מעיל בגרמנית), וציינה כי היתה קפיצה באותיות הסרה, בעת שהמילה הודפסה על התעודה. התובע הפנה את תשומת לבה של העדה למילה "מאנטל" בשלוש התעודות הנוספות שעל דוכן העדים, והעדה הודתה, כי גם בתעודות אלו יש קפיצות של אותיות, כמו בתעודה הראשונה.

לא מבינה בדבק

בחלקו האחרון של הדיון נשאלה העדה על כתם בצבע כתום שגילתה על תעודת טרווניקי מאחורי התצלום, ואשר הביא אותה למסקנה שהיה שימוש בחומר ממיס לצורך הסרת הדבק והסרת התמונה מן התעודה, והחלפתה.

מתשובות העדה התברר כי אין היא מומחית להרכבם של חומרים ממיסים, והיא לא ידעה למסור את הרכבם הכימי. אולם היא אמרה, כי יש במעבדה שלה מספר ממיסים, ויש לה ניסיון בפעולתם ובהשפעתם על הנייר. היא חזרה ועמדה על מסקנתה שהיה שימוש בחומר ממיס להסרת התמונה, והוא שיצר את הכתם. לאחר מכן הודתה העדה כי יש לה ידע שטחי בלבד על הרכבם של ניירות, אולם אין היא מומחית לזיהוי נייר. היא הודתה גם שאין היא מומחית להרכבם של דבקים.

בשלב זה שאל אותה השופט צבי טל: "האם מומחה לבדיקת מסמכים לא צריך להיות מומחה להרכבו של נייר?"

רוברטסון השיבה כי עבודה קשה במכון הנייר בארה"ב, דרשה ידיעות על סיבים על ניירות שונים, תעודה כזו בזיהוי מסמכים. יחד עם זאת הודתה כי אין היא מומחית מקצועית להרכבו של נייר.

השופטת דליה דורנר: "האם בלי ידע מקצועי על מצב נייר והרכב הסולבנט (החומר הממיס) יכולת להגיע למסקנה?"

העדה השיבה בחיוב, ואמרה כי התנסתה בחומרים ממיסים שונים, והיא מצאה כי החומר הממיס בתעודת טרווניקי התפזר בצורה שווה ונדד לתוך המסמך.

השופטים לא השתכנעו מדברי העדה, והמשיכו לחקור אותה בעניין זה.

אב בית-הדין, השופט דב לוין: "את ידעת שנדרשת חשיבות מיוחדת לתעודה שבדקת. אמרת שאינך מומחית לנייר ולדבק. מדוע לא הפנית את תשומת-לב הסניגור שהזמין אצלך ההודעה, כי יש להביא מומחים בתחום זה שיביעו דעתם?"

רוברטסון השיבה כי אכן ביקשה להיעזר במומחים, אבל לא מצאה כאלה. ביחוד לא הצליחה להשיג מומחה לדבקים, וביקשה מן הסניגור שיגיש את המסמך למומחה כזה.

המשך עדותה — היום.

סירוב להתייחס לתעודות החדשות

בשלום שאל שקד את העדה המומחית אם לאחר ששמעה כי הגיעו לידי התביעה תעודות-שירות נוספות מטרווניקי, לא היתה לה סקרנות מקצועית להסתכל במסמכים אלה מקרוב, ולעמוד על טיבם. העדה השיבה כי לא ביקשה לראותן, מאחר שלא היה באפשרותה לערוך להן בדיקה בתנאי מעבדה.

ניסיון התביעה להציג בבית-המשפט 3 תעודות-שירות נוספות מטרווניקי, שהגיעו לישראל בימים האחרונים, נתקל בהתנגדות תקיפה של סניגוריו של דמיאניוק. בפתיחת ישיבת אתמול החליטו השופטים לקבל, בשלב זה, את התעודות כראיות מסויגות בלבד, ודחו את כל ההתנגדויות שהעלה עו"ד שפטל.

השופט דב לוין, שהודיע על החלטת בית-המשפט, הדגיש כי הגשת המסמכים מצטמצמת אך ורק למטרת החקירה הנגדית של העדה, על-מנת לתהות על מומחיותה ואמינות התרשמותה של רוברטסון, שקבעה כי "מסמך טרווניקי" מזויף. אב בית-הדין הודיע כי כשתעלה על הפרק שאלה נוספת בקשר למסמכים, יקויים דיון ובית-המשפט יתייחס לדברים.

שקד גילה אתמול כי התעודות התקבלו לאחר סיום פרשת התביעה במשפט, באמצעות משרד ראש הממשלה, והוסיף כי מיד עם הגיען הוא הודיע לסניגורים על כך, והעביר להם תצלומים של התעודות. אין עדיין אישור לידיעה כי בהבאת התעודות החדשות לישראל סייע איש-העסקים היהודי-אמריקאי, ארמנד האמר, שאף העביר למערב את תעודת השירות על-שם דמיאניוק.

האות הקופצת

לאחר החלטת השופטים לקבל את המסמכים החדשים כראיות, ודחייתם את התנגדויות הסניגוריה, הציג שקד בפני רוברטסון את 3 התעודות הרשמיות (שהעתקים שלהן נמסרו לשופטים ולסניגורים). העדה סירבה תחילה להתייחס למסמכים אלה, ואמרה כי אם תביע את דעתה עליהם היא עלולה לפגוע בשמה הטוב. "המשפט הזה משודר לעולם כולו, ואין לדרוש שאומר את דעתי בלי בדיקה מדוקדקת של המסמכים במכשירים ובמעבדה", טענה.

אולם השופט לוין הבהיר לעדה כי היא מתבקשת להתייחס אך ורק למה שהיא רואה בעין בלתי-מזויינת, ואם תמצא שהיא לא תוכל להביע דעה, עליה לומר זאת ובית-המשפט יקבל את דבריה. עם זאת, לאחר שהעדה סירבה להשיב לשאלות רבות, העיר לה השופט לוין כי "אי-יכולת" להשיב על שאלות כה פשוטות יובא בחשבון כמיגבלה שלה, נגדה, בסיכומי בית-המשפט.

למרבית שאלותיו של שקד התנגד הסניגור ג'ון גיל, ורובן התנגדויות נדחו תוך אזהרה מתרווה בבית-המשפט. במקרה אחר העיר השופט לוין לגיל, שהגיע לטונים גבוהים בהתנגדותו: "הסניגור קצת רוגז, ונראה כי גם המתורגמנית העבירה לנו את דבריו בנימה של רוגז. זה קצת יותר מדי".

בעקבות מסקנה של רוברטסון כי "מסמך טרווניקי" מזויף, מאחר שטבע החותמת על התעודה שונה מזה שעל התצלום המודבק, הצביע התובע על החותמות בתעודות הרשמיות, העדה אמרה כי על הגיד...

הפרקליט הקנדי שומאק יורשה לייצג בישראל את דמיאניוק

(עתי"ם). המועצה הארצית של לשכת עורכי-הדין בישראל החליטה אתמול להמליץ בפני שר המשפטים להתיר לפרקליט הקנדי, פול שומאק, לייצג את איוואן-ג'ון דמיאניוק בפני בית המשפט המחוזי בירושלים.

שומאק הוא עורך-הדין השלישי, שזכה להמלצתה של לשכת עורכי-הדין להופיע בבית-משפט ישראלי, כעורך לשני פרקליטיו של דמיאניוק — מארק אוקונר (שפוטר באחרונה) וג'ון גיל.

מתן ייצוג לנאשם על-ידי עורך-דין שאינו בעל רשיון ישראלי אפשרי לפי החוק, רק כשמדובר בנאשם שצפוי לו גזר-דין מוות, האשר עומד לדין על עבירה לפי החוק לעשיית דין בנאצים ובעוזריהם, או החוק למניעתו ולענישתו של פשע השמדת עם.

היכן סועדים

סיבה לסעודה חגיגית

- סעודה בשניים באווירה רומנטית
- סעודה משפחתית באווירה תרבותית
- סעודת עסקים באווירה רגועה
- כנס מנהלים באווירה נעימה
- ארוע חברתי עד 70 אורחים

כל ארוע חברתי, עסקי או פרטי באווירה המתאימה, בתפריט הנבון ובשרות למופת, הופך לחוויה מרשימה.

סגור בימי שני

[illegible]

מסבה צרפתי־איטלקי * מעדני בשר ודגים
חבצלת השרון 35 * כבר הדשלים * הרצליה פיתוח
הזמנות בטל: 052-575586

מחר — תרגיל הג"א במרחב קרית שמונה

מחר, יום חמישי, 13 אוגוסט, יזוזה תרגיל הג"א במרחב העיר קרית-שמונה. בתרגיל ישולבו כוחות משטרה, מגן-דוד-אדום, כיבוי ומערך מל"ח בעיר ובמהלכו ישמעו צפירות.

אם תהיה אזעקת-אמת, ישמעו צפירות עולות-יורדות.

עיריית ירושלים

הודעה בהתאם לסעיף 2 לחוק עזר לירושלים (תיעול) התש"ם — 1980 (להלן חוק העזר)

מועצת עיריית ירושלים החליטה בתוקף סמכותה לפי סעיפים 2 ו־3 לחוק העזר בישיבתה מיום 30.3.86 על התקנת תיעול באיזורי האיסוף הנמצאים בתחום עיריית ירושלים המפורט כדלקמן, ולחייב את בעלי הנכסים שנמצאים באזורי האיסוף המפורטים כדלקמן באגרות תיעול לפי חוק העזר.

שם המאסף ראש קו התיעול	שכונה	
מיכל חיים מיכלין	בית וגן	מרח' עוזיאל עד כביש מס' 23
משולם ראטו	בית וגן	מרח' מיכלין עד רח' הרב פרנק

טדי קולק
ראש עיריית ירושלים

עיריית ירושלים

הודעה בהתאם לסעיף 4 לחוק עזר לירושלים (סלילת רחובות) התשל"ה — 1975 (להלן — חוק העזר)

מועצת עיריית ירושלים החליטה בתוקף סמכותה לפי סעיף 3 ו־4 לחוק העזר בישיבתה מיום 16.12.85 להכריז על הרחובות המפורטים כדלקמן כרחובות ציבוריים ועל סלילתם, ולחייב את בעלי הנכסים הגובלים עם הרחובות המפורטים כדלקמן, בהיטל סלילת כביש ומדרכה לפי סעיפים 5 ו־6 לחוק העזר.

שם הרחוב	שכונה	
מיכל חיים מיכלין	בית וגן	מרח' עוזיאל עד כביש מס' 23
משולם ראטו	בית וגן	מרח' מיכלין עד רח' בית וגן

טדי קולק
ראש עיריית ירושלים

ברחבי המדינה

המפד"ל: נשבית הזרם הממלכתי דתי אם יועמד לדין יו"ר האגף לחינוך דתי במשרד החינוך

מנכ"ל משרד החינוך דורש להעמיד לדין את יעקב הדני משום שמסר מסמך פנימי של המשרד להורים שעתרו לבג"ץ נגד המנכ"ל

מאת נילי מנדלר, סופרת "הארץ" לענייני חינוך

ראשי המפד"ל מאיימים להשבית את בתי-הספר בזרם הממלכתי-דתי, עם פתיחת שנת הלימודים הקרובה, משום שלטענתם נפגע מעמד האגף לחינוך ממלכתי-דתי, במשרד החינוך, על-ידי המנכ"ל ד"ר שמשון שושני.

אתמול נפגש השר יוסף שפירא עם שר החינוך יצחק נבון, כדי להבהיר לו את עמדת המפד"ל בנוגע לפגיעה במעמד יו"ר האגף הדתי, יעקב הדני, שהמנכ"ל, שושני, מבקש להעמידו לדין, משום שהעביר מסמך פנימי של משרד החינוך לידי קבוצת הורים, מתיכון דתי ברחובות, שעתרה לבג"ץ נגד החלטת משרד החינוך, להעביר את בית-הספר למבנה בשולי העיר. את המסמך כתב הדני ובו הוא מנמק מדוע יש להשאיר את בית-הספר במקום בו הוא נמצא היום. עמדת הדני מנוגדת לעמדת מנכ"ל המשרד.

שפירא טען באוזני נבון, כי כוונת שושני להעמיד את הדני לדין, היא רק סימפטום בכירסום שחל במעמד האגף הדתי במשרד, מאז החל שושני את תפקידו כמנכ"ל, בראשית שנת הלימודים הקודמת. עד אז, היה האגף ריבוני להחליט על פעילותו ויו"ר האגף היה כפוף ישירות לשר. שושני עקר נוהל זה ונהג להעביר הוראות לבתי-הספר הדתיים, תוך עקיפת הדני, במגמה לפגוע במעמדו, טען שפירא.

את תגובת דובר משרד החינוך בעניין זה, לא היה ניתן לקבל אמש.

מפכ"ל המשטרה שולל בתוקף הקמת משטרת תנועה ארצית

מאת ראובן שפירא, סופר "הארץ"

על אף הריבוי בתאונות הדרכים, שולל מפכ"ל המשטרה, רב-ניצב דוד קראוס, בתוקף הקמת משטרת תנועה ארצית למלחמה בתאונות. בפגישה עם כתבי משטרה בירושלים הגדיר קראוס את הרעיון "סיסמה שחוקה".

לדבריו, "הקמת משטרת תנועה ארצית פירושה — הקמת מפקדה ותשתית נוספת, שיבלעו תקנים רבים, ויורידו שוטרים מהכבישים. היחידות המחוזיות פעולות היטב בנושא האכיפה ומניעת התאונות בכבישים".

המפכ"ל מסר כי כיום פועלים כ־1,100 מהשוטרים בישראל בנושא התנועה ואכיפת חוקי התנועה; לרשותם עומדים 184 מכוניות, 53 קטנועים ו־30 אופנועים. למשטרה דרושים עוד 145 תקנים של שוטרים ועוד 23 מכוניות, 40 קטנועים, 10 אופנועים, 20 מכמונות מהירות ומכשירי קשר, כדי להגביר את נוכחותה בכבישים.

לדברי קראוס, המשטרה זקוקה לאמצעים נוספים, כמצלמות בצמתים. כמו כן מציעה המשטרה פיקוח טלוויזיוני בצירים הראשיים בכבישי המדינה.

קראוס ציין כי על אף הקפאת 600 תקנים במשטרה חסרים כיום עוד כ־400 שוטרים לאיוש תקנים קיימים וחופשיים. המשטרה עושה מבצעי גיוס בכל הצורות האפשריות, אך לצערו של המפכ"ל, "השירות במשטרה אינו אטרקטיבי כיום".

סגירת גשר בן־אליעזר בת"א — "חלמאות"

מאת חיים הנדוורקר, סופר "הארץ" בתל-אביב

יו"ר ועדת הביקורת בעיריית תל-אביב, עו"ד אברהם פורת, מתח אתמול ביקורת על סגירת כיוון הנסיעה העירה בגשר בן-אליעזר לתוך העיר, לרגל שיפוצים, וכינה אותה "חלמאות".

לטענת פורת, אפשר להתגבר על חלק לא מבוטל מהפקקים הנגרמים היום, על-ידי הפיכת התנועה על חלק הגשר התקין, לדו-סיטרית. לדברי פורת, זה הנוהג באוטוסטרדות באירופה, ואין סיבה שלא לעשות זאת גם בישראל.

מנכ"ל נתיבי איילון, דן הדלצמן, אמר בתגובה כי נבדקו 3 חלופות לסגירת הגשר: לסגור את הגשר לכיוון אחד, לאפשר תנועה דו-סיטרית, ולאפשר כניסה בשעות השיא של הבוקר ויציאה בשעות אחר-הצהריים — כיוונים מתחלפים.

החלופה הראשונה נבחרה בעיקר משום היותה ברורה ופשוטה לנהגים ומצריכה מעט כוחות שיטור.

אתמול נמסר מחברת נתיבי איילון כי אפשר שבתוך 10 ימים ייפתח הגשר לתנועה.

עורך את העמוד: אריה חשביה

דיון מחודש בעניין האצטדיון בירושלים

מאת נדב שרגאי, סופר "הארץ" בירושלים

ועדת החריגים של המועצה הארצית לתכנון ובניה, תדון שוב, באופן מפתיע, בעניין האצטדיון בירושלים. הדיון יתקיים ביום ג' הבא, לאחר שמשרד הפנים גילה 3 פרטים בתוכנית הנוגדים את תוכנית המתאר הארצית. בין היתר, מגרש החניה ממוקם על תוואי מתוכנן של כביש ראשי. אתמול הודיע מנכ"ל משרד הפנים, אריה דרעי, כי ניתן לפתור ליקויים אלה בתוך זמן קצר.

עד לדיון של ועדת החריגים בנושא זה הוקפאה כוונת רצ להגיש בג"ץ נגד ראש הממשלה, על שאין הוא חותם על תוכנית האצטדיון.

כזכור, דחה לפני 3 ימים רה"מ יצחק שמיר את בקשת ראש עיריית ירושלים לחתום על התוכנית. שמיר אמר לקולק כי הוא מתנה את חתימתו בהתחייבות לאי קיום משחקים בשבת באצטדיון.

יועמדו לדין אנשי השמאל שנפגשו עם נציגי אש"ף

מאת נורית אמיתי, סופרת "הארץ"

המשטרה אמורה להגיש בקרוב כתבי-אישום נגד חברי משלחת השמאל שביקרה ברומניה בחודש יוני. עדיין לא ברור אם גם נגד ח"כ … יוגשו כתבי-אישום.

בשבוע שעבר הועמד ביטון לחקירה במשטרה, אך שמר על זכותו לשתוק.

חברי המשלחת חשודים בעבירה על תיקון לחוק האוסר מפגשים עם גורמי טרור. על-פי חשד זה גם יוגש כתב-אישום נגד חלק מחברי המשלחת שנפגשו בהונגריה עם גורמי אש"ף.

משפטם של חברי משלחת השמאל לרומניה, שהתעסק לפני כחודשיים, יחודש ב־20 לחודש זה בבית-משפט השלום ברמלה.

המורים העל־יסודיים: לא נפתח את שנת הלימודים

מאת נילי מנדלר, סופרת "הארץ" לענייני חינוך

יו"ר ארגון המורים העל-יסודיים, שושנה באייר, הודיעה אתמול כי פתיחת שנת הלימודים הבאה מוטלת בספק אם משרד האוצר לא יפתח מיד במו"מ עם ארגונה, בנוגע להסכם שכר חדש למורים העל-יסודיים.

בהודעה מטעם ארגון המורים העל-יסודיים נמסר כי הארגון, שאינו בהסתדרות, פנה עוד באפריל לחוזאי בבקשה לדון בהסכם שכר חדש, אך עד כה לא ניאות החוזאי לעשות כן. אי-לכך הכריז הארגון, לפני מספר חודשים, על סכסוך עבודה.

סבב מינויים חדש במשטרה

אסף חפץ — תנ"ץ

מאת ראובן שפירא

סבב מינויים בתפקידים בדרגות הביניים במשטרה, ייכנס לתוקפו בימים הקרובים.

ניצב-משנה אסף חפץ יסיים את תפקידו כמפקד מרחב השפלה, ויימונה לעוזר ראש אג"מ, בדרגת תת-ניצב. הוא יתפוס את מקומו של תנ"צ אלברט מוספיה, היוצא ללימודים. את נצ"מ חפץ יחליף כמפקד מרחב השפלה, סגן-ניצב חיים קליין, שעד כה שימש כסגן מפקד המרחב.

נצ"מ טוביה גולן, שסיים את השתלמותו במכללה לביטחון לאומי, יתמנה כמפקד מרחב לכיש, במקום נצ"מ יוסף זכריה, היוצא ללימודים.

סנ"צ דני ברינקר מתמנה לראש מחלקת סיור ומבצעים במטה הארצי, במקום נצ"מ מאיר הלוי, שיהיה סגן מפקד מרחב ירושלים.

נצ"מ משה צור ימונה לראש מחלקת חקירות במטה הארצי, במקום נצ"מ משה שוהאנו, שפרש מהמשטרה.

נצ"מ יעקב גרוסמן יימונה לקצין אגף החקירות של מחוז המרכז, במקום נצ"מ סעיד מווה, היוצא ללימודים במכללה לביטחון לאומי.

לקראת סוף השנה צפויה פרישתו של מפקד נפת עזה, נצ"מ משה אזרי. במקומו ימונה נצ"מ שמעון לוי.

כמפקד נפת יהודה ימונה סנ"צ רפי גפן.

זונלכל בע"מ

הודעה לפי סעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח – 1968
ניתנת בזאת הודעה על פרסום תשקיף

הנפקה של

110,000,000 מניות רגילות בנות 0.001 ש"ח ע"נ כ"א בערך נקוב כולל של 110,000 ש"ח (להלן: "המניות")

ושל

אגרות חוב, רשומות על שם (סדרה 1) בסכום נקוב כולל של 1,800,000 ש"ח, עומדות לפרעון ביום 30 בספטמבר 1993 (להלן: "אגרות החוב") נושאות ריבית שנתית בשעור 5%, צמודות (קרן וריבית) למדד המחירים לצרכן וניתנות להמרה בכל יום עסקים החל מיום 20 בספטמבר 1987 ועד ליום 25 בספטמבר 1993 במניות רגילות בנות 0.005 ש"ח ע"נ לפי שער המרה של 500% דהיינו כל 0.0275 ש"ח ע"נ של אגרות חוב יומרו למניה אחת בת 0.005 ש"ח ע"נ כ"א (כפוף להתאמות);

ניירות הערך האמורים מוצעים לציבור ולעובדי החברה כדלקמן:

הצעה לציבור של

100,000,000 מניות רגילות בנות 0.001 ש"ח ע"נ כ"א בערך נקוב כולל של 100,000 ש"ח במחיר מינימלי של 0.006 ש"ח (600%) למניה; ביחד עם אגרות חוב להמרה למניות (סדרה 1) בסכום נקוב כולל של 1,650,000 ש"ח, במחיר מינימלי של 0.95 ש"ח לכל 1 ש"ח ע"נ של אגרות החוב (95%). המניות ואגרות החוב מוצעות לציבור ב־25,000 יחידות המורכבות כל אחת כדלקמן:

4,000 מניות רגילות בנות 0.001 ש"ח ע"נ כ"א במחיר מינימלי כולל של	24.00 ש"ח
66 ש"ח ע"נ אגרות חוב ניתנות להמרה למניות במחיר מינימלי כולל של	62.70 ש"ח
סה"כ מחיר מינימלי של היחידה לציבור	86.70 ש"ח

והצעה לעובדים בכירים בחברה של

10,000,000 מניות רגילות בנות 0.001 ש"ח ע"נ כ"א בערך נקוב כולל של 10,000 ש"ח במחיר של 0.00375 ש"ח (375%) למניה; ביחד עם אגרות חוב הניתנות להמרה למניות (סדרה 1) בסכום נקוב כולל של 150,000 ש"ח, במחיר של 0.95 ש"ח לכל 1 ש"ח ע"נ של אגרות החוב (95%). המניות ואגרות החוב מוצעות לעובדים ב־10,000 יחידות המורכבות כל אחת כדלקמן:

1,000 מניות רגילות בנות 0.001 ש"ח ע"נ כ"א במחיר כולל של	3.75 ש"ח
15 ש"ח ע"נ אגרות חוב ניתנות להמרה למניות במחיר כולל של	14.25 ש"ח
סה"כ מחיר היחידה לעובדים	18.00 ש"ח

בהנפקה לציבור יוצעו המניות ואגרות החוב בשלב הראשון בשיטת המכרז (ראה סעיף 2.3 בתשקיף). המחיר שייקבע במכרז עשוי להיות גבוה מהמחיר המינימלי. המועד להגשת ההזמנות למכרז יחל ביום 18 באוגוסט 1987 בשעה 08:30 ויסתיים באותו יום בשעה 12:00. אם לא תימכרנה כל היחידות במכרז, תוצע יתרת היחידות במחיר המינימלי.

המניות הרגילות בנות 0.001 ש"ח ע"נ המוצעות על פי תשקיף זה והמניות הרגילות בנות 0.005 ש"ח ע"נ אשר תוקצינה עקב המרת אגרות החוב תהיינה שוות זכויות למניות הרגילות בנות 0.001 ש"ח ע"נ ולמניות הרגילות בנות 0.005 ש"ח ע"נ (בהתאמה) אשר תהיינה קיימות בזמן הקצאתן בהון החברה (ראה סעיף 2.2 בתשקיף).

המניות הרגילות בנות 0.005 ש"ח ע"נ והמניות הרגילות בנות 0.001 ש"ח ע"נ מקנות למחזיקיהן קול אחד בגין כל מניה, מבלי להתחשב בערכן הנקוב. לפיכך קיימת עדיפות למניות בנות 0.001 ש"ח ע"נ בזכויות ההצבעה.

פתיחת המסחר בבורסה באגרות החוב המוצעות, מותנית בפיזור נאות שלהן בציבור. אם לא יתקיים פיזור נאות עשויה הבורסה לדחות את פתיחת המסחר בניירות הערך או לפעול באופן אחר כמפורט בהנחיות הבורסה (ראה סעיף 2.1.2 בתשקיף).

כבטוחה היחידה להבטחת פרעון אגרות החוב (קרן, הפרשי הצמדה וריבית) שעבדה החברה לטובת הנאמן למחזיקי אגרות החוב את כל רכושה בשעבוד צף אחתן בדרגה. שעבוד זה לא חל על זכויות שיש לחברה על פי הסכם השכירות עם סולל בונה (ראה סעיף 6.8.2 בתשקיף) ועל זכויות הביטוח במבנה בו שוכן מפעל החברה (ראה סעיף 10.4 בתשקיף), והוא כפוף לזכויות סולל בונה על פי הסכם השכירות. לפרטים נוספים ראה סעיף 2.9.3 בתשקיף.

סך ההלוואות של החברה המובטחות בשעבודים בדרגה עדיפה על השעבוד האמור ליום 31.12.86 הינו 12,792,217 ש"ח (כולל ההתחייבות לסולל בונה לפי עמדת הנהלת החברה). יתרת ההון העצמי המותאם של החברה ליום 31.12.86 הינה 4,692,016 ש"ח. לפרטים נוספים ראה סעיף 2.10.3 בתשקיף.

חוות דעתם של רואי החשבון של החברה לדוחו"ת הכספיים שלה הוכפפה לכך שהחברה צד להליכי בוררות עם חברה אחרת המשכירה לחברה את השטח והמבנים של אתר המפעל באלון תבור. הנהלת החברה בדעה כי לחברה סיכוי סביר לזכות בבוררות. עקב כך, נכללו בדו"חות הכספיים הנתונים המתייחסים לעסקה זו בהתאם לעמדת ההנהלה. הפער המירבי בעמדות הצדדים הינו, תוספת לעלות הרכוש הקבוע בכ־2,383,000 ש"ח (שנה קודמת 2,445,000 ש"ח), תוספת להתחייבויות לזמן ארוך בכ־2,477,000 ש"ח (שנה קודמת 2,477,000 ש"ח), והקטנת הרווח הנקי בכ־130,000 ש"ח (שנה קודמת 100,000 ש"ח). ראה גם סעיף 10.6 בתשקיף וכן ביאור 2.2 לדוחו"ת הכספיים.

הרווח הנקי המותאם של החברה, בש"ח של דצמבר 1986 הסתכם ב־45,293 ש"ח בשנה שנסתיימה ב־31 בדצמבר 1986 וב־333,409 ש"ח בשנת 1985 (לפרטים בדבר השוני ברווחיות ראה סעיף 6.10 בתשקיף).

עמלות החיתום, ההפצה, הריכוז הניהול והטיפול בהנפקה יחדיו הן כ־9% מתמורת ההנפקה המינימלית הכוללת של ניירות הערך המוצעים על פי תשקיף זה. ההוצאות הנוספות של ההנפקה מוערכות בכ־5% מתמורת ההנפקה הכוללת. סך כל העמלות והוצאות ההנפקה כאמור מגיע לכ־14% מתמורת ההנפקה הכוללת.

עותק מהתשקיף והעתק מההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

עותקים מן התשקיף ניתן להשיג אצל כל אחד מהחתמים המפורטים להלן ואצל בנקים וחברי בורסה אחרים.

את הבקשות לרכישת היחידות יש להגיש באמצעות **בטוחה ניירות ערך והשקעות בע"מ** רח' קרל נטר 8 תל-אביב, וכן באמצעות סניפי בנקים וחברי הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ

הודעה זו אינה מהווה הצעה לרכוש את ניירות הערך המוצעים.

הנאמן לאגרות החוב:
החברה לנאמנות של בנק כללי לישראל בע"מ.

כלל מנפיקים בע"מ. בטוחה, ניירות ערך והשקעות בע"מ

(מנהלי הקונסורציום)

חברה להשקעות של בנק הפועלים בע"מ	בנק ברקליס דיסקונט בע"מ
בנק כללי לישראל בע"מ	בנק הספנות לישראל בע"מ
החברה המרכזית לניירות ערך בע"מ	אפיקים חברה לייעוץ והשקעות בע"מ
בנק מימון וסחר בע"מ	משואה סחר והשקעות בע"מ
יוניטרסט חברה להשקעות בע"מ	צמיחה ניירות ערך והשקעות בע"מ
מוריץ את טוכלר בע"מ	סהר ניירות ערך בע"מ
שחק עוז ניירות ערך והשקעות בע"מ	אי.בי.אי. שרותי בורסה והשקעות בישראל בע"מ

תאריך התשקיף: 12 באוגוסט 1987

مطابقة للأصل

[illegible]

צפויה עליה קרובה במחירי המזוט והנפטא ב־10%־15

היקור — לתעשיה ולענף הפטרוכימיה ● לא צפוי שינוי במחירי הבנזין

מאת יהודה שרוני, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

משרד האנרגיה שוקל להעלות בשבוע הבא את מחירי המזוט והנפטא לתעשיה ולענף הפטרוכימיה בשיעור 10–15 אחוזים.

שמעון גלבוע ראש מנהל הדלק התבקש על ידי משרד האנרגיה להעביר נתונים מעודכנים על מחירי המזוט והנפטא בארץ, בהשוואה למחירים בשוקי אירופה. גלבוע אף חיווה את דעתו כי יש צורך בהתאמת מחירים.

מחיר בארץ של טון מזוט רגם 3500 הוא 109 דולר, לעומת 134 דולר באירופה. גם מחיריהם בארץ של הסוגים האחרים של המזוט, ובכלל זה המזוט לתעשיה הפטרוכימית, נמוכים מהמחיר באירופה. בפעם האחרונה הותאם מחירו של המזוט ב־27 במאי השנה, חל יקור של 10 אחוזים במזוט לתעשיה ו־15 אחוזים במזוט לחברת החשמל.

אם יוחלט העלאת המחירים, צפויה עליה מתונה גם במחיר החשמל. במשרד האנרגיה אין לפי שעה כוונה ליזום העלאת במחיר הדלק לצרכן, חרף העובדה שמחירו בארץ נמוך בהרבה ממחירו בחו"ל, ושמחיר לחבית נפט הוייקר בשנה האחרונה בכ־100 אחוזים במונחים דולריים. האוצר מתנגד להעלאה מחשש שהדבר יביא לעליה לא רצויה של המדד, ולהקדמת תשלום תוספת יוקר.

שמעון גלבוע

גידול 483% ברווחיה של "אופטרוטק" במחצית השנה

בעקבות תחילת השיווק של מוצרים חדשים של החברה ברבעון השני

מאת יהונתן שרמן, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

"אופטרוטק" שבה אל מסלול הרווחיות, לאחר שנת משבר שבה קטנו רווחיה במידה משמעותית. החברה הצליחה להגדיל את רווחיה במחצית הראשונה של שנת '87 בשיעור 483 אחוזים בהשוואה למחצית הראשונה של שנת '86.

עיקר השיפור ברווחיות היה ברבעון השני של השנה, בין השאר בגלל תחילת השיווק של שני מוצרים חדשים.

מכירות החברה הגיעו לרמת שיא של 17.9 מיליון דולר בהשוואה למכירות של 12.4 מיליון דולר במחצית השנה הראשונה של שנת '86. גידול זה בשיעור 44 אחוזים נבע אף הוא מתחילת הייצור של המוצרים החדשים בחברה.

"אופטרוטק" מקבוצת "אל־רון", היא החברה הראשונה בעולם שסיפקה ציוד לבקרה אוטומטית של מעגלים מודפסים, באמצעות ראיה ואינטליגנציה מלאכותית.

סוכני תיירות נכנסת מתריעים מפני העלאת מחירי מלונות ב־'88

מאת זוהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני תיירות

איגוד סוכני תיירות נכנסת לישראל התריע בפני כוונתם של המלונאים להעלות בעשרות אחוזים את מחירי האכסון בשנה הבאה, והחליט להתגבר בשל־כך להכבית קביעת מחירי המינימום לאכסון תיירים בבתי־מלון בארץ, כפי שמציעה התאחדות המלונות. אתמול נודע, כי נציגי הנהלות שני הגופים ייפגשו מחר, כדי לדון בנושא זה ובקביעת הסדר תשלומים חדש בענף התיירות.

בישיבה מיוחדת, שהתכנסה שלשום בתל־אביב, החליטה הנהלת האיגוד לפנות לשר התיירות ולארגון הגג של בתי המלון, כדי להעלות את התנגדותה לתוכנית מחירי המינימום במלונות.

מדובר בעיקר במחירי אכסון לקבוצות תיירים מאורגנות מחו"ל.

בהנהלת האיגוד הובעה הרעומת על שנציגי המלונאים לא התייעצו כלל עם נציגי האיגוד שעליו תחול התוכנית החדשה, ושאיתו הם נמצאים בקשרי עבודה שוטפים.

הנהלת איגוד סוכני התיירות הסכימה תחילה לתוכנית מחירי המינימום, לנוכח הפגיעה ברווחיות שספג המיגזר בשנה שעברה בשל גל מעשי הטרור. אולם, על־פי הדעות שהועלו בישיבה, "לא העלו חברי ההנהלה על הדעת כי המלונאים יעלו את מחירי האיכסון בעשרות אחוזים, כפי שהדבר משתקף בתוכנית". המלונאים מבקשים לקבוע מחירי מינימום לאיכסון, כדי למנוע "תחרות פרועה", כהגדרתם, על קבוצות תיירים מחו"ל.

מנכ"ל התאחדות המלונות, משה עמיר, אמר אתמול בתגובה "לאחר שנציגי שני הצדדים ייפגשו, כל הצדדים יבואו לידי פשרה, אני בטוח שנמצא דרך משותפת לעבודה".

עיריית חיפה — משרד מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה, רחוב ביאליק 3, חיפה, טלפון מספר — 04-640775 פר־351

הודעה על פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי: נפריש בע"מ לאיחוד חלקות 9 ו־10 בגוש 11630 ברחוב מרדכי מקלף באיזור התעשיה חיפה למגרש בניה אחד בסטייה מתוכנית מס' חפ/141 המראה אותם כשני מגרשי בניה נפרדים.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לתכנון עיר, בבנין העיריה רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א' ג', ה'. בין השעות: 8.00 — 11.30. המעוניין להגיש התנגדות לבקשה ימציאה לפי הכתובת דלעיל תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יעוביץ
מהנדס העיר

מועצה מקומית בענה

טלפון 04-986774

מכרז מס' 1/87

הקמת בניין למועצה המקומית בענה

1) המועצה המקומית בענה מזמינה הגשת בקשות מקבלנים רשומים להקמת בניין למועצה המקומית הכולל קומת קרקע עמודים בקומה ראשונה למועצה מקומית.

2) על המשתתף במכרז לצרף להצעה המוגשת אישור המאמת היותו קבלן רשום בספר הקבלנים ומוסמך לביצוע עבודות בנושא המכרז.

3) סיור לקבלנים יערך ביום שבת בתאריך 15.8.87 בשעה עשר בבוקר — הסיור יתחיל ממשרדי המועצה המקומית בענה.

4) תמורת טבלת הכמויות והתכניות ישלם כל משתתף 400 ש"ח על כל מכרז. סכום זה לא יוחזר לקבלן אם יזכה במכרז ואם לא.

5) תאריך אחרון להגשת הצעות מהקבלנים הוא יום שלישי 25.8.87 שעה 12 בצהרים — למזכיר המועצה המקומית בענה ובמעטפה סגורה — שירשם עליה: הקמת בניין למועצה מקומית בענה — ויצורף לתוך המעטפה ערבות בנקאית של 5% מערך ההצעה ולתקופה של שלושה חודשים.

6) כל בקשה שלא תכלול את כל המסמכים הדרושים או הערבות הבנקאית לא תודון.

7) המועצה לא מתחייבת לקבל ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה אחרת.

עלי הסאריסה
ראש המועצה המקומית בענה

חב' חשמל בעד הרפורמה בדלק

מאת אלי אלעד

דירקטוריון חברת החשמל קיבל החלטה התומכת בביצוע הרפורמה בשוק הדלק על פי תוכניתו של שר האנרגיה משה שחל.

בדיון צויין כי פתיחת שוק הדלק תקנה יתרונות לחברת החשמל ולמשק בכלל. היא תאפשר לחברה השגת חסכון כספי בכך שתוכל לייבא בעצמה את הדלק הנדרש להפעלת תחנות הכוח הדלקיות במדינה.

חנויות הספרים של ברונפמן עברו לבעלות רשת "מודן"

הפדיון ממכירת הספרים, הנמצאים כעת בחנויות הספרים ב"המשביר לצרכן" יועבר לידי הכונס, כחלק ממימוש הנכסים של ברונפמן

מאת סופר "הארץ" לענייני תרבות

חנויות הספרים שהיו בבעלותה של רשת ברונפמן, שנמסרה לה כונס אחר שניהלה, עברו לרשת מודן. כך נקבע בהסכם משולש בין כונס הנכסים של ברונפמן, עו"ד ראובן בילט, עודד מודן והמשביר לצרכן, שרוב נקודות מכירת הספרים שלה נוהלו על ידי ברונפמן. ההסכם אושר על ידי בית המשפט.

עם סגירת חברת ברונפמן על ידי כונס הנכסים הודיעה לו "המשביר לצרכן" כי דילדול המלאי בחנויות הספרים שנוהלו בכניסה על ידי ברונפמן, מהווה הפרת חוזה ההתקשרות שהיה עם ברונפמן, וביקשה ממנו לפנות את נקודות המכירה. ההתקשרות בין "המשביר לצרכן" וברונפמן היתה אמורה לפוג בינואר 1988. במקביל ניהלו חברות שונות (בין היתר כתר וסטימצקי) משא ומתן עם "המשביר לצרכן" על קבלת זיכיון לנקודות מכירת הספרים ב"משביר לצרכן".

ההסכם בין "המשביר לצרכן", מודן וכונס הנכסים, שאושר על ידי בית המשפט, מאפשר למודן לנהל את כל החנויות שהיו בבעלותה בזכיונה ובניהולה של ברונפמן, ועל מודן לבצע את ההתקשרויות עם בעלי החנויות השונים. בהסכם מתחייב למעשה מודן לרכוש את מלאי הספרים הקיים בחנויות ובמחסנים של ברונפמן, והפדיון ממכירת הספרים הנמצאים כעת בחנויות הספרים ב"המשביר לצרכן" יועבר לידי הכונס, כחלק ממימוש הנכסים של "ברונפמן".

מודן יפעיל גם את חנות "בראון" ברח' דיזנגוף, וכן חנויות נוספות, בתאום להתקשרות עם הבעלים השונים שהיו בעבר חלק מרשת מכירות הספרים של ברונפמן. עודד מודן סרב להשיב על השאלה אם ההסכם שלו עם "המשביר לצרכן" הוא מעבר לתאריך בו עמד לפוג החוזה בין "המשביר לצרכן" וברונפמן.

ברונו: קשיי גופים כלכליים לא רק בגלל שיעורי הריבית

נגיד בנק ישראל השתתף בדיון בממשלה, שנערך ביזמת שחל, ועסק ב"משבר הריבית של הקיבוצים"

מאת רן מגור

ועדת השרים לענייני כלכלה קיימה אתמול דיון מיוחד במדיניות המוניטרית של בנק ישראל.

הדיון נערך ביזמת השר משה שחל אשר טען ששגיאות במדיניות המוניטרית בתקופה שלאחר יישום התוכנית הכלכלית, כגון שער ריבית ריאלית גבוה (8% ריבית ריאלית לחודש) הן שגרמו למשבר הנוכחי בענפים חוקים כמו התנועה הקיבוצית, הקבלנים ומגזרים אחרים עתירי אשראי.

מיכאל ברונו

נגיד בנק ישראל פרופ' מיכאל ברונו אמר שהקשיים שאליהם נקלעו גופים כלכליים באחרונה מקורם במדיניות השקעות בלתי נבונה שהתבססה על מימון מתכבד וניהול לא יעיל, ולא רק בשיעורי הריבית הגבוהים בשנים 84־'85.

תנאי הסיוע למערכות משקיות

הנגיד הוסיף שיש לזכור שבעבר התמצאה בין הריבית הגבוהה היו גם תקבולים עבור ריבית זכות שהיתה נהוגה באותה תקופה ושממנה נהנו אותם מגזרים.

בהשיבו לטענת השר שחל שבשל טעויות אלו על הממשלה לפצות המגזרים שנפגעו מהריבית כמו המיגזר החקלאי, אמר ברונו שיש מקום לסייע למערכות משקיות הנתונות בקשיים, אם הן בעלות מבנה יעיל לטווח ארוך וגם זאת יש לעשות במסגרת מגבלות התקציב ועל בסיס תוכנית הבראה והשתתפות בתוכנית הבראתן.

נגיד הבנק הודה שהריבית הריאלית השלילית לטווח קצר לפני שנתיים — בחודשים הראשונים להפעלת התוכנית הכלכלית — היתה גבוהה מדי. עם זאת, כשנוכח בנק ישראל שהגרעון בתקציב פחת בצורה ניכרת, האינפלציה ירדה בצורה משמעותית וחל שיפור במאזן התשלומים, צומצם מאוד הריסון המוניטרי תוך הפחתה משמעותית של הריבית והרחבת האשראי לסקטור הפרטי.

גיוון הכלים המוניטריים

ברונו אמר שבנק ישראל חותר לצימצום פערי הריבית לטווח הקצר כדי להגביר את האפקטיביות של המדיניות המוניטרית המוסגרת. זו השתנה באחרונה הריבית השקלית על ההלוואות המוניטריות במקביל להיטל של 3% על האשראים במט"ח.

לדברי הנגיד הפעיל הבנק באחרונה קשת מגוונת יותר של כלים מוניטריים המאפשרים גמישות רבה יותר בניהול המדיניות בהשוואה לעבר, כגון הרחבת הפעילות בשוק הפתוח הרחבת השימוש במק"מ (מילווה קצר מועד). הנגיד ציין גם כי כדי לאפשר רקע נוח להצלחת הפיחות של ינואר, היה צורך להגביר את הריסון המוניטרי לזמן מה. לסיכום דברי תשובתו על הטענות נגד הקשיים שגרמה המדיניות המוניטרית שבאחריותו אמר הנגיד שלאור ההתפתחויות הכלכליות מתחילת השנה, כמו שיעור האינפלציה המתון, מאזן תשלומים מניח את הדעת, והגברת הצמיחה של הסקטור העיסקי קשה לטעון כי המדיניות המוניטרית פגעה ביעדי המשק.

בפניה לבית המשפט:

שיף מתנגד למכירת "מלונות כהן" ע"י כונסי הנכסים לבעלי רמדה

טוען: המחיר שהושג עבור החברה — 5.6 מיליון דולר — הינו בגדר "הענקת מתנה"

אריה לביא, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

המלונאי חיים שיף פנה לבית המשפט המחוזי בתל אביב בבקשה לאסור על כונסי הנכסים של חברת "מלונות כהן", חברה שבבעלותה מלון איילה (בבניה) בירושלים, ושהיתה לפני הכינוס בבעלותו שלו, למכור את החברה לבעלי מלון רמדה בירושלים.

קודם לכן הושג הסכם למכירת המלון תמורת 5.6 מיליון דולר לצורך כיסוי חוב של שיף לבנק לאומי. ההסכם טעון אישור בית המשפט.

באמצעות פרקליטו עו"ד מיכה ציקין מבקש שיף לחילופין לעכב את מכירת המלון לשלושה חודשים ובתקופה זו לפרסם מכרז למכירת המלון. בפנייתו לבית המשפט טוען שיף שכלל, שהיה שותף להסכם בדבר מכירת נכסי שיף, לא עמד בהתחייבותו ביחס למכירת נכסיו.

חיים שיף

בהסכם תנאן יפה כוח לכונס, עו"ד יגאל ארנון, למכור את נכסיו, לא עמד כלל בהסכם, ולא פרסם הודעה פומבית שתסייע לממש את הנכסים שבבעלותו. מטרת הפרסום של ההודעה הפומבית, טוען שיף, היתה לאשר לציבור כי עסקיו פעילים וניתן להיכנס עימו למו"מ וכך למכור את נכסיו בעסק זה ובמחירים ריאליים.

בין היתר טוען שיף כי מכירת חברת "מלונות כהן" תמורת 5.6 מיליון דולר כמוה כהענקת מתנה לבעלי מלון רמדה שהגיעו להסכם לרכישת המלון, באשר סכום זה אינו משקף לא את ההשקעות שהושקעו בנכס ולא אף את מחצית ערכו. לדבריו ידוע לו על הצעות לרכישת המלון בסכומים העולים על המחיר שהושג.

בתצהיר שצירף לפניה לבית המשפט אומר שיף: הבנק מכיר בצורך לממש חלק מנכסי לצורך סילוק החוב (המגיע לכ־35 מיליון דולר — א.ל.) אך איני סבור שלצורך כך יש להסלים מבחינה כלכלית ועסקית כל עוד נכסי עולים בערכם. על הכונסים לבקש מבית המשפט, החליט שהבקשה תישמע בנוכחות שני הצדדים.

לטענתו, בעוד הוא עצמו עמד

ביקוש מפתיע לתכניות החיסכון הצמודות לסל של בנק הפועלים

במשך שבועיים הצטברו בתכניות 15־20 מיליון שקל, למרות שלא היו בשבועיים הללו פדיונות משמעותיים של תכניות חיסכון אחרות או אגרות חוב

מאת אריה לביא, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

תכניות החיסכון הצמודות לסל המטבעות שהונהגו לפני כשבועיים זוכות בביקוש שמפתיע את מערכת הבנקאות.

מאז שבועיים הצטברו בתכניות החיסכון הללו כ־15־20 מיליון שקל אף על פי שבתקופה זו לא היו פידיונות משמעותיים בתכניות חיסכון או באגרות חוב. במערכת הבנקאית היו בשעתו חילוקי דעות לגבי כדאיות הפעלת תכניות החיסכון הצמודות לסל מתוך חשש שתכניות אלה לא יעניינו את הציבור הרחב.

הביקוש לתכניות אלה גרם לכך שבנק הפועלים מציע כעת שני מסלולי חסכון חדשים בתכניות החיסכון הצמודות לסל המטבעות. מסלול חיסכון אחד מאפשר למי שמצטרף לתכנית החיסכון "ממומן צמוד לסל" ("ממומן סל להכנסה חודשית") ליהנות ממשיכת ריבית בגובה סכום החיסכון. משיכת היתר תהיה בריבית מועדפת של (הריבית הבסיסית בתוספת אחוז לחודש שהם כיום 2.25 אחוז בחודש) והיא תהיה בתוקף עד תום תקופת החיסכון.

המסלול השני מאפשר לחוסכים בתכנית "מטמון חודשי צמוד לסל" להצטרף למסלול חיסכון של "שקל על שקל" לדירה, לרכב, ללימודים או לנופש. החוסך יהיה זכאי לקבל, בתום שלוש שנות חיסכון הלוואה בגובה סכום החיסכון בריבית מועדפת. (בהלוואה צמודת מדד לא יעלה שיעור הריבית על 95 אחוז משיעור הריבית המירבי שהבנק גובה על הלוואות צמודות מדד ובהלוואה לא צמודה לא תעלה הריבית על 90 אחוז משיעור הריבית על הלוואות רגילות).

חוסך שלא ירצה לקבל הלוואה במיסגרת התכנית יזכה מתוספת ריבית בשיעור של 0.1 אחוז לשנה על כספי החיסכון שלו כך שהריבית שיקבל תהיה בשיעור של 4.6 אחוז לשנה.

"סולל־בונה" זכתה במכרז ותקים את "מרכז היהלומים" בירושלים

מאת אריה לביא

"סולל־בונה" זכתה במכרז להקמת "מרכז היהלומים" בירושלים. היקפו הכספי של הפרויקט נאמד בכ־7.5 מיליון ש"ח. יוזמת את הקמת המרכז באה מחברה בבעלות משפחת טאוב מנתניה.

"מרכז היהלומים" יהיה המבנה הראשון במיתחם חדש בכניסה הדרומית לירושלים מכוון בית־לחם הנקרא "שער הדרום", ושבו יהיו תעשיות קלות, בתי מסחר ותיירות. מרכז היהלומים ישתרע על פני כ־9,000 מ"ר בשלוש קומות.

הקומה התחתונה תשמש תחנה לאוטובוסים המסיעים תיירים וכלי רכב פרטיים. הקומה השניה, תכיל את אולמות התצוגה, חדרי מלאכה ושני אולמות שבהם יוצגו סרטונים המדגימים תהליך הכריה, הדיתוך העיבוד והליטוש של היהלומים. הקומה השלישית תשמש את משרדי החברה וחדרי העסקים.

המבנה יכלול מערכות אלקטרוניות חדישות. ביצוע הפרויקט נאמד ב־18 חודשים. במיכרז להקמת המרכז השתתפו 6 חברות קבלניות ביניהן אלו של מתתיהו ליפשיץ, ואבי ארונסון.

הוצא מכרז לחידוש הכרמלית

מאת אלי אלעד

מכרז בינלאומי לביצוע עבודות חידוש ושיקום הכרמלית, הוצא בימים אלה על ידי עיריית חיפה.

המכרז כולל החלפת ציוד הנעה, הקרונות, החלפת כל חוד המסבות וכל ציוד העזר בתוך המנהרה התת קרקעית של הכרמלית.

כמו־כן מדובר, על שיפוץ התחנות, להן תוענק חזות מודרנית על ידי ציפויי שיש וגרניט, שיפוץ המדרגות הנעות המצויות במרבית תחנות הכרמלית, וכן עריכת תיקונים חיוניים במבנה המנהרה, וביצוע עבודות למניעת חדירה של מים, הגורמים לנזקים.

משך העבודה המשוער, לביצוע העבודות, הוא בין שנה לשנה וחצי.

ערך את העמוד: יצחק לאור

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של בעלי, אבינו וסבנו היקר

אהרון קורנר

הלויה תתקיים היום יום רביעי י"ז באב תשמ"ז (12.8.87) בשעה 14.00 בבית העלמין החדש בנתניה
נפגשים ליד השער הראשי

מתאבלים: רעייתו: אמה קורנר
בנו: שמחה קורנר וב"ב
בתו: שושנה ודוד שביט וב"ב
בתו: אילנה ועמי ברנזון וב"ב

מוזיאון ישראל, ירושלים

אבל במות

הרמן אלרן ז"ל

ידיד נאמן

ושולח תנחומים למשפחה

אבלה על מות

אורי שור ז"ל

ומשתתפת בצער המשפחה

יבמ ישראל בע"מ

על חברנו

אורי שור ז"ל

שנפטר ללא עת

אבלים
עובדי אגף שרותי ניהול
יבמ ישראל בע"מ

אנו משתתפים בצער המשפחה
על מותו של ראש המשפחה
שכננו היקר

יצחק אקרמן ז"ל

דיירי אברבנאל 17
ירושלים

לאברהם והילדים

תנחומינו הכנים על מות

חיה'לה רן ז"ל

תושבי שכונת רמת פולג

המשכים מעמוד 1

לחץ אמריקאי בענין הלביא

(סוף מעמוד 1)

המתפרשת כלחץ ברור לבטל את הלביא.

זו הפעם הראשונה בה נמנעת מחלקת המדינה מלומר כי ישראל היא זו שתחליט אם לייצר את הלביא או לבטל את הפרויקט, אלא קובעת בעליל, ואף תוך נימת אזהרה ברורה, כי יש לבטל את הלביא.

ניסוח זה התקבל על דעתו של מזכיר המדינה, ג'ורג' שולץ, והרשמיים ואפיון נובעים מהחשש שהחלטת ועדות הכספים והחוץ והביטחון של הכנסת עלולה לגרוף את הממשלה להחליט בעד המשך הפרוייקט.

מכתב אזהרה ברוח זו יועבר גם אל ראש הממשלה, יצחק שמיר.

הדובר לא שלל על הסף אפשרות שארה"ב תוליס לצמצם את מסגרת סיוע החוץ לישראל, כדי למנוע ממנה להשתמש בכספים ממקור זה להמשך פיתוח הלביא. פקידים בכירים במימשל הוסיפו כי על ישראל לעמוד על תוכנית הודעה זו.

היועץ לביטחון לאומי של הנשיא ריגן, פרנק קרלוצ'י, הבהיר אתמול בשיחה עם שגריר ישראל, משה ארד, כי לא רק שלא יהיו לישראל המשאבים הדרושים לפיתוח הלביא, ארה"ב לא תוכל ואף אינה מתכוונת לסייע בתחום זה, אלא יש חשש חמור שהחלטת ממשלה להמשיך בפיתוח הלביא תגרום נזק מיידי ליחסי ישראל–ארה"ב במישורים צבאיים ומדיניים.

הממשלה לא תכריע

עקיבא אלדר, מוסר המדיני של "הארץ", מוסר כי הממשלה לא תכריע כנראה גם בישיבתה ביום ראשון הקרוב בשאלת המשך פרוייקט הלביא. לדברי מקורות ממשלתיים בכירים, יבקש שמיר לדחות את ההכרעה, על־מנת לאפשר לממשלה לגבש החלטה ביחס למימון התוספת בסך 150 מיליון ש"ח לתקציב הביטחון, שבלעדיה אין סיכוי להשיג רוב להמשך הפרוייקט.

על־מנת למנוע קרע בינו לבין שר הביטחון, יצחק רבין, החליט מ"מ ראש הממשלה, שמעון פרס, להתנות את הצבעתו בעד הלביא בהחלטה בו זמנית על התוספת לתקציב הביטחון. מנגד חושש שמיר מהתנגדות של שר האוצר, משה נסים, אם תכפה עליו הממשלה הגדלת מיסוי, קיצוץ בסובסידיות או צעדים אחרים שאינם מתיישבים עם התוכנית הכלכלית.

נסים: 50% לא־ישראלי

(עש"ת). "לדאבוני לא ניתן להמשיך את פיתוחו של מטוס הלביא" — אמר משה נסים. "לו היה הלביא מפותח כולו, במאת האחוזים בישראל, ועל־ידי־כך היינו מגיעים לעצמאות בפיתוח מטוסי־קרב ישראלי, הייתי רץ למענו". אמר, "אולם למעלה מ־50% הם פיתוחים מחוץ לישראל; אין בכך עצמאות, ולא יהיה לנו מטוס בשעה של אמברגו".

השר, שתומך בחלופת האף־16, ציין כי "גם אם לא ניקח בחשבון את הוצאות הפיתוח שהיו עד כה, העלות מהיום למטוס לביא אחד על 75 מנועים היא 59 מיליון דולר. מול עלות של 36 מיליון דולר של אף־16, זאת, כשכבר העמסנו את עלות המטוס של הלביא על האף־16, בסך 400 מיליון דולר". השר רואיין בגלי־צה"ל.

באשר לפירסומים על תוכניות התעשיה האווירית לקיצוצים, אמר השר שלא ידוע לו עליה, מלבד מה שקרא בעיתונים, ונראה לו שזה נסיון חסר בסיס להרחיק את הגזירה שאין מנוס ממנה.

שפירא לא יכנס מחדש

צבי זרחיה, סופר "הארץ" לענייני כלכלה, מוסר כי הוועדה המשותפת לוועדת חוץ וביטחון וועדת הכספים של הכנסת, שהמליצה בראשית השבוע לממשלה להמשיך בפרוייקט הלביא, לא תתכנס לדיון חוזר בהצבעה בטרם תקבל הממשלה החלטה בעניין.

עקב התנגדותו של יו"ר ועדת הכספים, ח"כ אברהם שפירא, לקיים דיון חוזר בוועדה בטרם תכריע הממשלה בעניין, החליט יו"ר ועדת חוץ וביטחון, אבא אבן, לדחות את הדיון. שפירא טילפן אתמול מחו"ל לאבא אבן, ותבע שלא לכנס את הוועדה בטרם תקבל הממשלה החלטה בעניין. הוועדה המשותפת תתכנס ב־24 או ב־25 באוגוסט.

ח"כ אליעזר גרנות (מפ"ם) מתח אתמול ביקורת על התנגדותו של שפירא לערוך הצבעה חוזרת בעניין הלביא: "אם הוא מתנגד לשיקול נוסף של מי שכבר הצביע, ולמתן הזדמנות למי שלא יכול היה להגיע כדי להשתתף בהצבעה — זה לא מראה על מצפון נקי והבנה מינימלית בנושא". לדבריו, יתכן שההתנגדות להצבעה חוזרת תקל על השרים שפיקפקו לקבל החלטה נבונה.

ח"כ שמחה דיניץ (מערך) אמר אתמול כי הנוהל שהופעל בהצבעה ביום א' אינו מוצא חן בעיניו, משום שאי־אפשר להחליט בעניין בתשובה של "כן" או "לא". הוא ציין כי הוגשו הצעות החלטה מורכבות יותר, וההחלטה שהתקבלה אינה שואפת לנושא מורכב: דיניץ מצדד בהצבעה חוזרת בעניין.

ח"כ פנחס גולדשטיין (ליכוד) מתח בתקיפות בפני אבן על כוונתו לכנס את הוועדה להצבעה חוזרת על המשך ייצור הלביא. הוא הביע תמיהה על "התרגיל הפרלמנטרי הקלוקל שאינו הוגן ואינו דמוקרטי, האויל ומלכותוילה". טען אבן כי הוא רואה בהצבעת הוועדה המלצה שאינה מחייבת איש.

לנדאו: למצוא המקור התקציבי

ח"כ מרדכי גור (מערך) אמר כי "השאלה היא האם בממשלה יובן שנטל האחריות הוא לא לקבוע אם להמשיך בלביא או לא. אני מקווה שהממשלה תמצא תשובה לשאלה הבסיסית — איך מתכוננים לעתיד ולא לעבר".

ח"כ עוזי לנדאו (ליכוד), חבר הוועדה המשותפת בעניין הלביא, תבע אמש משר האוצר להתארגן ולהציע פתרונות רציניים מעבר להטלת מסים, לקראת החלטה חיובית על המשך ייצור הלביא. לדעתו, על שר האוצר לדרוש מהסתדרות, במסגרת הסדר על הסכמי השכר, להצביע מה תהיה תרומתה לפרוייקט הלביא.

לנדאו תבע משר הביטחון למצוא מיהו הקצין הבכיר שתידרך כתבים צבאיים והסתייג מהמשך ייצור הלביא. לטענתו, המקור הבכיר אינו מתאים עוד להיות בצה"ל, ועל שר הביטחון לדאוג לשחרורו המוקדם מהצבא.

ברונו: מגמות חיוביות

יו"ר הוועדה לביקורת המדינה, פרופ' ח"כ דוד ליבאי (מערך) אמר אתמול כי אינו מבין מדוע חברי הוועדה המשותפת הצביעו בעניין הלביא הנידון בממשלה. לדבריו, הממשלה מוסמכת ואמורה להחליט בעניין, והיא לא ביקשה חוות־דעת והמלצות מהוועדה.

רן מגור, סופר "הארץ", מוסר כי בישיבת ועדת השרים לענייני כלכלה, שדנה אתמול במדיניות המוניטרית של בנק ישראל, הזהיר אתמול נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו, שהמגמות החיוביות שמסתמנות במשק עלולות להתהפך אם תהיה פריצה בתקציב הממשלה, כפי שיקרה, בוודאי, אם תאמץ הממשלה החלטה להמשיך בפרוייקט הלביא ולהגדיל את התקציב.

שולץ יבוא

(סוף מעמוד 1)

להקל על שמיר להשלים עם הכינוס הבינ"ל.

שולץ מתכנן לבקר באזור במרצת חודש אוקטובר, ולקראת ביקור זה הוא מבקש להתעדכן בעמדתו של ראש הממשלה. הי"ל התרשם כי שגריר ארה"ב בישראל, תומס פיקרינג, לא הגזים בתיאור התנגדותו הנחרצת של רוה"מ לוועידה, ועל כן לא יתאמצו האמריקאים בשלב זה לשכנעו להסכים לה.

הסדרים זמניים בגדה

במקביל יפתח שולץ במגעים עם הצדדים במגמה להביא למו"מ מיידי בין ישראל לירדן על הסדרים זמניים בגדה המערבית, תוך קביעת מועד לשיחות על הסדר־הקבע. בכך מקווים האמריקאים לעקוף, זמנית, את הויכוח הנטוש בישראל על נוהל השיחות, ולהגיע ישירות למהות.

בתום שיחה ארוכה עם הי"ל, אמר אתמול פרס כי התרשם שארה"ב מחפשת ברצינות דרך להוציא את תהליך השלום מהקיפאון. לדבריו, עם ביקורו של הי"ל התחדש הדיון עם ארה"ב במלוא עוצמתו. היום ייפגש הי"ל בשנית עם שמיר ועם רבין, ומחר יצא לוואשינגטון, על־מנת לדווח לשולץ על שיחותיו בישראל.

עיריית הרצליה
חוק התכנון והבניה
תשכ"ה — 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

נמסרה בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה, הוגשה על ידי: שם: גדעון פסולאי כתובת: החורש 1 כפר שמריהו

בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום:
שם הישוב הרצליה רחוב ויצמן מספר גוש 6668 חלקה 608 ומהווה הקלה לגבי המותר באזור בו מבוקשת ההקלה האמורה דהיינו:

בקשה להקלה עד 6% באחוזי בניה דהיינו: 42% במקום 36% המותרים.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרדי הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יכול להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמור בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

אלי לנדאו
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי לודים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרה בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה לודים הופקד שינוי תכנית הנקרא "שינוי תכנית מפורטת מס' 9/624/52" ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: ביטול דרכים וחלוקת השטח למגרשים חקלאים — פרדסים.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 4000 חלקה 1־10, 12, 13, 15, 16, 20, גוש 4001 חלקה 6־9.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה. עליה לכלול פרוט הנמקות להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר חתום ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

דב שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז
4.7.87

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965

מרחב תכנון מקומי ירושלים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965 — כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים, הופקד ביחד עם התשריט המצורף אליו, שינוי לתכנית מתאר מקומית הנקרא תכנית מס' 3708, שינוי מס' 19/86 לתכנית המתאר המקומית לירושלים.

ואלה השטחים הכלולים בשינוי התכנית: ירושלים, שכונת גאולה, רחוב סוכת שלום מס' 9, גוש 30048 חלקה 42.

הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.

עיקרי הוראות התכנית:
א. שינוי יעוד שטח מאזור מגורים 3 ולהפיכה לאזור מגורים מיוחד.
ב. קביעת קו בנין לתוספת קומה.
ג. הגדלת אחוזי הבניה מ־90%—150%.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית, האמורה. את ההתנגדות יש להגיש בכתב, בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליה היא מסתמכת (מס' מהנדס העיר, רח' הלל 23 ירושלים).

אלי מיטה
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה, ירושלים
כ' אייר תשמ"ז
19 במאי 1987

ספורט

בעריכת יחיאל ארדי

ההר הבלגי הוליד עכבר: דריקס נשאר במכבי ת"א

כדורגל

מאת אילן מייש
סופר "ספורט הארץ"

כדורגלן מכבי תל־אביב, אלי דריקס, ילבש את מדי הקבוצה גם בעונה הבאה.

אמש במלון "רמת־אביב", שם מקיימת הקבוצה מחנה אימונים, שוחח דריקס עם המנהל המקצועי ג'יורא שפיגל, ולאחר שלובנו הדברים נסללה דרכו חזרה לקבוצה.

כזכור, הודיע דריקס שיעזוב לקבוצה הבלגית מולנבק, בה התאמן באחרונה, ואף איים לפנות לבית המשפט כדי שזה יורה לשחררו. דריקס טען גם שמכבי ת"א הפרה את החוזה עימו, בכך שנשאר חייב לו כמאה אלף דולאר.

שפיגל ודריקס החליטו, כי את הנושאים השנויים במחלוקת יבררו בעתיד.

השוער גינצבורג יערוך היום אימון בכורה במכבי חיפה

מאת יוסף גלזר
סופר "ספורט הארץ" בחיפה

שוער הנבחרת ומכבי תל־אביב בוני גינצבורג, עומד לערוך היום אימון בכורה בקבוצתו החדשה מכבי חיפה. גינצבורג יסע מחר עם השחקנים למחנה האימונים הקדם עונתי בסיטארד, הולנד.

מכבי פ"ת ישחרר את בגלייבטר לבלגיה ● החלטה סופית — מחר

מאת אילן מייש
סופר "ספורט הארץ"

מכבי פתח־תקווה ילך לקראת שחקנו אייל בגלייבטר ויאפשר לו לשחק העונה בקבוצת האסלט מהליגה השנייה בבלגיה, בכך יקיים את ההבטחה שניתנה לשחקן. זאת אמר אמש יו"ר מחלקת הכדורגל של מכבי פתח־תקווה, עו"ד שמואל לינצר. ההחלטה טעונה אישורו של יו"ר האגודה, גד נאדל, שיעיין מחר בפרטי החוזה של בגלייבטר עם האגודה.

הצטרפותו של בגלייבטר לאסלט תגדיל לארבעה את מספר הכדורגלנים הישראלים שישחקו בעונה הבאה בבלגיה. האחרים הם רוני רוזנטל (פ.צ. ברוז'), אלי אוחנה (מאלין) ומשה סיני (בוחום). בנוסף להם, ישחק אבי כהן בסקוטלנד (גלאזגו ריינג'רס), דוד פיזנטי באנגליה (ק.פ.ר.) ומוטי איוניר כנראה בהולנד (ורודה). בסך־הכל תמנה המושבה הישראלית באירופה שבעה שחקנים.

חיים בן־שאנן מהפועל באר־שבע ונסים כהן מבית"ר תל־אביב התאמנו אתמול עם מכבי פ"ת. לגבי בן־שאנן תכריע חוות דעתו של המאמן ג'ק מנסל. בעניין כהן מצפים לשובה של בית"ר תל־אביב ממחנה האימונים בחו"ל.

חלוץ מכבי פ"ת דורון רבינזון מתאמן במכבי נתניה, אולם ראשי נתניה טרם פנו בהצעה לפתוח במו"מ להעברתו.

מרכז מכבי בחר נציגיו להנהלת ההתאחדות, וינצר פינה מקומו

מאת סופר "ספורט הארץ"

מרכז מכבי בחר אתמול בנציגיו להנהלה החדשה של ההתאחדות לכדורגל, שבוע לפני האסיפה הכללית שתיערך ב־19 באוגוסט.

הנציגים: ראש הסיעה עוזיקם מילצ'ן, המכהן כמ"מ יו"ר ההתאחדות, גדעון בריקמן, ראובן פרינגר, נחמן מנדל, נתן סלובטיק, רכז הכדורגל במכבי (בדיעה מייעצת) ושני חברים חדשים, שלום חאנו מחיפה והלל צזמן משעריים, במקום צבי וינצר (מי שהיה יו"ר מכבי חיפה) ומשה פרנקוס.

מילצ'ן הבהיר אמש, כי חברי מכבי לא ישתתפו בישיבת הנהלת ההתאחדות, שתתקיים שלושה שבועות לפני האסיפה הכללית, על רקע חילוקי הדעות בנושא שיתוף הזרים.

אלפים בחיפה התייחדו עם זכר אבי רן

מאת יוסף גלזר
סופר "ספורט הארץ" בחיפה

מול מצבת בזלת, הגדולה ביותר בבית העלמין בכפר סמיר (גובהה 2.5 מטר ומשקלה 4 טון), התייחדו אתמול קהיליית הספורט הישראלי עם זכר השוער אבי רן, במלאת 30 למותו הטראגי בכנרת.

כאלפיים איש ניצבו דומם מול מצבת הענק, שעוצבה על־ידי הפסל יצחק שמואלי מכפר האמנים עין הוד. היו שם כדורגלנים, מאמנים, עסקנים ואוהדים מכל רחבי הארץ, וכמובן בני המשפחה והידידים הקרובים.

לאחר תפילת החזן לעילוי נשמתו של אבי, השמיעו קינה והאב משה אמר קדיש. קווים לדמותו של אבי העלו ראש העיר חיפה אריה גוראל, יו"ר ההתאחדות שאול סודרי, מנהל מכבי חיפה יעקב מעיין ודודו של השוער, נסים רקוזין.

את זר מכבי חיפה הניחו על הקבר איתן אהרוני ודפי אוסמר (הגדול), שפרץ בבכי קורע לב. חבריו של אבי לנבחרת הלאומית, מנשה שמעונוב ממכבי תל־אביב, הניחו זר מטעם אגודתו שיוצגה גם ע"י משה מרכוס, אלון נתן ומיקי כהן. בזה אחר זה הונחו זרים על ידי אוהדים אלמוניים. באזכרה היו גם המאמן עמנואל שפר, חבר ועדת הנבחרות אברהם בנדורי, מנהל נבחרת ישראל השוער אריה חביב, וכדורסלנים רבים.

בעוד שבועיים, 25 באוגוסט, בו חל יום הולדתו ה־24 של אבי רן, תהיה עליה נוספת לקבר.

צפון קוריאה מנמיכה פרופיל: רוצה 6 ענפים

טוקיו (איי־פי). צפון קוריאה הודיעה באורח מפתיע, כי היא מתנה בצורה דראסטית את תביעותיה לגבי חלוקה באירוח המישחקים האולימפיים של 1988.

בעוד שתחילה תבעה לעצמה בתוקף לא פחות משמונה ענפים, הודיעה עתה כי תסתפק בחמישה בלבד, ובחלק מענף נוסף. עם זאת הטעים סגן נשיא הוועד האולימפי של צפון קוריאה, צ'ין צ'ונג קוג, כי אחד הענפים בו תבקש ארצו "שליטה מוחלטת" יהיה הכדורגל, ממנו סולקה על ידי פיפ"א, אחרי שעשתה דין לעצמה ולא התייצבה לשלב המוקדם. היא מחפשת עתה כל דרך אפשרית לעלות אוטומטית לשלב הגמר האולימפי.

הנושא יועלה החודש לדיון בפגישה שתהיה בין נציגי שתי הקוריאות, בחסות הוועד האולימפי הבין לאומי בלוזאן.

גם לוורקוזן תבחן את הנבחרת לפני בולגריה

ב־19 באוגוסט בחולון וב־22 בו ברחובות ★ עוד מיבחנים נגד הפועל ת"א, מכבי ת"א ומכבי חיפה

כדורסל

מאת יעקב זינגר
סופר "ספורט הארץ"

סגל נבחרת ישראל בכדורסל ממשיך להזיע באימונים, בקצב גובר והולך. השחקנים הגיעו פלגי זיעה ורבים בתרגילים שונים עם כדור, המיועדים לשיפור הכושר הגופני, ותירגלו גם התקפה נגד הגנה על סל אחד וביצוע תרגילים לחסימות לקלעי החוץ.

הטורח הרב שהושקע באימון גרר התנגשויות כמו זו בין מיקי ברקוביץ', שספג חבטה רצינית מעופר פליישר, ומיר אורבך התנגש עם דורון ג'מצ'י, בעיקר משום הריצפה הלחה.

איגוד הכדורסל פירסם בינתיים את פעילות הנבחרת לחודש הקרוב. כדברי המנהל מיכאל לפרזון, נוסף לאימונים הרגילים, ביום רביעי ה־19 בחודש תשחק הנבחרת נגד קבוצת לוורקוזן ממערב־גרמניה בחולון; כעבור שלושה ימים, בשבת, ה־22 בחודש, יהיה מישחק נוסף נגד הקבוצה הגרמנית ברחובות. ב־25 באוגוסט תשחק הנבחרת נגד הפועל תל־אביב (מישחק פרידה לקפטן הפועל תל־אביב בשנה שעברה, מייק לארג') באולם אוסישקין בתל־אביב. כעבור יומיים יהיה בחיפה מישחק נגד מכבי חיפה. במוצאי שבת, ה־29 בחודש, תשחק הנבחרת נגד מכבי תל־אביב בראשון־לציון.

ב־1 בספטמבר ולמחרת תקיים הנבחרת שני אימונים ביום. ב־3 בספטמבר יהיה אימון בוקר ולמחרת תטוס הנבחרת לבולגריה, לטורניר אליפות אירופה דרג ב' בהשתתפות בולגריה, נורווגיה ופינלנד. הנבחרת תשוב כעבור חמישה ימים.

קית בנט ישחק בהפועל ירושלים

מאת יעקב זינגר
סופר "ספורט הארץ"

קבוצת הכדורסל של הפועל ירושלים החתימה את הכדורסלן קית בנט, לאחר שבית המשפט המחוזי בתל־אביב ביטל את צו המניעה שהוצא ע"י קבוצת בית"ר תל־אביב, צו שאסר רישומו של הכדורסלן בקבוצות כלשהי.

עם ביטול צו המניעה חתם הכדורסלן בהפועל ירושלים, כאשר בית המשפט האריך את תקופת הרישום של השחקן באיגוד הכדורסל עד ה־17 בחודש.

דלול נרשם בהפועל ת"א

ההעברות שנרשמו אתמול באיגוד הכדורסל: אלון אופיר ואסף ברנע, שני שחקני הפועל חיפה לשעבר, נרשמו במכבי חיפה. הפועל תל־אביב רשם סופית את ג'ונתן דלול, אף הוא שחקן הפועל חיפה לשעבר.

מועמד חדש להפועל חיפה: ג'ורג' בארי

מאת יוסף גלזר
סופר "ספורט הארץ" בחיפה

24 שעות לפני תום מועד ההעברות באיגוד הכדורסל, שורר חוסר בהירות לגבי שני שחקני החוץ הישראלים של הפועל חיפה. עתה נתונה על הפרק מועמדותם של לו סילבר, רוברט יוברט, רוני כהן ושם חדש — ג'ורג' בארי.

בארי, כדורסלן מתאזרח ששיחק עוד בבית"ר תל־אביב. שליחה של הקבוצה לארה"ב, עו"ד יוסי ליבנה ושחקנה רולנד יוסטון אמורים לעמוד היום על יכולתו של בארי. כדורסלנים מקצוענים מסוגם של יוברט ובארי ניתן לרשום באיגוד עד שבוע לפני פתיחת העונה.

אתמול ניסו ראשי הפועל חיפה להשיג את הסכמת יו"ר מכבי ת"א עו"ד שמעון מזרחי לחתימה על שחרורו של לו סילבר, או להחליפו בהארכת העברתו, אך לפי שעה ללא תוצאות.

אתמול נבחן בהפועל חיפה כדורסלן עולה מארה"ב, ג'פרי רודזם, המתנשא ל־2.07 מ' ששיחק בעונה שעברה במכבי מבשרת בליגה א' ואינו נחשב כמעבדה. כן יצורף אייל טסלר מהפועל ותיקי גבעת שמואל.

בית המשפט המחוזי בחיפה ממשיך לעסוק בסוגיות ספורט. אתמול שיחרר השופט המחוזי דוד קציר את השחקנית הוותיקה ורד ברגמן מהפועל חיפה לקבוצה החדשה מכבי קרית מוצקין.

השופטת המחוזית בלהה גילאור העניקה תוקף פסק דין לפשרה שהושגה, לפיה יועבר אילן ממן ממכבי קרית ביאליק למכבי חיפה.

הכדורגלן אלי כהן הוציא צו מניעה נגד מכבי חיפה

שופטת בית המשפט המחוזי בחיפה בלהה גילאור הוציאה אתמול צו מניעה לבקשת כדורגלן מכבי חיפה, אלי כהן, האוסר על מכבי חיפה לנהל מו"מ עם קבוצות אחרות — למעט הפועל כפר סבא — שלא בהסכמת הכדורגלן. מחר יהיה דיון במעמד שני הצדדים.

בית"ר ת"א למחנה אימונים בהולנד

בית"ר ת"א יוצא היום להולנד, שם יקיים מחנה אימונים שיימשך 11 יום. בכך עלה לחמש מספר הקבוצות הישראליות הבוחרות באירופה כיעד מועדף להכנות אינטנסיביות לפתיחת העונה ב־5 בספטמבר.

לבית"ר ת"א מתוכננים שלושה מישחקי מיבחן.

קדטים

סוף סוף: ניצחון 83–85 על טורקיה

מאת סופר "ספורט הארץ"

נבחרת הקדטים של ישראל בכדורסל השיגה אמש ניצחון בכורה באליפות אירופה בבודאפשט, לאחר שלושה הפסדים רצופים. ישראל גברה בדוחק על טורקיה 85–83, אחרי 47–41 במחצית.

במחצית הראשונה היה יתרון ברור לישראל, אך לאחר ההפסקה הפך המישחק שקול והדוק. לישראל הירבו לקלוע: שני כהן 28, גיא גודס 27, אמיר כץ 12.

הערב תתמודד ישראל עם איטליה במישחקה האחרון בשלב המוקדם. כדי לעלות לבית 5–8 תלויה ישראל בתוצאות המישחק בין טורקיה צרפת.

פאן־אמריקה

ארה"ב הביסה את ארגנטינה 85–58

אינדיאנאפוליס (איי־פי). ארצות הברית זכתה בחמש מדליות זהב נוספות בתחרויות האתלטיקה במישחקי פאן־אמריקה, כאשר לי מקריי ניצל את פציעתו של מארק ויתרספון וניצח בגמר ל־100 מטר.

האמריקאים שלטו גם בבריכת השחיה, וגרג לוגאניס נטל כצפוי את הבכורה בצלילה מקרש. לעומת זאת מוסיפה קובה לעשות חיל בהרמת משקולות וזכתה בשלוש מדליות זהב נוספות.

בכדורסל מחצה ארה"ב את ארגנטינה 85–58 וברזיל את אורוגוואי 110–79.

ארה"ב הגדילה את יתרונה במאזן המדליות הכללי על קובה, ביחס של 72 ל־38, עם 34 זהב לעומת 20.

שניים מראשי ההתאחדות מסכמים הקדנציה

מילצ'ן: האוולאנז' העליב את ישראל, ניאלץ להילחם בפיפ"א

מאת משה הר־געש

בעוד שבוע תסתיים רשמית תקופת כהונה נוספת של הנהלת ההתאחדות לכדורגל, אך כל מי שמקורב לענף יודע, כי ספק אם יש למישהו בשורות כלשהן.

"ספורט הארץ" ביקש סיכום קצר מעוזיקם מילצ'ן, מ"מ יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל, וממנהל ההתאחדות יעקב אראל. הראשון, בעל שנות הוותק הרבות ביותר במוסד זה, מודה כי מסיבה אובייקטיבית שאינה תלויה בישראל כמעט מאומה לא השתנה. בד בבד תוקף מילצ'ן בחריפות חסרת תקדים את נשיא פיפ"א ז'ואן האוולאנז'.

אראל, בהתבטאות ראשונה מסוגה לפחות בשנים האחרונות, מותח ביקורת קשה על צורת הניהול של הכדורגל הישראלי וטוען, כי זו למעשה בעיית היסוד של הענף.

מילצ'ן: הנחמה היחידה — הנוער

במישור הבינלאומי אין לנו כל הישגים, בגלל היחס של פיפ"א. כבר תקופה ממושכת אנו רודפים אחרי הנשיא האוולאנז' בפניות חוזרות ונשנות, לברר מדוע שובצנו שוב באוקיאניה לטורניר הקדם עולמי הבא, אך הוא מתעלם מכל הפניות שלנו. זה ממש יחס מעליב, גם כלפי מדינת ישראל וגם כלפי ההתאחדות. אם לא תהיה לנו ברירה, ניאלץ להיקלע לעימות עם פיפ"א. ישראל היא המדינה היחידה בעולם שלא שייכת ליבשת כלשהי, ואי אפשר לעבור על כך לסדר היום. זו הסיבה העיקרית המונעת מהכדורגל הישראלי להתקדם, ובגלל אי צירופנו לאירופה הכדורגל שלנו דורך במקום.

איני יכול לומר שיש דברים שהיינו צריכים לעשות בקדנציה הנוכחית ולא עשינו. אם לא נתיר שיתוף זרים, הכדורגל יסוג עוד יותר לאחור, ובצורך לתת את הדעת לייצוא הסיטוני של כוכבי הנבחרת לאירופה. אי אפשר להתיר שיצאו שחקנים לחו"ל ללא הגבלה, חייבים למצוא תחליף, כי אם הזרם יגבר ללא מעצור וללא תחליף — נישאר בלי מים.

בנושא אחד חלה התקדמות רבה בקדנציה הנוכחית: הטיפול הנכון בנוער. בפעם הראשונה מינתה ההתאחדות ארבעה מאמנים לגילאים שונים לטיפול בנוער, ואת הפירות נקטוף בשנים הבאות. גם במאמן הלאומי, היוגוסלבי מילינקו מיהיץ', אנו תולים תקוות רבות.

אראל: הבעיה — ניהול לקוי

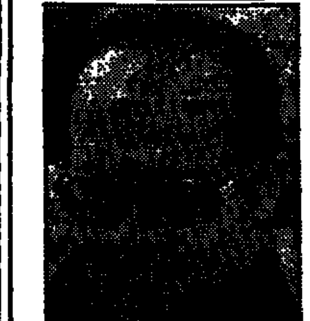

אולי חל שיפור בתחומים מסויימים, אך הבעיה העיקרית של הכדורגל הישראלי נעוצה בניהול הקבוצות. עד שלא תחול בנושא הזה מהפכה של ממש, לא יגיע השינוי המיוחל. ניהול נכון יוכל להחזיר את הקהל למגרשים. האגודות אינן מבינות, שהן מייצרות את מישחק הכדורגל, כמו כל מיפעל תעשייתי אחר. אין אפילו קבוצה אחת בישראל המקדישה מחשבה ועושה מאמץ מינימאלי לשיווק הכדורגל. למועדונים בחו"ל יש מנהל מסחרי, תפקיד שמייחסים לו חשיבות רבה, אך אצלנו זה בכלל אינו מצוי בתודעה. הניהול הלקוי מתבטא היטב במערכת היחסים עם השחקנים, בהתחייבויות כלפי השחקנים והמאמנים, ובאי קיום ההבטחות. זה הגורם העיקרי לתדמית השלילית של הכדורגל.

הניהול הלקוי עלול למוטט את הכדורגל. האם שם מישהו לב לעובדה, שאם תהיה התמוטטות כלכלית, אפילו של שתי קבוצות בלבד המשתתפות בטוטו — כמו שאירע עם בית"ר נתניה בעונה שעברה — עלול להיגרם נזק כספי לטוטו, שממנו חי כל הספורט הישראלי. הניהול של הקבוצות בארץ מפגר בשנות אור אחרי מה שמקובל בעולם. עם כל הכבוד לזרים, למיתקנים ולתחומים אחרים, הבעיה היסודית של הכדורגל היא הניהול, וזו הסיבה שהמרכזים חייבים להשקיע בתחום זה את מיטב המשאבים והמאמצים.

הרעלת קיבה אילצה את עמוס לפרוש ממונטריאול

בלום לסיבוב השני של טורניר ניו הייבן

טניס

מונטריאול (איי־פי). אלוף ישראל עמוס מנסדורף נאלץ לפרוש מטורניר הטניס המקומי בגלל הרעלת קיבה. את מקומו של מנסדורף, המדורג כיום 30 בעולם, תפס האמריקאי ליף שיראס שנכבע בסיבוב הראשון 2–6, 0–6 לשוודי פטר לונדגרן.

ראמש קרישנאן מהודו גבר על הצ'כי מיכאל קודש 6–2, 6–1. וואלי מאסור מאוסטרליה הדיח את בן ארצו דייויד מקפרסון 6–0, 6–3. האמריקאי טים וילקיסון את בן ארצו לויד בורן 6–2, 6–3. סך כל הפרסים בטורניר 350 אלף דולאר.

בניו הייבן, קונטיקאט, עלה הישראלי גלעד בלום לסיבוב השני של הטורניר המציע פרסים בסך 25 אלף דולאר בלבד. בלום, המדורג שלישי, ניצח את הקנדי גראנט קונל 6–4, 6–4. המדורג הבכיר הוא אנדוקה אדריוזר מניגריה, שניצח את קרט גארנט מארה"ב 7–6, 6–0.

זה היום השני ברציפות לא איפשר הגשם סיום מישחק הגמר בין ג'ון מקנרו לאיוואן לנדל בטורניר סטראטון מאונטן. לא ברור אם ייקבע מועד אחר, כי שני השחקנים היו אמורים לצאת זה כבר למונטריאול. מקנרו ניצח במערכה הראשונה 7–6 ולנדל הוביל בשניה 4–1.

מערב גרמניה נגד צרפת הערב בברלין

מערב ברלין (שרות "ספורט הארץ"). נבחרת הכדורגל של מערב גרמניה, סגנית אלופת העולם, תארח כאן הערב את צרפת שדורגה שלישית באליפות העולם האחרונה.

ג'ונסון רץ 100 ב־10.05 בשוודיה

מאלמה, שוודיה (איי־פי). שני אצניה המצטיינים של קנדה, בן ג'ונסון ואנג'לה איסאיינקו, ניצחו כאן בצורה משכנעת בריצות ל־100 מטרים לגברים ולנשים, בהישגים של 10.05 ו־11.17 שניות.

השיאן העולמי ב־400 מטר משוכות, האמריקאי אד מוזס, ניצח בקל ב־48.36 שניות.

השיאן העולמי פייטרו מנאה חזר אתמול לפעילות אחרי שלוש שנות פרישה, וניצח בריצת 200 מטר בזמן 21.8 שניות. התחרות היתה לעיני 10.000 צופים בברלטה, איטליה. האלוף האולימפי בן ה־35 מבקש להשיג את המינימום של 20.70 שניות, כדי להבטיח את השתתפותו באליפות העולם שתחל בסוף החודש ברומא. מנאה מחזיק בשיא העולמי ב־200 מטר, 19.72 שניות, מאז 1979 במכסיקו. (צילום איי־פי)

כורה מפר־שביתה בדרא"פ נרצח כנראה בידי שובתים

יוהנסבורג (איי־פי). ביומה השלישי של שביתת 200 אלף הכורים השחורים בדרום־אפריקה, נהרג אתמול כורה שעבד, חרף השביתה. הנהלת המיכרה הודיעה כי הוא נמצא מת בסמוך למעונות הכורים. לשון הודעת המשטרה היתה כי הוא "כפי הנראה נרצח".

זה מקרה המוות הראשון מאז החלה השביתה ביום ראשון השבוע.

הנהלת בעלת המיכרה ציינה כי רק קבוצה מצומצמת מאוד של כורים המשיכה לעבוד בימי השביתה.

מאז התחלת השביתה, נפצעו בהתנגשויות לפחות 30 כורים ושלושה מפקחי־ביטחון במיכרות.

האיגוד הארצי של עובדי המיכרות ומנהלי המיכרות החליפו אתמול האשמות, ולא היתה כל התקדמות בפתיחת משא־ומתן בין הצדדים. האיגוד המקצועי איים להרחיב את השביתה ולשתק את העבודה גם במפעלי עיבוד הזהב, שדרכם עובר כל הזהב הדרום־אפריקאי לשווקים בעולם.

התנגשויות אלימות

סוכנויות־הידיעות רויטרס ועי"צ מוסרות כי אתמול אירעו התנגשויות דמים בכמה מן המיכרות בדרום־אפריקה, המאוישים על־ידי מאות אלפי כורים אפריקאים.

אנשי איגוד הכורים והנהלות המיכרות הטילו אלה על אלה את האשמה לפרוץ ההתנגשויות. דובר מטעם איגוד הכורים סיפר כי 14 כורים נפצעו אתמול במיכרות שנים דרומית מזרחית ליוהנסבורג.

האיגוד הלאומי של הכורים, שהכריז על השביתה, מסר כי 340 אלף כורים בארבעים וארבעה מכרות נענו לקריאה זו.

מאיגוד בעלי המיכרות נמסר כי מספר השובתים אינו עולה על 230,000, ב־31 מכרות.

הדולר והזהב עלו שוב

(ע"ד) שער הדולר ומחיר הזהב עלו אתמול לאחר שנודע שמטוס יירוט אמריקאי ירה טיל לעבר מטוס איראני במפרץ.

הדולר נסגר ב־1.8960 מ"ג לעומת 1.8908 מ"ג שלשום.

ריגול עם חיוך

"החיוך של הריגול" הוא שמו של פוסטר המופץ בימים אלה לכל בנייני הממשלה בגרמניה המערבית, על־ידי המשרד להגנת החוקה של בון. בפוסטר נאמר: "אתה עלול להיתקל בה בכל אתר. הגוש המזרחי שותל בכל. היזהר והתרע: לעולם לא מאוחר מדי לבקש עזרה." איגוד עובדי השירותים והתעבורה הציבורית סירב להפיץ פוסטר זה בטענה שהוא מסלף לרעה את הנשים — כאילו רק הן המפתות אזרחים תמימים לעסוק בריגול נגד ארצם. (תצלום: איי־פי)

טייס איראני שערק — נורה למוות בז'נווה

ז'נווה (ע"ר וע"צ). טייס בחיל־האוויר האיראני, שערק בפברואר וביקש מקלט מדיני בשווייץ, נורה למוות על־ידי שני אנשים ברחוב בז'נווה. הקורבן בן ה־36, ששמו טרם פורסם, צעד עם רעייתו ברחוב, כאשר שני אנשים ירו בראשו.

"בני הזוג טיילו לאורך אגם ז'נווה. נראה ששני האנשים עקבו אחריהם", אמר דובר המשטרה ז'אן קלוד דיקרו. "אחד משני הגברים דחף את האשה, כדי שתתרחק מבעלה, והשני ירה בו".

הלירה הלבנונית גוססת

ביירות (ע"צ). הפיחות של הלירה הלבנונית לעומת המטבעות הזרים, נמשך. פיחות זה מונע מהלירה הלבנונית למלא שני תפקידים בסיסיים של כסף — לשמש כאמצעי חליפין ולהוות עתודה.

בתוך 3 ימים השבוע איבד הכסף הלבנוני 18% מערכו לעומת הדולר ומאז תחילת השנה הגיעה האינפלציה ל־70%.

עד 1982 היתה הלירה הלבנונית יציבה ונחשבה למטבע החזק ביותר באזור. ההון הערבי שרוכז בלירות לבנוניות בביירות הגיע אז ליותר מ־4 מיליארד דולר.

דיפלומטים סעודים נצורים באיראן

ג'דה, סעודיה (איי־פי). דיפלומטים סעודיים בטהראן טוענים כי לא ראו אחד מעמיתיהם מאז שנפצע כשנפל מחלון במהלך התפרעות בשגרירות הסעודית באיראן. הדיפלומט הנעדר הוא הנספח המדיני, מוסיף אל־גמדי.

שני דיפלומטים בשגרירות כווית וארבעה בשגרירות סעודיה נלקחו כבני־ערובה באותו יום, על־פי דיווחים. כולם, למעט דיפלומט סעודי אחד, שוחררו.

אוכלוסיית יפאן מונה יותר מ־121 מיליון נפש

טוקיו (איי־פי). אוכלוסיית יפאן מונה היום יותר מ־121 מיליון נפש — גידול בן 0.54% לעומת השנה שעברה. זהו שיעור הגידול הנמוך ביותר מאז החלו סקרי האוכלוסים ביפאן ב־1968.

ביפאן יש היום 59.7 מיליון נשים ו־61.6 מיליון גברים. גודלה של המשפחה היפאנית הממוצעת ירד מ־3.1 נפשות אשתקד ל־3 נפשות היום.

טוקיו, בירת יפאן והגדולה בעריה, מונה 11.6 מיליון נפש.

פחד האיידס הניע את בריה"מ לפתוח מסע נרחב לחינוך מיני

בארגון הבריאות העולמי רשומים 56,395 מקרי איידס בעולם

ז'נווה (איי־פי). למרות העובדה שבברית־המועצות נרשמו עד כה רק ארבעה מקרי איידס, הגיע המימשל הסובייטי למסקנה שהמגיפה עלולה להפוך לבעיה מרכזית של בריאות הציבור.

לפיכך הוחל במסע חסר־תקדים לחינוך־מיני לציבור הרחב — מסר אתמול ארגון הבריאות העולמי של האו"ם.

ד"ר ג'ונתן מן, מנהל תכנית האיידס של ארגון הבריאות העולמי, אמר כי הוא מקווה שמדענים סובייטים יצטרפו למאגר הבינלאומי הגדל והולך של מומחים, וכך יגדילו את סבירות הגילוי של אמצעי ללוחמה במחלה קטלנית זו.

כשובו מביקור בן ארבעה ימים בבריה"מ, אמר ד"ר מן כי באחרונה הוחל במסע מקיף של הסברה מינית בבריה"מ — וגם בהספקת אמצעי מניעה. הוא עצמו קנה בבריה"מ חבילה בת 10 קונדומים במחיר 10 קופיקות האחד (לפי השער הרשמי, 15 סנטים אמריקאים, בקירוב). נאמר לו, כי הביקוש לקונדומים גדול מן ההיצע, כיום.

כמאה זרים נרשמו בבריה"מ כנושאי איידס. רובם הוחזרו לארצותיהם. 17 אזרחים סובייטים הוגדרו כנושאי נגיפי איידס. רובם נדבקו עקב מגע מיני הומוסקסואלי בחו"ל. לדברי משרד הבריאות, הורשו נושאי האיידס להמשיך לעבוד ולגור עם משפחותיהם. בריה"מ מעוניינת לשמש מופת למדינות אחרות ביחסה לחולי איידס ולנושאי נגיפי המחלה, וגישה זו מנוגדת קוטבית לזו של קובה, לדוגמה, שם מרוכזים חולי האיידס בבית־חולים מיוחד ומנותקים ממגע עם הסביבה.

בארגון הבריאות העולמי רשומים 56,395 מקרי איידס בעולם.

זרם מהגרים לא־חוקיים מדאיג את קנדה

מאת גלעד רוזן
סופר "הארץ" בקנדה

אוטאווה (מיוחד ל"הארץ"). בית־הנבחרים באוטאווה מתכנס היום לישיבת חירום, כדי לדון בבקשת הממשלה להעניק לה סמכויות חירום־חוקיות, לטיפול בזרם המהגרים הבלתי־חוקיים.

בראשית השנה הגיעו לקנדה אלפי מהגרים, המנסים לנצל את מדיניות ההגירה הפתוחה כלפי אנשים הנרדפים בארצותם. רבים מהם משמידים את דרכוניהם בדרך, ובבואם לקנדה מכריזים על עצמם כפליטים.

ראש הממשלה מאלרוני מבקש מן הפרלמנט לאשר עונשים כבדים למארגני הברחות מהגרים, להחזיר מהגרים המסכנים את ביטחון המדינה, לעצור מהגרים עד לאחר זיהויים הודאי, להתיר גירוש מבקשי הגירה המוסרים מידע כוזב, ולהחזיר פליטים לארץ המוצא שלהם אם באו ממדינה בה אינם נרדפים. הנחתת הסיקים שהגיעו באחרונה מגרמניה.

שלטונות קנדה חוששים, בין השאר, מחדירת טרוריסטים לקראת אולימפיאדת החורף, שתיפתח בפברואר בעיר קאלגרי.

ערך את העמוד: אריה השבייה

קצין מצרי חשוד בסיוע להברחת מכוניות מישראל

קהיר (ע"מ). קצין משטרה באלכסנדריה, בדרגת סגן־ניצב, נעצר כחשוד בקשרים עם כנופיה שהבריחה מכוניות גנובות מישראל למצרים.

הכנופיה, מוסר העיתון "אלאחבאר", היתה משנה את מספרי המכוניות, מכינה מסמכים ומספרי רישוי חדשים במחלקות הפיקוח על התנועה, ומוכרת אותן באלכסנדריה.

ה"אינטרפול" חשף את הכנופיה לפני כשנה וחצי. בין היתר, נעצר מנהל־חשבונות צעיר שנשפט למאסר של יותר מ־70 שנה. נתגלה כי היה שולח אגרות מבית־הכלא לאישים בכירים במצרים. הוחל בחקירה לגילוי שותפיו לפשע. קצין המשטרה שנעצר, אינו אלא ראשון — מוסרים מקורות במשטרת אלכסנדריה.

צמיגים משומשים ישמשו לייצור אנרגיה בארה"ב

מודסטו, קליפורניה (ע"ר). החוואי אד פילבין החל באיסוף צמיגים משומשים לפני כ־25 שנה. הוא נהג להטיל אותם לגיא במרחק 32 ק"מ מערבית מעיר זו במרכז קליפורניה. כך הצטברו כ־40 מיליון צמיגים. החודש יתחילו להעביר צמיגים אלה לתחנה לייצור חשמל, שנרכשה בהוצאה של 45 מיליון דולר.

התחנה הוקמה על־ידי חברת אוקספורד לאנרגיה מניו־יורק וחברת ג'נראל אלקטריק. היא תפיק 14.4 מגוואט. היא הוקמה על גבעה ליד הצמיגים, שיועברו בסרט נע לתנור שיופעל בטמפרטורה של 1,090 מעלות צלסיוס. החום שיופק משריפת הצמיגים ייצר קיטור, שיפעיל טורבינה לייצור חשמל. כמות החשמל שתופק במפעל זה תספיק ל־12 אלף בתים, לפחות.

לפי אומדנים שערכו מומחים, אפשר להקים מפעל דומה בכל אזור שבו חיים בין 5–8 מיליון אנשים.

רגל שנקטעה הפכה לאמת זרוע חדשה לנערה סינית

פקין (ע"ר). מנתחים סינים השתמשו בחלק מרגלה של נערה, שנקטעה באסון רכבת, כדי להתקין לה אמת־זרוע חדשה. על כך מסר אתמול העיתון "צ'יינה דיילי".

נערה בת 11, מינג קסין, איבדה את זרועה השמאלית ואת רגלה השמאלית בתאונה. היא הובהלה לבית־חולים מרכזי בשן יאנג, בירת ליאונינג, שבצפון־מזרח סין, ושם ניתחוה רופאים במשך 18 שעות. הצליחו להפוך חלק מרגלה לאמת־זרוע חדשה. הם אף הרכיבו את כף ידה על האמה החדשה.

העיתון ציין כי העור על ה"אמה" המושתלת כבר חזר לתקנו, ואף לאצבעותיה חזרה תחושת המגע.

העיתון לא ציין את מקום התאונה ולא את תאריך הניתוח.

מפלגת העבודה: שקרים ועיוותים

(סוף מעמוד 1)

ב"עבודה" מתגבשת ההחלטה להשתמש בפרשת לבנון כנושא פעולה עיקרי במערכת הבחירות הבאה לכנסת, דבר אותו נמנעו מלעשות בבחירות בנובמבר 84'.

שר הביטחון, יצחק רבין, ששרון טען כי ידע על מהלכי המלחמה, סירב אמש להגיב על טענות שרון.

בהודעת "צוות התגובות" של מפלגת העבודה נאמר אמש כי דברי שרון כאילו ראשי המערך נתנו ידם למהלכי המלחמה הם שקר גס. בהודעה הודגש כי ראש הממשלה לשעבר, מנחם בגין, ביקש וקיבל את תמיכת מפלגת העבודה למבצע המוגבל ל־40 ק"מ בלבד שיימשך יומיים־שלושה. עוד נאמר כי חודשיים קודם לכן הביעו ראשי המערך התנגדות מוחלטת למבצע רחב יותר, ובמהלך המלחמה עצמה ניסו ראשי המערך להניא את בגין מעימות עם הסורים ומלחימה בתוך ביירות. מפלגת העבודה טוענת אמש כי שרון ושותפיו לא יוכלו עתה להתנער מאחריותם האישית למלחמה הכושלת, שאת מחירה משלם עם ישראל עד עצם ימים אלה.

בתו של ראש הממשלה לשעבר, מנחם בגין, מסרה אמש כי אביה מסרב להגיב על דברי שרון.

השר עזר ויצמן הגדיר את דברי שרון במלים "קישקוש בגרוש". ראה "שיחת היום" בעמוד 2.

הרמטכ"ל לשעבר, ח"כ מרדכי גור, הגדיר את דברי שרון "מסכת שקרים". לדבריו, שרון השמיע ציטוטים שהוצאו מהקשרם. גור אישר כי במהלך המלחמה פנה לשרון וביקש לקבל מינוי חרום, אך לטענתו היה זה בראשית הקרבות, ותוך הבנה שמדובר במבצע מוגבל ל־40 ק"מ.

אלי גבע: דברים מסולפים

אל"מ (מיל') אלי גבע, שסירב להיכנס בראש חטיבת השריון שלו לביירות, והודח לאחר מכן על־ידי שרון, נכח באולם בו נשא שרון את דבריו. לדברי גבע, חלקים רבים מדברי שרון היו מסולפים ורחוקים מהאמת. הוא אמר כי באותו פורום באוניברסיטת תל־אביב הופיעו האלופים אמיר דרורי ויאנוש בן־גל, שאמרו בפירוש כי לא שמעו במהלך המלחמה איסורים או הגבלה על הכניסה לביירות או דיבורים על גבול של 40 ק"מ.

שריד: אלף כבאים

ח"כ יוסי שריד (רצ), הנמצא בחופשה בספרד, העביר את תגובתו להרצאת שרון: "אלף כבאים, עם אלף צינורות כיבוי לא יצליחו לכבות את האש מהרס הנורא של אלף הימים בלבנון. מול העדות של שרון באוניברסיטה, כנאשם המעיד על עצמו, עומדים 650 קברים, המעידים נגדו יום־יום כתב־אישום נורא. שרון רוצה ויכול להופיע באולם ההרצאות, אך לא רוצה ולא יכול להופיע בפני ועדת חקירה. זו היתה מפשיטה אותו מול שקריו והסעיותיו, ומעמידה אותו לגורלו ערום ועריה".

רן כהן: עקף את הרמטכ"ל

ראובן פדהצור, הפרשן הצבאי של "הארץ", מוסר כי ח"כ רן כהן (רצ), המנהל זה חמש שנים מאבק להקמת ועדת חקירה נגד מחדלי שרון, אמר כי דברי שרון הם "רצף של שקרים מגולגלים. זה נסיון ציני להתחמק מאחריותו למלחמה הנפשעת, ולהטיל את האחריות על אחרים". רן כהן, הוא אלוף־משנה במילואים, שנטל חלק במלחמת לבנון.

"דבריו מלאי סתירות, וכל מטרתם היא לחלץ אותו אישית משיני האשמה הלאומית. כמי שנטל חלק במלחמה, מניתי אחד לאחד את השקרים בדברי שרון. כך, למשל, ההצהרה כי כל ההוראות לצה"ל במהלך המלחמה עברו דרך הרמטכ"ל: עשרות ומאות מפקדים ערים לכך ששרון עקף את הרמטכ"ל. כך גם כששרון אומר כי צה"ל לא נשלח להכתיר את באשיר ג'מאייל לנשיא... לשרון יש אמת פרטית, ורק בכוחה של ועדת־חקירה ממלכתית להוציא את האמת לאור", אמר.

נאור: ניסיון ציני

אריה נאור, שהיה מזכיר הממשלה בתקופת מלחמת לבנון, ועורך מחקר פרטי על המלחמה, אמר כי שרון לא חידש בדבריו מאומה. נאור הגדיר "בלתי־נכונים" את דברי שרון כאילו הממשלה ידעה על מהלכים בעת המלחמה. לדבריו, שרון מנסה ליצור את הרושם כי הוא ממשיך דרכם של בן־גוריון ובגין, והמלחמה היא תוצאה נמשכת של מדיניותם של אלה.

"בישיבתה ערב המלחמה אישרה הממשלה מבצע לעומק 40 ק"מ בלבד, בעוד ששרון נתן לצבא הוראות להכין גם את המתקפה על ביירות", אמר נאור.

קצין בכיר, שהיה מעורב במהלכי המלחמה, אמר אתמול כי שרון הציג את הממשלה כספינת שוטים. "זה הבעיה האמיתית, היא לבחון את איכות ותוכן החלטות הממשלה, ולא את השאלה אם המהלכים התנהלו בצורה פורמלית, ומסודרת, כפי שמציג שרון", אמר הקצין.

הרניק: החוב של בגין

לילי גליל, כתבת "הארץ" מוסרת: "זה הרגע שבגין צריך לפרוע את החוב לעם ישראל. אם שרון משקר — הוא חייב לצאת משתיקתו, ולומר: 'הוא משקר'. לדבריו ולשמו יש עדיין כוח, והוא חייב לעם ישראל את השרות האחרון הזה, שבעזרתו אפשר יהיה אולי לגמור את שרון. אם ישמור בגין על שתיקתו, תהיה זו כהודאה באשמה כי אכן היה בסוד העניינים מלכתחילה, כמו שחושבת". כך הגיבה אתמול רעיה הרניק, אמו של גוני הרניק ז"ל.

هكذا في الأصل

[illegible] الأصل

כלכלה ועסקים

מניה על הכוונת / יהודה שרוני

המפעלים הפטרוכימיים — עלייה ערב פרסום הדו"חות

המפעלים הפטרוכימיים עלו בש־נים האחרונות לכותרות בשל סכסו־כים חוזרים ונשנים בינם לבין בתי הזיקוק. מוקד הסכסוך הוא אספקת האתילן למפעלים הפטרוכימיים, באמצעות מתקן האתילן המופעל על ידי בתי הזיקוק.

יואל אסטרוביץ, יו"ר דירקטוריון המפעלים הפטרוכימיים, טען לא אחת כי השיבושים באספקת האתי־לן, פוגעים בייצור הפוליאתילן (המבוסס על האתילן), ומונעים אספקה סדירה של המוצרים לשוק.

באורח פלא, נעלמו בשנה האחרו־נה סכסוכים אלה והנהלת הפטרוכי־מיים מסרה בדוחות הכספיים החצי שנתיים שפורסמו בשבוע שעבר, כי האתילן מסופק לחברה בצורה סדירה, וללא כל שיבושים. מה הפלא ששתי החברות עומדות להכנס לשותפות עיסקית בהיקף של 85 מיליון דולר, על ידי הקמת חברת הבת "כרמל אוליפין", שתביא להרחבת תפוקת מתקן האתילן והפוליאתילן, המיוצ־רים על ידי שתי החברות.

הוויכוחים על הקמת המפעל נמשכו למעלה משנה, כשבדקע דרישת המפעלים הפטרוכימיים ל־קבלת אישור פיתוח א' עבור התש־לובת החדשה. אורון פגל, הממונה על אגף התקציבים באוצר סירב, וב־סופו של דבר סוכם על מעמד איזור פיתוח ב'.

מחזור המכירות של המפעלים הפטרוכימיים עלה בשנים האחרונות והסתכם בשנת 1986 ב־96 מיליון שקל, לעומת 81 מיליון שקל ב־1985. מחזור המכירות במחצית הראשונה של 1987 גדל ל־64 מי־ליון שקל. גם רווחיות החברה השתפרה, ולאחר שנים של הפסדים סיימו הפטרוכימיים את המחצית הראשונה של 1987 ברווח של 5 מי־ליון שקל.

מניית החברה נסחרת כיום במחיר של 4.9 דולר, מחיר המייצג שווי שוק של 35 מיליון דולר. על פי הרווח החצי שנתי בגילום שנתי, נסחרת החברה לפי מכפיל רווח של 6, שהוא נמוך יחסית למכפיל הרווח בחברות מענף הפטרוכימיה.

קודם לפרסום התוצאות העס־קיות, בשבוע שעבר, ניכרה במניות המפעלים הפטרוכימיים מגמת רכי־שות ערה שלוותה בעליות שערים, וזאת בניגוד בולט למגמת ירידות השערים בבורסה נראה הגוף שהוכן על ידי "מיסב"). הביקושים שהוזר־מו על ידי סוחרי בורסה שונים, סופקו על ידי קרנות הנאמנות של בנק הפועלים וקרנות בנק דיסקונט. השבוע מכרו קרנות דיסקונט את יתרת אחזקותיהם.

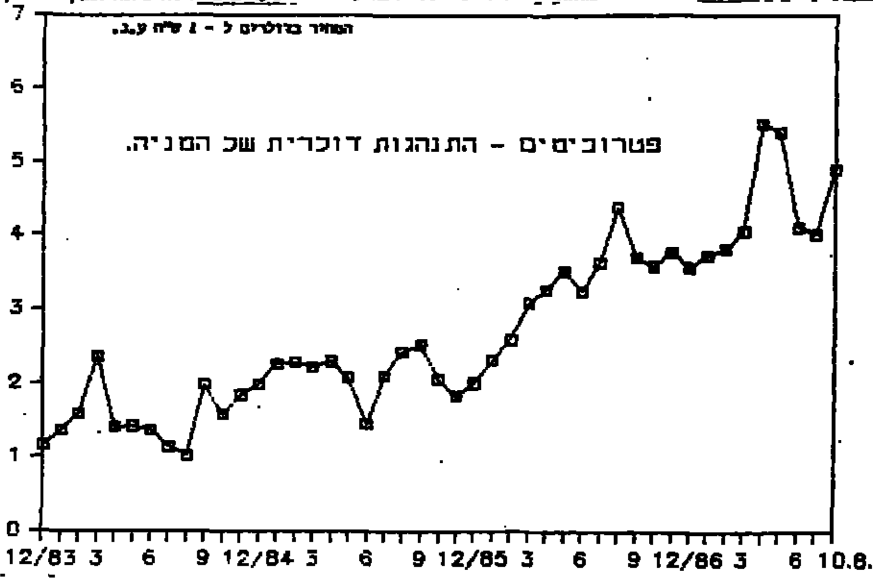

הפעילות הבורסאית במניות הפט־רוכימיים מזוהה בתקופה האחרונה עם קרנות בנק הפועלים, אשר הגדילו את אחזקותיהם במניה בעי־קבות פרסום דבר הקמתה של התש־לובת החדשה. בעבר נעשתה במניות פעילות מסוימת עבור בעלי עניין באמצעות חברת הברוקרים איי־בי־איי.

בעלי המניות העיקריים במפע־לים הפטרוכימיים, קבוצת משקיעים מדרום אפריקה בראשות יואל אסטרוביץ, המחזיקה ב־66 אחוז מהמ־ניות. באמצעות החברות נטו כמיקי־לס, לנראו קמחי בנק (האחזקה בחברה זו הועברה לחברה לרישומים של בנק הפועלים), פטרול אינווסט־מנט ושיפטינג ורבאה (שוויץ). בתי הזיקוק מחזיקים באמצעות החברה לישראל (מאחר ורכישת המניות צורץ לא אושרה על ידי ועדת השערים לעניני כלכלה), 12.5 אחוז מההון. מסיבה זאת, מכהן נציגם בדירקטוריון המפעלים הפטרוכי־מיים.

ב"כור" חוששים מהתוצאות החצי שנתיות שיתפרסמו בעוד כחודש

מאת יונתן שרמן

ב"כור" חוששים מפני תוצאות המאזן החצי שנתי, שיפורסם בעוד כחודש. גורמים בכירים ב"כור" סבורים, כי הדו"חות החצי שנתיים עשויים להציג תמונה עגומה בכל הנוגע לרווחיות הקונצרן.

ב"כור" מציינים, כי הבעיות שאיפיינו את "כור" במהלך שנת 86' וגרמו לשחיקת רווחיותו לא נפתרו, ובנוסף לכך, התווספו סיבות אשר פגעו ברווחיות "כור". הרווח של "כור" בשנת 86' הסתכם ב־5.5 מיליון שקלים בלבד, וב־1987 נוספה שורה של מפעלים מפסידים, או כאלו שיסיימו באיזון. הכוונה היא בעיקר ל"תדיראן", "שמן", "סולתם", "יובל גד", "אליאנס", ו"רותופלסט".

ריבית החח"ד ירדה לממוצע של 3.1% לחודש

רווח והפסד / אריה לביא

שיעורי הריבית שהבנקים גובים בחשבונות חח"ד זהים בדרך כלל להוציא שני חריגים:

● בל"ל זול יותר בזכות תוספת חריגה הנמוכה ברבע אחוז מאשר בבנקים האחרים.

● מזרחי יקר יותר שכן תוספת הסיכון בבנק זה מגיעה עד ל־3.5 אחוז לעומת עד שני אחוז בבנקים אחרים.

שיעורי הריבית החודשים שנכנסו לתוקף בשבוע האחרון של חודש יולי הביאו לכך שהריבית הממוצעת בחח"ד מגיעה כעת לפי חישובי "הארץ" ל־3.1 אחוז לחודש.

במערכת הבנקאות ניתן להשיג כיום עסקות נוחות יותר, בעיקר בבנק לאומי, בסכומים גדולים ובריבית של 2 עד 2.25 אחוז לחודש.

התאריך המעלה	לאומי 23.7	פועלים 26.7	דיסקונט 23.7	מזרחי 23.7	בינלאומי 26.7
ריבית בסיסית	1.25	1.25	1.25	1.25	1.25
עמלת הקצאת אשראי	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75
תוספת סיכון	2.00–0.25	2.00–0.25	2.00–0.25	3.50–0.25	2.0–0.25
חח"ד מקסימלי במסגרת	4.00–2.25	4.00–2.25	4.00–2.25	5.50–2.25	4.00–2.25
תוספת חריגה	1.00	1.25	1.25	1.25	1.25
חח"ד בחריגה	4.25–2.50	4.75–2.75	4.75–2.75	6.00–2.75	4.75–2.75

הריבית ללקוחות פרטיים (באחוזים)

פועלים

עד 500 שקל (מקבלי משכורת) 1.9.
עד 2000 שקל, הזול מהשקל הראשון (סופר עו"ש) 2.00–2.45.
עד 3000 שקל, הזול מהשקל הראשון 2.45–2.95.
מ־3000 עד מסגרת מקסימלית של 150 אלף שקל 2.95–3.70, הזול מהשקל הראשון.
הריבית המירבית של 3.70 נגבית בדרך כלל על מסגרות של יותר מ־5000 שקל.

לאומי

עד 2000 שקל (חשבון יומי) 2.00.
מ־2000 עד 5000 שקל 2.50.

דיסקונט

עד 400 שקל 2.25.
500 עד 2000 שקל 3.00–2.25.
(תיתכן גם עמלת הקצאה דבצעוית של 1.6 אחוז).

המזרחי

מקבלי משכורות בין 750 ל־3000 שקל 2.25.
בעלי עסקים במסגרת "פיתוח עסקים" 2.75.
אחרים שאין להם מסגרת 5.35–2.75 על פי שיקול דעת מנהל הסניף.

ריבית חריגה ללקוחות פרטיים (באחוזים)

פועלים

מעל 500 שקל (מקבלי משכורת) 3.15.
מעל 2000 שקל, הזול מהשקל הראשון (סופר עו"ש) 3.25–3.70.
מעל 3000 שקל, הזול מהשקל הראשון 3.70–4.20.
מעל 3000 מעל למסגרת המאושרת 4.20–4.95.

לאומי

מעל 2000 שקל (חשבון יומי) 3.00.
מעל 5000 שקל 3.50.

דיסקונט

מעל 400 שקל 3.50.
מעל מסגרת שבין 500 ל־2000 שקל 4.25–3.50.

המזרחי

מקבלי משכורת מעל למסגרת שבין 750 ל־3000 שקל 4.50.
בעלי עסקים מעל למסגרת "פיתוח עסקים" 4.00.

הלוואות בריבית קבועה (באחוזים)

פועלים

הלוואות ניתנות רק במסגרת הסדרים מיוחדים.

לאומי

עד 25 אלף שקל.
לתקופה של עד 6 חודשים 2.00.
לתקופה של עד 12 חודש 2.25.

אשראי דרך כרטיסי אשראי

ויזה וישראכרט — 2.5 אחוז לחודש.

קריית הפלדה החלה להפעיל משמרת שלישית

בניסיון להתגבר על המחסור הקיים בשוק הברזל לבנייה

מאת יונתן שרמן

קריית הפלדה החלה להפעיל בי־מים אלו משמרת שלישית על מנת להתגבר על המחסור החמור בברזל לבניין, הקיים כיום בשוק.

אורי ברזון, מנכ"ל קבוצת הפלדה של "כור", מסר ל"הארץ", כי לצורך הפעלת המשמרת השלישית גייסו לקו הייצור גם עובדים מנהלים של הקריה בעכו. לדבריו, הכנסת המשמרת השלישית תאפשר את הגדלת התפוקה של הקריה בשליש. התחזית היא שקריית הפלדה תגיע לייצור של כ־18 אלף טונות ברזל לבניין בחודש עם הפעלת המשמרת השלישית. זאת בהשוואה לייצור של כ־11 אלף טונות לחודש בממוצע בחודשים הקודמים.

מרבית תפוקת הברזל לבניין תתרכז במפעל קריית הפלדה בעכו, שייצר כ־11 אלף טונות ברזל לבניין ואילו המפעל בקריית גת ייצר שבעה אלפים טונות בחודש. קריית הפלדה מתכוונת להמשיך בייצור המוגבר עד אשר תצבור מלאי ברזל מספיק, אשר ישמש מוסוד בעת גידול עונתי בביקוש.

המחסור החמור בברזל בניין הגיע לשיא בחודש יולי עקב עודף ביקוש לברזל בניין דווקא בעת ששלושת המפעלים לייצור ברזל לבניין השבתו לצורכי שיפוצים. במהלך חודש שעבר רוקנו סוחרי הברזל את כל מלאי הברזל לבניין, ממחסני המפעלים.

מבזקים / יונתן שרמן

"תדיראן" יושבת לשבועיים

קונצרן "תדיראן" יוצא ה־שבוע לחופשה השנתית שלו, הנמשכת שבועיים. החופשה חלה על כל העובדים — הן בהנהלה הראשית והן במפעלים. ורק עובדים מעטים, שיקבלו אישור מיוחד, יעבדו בשבועיים אלה. "תדיראן" מוציא את כל עובדיו לחופשה שנתית מרוכזת מדי שנה בשבועות השני והש־לישי של חודש אוגוסט.

מבקשת לעבור לאיזור פיתוח

מועצת המנהלים של חברת "אלקול" החליטה לבחון את אפשרות העברת מפעל החברה מאיזור התעשיה של ראשון לציון לאיזור פיתוח, תוך שנה. בד בבד עם החלטה זו, ראשי "אלקול" החליטו לגייס מיליון דולר בהנפקת אופציות, כדי לשפר את מיבנה ההון של החברה והכנה לקראת העברת המפעל. "אלקול" מייצרת ב־עיקר רצפות צפת לצרכים תעשייתיים.

מטוויות מאוחדות

הנהלת המטוויות המאוחדות החלה בימים אלו בגיבוש תכנית הבראה בחברה, אשר כוללת, בין השאר, פיטורי עוב־דים במספר שאינו ברור עדיין. הנהלת המטוויות החלה בימים אלו בדיונים עם נציגי העובדים על הפיטורים הצפויים.

"נורית" תמשיך לקבל עמלות מכירה מ"נקה"

חברת "נקה" הגיעה בימים אלו להסדר עם חברת השיווק "נורית" בגין תביעה שהוגשה נגדה בבית המשפט. הסדר זה עדיין טעון אישור של בית המשפט ולפיו חברת "נורית" תקבל עמלות מכירה מ"נקה" במשך ארבע השנים הבאות בשיעור של אחוז אחד ממחזור המכירות הצפוי. העמלות מוער־כות בסכום של 160 אלף שקל לשנה.

הזמנה ל"עיט" מהצבא הגרמני

חברת "עיט" זכתה בימים אלו בהזמנה בסכום של כ־1.7 מי־ליון דולר מצבא גרמניה ה־מערבית. "עיט" תספק לצבא הגרמני מוצרים בתחום המיגון האישי וההזמנה תושלם השנה. "עיט" צופה, כי הרווח מההזמנה יהיה לפחות 15 אחוזים מרווחי החברה בשנה הנוכחית. "עיט" סיפקה בעבר אפודי מגן ומוצרי טקסטיל צבאי אחרים לצבא הגרמני.

נחנך קו ייצור שני ברם תעשיות

חברת "רם תעשיות", ה מתמודדת עם קריית הפלדה על שוק הברזל לבניין, חנכה בימים אלו קו ייצור שני בהשקעה של 4 מיליון דולר. קו הייצור החדש מצוי כיום בשלבי הרצה ולאחר סיום ההרצה הוא אמור לייצר תפוקה של 3,500 טונות לחודש, שליש ממנו מיועד ליצוא. גם קו ייצור זה, כמו קו הייצור הראשון של "רם תעשיות", אמור לייצר מוטות ברזל לבניין מפסי רכבת משומשים.

"כלל תעשיות" הקטינה החזקתה ב"קרגל"

"כלל תעשיות" מכרה חבילת מניות של מפעל "קרגל" ל חברת "ישאל" תמורת סכום של 1.6 מיליון דולר. חבילה זו מקנה 10 אחוזים מההון והזכויות הצבעה בחברה. "כלל תעשיות" מחזיקה כעת 12.5 אחוזים ממניות "קרגל". לקבוצה לא נוצר כל רווח הון עקב עיסקה זו.

"אל אופ" עומדת בתחזית המכירות

"אל אופ" עומדת בתחזית המכירות שלה שפורסמה ב־תחילת השנה ולפיה יסתכמו מכירות החברה ב־87' בסכום של 83 מיליון דולר. תחזית זו נמוכה משיא המכירות שהושג לפני שנתיים וחצי — יותר מ־100 מי־ליון דולר. החברה צופה עלייה מחודשת במכירות בשנה הבאה.

העורך: נחמיה שטרסלר

חברת הפחם הצליחה "להבריח" שתי אוניות פחם מדרום אפריקה

חברת הפחם הלאומית הצ־ליחה ל"הבריח" שתי אוניות פחם מדרום אפריקה בעלות נפח מטען של 130 אלף טון כל אחת, קודם לכניסתה לתוקף השבוע של שביתת הכורים שם. כורי הפחם השחורים מלינים על תנאי שכרם, ולאחר שדר־ישותיהם לא נענו, פתחו בשבי־תה כללית ביום ב' השבוע.

ישראל מייבאת מדרום אפ־ריקה מדי שנה 55 אחוז מתצר־וכת הפחם שלה, בתמורה כספית של 60 מיליון דולר. בשנה שעברה היה היקף יבוא הפחם מדרום אפריקה גבוה יותר, אך עקב מדיניות של פיזור סיכונים, הוחלט לייבא גם פחם מקולו־מביה ומדינות נוספות.

בתשובה לשאלה מסר צבי צפירירי, יו"ר הדירקטוריון של חברת הפחם הלאומית, כי חברת הפחם היתה ערה לאפשרות של פריצת שביתה בדרום אפריקה, ולכן מיהרה ורכשה את שני המטענים הגדולים במיוחד. ל־דבריו, לחברה יש בכל מקרה מלאי חירום המספיק לשלושה חודשי צריכה. יהודה שרוני

הבנק לפיתוח התעשיה מבצע בדיקות כלכליות לפי הזמנה

הבנק לפיתוח התעשיה הוד־באחרונה לתחום פעילות חדש: הוא מבצע בדיקות כלכליות לפי הזמנה, בלא קשר לשירותים הפיננסיים האחרים הניתנים על־ידי הבנק.

הבדיקות מתבצעות על־ידי מחשב, על בסיס תוכנה שפיתחו אנשי המיחשוב של הבנק בש־יתוף עם מומחים מהטכניון. בתחילה שימשה התוכנה רק לצורך בדיקת מתן אשראים על־ידי הבנק, אך באחרונה החל הבנק לבצע בדיקות כלכליות לפי הזמנה.

עם מזמיני הבדיקות נמנה גם מרכז ההשקעות, הבודק בדרך זו את כדאיות הקמתם של מפע־לים, שלגביהם התקבלו בקשות השקעה.

הפעלת הבדיקות באמצעות מחשב היתה מהגורמים שאי־פשרו לצמצם את מספר עובדי הבנק, המגיע כעת ל־116 איש, כאשר הנהלת הבנק שואפת להמשיך ולצמצם את מספר העובדים.

אריה לביא

משה בורנשטיין מחפש מפעל

משה בורנשטיין, מנכ"ל "פי־מור ביודה", יצא בשבוע שעבר לחו"ל במטרה לחפש מפעל לייצור בקבוקי זכוכית.

בורנשטיין בוחן בימים אלו את האפשרות של הקמת מפעל זכוכית בארץ בגלל סכסוך מתמשך עם חברת "פניציה", שהינה בעלת מונופול לייצור בקבוקי זכוכית בארץ. לדברי בורנשטיין, אין הוא מצליח להגיע להסדר עם חברת "פני־ציה" על הספקת מלוא כמות הבקבוקים הדרושה על ידו וב־תנאים אלו הוא נאלץ לייבא מדי שנה עשרות מיליוני בקבוקים.

בעבר היתה "פניציה" בבעלות חברת "טמפו" של בורנשטיין, עד שנמכרה ל"כור".

יונתן שרמן

מינויים

● גיורא קרובנר (47) נבחר ליו"ר תא היועצים ליחסי ציבור שליד האיגוד הישראלי ליחסי ציבור. הוא מחליף בתפקיד זה את ברוך הלפרין. השניים מחלקים ביחד משרד, לא עס־קים.

● מרדכי אחן, חבר קיבוץ רמת השופט, מונה למנהל המסחרי של חברת מוצרי תבן. בעבר היה מנכ"ל "מפעלי עץ" ברמת השופט.

● דני שלם, שניהל בעבר את תיאטרון החן הירושלמי, חזר למלא את תפקיד המזכיר הכללי של איגוד המפיקים האמרגנים בישראל.

● מנשה ששון (59) שהיה ממונה על התקציבים במוסד לביטוח לאומי מונה למ"מ ויו"ר ועדת הכספים של עיריית חולון.

● אבי רובין (56) הצטרף לחברת דיגיטל כמנהל מחלקת הביטוי. בעבר היה בתפקיד מקביל בי.ב.מ. ובעת הצטרף לחברה המתורה.

● יהושע ביגון (49) התמנה לסמנכ"ל לשיווק ומכירות במלם מערכות בעקבות ארגון מחדש של החברה הממשלתית־לעיבוד נתונים.

איי־איי־אס זכתה בהזמנה מחברת "מקדונל דוגלס"

מאת יונתן שרמן

חברת איי־איי־אס זכתה בימים אלו בהזמנה בסכום של 250 אלף דולר להספקת מדפסות ומסופים תואמי י־ב"מ לחברת "מקדונל דוגלס" בארה"ב.

זוהי ההזמנה השלישית במספר שחברת איי־איי־אס קיבלה מיצרנית המטוסים הענקית. שתי ההזמנות הקודמות התקבלו בחודשים האח־רונים והסתכמו גם הן בסכום של רבע מיליון דולר כל אחת.

חברת איי־איי־אס הצליחה לקבל בשנה האחרונה הזמנות גם מחברות "בל" "ג'נרל דינמיקס", בין השאר בגלל קניות הגומלין של חברות אלו בישראל.

איי־איי־אס העתיקה באחרונה את מפעלה מחיפה ליקנעם ושם היא מייצרת מדפסות ומסופים, התואמים את המחשבים הגדולים של י־ב"מ.

"אראקום" מתכננת גיוס כספים בבורסה שמעבר לדלפק בארה"ב

מאת יונתן שרמן

חברת "אראקום" נמצאת כיום במגעים לביצוע הנפקת מניות בבורסה שמעבר לדלפק בארה"ב.

"אראקום" גייסה בחודש ינואר השנה סכום של 2 מיליון דולר בה־קצאה פרטית למספר קרנות הון סי־כון בארה"ב ובכוונתה להשלים גיוס הון נוסף של מיליוני דולרים בהנפקה לציבור הרחב בארה"ב.

החברה עצמה אינה מוכנה למסור אינפורמציה בנושא זה, אך ל"הארץ" נודע, כי אחת הדרכים הנשקלות לביצוע ההנפקה היא באמצעות רכישת חברה אמריקאית, שתשמש כבסיס ההנפקה ולא באמצעות הנפקת מניות ישירה של החברה הישראלית.

חברת "אראקום" הוקמה על ידי מספר עובדים בכירים שפרשו מחברת "פיברוניקס" ובראשה עומד מוטי גורה, ששימש כמנכ"ל "פיברו־ניקס". החברה פועלת בתחומי הייצור ופיתוח של מוצרי תקשורת מתוחכמים ובכלל זה מערכות המש־לבות תקשורת של סיבים אופטיים.

עיריית תל־אביב־יפו

מדרחוב ספרים בדיזנגוף

עיריית תל־אביב־יפו מתכננת הפעלת מדרחוב ברחוב דיזנגוף בימי שישי וערבי חג בשעות הצהריים

במדרחוב ינתנו אישורים למכירת ספרים, עתונים, תקליטים וקלטות

מו"לים ואחרים המעוניינים להשתתף במדרחוב מתבקשים לפנות לעיריית תל־אביב־יפו טל' 438264, 438210

בריאות של מסחטה

חדשות טובות לאוהבי המיצים הטבעיים המוגרים ישר מהפרי.

ב"אל־בר" בביאליק 1 ר"ג טל. 720938, ניתן להשיג מסחטה חדשה, משוכללת ומיוחדת במינה. אין צורך להוציא את הגרעינים, אין צורך לקלף, פשוט מכניסים את הפרי והמיץ זורם ישר לכוס, הגרעינים והקליפות נפלטים למיכל סגור — ממש משחק ילדים.

המסחטה תוצרת "רוניק" צרפת, בעלת עיצוב קומפקטי יפהפה ומנוע של 500W שהוא החזק ביותר הקיים במסחטות, נמכרת במחיר של 192 ש"ח

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי הגליל המרכזי

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל המרכזי שוק עיזוני עכו. הופקדה תוכנית מפורטת ה נקראת "תכנית מפורטת מס' 5683 — תוואת כביש לאשפה, מעלות־תרשיחא." ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: חלק מגוש 18577 בגושים מס' 39—41 וחלקי חלקות בגבולות יות 30, 31, 74, 78, 79, עיקרי מטרות התכנית: ליעד את השטח למתקנים הנדסיים—
א. תוואת מעבר אורית לפסולת כתים ופסולת תעשייתית מ־בוקרת.
ב. תוואת שרות לציוד הבדואתי.

כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקבלת קהל.

כל הבעלין בקרקע ובכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית ובן מהנדס ועדה מקומית שבתחום התכנית שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו בר־שומות, להגיש התנגדות ל־תכנית במשרדי הועדה המקו־מית לתכנון ולבניה אכוזה.

את ההתנגדות יש להגיש בכתב בפרוט הנמקות ובלווי תצהיר חתום על ידי עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — צפון
תאריך: כ"ה בתמוז התשמ"ז 22.7.1987

עיריית כרמיאל
הועדה המקומית לתכנון ולבניה כרמיאל
הודעה לפי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

הוגשה לועדה המקומית בקשה למתן הקלה לבניה על חלק מחלקות 02—32—35 כרמיאל. ההקלה כולל שימוש במבנה תעשיה לצורך סיטונאות פירות וירקות־שווק.

לכל מי שיש לו התנגדות מכל סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תוך 14 יום החל מיום פרסום הודעה זו.

באם לא תתקבל התנגדות בת־קופה הנ"ל תובא בקשה זו למתן הקלה לועדה המקומית לתכנון ולבניה כרמיאל

ב. ונגר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה — כרמיאל

מרחב תכנון מקומי יזרעאלים

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה יזרעאלים, מופקדת תכנית הנקראת תכנית מפורטת מס' 5596 המהווה שינוי לתכנית מפורטת מס' 4597 ומס' 3377, ביחד עם תשריט מצורף.

השטחים הכלולים בתכנית: חלק מגוש 17395.

עיקרי מטרת התכנית: שינוי מרווח צדדי בכוון מזרח.

המעונין בתכנית רשאי לעיין בה בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

הרואה עצמו נפגע משינוי התכנית, רשאי תוך חודשיים להגיש התנגדות בכתב בפרוט הנמקות ובלווי תצהיר חתום ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה צפון

שערי מטבע חוץ

11.8.87

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.58	1.65	1.6109	1.6311	1.58	1.65	1.6119	1.6321	1.58	1.65	1.6129	1.6332	1.6218	0.0006
1 לישט	2.48	2.59	2.5343	2.5660	2.49	2.61	2.5364	2.5680	2.49	2.61	2.5347	2.5666	2.5497	0.0013
1 מארק גרמני	0.84	0.87	0.8517	0.8623	0.84	0.88	0.8517	0.8623	0.83	0.88	0.8525	0.8632	0.8566	-0.0010
1 פרנק צרפתי	0.25	0.26	0.2548	0.2580	0.25	0.26	0.2547	0.2579	0.25	0.26	0.2553	0.2585	0.2567	-0.0005
1 גולדן הולנדי	0.74	0.77	0.7551	0.7645	0.74	0.78	0.7550	0.7644	0.74	0.78	0.7568	0.7664	0.7607	-0.0013
1 פרנק שוויצרי	1.00	1.05	1.0231	1.0359	1.00	1.05	1.0248	1.0375	1.00	1.05	1.0244	1.0372	1.0305	-0.0021
1 כתר שוודי	0.24	0.25	0.2445	0.2476	0.24	0.25	0.2448	0.2478	0.24	0.25	0.2448	0.2479	0.2461	-0.0001
1 כתר נורבגי	0.23	0.24	0.2336	0.2365	0.23	0.24	0.2337	0.2366	0.22	0.24	0.2337	0.2366	0.2351	0.0001
1 כתר דני	0.22	0.23	0.2227	0.2255	0.22	0.23	0.2228	0.2256	0.21	0.23	0.2225	0.2253	0.2241	-0.0006
1 מרק פיני	0.34	0.36	0.3514	0.3558	0.34	0.36	0.3523	0.3567	0.34	0.37	0.3522	0.3567	0.3544	–
1 דולר קנדי	1.19	1.24	1.2112	1.2264	1.19	1.25	1.2129	1.2281	1.19	1.25	1.2123	1.2276	1.2204	-0.0024
1 דולר אוסטרלי	1.07	1.18	1.1283	1.1424	1.09	1.17	1.1299	1.1440	1.10	1.18	1.1317	1.1461	1.1366	0.0038
1 ראנד דרא"פ	0.50	0.60	0.7682	0.7779	0.46	0.77	0.7653	0.7748	0.48	0.68	0.7661	0.7757	0.7722	-0.0014
10 פרנק בלגיים	–	–	0.4098	0.4149	–	–	0.4091	0.4142	–	–	0.4098	0.4150	0.4124	-0.0010
10 שילינג אוסטריים	1.19	1.24	1.2102	1.2254	1.19	1.25	1.2118	1.2369	1.19	1.25	1.2122	1.2275	1.2192	-0.0012
1000 לירות איטלקיות	1.15	1.21	1.1731	1.1878	1.15	1.22	1.1753	1.1899	1.15	1.23	1.1756	1.1903	1.1816	-0.0024
100 ינים יפאניים	1.04	1.09	1.0644	1.0777	1.05	1.10	1.0650	1.0783	1.04	1.10	1.0653	1.0787	1.0709	0.0012

או שאתה מזריק לו
או שאתה "מיישן" אותו

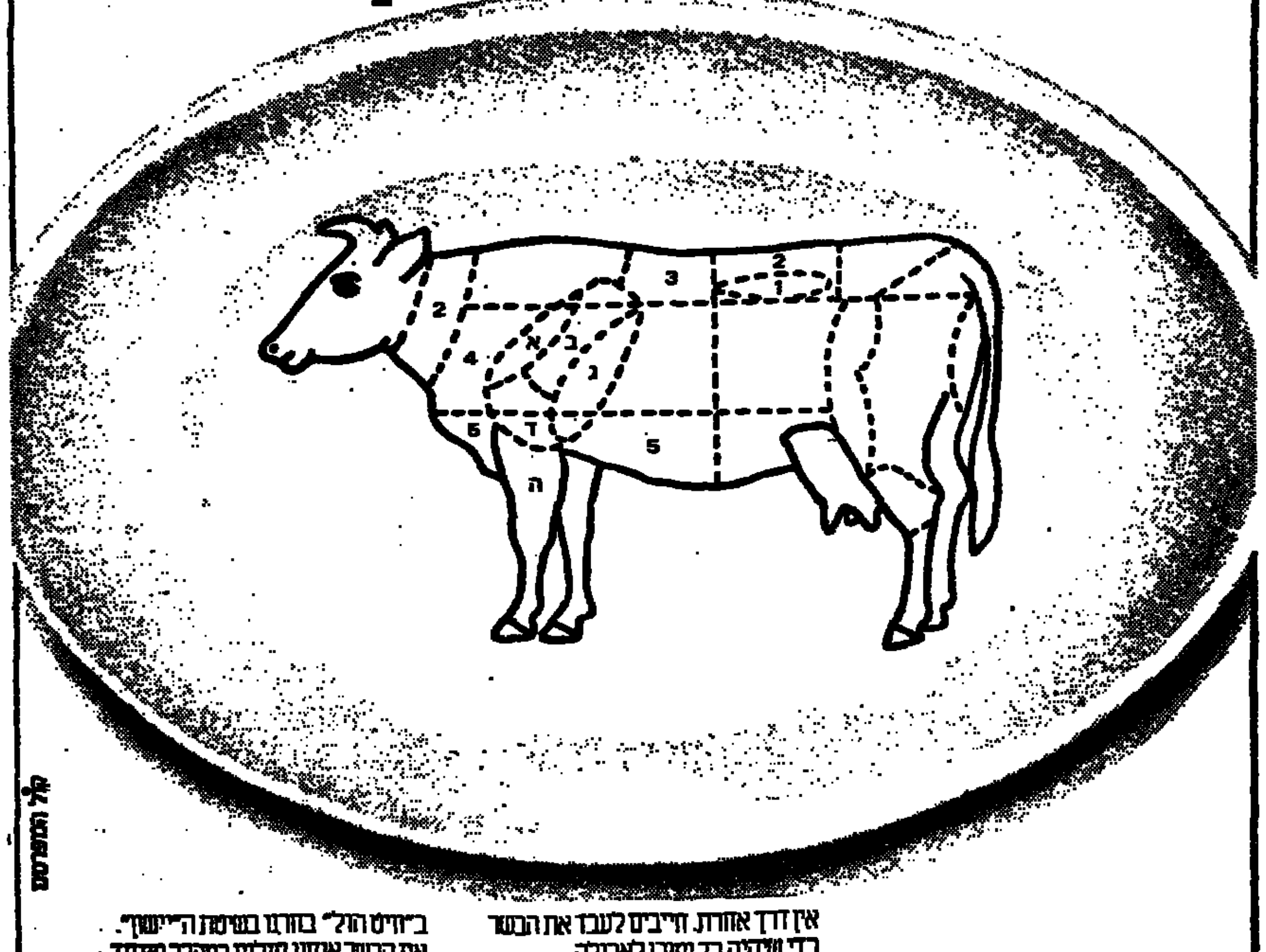

אין דרך אחרת. חייבים לעבד את הבשר כדי שיהיה רך ומוכן לאכילה.
אפשר כמובן להזריק לבשר, כפי שנהוג ברוב המקומות. זה זול יותר, מהיר יותר, קל יותר, אבל...
אתה יודע מה זה. כימיקלים וכאלה.
וישנה דרך נוספת: ל"יישן" את הבשר.
שיטת טיפול מיוחדת שנהוגה במקומות מסורתיים שבהם יש יחס רציני לבשר.
ועוד יותר רציני לאלה שאוכלים אותו.

ב"וויט הול" בחרנו בשיטת ה"יישון".
את הבשר, אנחנו תולים במקרר מיוחד השומר על טמפ' קבועה של 0°, לתקופה של שבועיים עד חודש.
בהתאם לגודל החלק המסויים של הבשר.
וכך, זוהמת החלב הנמצאת בבשר, מתפרקת ומרככת את הבשר בתהליך טבעי לחלוטין.
זהו אמנם תהליך ארוך ויקר, אבל...
את ההבדל בטעם מרגישים כבר מהנגיסה הראשונה.

steak house WHITE HALL
רח' מגדלי 6 תל־אביב. טל. 03-249282

נגיסה אחת תשכנע אותך

שערי המניות
11.8.87

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אהבה ש	31700		6	-100	-0.5	-2
המגות 0.1	1906		2342			-326
המגות א 0.5	1180		1257	-40	-0.5	-1353
כללי לא בהסדר	19500		111	-300	-1.5	-147
בנק צפון אמר' 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צפון אמר' 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
פ.י.ב.י. 0.5	8950		1786	-250	-2.7	-4418
בנק בינלאומי 05	8000		1649	-135	-1.7	-2391

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אידיבי רג 100.0	105700		575			+7
אידיבי ב 100.0	103700		8	-500	-0.5	-6
אידיבי בכ א	630000		1			
אגוד 0.1	77002		165	-600	-0.8	-283
דיסקונט ב	134000		51	+2700	+2.1	+212
דיסקונט א	132600		96	+900	+0.7	+346
דיסקונט שה ב	15250		85	-250	-1.6	-105
המזרחי ש	42580		246	+25	+0.1	+640
המזרחי ם	42662		5	+150	+0.4	+15
הפועלים מבכ	94500					
הפועלים ש	70650		1154	+150	+0.2	+923
הפועלים ם	70000		23			-10
כללי א 1.0	180345		35	+895	+0.5	+5
כללי שה 7	8660			+75	+0.9	+97
כלל 0.1	44930		1880	+170	+0.4	+2221
כלל שה 11	16734		47	-16	-0.1	-147
מימון המזר 1.0	59368	שב				
מימון המזר 5.0	30199	שב				

בנקים למשכנתאות

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אדנים 0.1	27599		13	-1		-15
לאומימשכ' ש	9680		135	-400	-4	-1450
לאומימשכ' ם	9950	תב		-700	-6.9	-5
בירמל ש	6820	תב	2480	+600	+9.7	+8586
בירמל שה 1	4036		20	+2	+0.1	+80
בנין ב' 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
מת משכ ש	2580		1244	-50	-1.9	-376
משכן ב ש	3830		871	-120	-3	-2065
עצמאות 0.1	21619			-500	-2.3	-5
טפחות מבכ ש	23000		5			
טפחות רג ש	23000		55	-400	-1.7	-258
טפחות שה 1	10110	שב				
טפחות שה 2	5224		30			
יעקב 1.0	3933		386			-194
יעקב 5.0	2579		1602	+1		+4788
טרב 1.0	8217		24			-2

מוסדות מימון

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
שלמון אש	860		4916			-1010
החקלאות מבכ א	252152		4			-14
החקלאות מבכ ג	186000		1			-1
לאומי תעש' א ש	12740		242	-260	-2	-184
פתוח תעש' מבכ	170500		2	+6000	+3.7	+2
פת תעש' בכ ג	455000	שב				
פת תעש' בכ גג	252000		1			
פת תעש' בכ גגג	265500		1	+5000	+1.9	+2
פת תעש' בכ ד	288900	תב		+18900	+7	+1
פת תעש' בכ דד	74345	תב		+5000	+7.2	+5
פרס קבלנים 5.0	965		1191	-49	-4.8	-3294
תיירות בכ	210000		2			-2
כלל ליסינג 0.1א	20755		9	+285	+1	+16
כלל ליסינג 0.5ב	17980	תב	144	-1000	-5.3	-221
כלל ליסינג אגוח	17920	בז	43	+178	+1	+81

ביטוח

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
איתן	151.5		4837			-537
אררט 0.1	1185		462	+23	+2	+83
אררט א 0.5	745		206	+15	+2.1	+56
בטוח משנה 0.1	468		3285	-13	-2.7	-2565
בטוח משנה 0.5	238		10864			
הדר 1.0	245		7942	-10	-3.9	-19179
הדר 5.0	208		2557	-5	-2.4	-4914
הדר אפ סד 2	255		5000	-11	-4.1	-16687
הפניקס 0.1	762		952	-10	-1.5	-1562
הפניקס 0.5	690		506	-2	-0.3	-506
המשמר-הראל 1.0	5660		90	+100	+1.8	+76
המשמר-הראל 5.0	4320		200	-100	-2.3	-200
מנורה 1.0	2240		121	-30	-1.3	-51
מנורה 5.0	1420		300	+20	+1.4	+946
סהר ג 1.0	400		4000	-18	-3.2	-8451
סקורטס 0.1	1150		302	-15	-1.3	-602
צור ש	301		7324	-6	-2	-13417
ציון החזקות 1.0	6600		16	-300	-2.0	-48
ציון החזקות 5.0	2030		40	-70	-3.3	-48
הסנה ש	298		7901	-6	-2	-15261

מסחר

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אמפר באבא 1 ש	3080		125.4	-99	-3.2	-202.6
אמפר באבא 5 ש	950		1207	-50	-5	-1663.6
מגדר עזרא 1.0	970		2137	-50	-4.9	-5340
מגדר עזרא אפ	675		189	-24	-3.4	-909
אתא 4	329		9374	-2	-0.6	-19262
אתא 2	152		9662	-2.5	-1.6	-15910
קריסטל 1.0	885		1866	-15	-1.7	-8587
רפק 0.1	22000		12.5			
רפק 0.5	12751		65	+1		+6
כלל סחר	412		6070	-8	-1.9	-6887
שופרסל א 2.0	14592		138	-87	-0.6	-216
שופרסל ב 10.0	10600		162	-178	-1.7	-109

שירותים

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אמונה	340		12800	-10	-2.9	-12677
הראל 1.0	1861	בב		-98	-5	-278
ספנות המפקה 0.1	655		3924	-10	-1.5	-5883
ספנות המפקה 0.5	252	תב	9705	-17	-6.3	-13442
קידר 0.1	1150	בז	571	-60	-5	-945
קידר 1.0	288		15798	-12	-4	-32276
מוסי עזובה 0.1	2144		180	-44	-2	-210
מוסי עזובה 0.5	1020	תב	1822	-80	-7.3	-2740
קונצרטים 0.1	2533		223			-287
קונצרטים 0.5	1940		585			

מלונות ושירותי תיירות

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
קופל 1.0	7800		50	-200	-2.5	-125
דלק ג ש	2609		5936	-67	-2.5	-5856
גלי זהר 1.0	4414	תב	107	+401	+10	+142
גלי זהר 5.0	2900	תב	26	-249	-7.9	-26
מלונות דן 1.0	1758		291	-58	-2.8	-216
מלונות דן 5.0	1621		121	+12	+0.8	+66
חוף האלמוג 1.0	7298		25	-82	-1.1	-92
כנס כר 1 ש	3289	תב	442.6	+209	+6.8	+531.7
מלונות הדרך	2801	תב	10	-164	-5.5	-129

מחשבים ושירותי מחשבים

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
איכות מחשבים	903		966			-295
רמה מיכון 1.0	10200		234	+200	+2	+120
ת.י.ל.ג. 1.0	4679		121	-70	-1.5	-398
יעגא 1.0	4750		78	-200	-4	-164
כלל מחשבים 1.0	8470	בז	70	+300	+3.7	+74
מ.ל.ל. 1.0	12207	בב		-643	-5	-51
מ.ל.ל. 5.0	3850		146	-100	-2.5	-120
משוב מחשבים 1.0	430	תב	2407	+34	+8.6	+4776
משוב אפ'	350		194	-1	-0.3	-996
ניקוב מחשבים 1	1550		220	+8	+0.5	+280
ניקוב מחש' 5	845		700	-35	-4	-2922
ניקוב אפ סד 2	3500		80	-260	-6.9	-130
תים מחשבים 1.0	799		1006			-806

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אורן 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אורן 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
אזורים אפ	812		1042	+2	+0.5	+2862
אזורים אגח	149		8190			
אילוץ 1.0	404		4252	-8	-1.9	-8198
אל-רוב 1.0	378		2302			
אפריקה 0.1	51450		156	+100	+0.2	+89
אפריקה 1.0	41400		324			+136
אפריקה אפ	32200		122	+400	+1.5	+62
ארזים	3960		448			-633
אילון 0.1	3625		755	-75	-2	-512
אילון 0.5	2660		1085	-50	-1.9	-1035
בן-יקר מת 1.0	6400		50			
ברטביץ 1.0	3101		73	+1		+16
ברטביץ 5.0	2400		215	-50	-2	-115
דנקנר 1.0	6480	בז	40	-300	-3	-69
דנקנר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
דנקנר 3.0			—	הפסקת	מסחר	—
הדר 0.1	169	תב	2540	-10	-5.6	-8064
הדר 0.5	121		3000	-4	-3.2	-4863
הבטלול 1.0	1040		300	-40	-3.7	-317
הבטלול 5.0	780		414			-114
תלב. 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
תלב. 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
חברה לירושלים	291		9052	-11	-3.6	-14715
ירושלים אפ	150		13448	-1	-0.7	-1649
גבים 0.1	4780		980	-140	-2.9	-2368
גבים 0.5	4000		759	-26	-0.7	-868
ישפרו 0.1	3670		479	-120	-4.2	-830
ישראלום 1.0	1224		920	-30	-2.4	-1008
ישרס 10.0	18977		62	-200	-1	-58
בנק פיתוח 1.0	11550		84	-350	-2.9	-69
לוסיד 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
לוסיד 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
מ.ת.ב. 1.0	310		25025			-21407
מ.ת.ב. אפ 2	282		5762	+22	+12.2	+8085
מ.ת.ב. אגח	115		73980			-23980
מאור בניה 1.0	461		3473	-10	-2.1	-2397
מיסכאל 5.0	327		5886			-6206
מיסכאל אפ	151		7000	-2	-1.3	-10475
מרב 5.0	2819		144	-10	-0.5	-44
מרלן 1.0	765		2250			+525
ליבנשטין 1.0	443	תב	362	-49	-10	-762
ליבנשטין 5.0	213		15274	-1	-0.5	-16445
ליפשיץ 1.0	440		2411	-1	-0.2	-521
ליפשיץ 5.0	320		1450	+10	+3.2	+5128
נאות אביב 0.5	4770	תב	400	-530	-10	-455
נכסי אורים	315		2535			+330
סהר החזקות 1.0	855		879	-45	-5	-1090
סהר החזקות 5.0	835		680			+181
סולי 1.0	6661	תב	24	-478	-6.7	-24
סולי 5.0	6308		100	+50	+0.8	+80
ענר וסלע סד 1 ש	4181		2700			
עזר 3.0	1800		560			+399
קיסריה 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
קיסריה 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
רסכו 1.0	474		7052	-20	-4.1	-18752
רסכו 5.0	235		11544	-4	-1.7	-22458
רסכו אפ'	1880		1225			+945
רסכו אג"ח	123		1000	-7	-5.4	-1000
רסקו מבכל	3480		100	-70	-2	-85
רסקו רג	3250		78	-17	-0.5	-227
אורים 1.0	1116		10426	+11	+1	+9637
נכסים ובנין	3360		927	+8	+0.2	-196
השקעות היישוב ש	67669		55	-857	-1.3	+76
כלל בנ"ל ן	712		5722	-9	-1.3	-5543

חקלאות

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מטעי הדר 0.1	8249		154	-101	-3	-746
מטעי הדר 0.5	3069		50			-50
מהדרין 0.1	6610		280	-20	-0.3	-176
מהדרין אפ'	4010		280			+420
נכסי זרעים 1.0	1747		269	-10	-0.6	-269
פרי אור 0.5	2420		30	-50	-2	-233
שגור 5.0	1410		415	+10	+0.7	+136
שגור אפ	772		795	-9	-1.2	-564

מזון וטבק

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אסם	1585	בז	241	-16	-1	-835
בלומפרוסט 1.0	3000		345	-230	-7.1	-429
בלומפרוסט 5.0	1980		849	+88	+4.7	+401
דובק בכ ש	6160		120			-70
דובק בכ ם	6120		398			-288
עלכל 1.0	790		566	+10	+1.3	+296
עלכל 5.0	665		280	+10	+1.5	+200
טמפו בירה 1.0	35999		88	-1000	-2.7	-90
טמפו בירה 5.0	30430		96	-500	-1.6	-55
יצהר 1.0	1231	תב	150	-69	-5.3	-420
יצהר א 5.0	650		1742			-1342
יצהר אפ 2	624		250	-2	-0.3	-2467
מן 1.0	650		1250	+20	+3.2	+2011
מן 5.0	435		200	-4	-0.9	-5385
סנפרוסט 1.0	19250		10			-10
עסיס ב 0.5	418		2480	-5	-1.2	-7179
אנגל שקל 1	3121		116			
שמן מבכ א	2120		449	-40	-1.9	-602
עלית	18200		221	-532	-2.8	-534

טכסטיל והלבשה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אתגר סד 1 ש	680		2346	-15	-2.4	-2585
אתגר אפ	560		1788			+1265
אתגר אגח	112		5500	+1	+0.9	+500
אופיס 1.0	820		1000			
אופנת ברוך 1.0	540		364	+5	+0.9	+216
אופנת ברוך 5.0	375		3095			
אתא א	388			-10	-2.5	-1000
ארגמן רג ש	14300		170	-131	-0.9	-86
דלתא-גליל 1.0	2440		3050	+40	+1.7	+3533
דלתא-גליל א 3.0	2050		1062	+25	+1.2	+1014
מכוונת מאור 1	1664		211.5	-37	-2.2	-414.7
מכוונת מאור 5	890		209.6	+23	+2.7	+238.4
ויטלו 1.0	350		420	-15	-4.1	-420
ויטלו 5.0	280		1080	-12	-4.1	-1080
הדיגן 1.0	6584	בז	56	-66	-1	-20
זיקית 1.0	2341		1170	+82	+3.6	+766
זיקית 5.0	1687		222	+20	+1.2	+197
זיקית אפ	1051		200	+11	+1.1	+2995
כתר	376		2510			-5010
כתר אפ	239		215			-465
לודזיה 0.1	3120	תב	253	-180	-5.5	-665
לודזיה 0.4	2753		549	-30	-1.1	-279
ליבות 1.0	300		1940	-1	-0.3	-715
מיס גליק	693	קב		+33	+5	+2769
מקס 0.1	5880		314	-120	-2	-530
מקס 0.5	3080		245	-40	-1.3	-204
עיט 1.0	495		2610	-25	-4.8	-8335
עיט 5.0	267		11737			+2057
עיט אפ	242		5138	-12	-4.7	-19773
עיט אגח	116		11754	-1.5	-1.3	-16753
עסק פרינה 1 ש'	312		8759	-19	-5.7	-15559
עסק אפ	190		7826	-6	-3.1	-10984
פולגת א 1	1680		764			+744
פולימר א 0.5	10949			-51	-0.5	-150
פרגמר	749		300	-10	-1.3	-748
כיתור פרגמר	11510		55	-500	-4.2	-160
תעש התנועה 1.0	2640			-40	-1.5	-125
פולגת ב 4	1009		2204	-5	-0.5	-1252

מתכת ומוצריה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אוקטגון 5.0	1800	תב	590	-100	-5.1	-397
אורדן 0.1	8620		282			-52
אורדן 0.5	7760		5			+135
אלומית 1.0	6758		54	+280	+4.3	+106
אלומית 5.0	5330	שב				
כבלים ש	426		10524	-20	-4.5	-16499
התכוף 1.0	758	תב	2010	-84	-10	-3016
התכוף 5.0	450	תב	1803	-29	-6.1	-2613
התכוף אפ	4380		32			+65
זיקה 1.0	3937		30.2	+152	+4	+180.2
זיקה 5.0	1798		90	-7	-0.4	-285.4
קומטאות מה 1.0	4580		1263	-100	-2.1	-3402
קומטאות מה 5.0	4350		618	-150	-3.3	-2081
מתכת מרום 1.0	190		7355	-13	-6.4	-8766
כבלי ציון 1.0	2687		305	-62	-2.3	-247
כבלי ציון 5.0	1320		2119	-20	-1.5	-3466
כבלי ציון אפ	610		1090	-10	-1.6	-1850
מרגן 1.0	787	בז	2125	-79	-10.1	-1127
קרגל 1.0	289	תב	9761	-32	-10	-7761
קרגל 5.0	188		6040	-8	-1.6	-2510
מתעש 0.1	36900		4			+4
מתעש 0.5	15200		10	+49	+0.5	+5
מקר פלדה 1.0	2935		738	-50	-1.7	-1308
קינג 1.0	960	בז	1163	+9	+1	+948
קינג 5.0	611		1400			-1400
קליל 1.0	2555		917	-5	-0.2	-5
קליל 5.0	2080		885	-100	-4.8	-693
קליל אפ'	1125		1154	-20	-1.8	-1649
קליל אגח	120	שב				
שלוות 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
תעשיות לכיש 1.0	1100		2	+30	+2.8	+28
תעשיות לכיש 5.0	681		2			-2

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אלקו 0.1	8631		86	+66	+0.8	+8
אלקו 0.25 ש	4620	תב	590	-340	-6.9	-510
אלקו 0.25 ם	4532	תב	50	-504	-10	-168
אלקטרה 0.1	2210		1796	-90	-3.9	-1967
אלקטרה א 0.5	1630		1945	-80	-4.7	-5597
אמן 5	1290		942	-46	-3.4	-922
אגח 5	162		9080	-8	-4.7	-27288
אריות 1.0	24250		150	-1000	-4	-196
כלל תעש אלק	2340		2808	-60	-2.5	-3304
מטפרוניקס 1.0	1460		444	-41	-2.7	-719
מטפרוניקס 5.0	1170		2018	-40	-3.3	-3168
מיכטנגר 1.0	780		1355			+1355
מיכטנגר 5.0	502		1500			-500
ציקלון 1.0	2239		84	-22	-1	-60
ציקלון 5.0	1213	תב	337	-85	-6.6	-535
קונשטין אלק 1.	6955	תב	100	+350	+5.3	+138
קונשטין אלק 5.	3870		58	+170	+4.6	+53
ת.א.ת. 1.0	1470	בז	1512	-130	-8.1	-2505
ת.א.ת. 5.0	788		7300			+1227
ת.א.ת. אפ 1	19700		50	-600	-3	-61
תדאה	849		2592	-31	-3.5	-1349
אלביט 3.0	461925		16			+5
אלרון 3.0	508345		8	+968	+0.5	

מוצרי בניה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
א.ב.ן. תעשיות 1.	206		28345	-10	-4.6	-33079
א.ב.ן. אפ	760		3155	-47	-5.8	-7448
א.ב.ן. אגח	137		3000	-1.5	-1.1	-9000
אקרשטיין 1.0	670		2304	-30	-4.3	-2407
אקרשטיין 5.0	460		2734			-926
אקרשטיין אפ'	630		422	-9	-1.4	-1672
אקרשטיין אגח	139		27166	-2	-1.4	-55729
בי-טן 1.0	1470		281	+14	+1	+83
בי-טן 5.0	800		807	-19	-2.3	-1730
טרומאסבסט 1.0	9350		5.7	+50	+0.5	+3.7
טרומאסבסט 5.0	4390		161	-20	-0.5	-196
תלב. 1.0	1046		530	+25	+2.5	+1336
תלב. 5.0	745	שב				
מודול השקע בונוש	649		380	-6	-0.9	-611
מתאיקה ולבנון 1	21745			-220	-1	-1
מתאיקה ולבנון 5	14700	שב				

כימיה, גומי ופלסטיק

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אגן 5.0	1751		868	-5	-0.3	-414
אליאנס ב	2337	בז	441	-90	-3.7	-519
גל תעשיות 1.0	885		1700	+5	+0.6	+773
גל תעשיות 5.0	685		2499	-22	-3.1	-2799
דקסטר 1.0	2600		200			+141
דשנים 0.1	4089		140			-25
דשנים 0.5	1730		1280	-30	-1.7	-1280
חיפה כמי' 10.0	944		5725	-26	-2.7	-6697
ליפסקי 1.0	2870		259	-80	-2.7	-199
מקסימה 1.0	8150		23	+101	+1.3	+18
מקסימה 5.0	5760		200	-40	-0.7	-200
נקה כימיקל 1.0	6550		200			+12
סנו 1.0	25800		47	-200	-0.8	-51
סנו 5.0	22015		40	-400	-1.8	-40
פריקלאס	549		11125	-26	-4.5	-19910
פריקלאס אפ'	195		3700	-3	-1.5	-5865
קום כימיקל 1.0	4500	תב	189	-500	-6.5	-261
ת.ג.ל. 1.0	1964		46	+81	+4.3	+284
ת.ג.ל. 5.0	1750		314	+39	+2.3	+201
תיא 5.0	4930		414	-50	-1	-264
פרומאגום 10.0	39050		112	-1700	-4.2	-270
תדיר א 5.0	9898					
כבע ש	14698		288	-417	-2.8	-834
ים המלח	2875		1288	-7	-0.2	-1317
פטרוכימיים 10.0	762		10334	-32	-4	-17238

עץ, נייר ודפוס

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
כתר	269		9887	-8	-2.9	-18139
דפוסן 1.0	10000		167	-90	-0.9	-88
דפוסן 5.0	6500		121	+150	+2.4	+86
חמג. 1.0	9450		47	-400	-4.1	-412
יפה 1.0	1575		547	+14	+0.9	+18
לבידי אשקלון 1	640		4260	-31	-4.6	-8918
מלט ב 0.5	52900		15	-1100	-2	-40
סקפדיה 1.0	3160		110	-20	-0.6	-99
רים 0.1	565		3299	+26	+4.8	+3808
רים 0.4	312		4889			
תקל ב 0.2	17600		128			+17
מפעלי נייר 10.0	403796		11	-9295	-2.3	-7

תעשיות שונות

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אבזין 1.0	415		2715			-2715
אבזין 5.0	202		5355	-6	-2.9	-4478
המשה יוד	3190		58	-20	-0.6	-127
הבמולק 1.0	1600			+24	+1.5	+80
הבמולק 5.0	1150		200	-10	-0.9	-200

שפר רנאמנות
בטחה
הפניקס כלל
ניהול תיקי השקעות וניהול קרנות נאמנות בע"מ

השקעות בתעשיה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
כור כב' ש	10940		313.1			
מרכזית ב 0.1	11595		85	-200	-1.7	-128
כלל תעש' 1.0	222		22790	-5	-2.2	-5753

חברות השקעה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אמיקר ש	7990		30	-10	-0.1	-116
אינקובה 0.1	72		39703			+34793
אלגר ש	1570		880	-60	-3.7	-1408
אמישר בכ'	1420	תב	3000	+120	+9.2	+9855.8
אמיק 1.0	864		14250			+7580
אמיק 5.0	255		3255	-8	-3	-6606
גולה 1.0	1120		717			
גולת אפ	810		300			
גולת אגח	182		6150			
דנבר 1.0	720	תב	879	-40	-5.3	-928
דנבר 5.0	560		100			-100
חברה לישראל 1.0	4490	תב	2584	-260	-5.5	-6989
חברה לישראל 5.0	4490		1204	-200	-4.3	-8358
[illegible] 0.1	115000		[illegible]			
[illegible] ש 1.0	[illegible]		[illegible]	-1000		
[illegible] א 0.5	29950		58	-300		-35
[illegible] השק ש	[illegible]		6885	-30		[illegible]
מגדל השק ש	31800		99	+500	+1.6	+58
מגר השקעות	13195					
חירון 1.0	2280		104	-120	-5	-400
חירון 5.0	1360		1091	-15	-1.1	-2209
ישום השקעות	234		9949	-6	-2.5	-11224
יצמא ש	12650		75	-150	-1.2	-266
ירדן א 0.1	1874		99			-49
כלל 50.0	1226		443	-50	-3.9	-1188
לבדיק 0.1	2090		601	+40	+2	+258
לבדיק 0.1	1030		864			
מגור 0.1	521		180	+1	+0.2	+278
מגור א 0.5	412	תב	1653	+28	+7.3	+5919
מגור אפ	240		500	+2	+0.8	+250
אגח 1	124	שב				
עזר השק ב 0.1	3499		23	-101	-2.8	-51
עזר השק ג 0.5	1890		195			-49
פזה א 0.1	8241		69	+400	+5.1	+65
פזה 0.5	5700		290	-190	-3.2	-394
פריון ב 2.5	13910	תב	684	-1200	-7.9	-1250
קרדן 1.0	98	תב	29981	-7	-6.7	-37135
קרדן 5.0	73	תב	30850	-5	-6.4	-38865
קרדן אפ	58		38564			-11606
קרדן אגח	99		15900	-1	-1	-58400
אדיבי פתוח 2.0	10197		240	-108	-1	-160
אלון ש	1124		2899	-45	-3.9	-4417
דיסקונט השק ש			—	הפסקת	מסחר	—
כלל 10.0	1388		5967	-46	-3.4	-9620
פו השק ש	3213		1563	-169	-5	-1954

נסחרות במט"ח

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
בית מ			—	הפסקת	מסחר	—

חיפושי נפט

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
דלק נפט 1	4358		189	-131	-2.9	-868
דלק נפט 5	2650		466			
דלק חיפ' אפ 2	1860		580	-50	-2.6	-848
מ חיפושי נפט	30000		73	-500	-1.6	-48
יגואל 5.0	551	תב	12846	-61	-10	-42465
מ.נ.נ. 1.0	5300	תב	284	-500	-8.6	-346
מ.נ.נ. 5.0	2940		953			-708
מאויל ב 0.3	6400		202	+80	+1.3	+263
נפטא ש	2695550		1			+1

רשימה מקבילה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
גבי הדר	189.5		22000	-6.5	-3.3	-53923
גבי הדר אפ 1	149		18398	-5	-2.1	-46983
רשף	862		1285	+7	+0.8	+815
תבל	591		6000	-11	-1.7	-5821
אמנויות 1.0	5600	תב	295	-350	-5.9	-422
אלקול 5.0	218		24867			+28747
אלקול אפ	94		48794			
גולן	639		1740	-18	-2.7	-2140
מאמי טכנולוגיה	140	תב	10648	-10.5	-7	-18016
פז חן	528		3579	+24	+4.8	+2539

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

התהפכה המגמה

מגמת עליות השערים במניות החופשיות שנמשכה כשבוע ימים נבלמה אתמול, ושערי המניות נטו בדרך כלל לרדת. שעריהם של 242 ניירות-ערך ירדו ו-83 עלו. מניות שעלו עליה תלולה בזמן האחרון, כמו המפעלים הפטרוכימיים, פד השקעות, הכשרת היישוב ואחרות, נשחקו אתמול חזרה. את ירידת השערים גרמו מנהלי תיקים וספקולנטים הפועלים באמצעות בנק כללי ובנק המזרחי, שמיהרו ומכרו את אחזקותיהם. הקונים אתמול היו נציגי קרנות הנאמנות של הבנקים הגדולים, הנבחים מבוילות מבירה.

את השינוי במגמה יש לתלות הן במימוש רווחים טבעי והן באווירה השלילית שנוצרה בעקבות החלטות ועדת הכספים וועדת החוץ והביטחון של הכנסת על המשך פרוייקט הלביא. ההודעות של שר האוצר על אפשרות שיוטלו מיסים, שישמשו למימון הפרוייקט, העכירו עוד יותר את האווירה. במהלך המסחר במשתנים היו ירידות שערים של עד אחוז, והבר.ץ. והמסחר הרב-בורדי הופשי הירידות. אחרים מסוחרי הבורסה לא הוציאו מכלל אפשרות התייצבות השוק, היום, וחידוש המגמה הסלקטיבית.

מחזור המסחר במניות החופשיות הסתכם אתמול ב-10.6 מיליוני שקלים.

עדיין קונים בנקאיות

הביקושים למניות הבנקים של הסוחר נמשכו גם אתמול, אם כי היקפו היה מצומצם. אתמול בלטה עליית השער במניית הסמוך של בנק לאומי. רמת התשואה לפדיון במניית דיסקונט ב' עומדת כיום על 9.63 אחוזים בלבד. המחזור בבנקאיות הסתכם ב-2.8 מיליוני שקלים.

	מדד יומי	שינוי ב-%
מדד מניות כללי	129.01	-0.56
כללי ללא בנקים	136.00	-1.61
מדד אג"ח כללי	117.97	+0.13
אג"ח צמוד מדד	117.36	+0.14
אג"ח צמוד מט"ח	120.44	+0.08

פעילות חריגה במתמ

מניית מתמ נסחרה אחת לשבוע מאז חזרה בה הנהלת החברה מהבטחה שניתנה לבורסה לביצוע הצעת רכש. היצע גדול שהוחזק אתמול נקלט בהחזירות וללא שינוי שער. כתב האופציה עלה לעומת זאת בשיעור יוצא דופן — 12.2 אחוז. בתחילת השבוע בוצעה במניות החברה עסקה מחוץ לבורסה, ובה מכרה מגרית בע"מ ומגרית ני"ע לחברת ליסקורד מימון, ניירות של החברה בהיקף 400 אלף ע.נ. העסקה בוצעה במחיר 280, ואילו מחיר המניה בבורסה היה 310.

רווח בהנפקת כלל תעשיות

כתב האופציה של כלל תעשיות והאג"ח להמרה של החברה, נסחרו אתמול לראשונה. כתב האופציה ירד ב-8 אחוזים, ואגרת החוב להמרה עלתה ב-8 אחוזים. אגרות החוב להמרה זוכות באחרונה לפופולריות רבה. הציבור שהזמין את הנפקת ניירות הערך של כלל תעשיות, ומכר אתמול, הרוויח 6 אחוזים על ההזמנה. המשקיעים המוסדיים הרוויחו 10 אחוזים.

מעורב באג"ח

בשוק אגרות החוב נרשמה אתמול מגמה מעורבת עם נטייה לעליית שערים. בנק ישראל מבצל את הביקושים לאג"ח ויבצע גם בסוף השבוע הנפקה נוספת. המחזור באג"ח הסתכם ב-6.5 מיליוני שקלים.

	תשואה שנתית דולרית ב-%
בל"ל 0.1	10.41
הפועלים ש	10.61
אי.די.בי. רג	10.73
דיסקונט א	10.57
המזרחי ש	10.95

הודעות בורסה

● תוספת המימוש בכתב האופציה של דיסקונט השקעות תהיה בשנה הראשונה 13.9 שקל ולאחר מכן 16.7 שקל. התוספת תהיה צמודה לדולר. מחיר הרכישה המינימלי של האג"ח יהיה 95 נק', בשער המרה של 3000.

● קיסריה הפסידה, במחצית הראשונה של 1987, 157 אלף שקל, לעומת הפסד של 438 אלף שקל במחצית השנה הקודמת.

● "לאומי פיא" תמכור החל מה-16 לאוגוסט ועד ה-31 לאוגוסט את יחידות ההשתתפות בקרנות שבניהולה במחיר היסודי, ללא שעור תוספה.

● חילן העבירה לבורסה טיוטת מיתאר להקצאת מניות פרטית למנכ"ל החברה יוסי שגב.

תן למומחי מיטב לנהל את תיק ההשקעות שלך
הניהול באמצעות פקדונך בסניף הבנק שלך
יפוי הכח למיטב מוגבל לקניה ומכירה של ני"ע
מיטב יועצי השקעות ני"ע בע"מ. בניהול צבי סטפק ושלמה סימנובסקי
ר"ג - ביאליק 22 טל: 727067, 7524214 תל-אביב. נחמני 9 טלפון: 290251

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
אב	5627.22	5607.05	-49.45	-0.87
אבוקה	537.84	527.47	-14.31	-2.64
אגמ	257.46	252.56	-0.54	-0.21
אדיר	1709.68	1676.34	0.80	0.05
אדום	2831.26	2776.67	-19.16	-0.69
אופיר	1971.50	1933.39	1.20	0.06
אור	453.01	443.66	0.41	0.09
אוריון	152.30	149.29	0.01	0.01
אורי"ל	279.89	277.79	-0.49	-0.18
אורן	823.13	807.06	-2.47	-0.31
אייל	3971.90	3895.55	5.84	0.15
אירים	5671.71	5547.65	-13.62	-0.24
איתן	765.69	750.50	0.48	0.06
אלון	616.37	603.71	1.09	0.18
אלמה	686.60	673.23	0.65	0.10
אליטפם	104.92	102.55	-0.16	-0.16
ארז	380.17	372.82	-4.75	-1.26
אש	185.31	181.28	-2.78	-1.51
אשל	185.30	181.71	0.20	0.11
אתרוג	255.90	253.49	-0.46	-0.18
ברולה	2733.10	2680.90	-10.43	-0.39
ברוש	571.76	560.77	-3.37	-0.60
ברק	566.22	555.25	-5.32	-0.95
ברקת	317.87	311.73	0.35	0.11
גביש	1610.64	1579.46	0.46	0.03
גבע	1120.24	1103.89	0.67	0.06
גורן	446.82	438.42	-0.49	-0.11
גיא	10263.20	10111.05	2.37	0.02
גיל	3443.11	3379.82	1.04	0.03
גלית	634.84	627.13	-0.02	-0.00
דוכיבן	421.49	417.36	-3.84	-0.91
דוכיפת	521.00	510.84	-2.18	-0.42
דולב	250.15	244.99	-0.05	-0.02
דורון	1537.98	1509.76	0.62	0.04
דותן	271.45	266.25	-0.28	-0.11
דליה	595.77	585.24	-0.73	-0.12
דרור	377.49	370.22	-2.73	-0.73
דקל	466.17	457.38	-6.36	-1.37
הדס	429.95	425.99	-6.27	-1.45
הדר	544.97	535.68	-0.25	-0.05
הדבית	2803.93	2740.68	-21.80	-0.79
זוהר	21111.99	20803.84	17.39	0.08
זיו	19597.14	19312.30	26.08	0.14
זמיר	558.50	547.66	-6.88	-1.24
חוחית	166.35	162.72	0.27	0.17
חליפין	136.40	135.81	-0.14	-0.10
חלמיש	218.53	214.32	0.33	0.15
חן	145.99	145.41	0.03	0.02
טופז	1497.63	1465.70	1.57	0.11
טל	6185.17	6146.92	-1.43	-0.02
יובל	447.53	439.03	-0.16	-0.04
יהלום	2603.70	2554.01	-12.02	-0.47
יסודות	414.40	410.69	-5.62	-1.35
יערה	438.57	429.22	-0.12	-0.03
כוכב	375.70	368.48	-4.85	-1.30
כחל	141.32	138.55	0.11	0.08
כלנית	655.47	643.88	-0.78	-0.12
כספית	266.45	263.86	-0.09	-0.03
כרמל	154.31	151.21	-0.13	-0.09
כתר	1235.91	1211.50	1.33	0.11
להב	4917.42	4826.17	1.03	0.02
למשקיע	123345.09	121342.42	40.99	0.03
לפיד	441.45	432.86	-11.01	-2.48
לקט	1881.72	1843.86	2.30	0.12
לשם	359.05	352.11	0.43	0.12
מגור	1303.51	1278.59	1.04	0.08
מגמה	3824.10	3789.03	2.63	0.07
מגר	264.58	260.78	0.33	0.13
מנוף	3762.50	3727.87	-3.47	-0.09
מגל	404.73	401.20	-0.45	-0.11
מור	2062.29	2037.79	-23.22	-1.13
מורן	949.42	940.54	-9.05	-0.95
מטה	27126.10	26692.94	-214.79	-0.80
מימר	1012.95	993.43	0.64	0.06
מעוף	4856.63	4764.84	-17.24	-0.36
מעיין	773.85	759.08	0.68	0.09
מקשה	358.98	355.58	0.20	0.06
מרגלית	1553.67	1523.34	-5.75	-0.38
מרווה	119.88	119.49	-0.02	-0.02
מרום	1307.11	1281.99	1.51	0.12
נוגה	29220.66	28802.06	-19.31	-0.07
נטיף	343.78	341.47	-4.71	-1.36
נטע	528.03	517.27	-1.95	-0.38
נילי	6890.34	6792.51	-58.12	-0.85
סביון	685.26	672.97	-1.85	-0.27
סגולה	140.61	137.83	0.11	0.08
סלע	353.99	347.12	0.54	0.16
סנונית	518.90	508.78	0.14	0.03
סער	412.89	405.35	-1.95	-0.48
ספיר	188.64	187.69	-0.01	-0.01
עדיף	399.16	391.78	-2.91	-0.74
עדית	873.29	856.68	-12.25	-1.41
עידן	494.63	487.54	0.00	0.00
עוגב	1307.38	1280.55	2.35	0.18
ענת	2652.89	2631.86	-16.45	-0.62
עפרוני	485.96	475.31	0.12	0.03
ערמון	140.19	137.59	0.08	0.06
פיא	1781.48	1747.18	-2.33	-0.13
צבר	594.38	582.65	-0.26	-0.04
צופית	513.33	503.31	-2.82	-0.56
צוק	124.25	123.76	0.14	0.11
צמיד	1098.10	1075.77	0.73	0.07
צמיחה	564.89	556.83	-2.66	-0.48
צפרית	1922.95	1886.80	1.64	0.09
קלע	2448.44	2436.20	-3.51	-0.14
רונית	19445.82	19286.98	-239.60	-1.23
רימון	129.03	128.79	0.07	0.05
רקפת	824.96	811.49	-0.75	-0.09
רשף	423.71	414.94	0.49	0.12
שבים	438.33	429.93	0.27	0.06
שהם	348.89	340.96	0.40	0.12
שירה	468.46	465.18	-3.17	-0.68
שמיר	395.96	388.27	0.14	0.04
שנהב	901.01	888.37	-9.72	-1.08
שסק	982.18	958.71	-17.38	-1.78
שקד	187.16	183.52	0.25	0.14
תאנה	266.02	263.69	-1.84	-0.69
תדהר	606.20	603.18	-6.13	-1.01
תירוש	533.20	526.74	-0.44	-0.08
תפוז	233.31	228.94	0.16	0.07
תפוח	194.06	192.71	-0.53	-0.27
תרשיש	1505.12	1475.93	1.78	0.12
תשרי	516.83	514.93	-1.21	-0.23

שערי אגרות החוב

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי בנק'
3601	40045	-265
3602	36919	-246
3603	34534	-258
3604	31549	+338
3605	28790	+316
3606	27117	+306
3607	25255	+12
3608	23894	+11
3609	22755	+10
3610	20294	-448
3611	19977	+288
3612	19410	+197
3613	18130	+42
3614	17487	+41
3615	16300	+7
3616	15160	+7
3617	14254	-78
3618	13653	+6
3619	12605	+68
3620	11855	+35
3621	11264	+34
3622	10156	+115
3623	9538	+109
3624	8982	+104
3625	8176	+38
3626	7564	+35
3627	7016	+33
3628	6545	-50
3629	6133	-48
3630	5799	-46
3631	5342	-49
3632	5031	-46
3633	4753	-45
3634	4214	+4
3635	3986	+4
3636	3840	+4
3637	3683	-28
3638	3355	-27
3639	3072	-25
3640	2600	-24
3641	2254	-21
3642	2010	-3
3643	1745	-2
3644	1586	+1
3645	1451	+1
3701	1185	-4
3702	921	+9.4
3703	799.2	-9.7
3704	684.8	-8.4
3751	571.1	+0.1
3752	145.5	+1.5
3753	139.6	+1.5
3901	137.6	-0.4
3902	131.1	-0.3
3903	130.2	-0.3
3904	128.2	-0.3
3754	130.2	+0.5
3755	125.5	+0.5
3756	121.2	+0.5
3757	119	+0.5
3758	116.1	-0.4
3759	115.8	-0.4
3760	114.1	-0.5
3761	114.9	-0.4
3762	111.9	-0.4
3763	108.5	-0.4
3764	106.7	— —
3765	104.2	+0.1
3766	103	+0.1
3791	110.1	+0.8
3792	108.2	+0.9
3826	128.4	+0.1
3827	126	— —
3828	121.7	+0.1
3829	119.4	— —
3830	116.8	-0.6
3831	116.5	-0.6
3832	114.8	-0.7
3833	115.5	-0.7
3834	112.5	-0.7

4.25% שגיא

סדרה	שער	שינוי
4101	378.5	+1.7
4102	148.1	+0.1
4103	142.2	— —
4104	141.7	+0.1
4301	141.7	+0.1
4302	135.2	+0.4
4303	134.3	+0.4
4304	132.2	+0.4
4105	118.5	— —
4106	115.5	+0.1
4107	112	— —
4108	110.1	+0.1
4109	107.2	+0.7
4110	106	+0.7
4201	132.9	+0.1
4204	123.7	— —
4205	121.5	+0.1
4206	119.3	+0.1
4207	119	+0.1
4208	117.3	— —
4209	118	— —
4210	115	— —
4211	111.5	— —
4212	109.8	-0.5
4213	107.2	-0.5
3214	194800	— —
3501	194000	— —
3502	189500	— —
3503	169300	— —
3504	165400	— —
3505	159900	— —
3521	160100	— —
3522	154900	+400
3523	146170	+300
3524	145700	+400
3525	145500	+2200
3526	142330	+400
3527	139765	+450
3528	135600	+400
3529	135450	+250
3530	132150	+400
3531	131900	— —
3532	128100	+200
3533	134600	+200
3534	127500	+200
3535	126800	+200
3536	126600	+300
3537	126800	+400
3538	119200	+350
3539	120078	+1000
3540	118000	-1000
3541	114700	+300
3542	114500	+450
3543	108800	+300
3544	108700	— —
3545	105700	+300
3546	106000	— —
3547	105600	+200
3548	105401	+201
3549	99800	+100
3550	101480	+1480
3551	99700	— —
3552	91300	-500
3553	90980	+180
3554	91400	— —
3555	91400	— —
3556	87186	— —
3557	87500	-500
3558	86850	-300
3559	84000	— —
3560	79700	— —
3561	79400	— —
3571	79000	— —
3572	79850	+250
3573	79600	— —
3574	75100	— —
3575	73645	-247
3576	73474	-253
3579	70831	-241
3577	73960	-996
3578	68353	-927
3580	66298	-1712
3581	60345	-1623
3582	55706	-1561
3583	52283	+23
3584	49782	+22
3585	47265	+21
3586	42427	+19
3588	42397	+19
3589	38714	+17
3587	42533	+20
3591	38792	+17
3592	38757	+18
3593	38704	+18
3590	39110	+1125
3595	37321	+1108
3594	36595	+55

5% מלווה פיתוח (בחירה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	156301	+1000
2002	158500	— —
2003	151000	+780
2004	151800	— —
2005	142600	— —
2006	142680	+600
2007	139700	— —
2008	139100	+800
2009	140000	-400
2010	139500	— —
2011	137000	+800
2012	135100	— —
2013	136680	+880
2014	132800	+280
2015	132100	— —
2016	134600	— —
2017	129900	— —
2018	132500	+2500
2019	129700	— —
2020	125829	+200
2021	130100	+100
2022	122600	+300
2023	123300	+700
2024	114900	+300
2025	115000	+100
2026	114450	+150
2027	110400	+200
2028	112800	— —
2029	105500	— —
2030	105211	-300
2031	102100	— —
2032	104830	— —
2033	96211	— —
2034	97000	— —
2035	93900	— —
2036	91464	— —
2037	84000	— —
2038	85100	— —
2039	89500	— —
2040	81500	— —
2041	76910	— —
2051	77250	— —
2052	73000	+76
2053	73662	+29
2055	70264	+38
2054	70804	+28
2056	66911	+26
2057	67363	+26
2059	61399	+23
2058	63005	+22
2060	58344	+20
2061	42000	-1153
2062	38371	-1084
2063	36650	-1071

רמון

סדרה	שער	שינוי
7001	272.2	-1
7002	263.9	-1
7003	248	+1.7
7004	229	+1.6
7005	215.7	+2.6
7006	210.8	+0.6
7007	196.9	+0.3
7008	187.2	+0.3
7009	179.9	-5.1
7010	169.4	-3.6
7011	161.3	+1.6
7012	155.7	+1.5
7013	151.3	+0.1
7014	128.9	— —
7015	106.7	— —
7016	109.4	— —
7017	108.7	-0.1
7018	108.5	-0.1
7019	109	— —
7020	108.8	— —
7021	107.8	— —
7201	107.4	+0.5

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	13811	-201
6102	8537	+41
6103	7661	+69
6104	6977	+3
6105	6614	+2
6106	6473	+8
6107	6234	+2
6108	4433	-21
6109	4220	-20
6110	4148	-20
6111	3501	+2
6112	3396	+1
6113	2295	-12
6151	893.2	+6
6152	855.5	+5.7
6153	737.8	+19.6
6154	726.2	+19.5
6155	465.1	+4.7
6156	385	+5.5
6157	288.3	+2
6158	273.5	+1.9
6159	229.7	+0.1
6160	214.2	+3.6
6161	206.7	+3.5
6162	186.4	+2.1
6163	173.2	+0.1
6164	167.2	+0.1
6165	157.8	+1.2
6166	158.8	+1.5
6167	147.6	+1.5
6168	145.5	+1.4
6169	134.6	-2.1
6170	126.4	— —
6171	92.6	+0.4
6172	91.5	+0.4
6801	98.2	+0.3

ארמון

סדרה	שער	שינוי
2508	115.7	+2.8

צמודות זהב

סדרה	שער	שינוי
5 יוד	133.5	+0.5

100% מט"ח

סדרה	שער	שינוי
אל אופ	1373	+3
אלביט	218.2	— —
אלתא	1251	+1
אלסינט	2277	+30
סויסקו	930	+5
תוד 84	102.7	— —
תוד 85	412	— —
זה היש	234	-1
דיס הש	202.6	— —
כור	175.7	-0.5
כלל	470	— —
מ'צב ך	198	+0.2
מ'צב ם	276	— —
מ'צב י	319.1	— —
דן	119	— —
סול בנ	162.7	— —
תיעש	226	-0.5

מרד/מט"ח

סדרה	שער	שינוי
כ.ל.ת.	144.5	— —
דיס הש	151.7	— —
כור	149	— —
כלל	188.4	— —
מב דיס	149.3	-0.2
משא מו	143.9	— —
משא מ	138	— —
משא מ	126.3	+0.1
לאומי	153.7	— —

שערי מטבע בינבנקאיים

אתמול, צהריים, 11.8.1987 באירופה

מסירה מיידית (ספוט)

$ ארצות הברית	1.5705/1.5715	ליו שטרלינג
מרקים גרמניים	1.8920/1.8930	ליגז אירה"ב
פלורינים הולנדיים	2.1310/1.1320	"
פרנקים שוויצריים	1.5735/1.5745	"
פרנקים בלגיים	39.33/39.35	"
פרנקים צרפתיים	6.3160/6.3200	"
לירטות איטלקיות	1372.00/1375.00	"
יינים יפאניים	151.30/151.40	"
$ ארצות הברית	1.2364/1.2369	לש.ר.ב.

שער הזהב 465.20 $ אירה"ב אונקיה לונדון פיקסינג

מסירה מאוחרת (פורוורד)

	$/ליש"ט	פר"ש/$	מרק/$
1 ח'	1.5662/1.5674	1.5687/1.5700	1.8873/1.888
3 ח'	1.5584/1.5597	1.5609/1.5622	1.8779/1.8794
6 ח'	1.5480/1.5495	1.5478/1.5495	1.8645/1.8659

הנתונים נמסרו על ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

כשיש לך כרטיס דיינרס בינלאומי אתה V.I.P. בשדה התעופה
כל מה שעליך לעשות בהגיעך לשדה התעופה הוא לשלוף כרטיס דיינרס בינלאומי בפתח טרקלין השטיח האדום ומרגע זה, תהנה משורה של הטבות, פינוקים ושרותים המנעימים לך את הזמן עד הטיסה. אקסקלוסיבי לבעלי כרטיס דיינרס הבינלאומי.
השרות ניתן רק בשעות 18:00 – 06:00.
דיינרס קלוב
התשלום 18 ש"ח מחוייב ישירות באמצעות כרטיס דיינרס
טלפון 03-295858
טמיר כהן (יעקבסון)

هكذا في الأصل

هكذا في الأصل

"לא מציאותי", אומרים בשירות בתי הסוהר על המלצת בג"ץ להתיר יחסי מין לאסירים

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

בנציבות שירות בתי הסוהר לא רואים אפשרות להפעיל וליישם בעתיד הקרוב את המלצות בג"צ להסדיר את זכותו של אסיר להתייחד ולקיים יחסי אישות עם בת זוגו.

בהחלטה מהשבוע שעבר קרא בג"צ לנציבות שירות בתי הסוהר להתקין נהלים ולהשלים נהלים קיימים בנושא זה, מאחר שעונש מאסר אינו שולל את זכותו של אדם לקיים יחסי אישות.

גורמים מקצועיים בשירות בתי הסוהר אמרו אתמול, כי יישום המלצות בג"צ בנושא מעוררות בעיות קשות ביותר. בתי הסוהר אינם ערוכים מבחינה פיזית (אין מבנים וחדרים מתאימים) ואינם ערוכים גם מבחינת הסדרים הכשרת הסוהרים לקיום המלצת בג"צ.

מלבד הכשרת המקומות המיוחדים להתייחדות האסירים עם בנות זוגם יש, לדעת גורמים בנציבות, גם לקבוע כללי התנהגות המפעלה של ההמלצה. בין השאר להדריך את הסוהרים ולהתגבר על בעיות פסיכולוגיות, מנטאליות, אישיות ומוסריות רבות (הן אצל האסירים והן אצל הסוהרים), ובשלב זה שירות בתי הסוהר אינו ערוך לטיפול בהן.

בעבר כבר נדון הנושא הזה כמה פעמים בדרגים בכירים אך הוברר שיש קשיים מעשיים וארגוניים רבים, כאשר רוצים לאפשר התייחדות של אסירים עם בנות זוגם בתוך בתי הסוהר. בין השאר, צריך לקבוע את לכמה זמן תיעשה כל "התייחדות", כמה זמן היא תימשך, היכן תיעשה, באילו תנאים, היכן ישהו בשעת מעשה הסוהרים השומרים וכיצד יפקחו שההתייחדות לא תנוצל לפעילות שלילית.

עם זאת בשירות בתי הסוהר הדגישו אתמול, כי לאחר שיתקבל הנוסח המלא של החלטת בג"צ, ייערך דיון מקיף ומבצה וייבחנו כל ההיבטים האפשריים של הנושא. יצויין, כי בשנים האחרונות מאפשר שירות בתי הסוהר לאסירים שנשותיהם נמצאות בטיפול נגד עקרות לקיים יחסי מין עם בנות הזוג. זאת, על פי המלצות רפואיות ולאחר בדיקה ואישורים של כל הגורמים המקצועיים והמוסמכים בשירות בתי הסוהר, לרבות גורמי הביטחון. במקרה כזה מאפשרים לאסיר לצאת מחוץ לכלא תחת שמירה, כדי להתייחד עם אשתו. לפי ההערכה יש מדי שנה כ־10 מקרים של אסירים, הנהנים מהפריווילגיה הזאת, בעקבות המלצת גורמים רפואיים.

אחד מהם הוא האסיר גבי בן הרוש, מ"הכנופיה הירושלמית", שיצא בשבוע שעבר תחת שמירה כבדה למלון בירושלים, שם התייחד עם אשתו הנמצאת בטיפול רפואי ממושך נגד עקרות. הוצאתו לבית המלון התאפשרה אחרי קבלת ההמלצות והאישורים הדרושים מכל הגורמים.

כיום יוצאים רבים מהאסירים הפליליים לחופשות כל כמה שבועות ולגביהם אין רואים בשירות בתי הסוהר בעייה בנושא קיום יחסי מין, אותם הם מקיימים בזמן החופשה. הבעיה היא לגבי האסירים הפליליים שאינם יוצאים לחופשות כלל — אם משום שהם נכללים בקטגוריה של האסירים המסוכנים ואם משום שעדיין לא סיימו לרצות רבע מתקופת המאסר שנגזרה עליהם.

לפי ההערכה, כ־25 אחוז מכלל האסירים הפליליים הישראליים (כ־1,000 אסירים) אינם יוצאים לחופשות כלל. ישנה גם הבעיה של האסירים הבטחוניים והפליליים בשטחים (מדובר בכ־5,000 אסירים כאלה). אסירים אלה אינם יוצאים לחופשות כלל. אם תופעל שיטת ההתייחדות של אסירים עם בנות זוגם בבתי הכלא יצטרכו לאפשר גם להם את הפריווילגיה הזאת. בשירות בתי הסוהר מתקשים כיום להתמודד עם הנושא הפשוט של ביקורי משפחות אצל האסירים בכל בתי הסוהר. יש תלונות על עיכובים, צפיפות, זמן לא מספיק ותנאי ביקור לא אנושיים בכמה בתי סוהר, כך שההתמודדות עם הצורך לאפשר קיום יחסי אישות לאסירים בבתי הסוהר נראית בלתי מציאותית לאנשי שירות בתי הסוהר.

ריקנית מבין העממיות, יין מאי, המשתלמת בארה"ב ומופיעה בימים אלה בישראל, נטעה אתמול עץ ביער השלום של הקק"ל בהרי ירושלים. (צילום: יוסי זמיר, "סקופ 80")

עורך "פרוזה" מתלונן על תקיפה חמורה מצד שוטרים שעצרו אותו

עו"ד צבי לידסקי: המעצר נעשה בלי להציג פקודת מאסר, נעשה שימוש בגז מדמיע, ללא סיבה, וחרף פניות עובדיו של העורך, כי הוא חולה לב, גררוהו השוטרים והיכוהו

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

עורך כתב העת הספרותי "פרוזה", יוסף קריים, התלונן לפני היועץ המשפטי לממשלה ולפני מפכ"ל המשטרה על תקיפה חמורה נגדו בנסיבות מתמיהות ושימוש בכוח ובאמצעים ברוטאליים, מצד שוטרים שבאו לעצור אותו בשבוע שעבר במשרדו בתל־אביב, בגין פקודת מאסר בגלל חוב להוצאה לפועל.

במכתב ששלח השבוע פרקליטו של קריים, עו"ד צבי לידסקי, נמסר כי ביום 6.8.87 בשעה 3 לערך, הופיעו במשרדי "פרוזה" שני שוטרים במדים ואחרת שהוצג כאיש הקירות. השוטרים ביקשו כי קריים יתלווה אליהם עקב פקודת המאסר, אם לא — יקחו אותו בכוח. לידסקי טוען במכתבו: "פקודת המאסר לא הוצגה בפני מרשי. מרשי מחה במלים ובדיבורים בגין האיום על לקיחתו בכוח. אחד השוטרים הזמין מיד תגבורת. מרשי הודיע לשוטרים כי יהיה מוכן להתלוות אליהם ולא יהיה צורך בשימוש בכוח. עובדי משרדו של מרשי נוכחו בשיחתו עם השוטרים. מרשי יצא החוצה ממשרדו, מלווה בשוטרים, ולהפתעתו גילה כי בחוץ עומד הנושה ומנקף".

לידסקי כותב עוד: "משפנה מרשי אל הנושה בדברים, דחפו ומשכו איש הקירות הפרטי. מרשי הדף את התוקף, ומיד התנפלו ארבעה שוטרים (ביניהם שניים הגיעה תגבורת) על מרשי, אחד משך בעוצמה רבה בשערות ראשו לאחור, ושניים אחרים אחזו בידיו".

השוטר התיז גז

בהמשך מפרט עורך הדין את טענות מרשו על התעללות השוטרים בו. לדבריו, אחד השוטרים סובב את ידו השמאלית של קריים, ושוטר אחר התיז גז מדמיע בפניו. אחר־כך תפס השוטר, מתיז הגז, בשערות ראשו של קריים מלפנים, כופף את ראשו והיכה בו בבירכו בעוצמה רבה. שוטר אחר היכה בחזה של קריים, שנפל ארצה מחוסר נשימה. השוטרים המשיכו להכות בו, אחר־כך כבלו אותו באזיקים, בעטו בו וגררוהו עד לניידת. השוטרים לא שעו לצעקות עובדי המשרד, שנכחו במקום, כי העצור הוא חולה־לב.

בתגובה למכתב התלונה של עו"ד לידסקי, נמסר ממשטרת תל־אביב כי לכשתגיע התלונה לידי המשטרה, היא תיבדק כמקובל.

בעקבות מרקו פולו
טיולים למזרח הרחוק מ־$1999 בלבד
שבועיים בהונג קונג, בנגקוק סינגפור ולונדון
מסלול טיסה צפוני לא מעל ארצות ערב
(טיסות ב'קתאיי פסיפיק" CATHAY PACIFIC)
תאריכי יציאה: 4/10, 11/10, 18/10, 25/10
המחיר כולל: טיסות, בתי מלון מעולים, טיולים והעברות
אפשרות להארכת השהייה בלונדון עד 30 יום.
פרטים והזמנות: "אסיה טור", בן יהודה 43 ת"א
טל. 03-223652, 230414, או אצל כל סוכני הנסיעות.

ילד שגוייר בקטנותו יגוייר שוב, כשיתבגר

פסק דין של בי"ד רבני: ילד מאומץ מהורים לא יהודים, שגוייר בקטנותו, צריך לחזור על הגיור

(ע). פסק דין של בית דין רבני בירושלים קבע, כי ילד מאומץ מהורים לא יהודים, שגוייר בקטנותו, צריך לחזור על הגיור עם הגיעו לבגרות, מאחר שגיור צריך לבוא מרצון פנימי ולא מכפייה.

פרטים על פסק דין זה מסר הרב שמחה הכהן קוק, רבה הראשי של רחובות בהרצאה שנשא אתמול בכינוס לתורה שבע"פ שנערך במוסד הרב קוק בירושלים.

הרב שמחה הכהן קוק אמר, כי ילד מילדי ברזיל, שהוריו המאמצים גיירו אותו בילדותו, על הוריו להודיע לו, לכשיגדל, כי גוייר בקטנותו. לילד זה שמורה הזכות לבטל את גיורו ולחזור להיות נוכרי.

הרב הכהן קוק אמר, כי יש פוסקים הסבורים, שאין לגייר כלל ילד זר שאומץ להורים יהודים, אלא להמתין שיגיע לבגרות ואז להציע לו שיתגייר מרצונו. יש פוסקים אחרים הסבורים, כי למרות שהילד גוייר בילדותו, יש לחזור ולהקיז דם ברית, כשיגדל ולטבול אותו.

הרב שמחה קוק סבור, כי בעיה חמורה נובעת מכך שילד זר שגוייר בקטנותו, גדל ללא שמירת מצוות.

מעגל הגיר בבאר שבע:

האב רוצה בחינוך חילוני לילדיו; האם — בחינוך חרדי לילדים ובגט

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

בית המשפט המחוזי בבאר שבע, התבקש אתמול להתערב בסוגיית החינוך שיקבל בנם של חילוני וחרדית, הנמצאים בשלבי גירושין.

האב, הרוצה בחינוך חילוני לבנו, מבקש לצוות, שהוא יעבור זמנית מבית הספר "חב"ד" החרדי לבית הספר "משואה" הממלכתי דתי בקריית גת, עד לפסק הדין הרבני, שיקבע בידי מי יוחזקו הילדים.

השופט המחוזי יהושע פלפל, דחה אתמול את הדיון, כדי לאפשר לסניגורה של האישה ללמוד את הסוגיה.

לדברי האב, נתן בית הדין הרבני צו האוסר עליו לצמיתות להתקרב לביתו, ומזה כשלוש שנים מונעים ממנו לראות את ילדיו, וכל זאת על מנת שיתן גט לאשתו החרדית.

האב טוען, כי בנו לומד בבית ספר חרדי, שם הדגש הוא על לימודי קודש, ואין לו סיכוי לקבל שם תעודת בגרות. "זכותי כאב לקבוע את טיב וסוג החינוך אותו יקבלו ילדיי", אמר הדר.

כאמור, בית המשפט יצטרך להחליט בסוגייה, באיזה בית ספר ילמדו הילדים.

תושב אום אל פחם נעצר עם שובו מקונגרס ארגוני שמאל באיטליה

עובדת המעצר התבררה בהפגנה שערכו חבריו בראשות ח"כ מיעארי ליד בית המעצר קישון

מאת נורית בהנא

שלושם, סמוך לשעה 17.30, נאספו בכניסה לבית מעצר קישון כ־20 איש שהניפו כרזות ושלטים, בעד שחרורו של אסיר, תושב אום אל פחם, שנעצר על ידי גורמי ביטחון לאחר ששב מקונגרס של ארגוני שמאל באיטליה.

משטרת מחוז חיפה טענה, כי ההפגנה היתה ללא רישיון, ולכן התערבה להפסקתה ואף עצרה מספר מפגינים, שלא צייתו להוראות הפיזור של המשטרה.

ההפגנה נערכה בלי שמארגניה, ח"כ מיעארי ואחרים, הודיעו על דבר קיומה לעיתונאים, עקב צו איסור פרסום הנמצא כעת בתוקף על המעצר הזמני. עם זאת, משטרת מחוז זבולון מסרה הודעה על המקרה.

מדובר בעציר בטחוני מאום אל פחם, מנהיג תנועה פוליטית קטנה "אל אנבאר" — פלג של תנועת "בני הכפר", שלה שני נציגים במועצה המקומית אום אל פחם.

לפני כעשרה ימים חזר מקונגרס ארגונים שמאליים באיטליה, ונעצר בשדה התעופה. אדם נוסף שהיה בקונגרס, תושב הכפר טייבה נחקר ארבע שעות ולאחר מכן שוחרר לביתו אך באותו לילה נעצר שנית.

מעצר הנער החשוד ברצח אחותו הוארך ב־10 ימים

פסיכיאטר שבדק אותו אחרי הרצח קבע כי הוא בר־דין

(ע). מעצרו של הנער ממרדכיזונה, החשוד ברצח אחותו בת השמונה, הוארך אתמול ב־10 ימים, לאחר שהנער היה במרוצת השבועיים האחרונים בהסתכלות במוסד פסיכיאטרי, עלפי צו שניתן בבית המשפט המחוזי בחיפה.

הנער חשוד ברצח אחותו בתחילת חודש אוגוסט, ופסיכיאטר שבדק אותו קבע, כי הוא בר־דין.

אתמול הובא הנער בפני שופט השלום סלים ג'ובראן. בא כוח המשטרה אמר, כי החשוד הודה בחקירתו במעורבות ברצח אחותו. "אני זוכר מה שקרה — אבל לא יודע למה זה קרה", טען הנער.

סניגורו, עו"ד יוחנן ברדייה, ביקש מבית המשפט להורות להפסיק את חקירת הנער על ידי המשטרה, עד לקבלת ממצאים סופיים של הרופא הפסיכיאטר שבדק אותו.

השופט ג'ובראן נענה לבקשת המפקח דוד קדוש, והורה להאריך את מעצרו של הנער ב־10 ימים נוספים להשלמת החקירה.

זינק לחלץ את בתו בת הארבע מטביעה בחוף ת"א וטבע בעצמו

אדם שצפה במתרחש הציל את הפעוטה וצוות נט"ן נכשל בנסיון ההחייאה של האב ● שוטר רשם דו"ח לאמבולנס שחנה שלא כחוק

(ע). שמעון ולנסי (34) מיהוד, טבע ומת אתמול אחה"צ, במועדון הגלישה של חוף הדולפינריום בתל אביב, כאשר ניסה לחלץ את בתו הקטנה מן המים.

האיש הגיע לחוף עם אשתו ושתי בנותיו, בנות 4 ו־9. סמוך לשעה 5 אחה"צ, נכנסה בתו בת ה־4 למים, והחלה להיסחף. האב זינק מיד למים, כדי להצילה, ואז החל אף הוא להיסחף.

אדם שצפה במתרחש, חש לעזרת השניים, והצליח למשות מן המים את הילדה, ולהצילה. אולם כאשר הוציא את האב מן המים, כבר היה מאוחר מדי.

חובש של תחנת הצלה במקום, ניסה לבצע החייאה בטובע, אך מאמציו היו לשווא. סייע בידו חובש מתנדב של מד"א מראשל"צ, שעבר במקום במקרה, ומשחש במתרחש, הזעיק את רכבו ורץ לחוף כדי לעזור בהחייאה.

צוות נט"ן של מד"א ת"א, שהגיע למקום בתוך חמש דקות, ניסה אף הוא להחיות את האיש, במשך חצי שעה, אך ללא הצלחה, ורופא הנט"ן קבע את מותו.

אשתו של הטובע, שצפתה כל העת במתרחש, התמוטטה, וקיבלה טיפול רפואי במקום.

עוד נמסר, כי כאשר הגיע צוות הנט"ן בחזרה למכוניתו, גילה לתדהמתו, כי שוטר רשם לו דו"ח. כל בקשות האנשים במקום, וכל הסבריו של החובש, כי הוא ממהר להציל חיי אדם — לא הועילו, השוטר סירב לבטל את הדו"ח.

תוך כדי האירוע, נסחף במקום אדם נוסף לים, אולם המציל הצליח להוציאו בשלום מן המים, בעזרת "חסקה".

נער שלא דקר יישפט על הודעה כוזבת

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

משטרת נפת עזה תעמיד בימים הקרובים לדין, את אשרף מועדי מד סבח בן 14, תושב רפיח, שמסר לפני ימים אחדים הודעה כוזבת, לפיה דקר בעזה, לפני כחודש, ערבי ישראלי מבצרת.

ממשטרת נפת עזה נמסר, כי הנער הגיע לפני כמה ימים למשטרה, וסיפר, כי דקר את מחמוד לביב לירואי מבצרת, לאחר שחשב כי הוא יהודי, ומשהתברר לו שמדובר בערבי, בא להסגיר את עצמו.

מחקירת המשטרה התברר, כי הנער בדה את כל הסיפור מלבו, ולמעשה, לא דקר אף אחד. טרם הוברר מדוע בא למשטרה כדי להודות במה שלא עשה.

כאמור, המשטרה תעמיד לדין את הנער על הודעה כוזבת.

18 אסירים חתכו את ורידיהם במהומות שהיו בכלא באר שבע

חיתוך הוורידים נעשה ע"י האסירים, ביחד, בעת שהיתה באגף — המונה 125 אסירים — מהומה כללית

מאת איתן רבין

אירועים פליליים שהתרחשו בימים האחרונים בכלא באר־שבע נחשפו אתמול. באחד המקרים, במהלך השתוללות אסירים, שאירעה שלשום בלילה, בבית־מעצר דרום בכלא באר־שבע, חתכו 18 אסירים את ורידי ידיהם. ארבעה מהם הובהלו על־ידי סוהרים, ונזקקו לטיפול רפואי ב"סורוקה".

שולה ברדוד, שבעלה ושני אחיה היו מעורבים בתקרית, טענה: "אחי סובל משטפי דם בפנים, והוא יכול בקושי ללכת. אני לא יודעת מה הם עשו, אבל אין זה צודק להפוך אותם לפגרי אדם".

שלשום בשעה אחת אחר־חצות, ביקש אסיר מסוהר אגף 1 להעביר מכשיר וקמן לידי עצור אחר. הסוהר סירב, בשל השעה המאוחרת, עקב־כך התפתח ויכוח מילולי בין השניים, והאסיר קילל את הסוהר. אל הויכוח הצטרפו אסירים נוספים, שהחלו לנפץ חפצים ולהתליק בידיות.

כדי להרגיע את הרוחות החליטו הסוהרים להוציא מספר אסירים מסיתים מהאגף. ארבעת האסירים שהוצאו התנגדו, והסוהרים נאלצו להפעיל כוח סביר. בשעת הוצאתם לאגף אחר גילו ארבעה אסירים התנגדות פיזית, והסוהרים עשו שימוש "בכוח סביר". אסירים אחרים שמעו על ההתרחשות, ו־18 מתוך 125 האסירים באגף חתכו את ורידיהם, בזה אחר זה. כל חתוכי הוורידים קיבלו טיפול רפואי במקום, והאסיר הזמן מטוב העצבי לקבלת טיפול רפואי בבית חולים. ראש מינהל הביטחון בשירות בתי הסוהר עומד בראש צוות החוקר את האירוע.

עוד התפרעות

התפרעות נוספת התרחשה בכלא באר־שבע, כאשר קצין הביטחון של הכלא, נסים צרפתי, הותקף על־ידי אסיר במהלך השתוללות אסירים שהתרחשה לפני 10 ימים, והמותרה לפרסום רק עתה. שני אסירים נכנסו למשרדו של סוהר ודקרו אותו באמצעות דוקרן.

35 נהרגו בתאונות דרכים ביולי

מאת דן סגיר

מספר תאונות הדרכים עם נפגעים בחודש יולי, שנרשמו על־ידי משטרת ישראל, הגיע ל־1,294, מהן 35 תאונות קטלניות ו־246 תאונות עם פצועים קשה. בתאונות אלו נפגעו 1,932 איש, מהם 47 הרוגים ו־303 פצועים קשה.

את הנתונים מסר אתמול בירושלים דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, על־סמך דיווחי המשטרה. בשבעת החודשים הראשונים של השנה היה מספר התאונות הממוצע לחודש גבוה ב־5% ממספר התאונות בתקופה המקבילה אשתקד, ומספר ההרוגים גדול ב־11% לערך.

סוף סוף מסטיק
גם לשיניים בעיתיות

גם לאנשים עם סתימות או שיניים תותבות מגיע להנות ממסטיק טעים ומרענן, Freedent
יבוא: לימר שליסל בעיים ● 836040, 03-822197

בקומדנו הימי מתלוננים: ציפורים תוקפות אותנו במים

העופות צוללים בזוגות תוך השמעת צריחות מפחידות ● זואולוג שמורות הטבע: מדובר בשחפיות ים המגינות על ביציהן וגוזליהן ולכן כדאי לאנשי הקומנדו להתרחק מאזור הקינון של הציפורים

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ"
לאיכות הסביבה

אנשי הקומנדו הימי התלוננו לא מכבר על כך, שהם מותקפים באחרונה בצורה פרועה, על ידי "עופות מטורפים", שצוללים עליהם, בעת שהם מוציאים את ראשיהם מהמים, במהלך אימוניהם.

הבעייה הוצגה בפני זואולוג רשות שמורות הטבע, והתברר, כי מדובר בשחפיות ים, שהם עופות חוף, ועתה היא עונת הקינון וגידול הגוזלים שלהם.

אנשי הקומנדו הימי סיפרו עוד, כי עופות אלה צוללים עליהם בזוגות, תוך השמעת צריחות וקריאות "מחרישות אוזניים", שמפחידות אותם, ומדי פעם אף מנקרים העופות בראשיהם.

בבדיקה שנעשתה הוברר, שסמוך למקום האימונים התנחלו זוגות של שחפיות ים, והפכו אותו לאיזור קינון.

אנשי רשות שמורות הטבע ציינו, כי השחפיות ידועות כציפור המגינה בחירוף נפש על ביציה וגוזליה, אינה סובלת זרים סמוך למקום קינונה, ועושה הכל כדי להרחיק פולשים למיניהם. הקינון עצמו מתבצע במושבה צפופה מאד.

לאנשי הקומנדו הימי הומלץ להתרחק באימוניהם, בעונה זו, ממקום הקינון, וכך למנוע הפרעות משני הצדדים.

לקראת עונת הקינון הבאה, המליצו אנשי רשות שמורות הטבע להציף באיזור דגלים, שעליהם מוטבעת עין גדולה של דורס. על פי ניסיון שנצבר, מהוות העיניים עבור העופות סימן המעיד על נוכחות דורסים בסביבה, דבר שמרתיעם.

אנשי הטבע מציינים, כי בארץ מוכרים כמה אתרי קינון מסורתיים של שחפיות הים, שחלקם נפגע עם השנים, דבר שמביא את השחפיות לחפש אחר אתרי קינון חדשים.

רשות שמורות הטבע פועלת כדי להגן על אתרי הקינון של השחפיות, ובין השאר, בנו עבורן בשמורת החולה איים מיוחדים.

נהרגו בגולן בהתהפך משאית

מאת סופר "הארץ" בצפון

שני תושבי אום־אל־פחם נהרגו אתמול בצהריים בהתהפכות משאיתם בצומת יהודיה, שברמת הגולן. המשאית התלקחה לאחר שהתהפכה.

צוות מד"א, שהגיע למקום, מצא את נהג המשאית לכוד בתוך המשאית ללא רוח חיים. הנהג שישב לידו, היה במצב קשה והועבר במסוק לבית חולים רמב"ם בחיפה ונפטר על שולחן הניתוחים.

גבר בן 58 נרצח בנתניה

מאת נורית אמיתי

דניאל אסור (58), נרצח אתמול בצהרים בנתניה. אסור, נתין צרפתי, שהיה בעבר שותף במועדון לילה בנתניה ובעל דירה ברחוב רצמן בעיר, מתגורר לסרוגין בצרפת ובישראל. הוא נשוי ואב לשניים ולדברי המשטרה לא ברור מהן נסיבות הרצח.

אלמוני כבן 30 ניגש אל אסור, שישב בפתח בית מספר 4 ברחוב אוסישקין בעיר, ודקר אותו למוות. שכנים שהזעיקו את המשטרה סיפרו כי לפתע גילו את אסור כשהוא שרוע בשלולית דם, חסר הכרה. רופא קבע את מותו.

ערך את העמוד: יצחק לאור

ורדה (לבית רפאלי) ועמיחי עֹפל
חובקים בת
אחות לאיתמר
נכדה
לאסתר והד"ר אלבס רפאלי
לשרה ונסים מועלם
ירושלים

טלי ועפר נמרודי
חובקים בן
יהונתן
אח לדניאל
בוסטון, 7 באוגוסט 1987

בהגרלה החודשית של
Yaacov Heller.
נבחר למדריך החודש
אליעזר גולדמן

לראשונה בישראל, יכולים בעלי רכב הנוסעים לחו"ל להנות משרות חדשני המאפשר להם לנסוע במכוניתם ולטוס בראש שקט, בידיעה שהמכונית שמורה ומוגנת מפני נזקים.

★ איחסון מכוניתך במגרש מקורה ובטוח מפני פריצות וגניבות.
★ הסעה ממשרדינו למטוס בלימוזין אמריקאי וחזרה.
★ ביטוח מקיף המאפשר לך "להקפיא" את הביטוח שלך ולחסוך כסף.
★ אחזקה שוטפת של מכוניתך.
★ שרות 24 שעות ביממה — הלימוזין תמתין לך בכל שעה משעות הלילה.

CAR-INN שרות בלעדי
מקבוצת שווקים חדשים, החברה לפיתוח שווקים בע"מ
נוסע לחו"ל-צלצל 03-9330833
או פנה לסוכן הנסיעות שלך.

ציילון · הודו · נפאל · תאילנד · פיליפינים · סינגפור · קוריאה · סין · יפן ועוד
המזרח-הרחוק
אוסטרליה וניו-זילנד

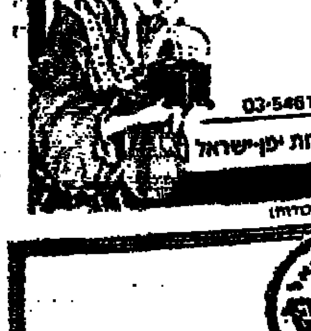

★ סיורים מיוחדים בספט׳-נובמבר, במסלולים מרתקים ובהדרכה מעולה - בתנאים האטרקטיביים ביותר המוצעים בארץ.
סיורים ל-30-38 ימים, מ-$2,890 בלבד! (לצעירים מ-$2,690)
★ טיסות לכל המזרח-הרחוק, לאוסטרליה ו"סביב העולם" (מעורים רבים באירופה) בתנאים המעולים ביותר!
טיולי יפן-ישראל
רח׳ יהודה הלוי 89, ת״א
טל. 03-615813, 03-440287, 03-5461528
בסיוע המרכז לקשרי תרבות ותיירות יפן-ישראל

מטבח אירופאי צרפתי לאניני הטעם
תפריט היכרות: 17.60 ש"ח!!!
מרק או סלט חסה ואגוזים
*
סטייק אנטריקוט או שוק אווז ברוטב תפוחים
*
קינוח
*
1/4 ליטר בירה או כוס יין

דיזנגוף 261 ת"א. טל' 449519, 03-440313

מוזיאון הרכבת בתחנת חיפה־מזרח
פתוח מעתה בימים ראשון, שלישי, חמישי
בשעות 10.00 — 13.00
הנהלת המוזיאון

הארץ

יום ד' י"ז באב תשמ"ז
12 באוגוסט 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל-אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' — 810012 סלקס 33748
ירושלים: רחוב ההסתדרות 2 טל' 224245-6, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב גורדון 20 טל' 661166-8, ת"ד 5259 מיקוד 31052
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל-אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה הדרי, גדעון לוי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

החוצפה והאינטרסים של ההסתדרות

לפני כשבועיים האשים שר האנרגיה את חברות הדלק שהן עמדו מאחורי השבתת תחנות הדלק ל-48 שעות. ראשי החברות הקימו קול צעקה: איך מעלילים עלינו עלילה שכזו, לנו אין יד ורגל בהשבתה.

כתוצאה מכך החליט משה שחל למנות בודק מיוחד בנושא. הוא בחר ביוסף גבע, יו"ר חברת פרוטארום. גבע יבדוק את סמיכות המאורעות בין אי הספקת דלק לתחנות כבר ביום ה' ה-30 ליולי, ובין השבתת תחנות הדלק מיד לאחר מכן ביום שישי ובשבת, ואיומם של מובילי הדלק לשבות ביום א', שביתה שנמנעה ברגע האחרון.

אחד מראשי חברות הדלק, אריה לוי, מנכ"ל "פז" (שבשליטת הממשלה), הודיע שיש לו אמון מלא ביוסף גבע, אך הודעה זו לא מנעה מחיים הברפלד, ראש האגף לאיגוד המקצועי, להורות לעובדי חברות הדלק שלא להופיע בפני אריה לוי. גם הוא עצמו מסרב להופיע. האם יש לו משהו להסתיר? היעלה על הדעת שאר יבנה בודק מטעמו, ובעלי הבעיות יסרבו להופיע בפניו?

ההסתדרות שולטת אם במישרין ואם בעקיפין בחלק הארי של משק הדלק, חברת סונול וחברת דלק. היא מתנגדת בכל דרך לביטול הקרטל, והיא נלחמת בשר שחל בכל האמצעים. ההסתדרות מתנהגת כאילו משק הדלק הוא נחלה פרטית שלה, שבא לה בירושה, והעובדה שמשק המדינה מפסיד מדי שנה 70 עד 100 מליון דולר כתוצאה מהקרטל, אינה משפיעה עליה כהוא זה. הם רוצים להמשיך ולשלוט בכמה שיותר חברות, בכמה שיותר אנשים.

מלחמת צ'אד מתחדשת

מלחמת צ'אד נפסקה לפני חודשים אחדים, כאשר כוחות הנשיא חיסן הברה, בתמיכת צרפת, הצליחו לגרש מצפון צ'אד את הכוחות המורדים, הנתמכים על-ידי לוב. מלחמה זו כנראה מתחדשת שוב. בפעולת-פתע, כבשו כוחות הנשיא הברה את העיר אאוזו, בירת רצועת אאוזו, בין לוב וצ'אד, שהיתה בכיבוש לובי 14 שנים. אזור זה חשוב באשר יש בו כנראה מרבצי אורניום ניכרים, אשר לוב, החולמת על נשק גרעיני, שואפת להגיע להפקתם.

הלובים הגיבו על הפלישה בהפצצות כבדות, ואתמול הרחיבו את ההפצצות גם לעיר פייה לרגו, שבצ'אד עצמה. לוב אף פנתה אל מועצת הביטחון, בהסתמכה על חוזה איטלקי-צרפתי משנת 1935, שמעולם לא אושרר, אך מעצמות המערב — וגם מדינות אפריקה — מצודדות במאמץ של חיסן הברה לאחד את צ'אד כולה ולשחררה מכיבוש לובי. נמסר כי ארה"ב חוזר השגרה תומכת במפורש בהחלטת הברה לשים קץ לשליטת קדאפי על אזור אאוזו, ואילו צרפת, העשויה להיות מעורבת ישירות, אינה מצדדת בצעד שצ'אד עשתה עתה.

מבחינת קדאפי, יש להתפתחויות האחרונות משמעות פוליטית פנימית: תמיכתו במרד הפרו-לובי בצפון צ'אד עלתה במשך השנים מאות מיליונים אם לא מיליארדי דולרים. תבוסתו של ראש המורדים גוקוני עודה וניצחונו של הברה היו מכה קשה ליוקרת קדאפי בצמרת הלובית ובקרב הקצונה. אובדן אזור אאוזו עשוי, לדעת משקיפים מערביים, לגרום ערעור נוסף במעמדו של קדאפי בבית. כנראה משום כך החליט לצאת להתקפת-נגד ולכבוש בחזרה לפחות את האזור העשיר באורניום.

שתי שולות-מוקשים צרפתיות – למפרץ

מאת יואב טוקי, סופר "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). ממשלת צרפת החליטה אמש לשגר שתי שולות מוקשים לגזרת המפרץ הפרסי.

ההוראה הממשלתית למפקדי הצי לשגר את שולות המוקשים התקבלה בפאריס במקביל להחלטה דומה שקיבלה הממשלה הבריטית. רק בשבוע שעבר הבהירו דוברי הממשל בפאריס כי לנוכח בקשת סיוע מצד ארצות-הברית, שיגור שולות-מוקשים לגזרה אינו עומד על הפרק.

שולות המוקשים עתידות איפוא להצטרף לכוח-המשימה הצרפתי העושה זה כעשרה ימים את דרכו מנמל-הבית הצרפתי בטולון לכיוון המפרץ. אתמול נכנסה ספינת הדגל, נושאת המטוסים "קלמנסו", למימי ים סוף, לאחר השלמת השיט דרומה לאורך תעלת סואץ.

בנוסף ל"קלמנסו", על 1800 אנשי-צוותה וכ-40 מטוסים המוסקים על סיפונה, בכוח המשימה שתי פריגאטות וספינת תדלוק. נראה שבימים הקרובים עשויות להצטרף אליהן ספינות פטרול צרפתיות, המוצבות דרך קבע בבסיסים הצרפתיים שבקרן אפריקה.

עונת הדוב

שום דבר לא יזוז כאן למרות כמה גלים של אשליית פעילות פוליטית ● התנופה היחידה אצלנו מתרחשת מחוץ לממשלה: מהצעת חוקה ועד "עלובי חיים"

מאת גדעון סאמט

אל תתרשמו מהתפרצויות אחרות של פעילות פוליטית בזמן האחרון, המגיחות מבעד לאובך-הקיץ המשתק. זאת תהיה עונת (אם לא שנת) הדוב, עונת התרדמה. יהיו חלומות באמצע ומלמולים-מתוך-שינה, אבל כלום לא יקרה. בקושי אפשר לצפות אצלנו, במקרה הטוב, למה שהגדיר בזמן מסוים השליח האמריקאי צ'ארלי היל במסגרת ביקורו: הקשבה יוצרת. אפילו זה לגמרי לא בטוח.

החלטתה של ועדת הכנסת על הלביא, למרות הרוב הגדול, שייכת לעניין. היא היתה מעין מומחי-לב, מנותקת מהתעברות שהותבאו כפויה מפי בעלי-הדבר העיקריים. לא תוצאה של ניתוח כלכלי, מצד ועדת הכספים, או ניתוח הביטחוני חוץ וביטחון כראוי לוועדה השנייה, אלא — באמת — סוג של הזיה. תנופת הממשל, בעל הקושה הרשמית, אולי תעזור להצמיד יותר את הממשלה בשבוע הבא אל קרקע המציאות. אבל אל תסמכו על זה.

אשליית העשייה היא גם שמו האמיתי של המהלך האמריקאי לעידוד תהליך השלום, המעשה-לכאורה הפוליטי שעודד באזור גלים מלאכותיים. עדיין יש אצלנו הדעלקם הזה שמייחס משקל לביקוריהם של פקידי ואשינגטון. אלא שכבר ראינו אותם, את השליחים המיוחדים ואת מסעות הדילוגים, ואף את ביקוריו הגיגיים של שר חוץ אמריקאי, שמסתיימים באמירות הללו על שיחות מועילות ופוריות, מבלי שאיזשהו פרי יצמח מהם.

אם זוהי עונת-הדוב כאן, בארה"ב התחילה בחודשים האחרונים שנת הבחירות הגולית, הלא הוא הנשיא רייגן. בנושא המחייב השפעה בשיאותית על מוקדי ההתגברות בישראל, אין שום סיכוי שמשהו מעין זה יוכל לנבוע בשנה הקרובה (ויותר מזה, עד אחרי הבחירות בנובמבר) מצד נשיא שנגרר למעשה אל הסוף. שארית האנרגיה שלו תידרש לנושאים אחרים, בעיקר באמריקה הלטינית ובמו"מ הפירוקישי על צמצום הנשק הגרעיני.

היל מנוסה ה"ממסר" יותר מכפי שמלמדת הפרשת הרכה התכלית-העיניים שלה, אבל הוא צינור בלבד. וגם כאשר יבוא אחריו מזכיר המדינה, הוא יעשה בברכת דרך מדיה בשיאותית הרוכה שם אל אדמת פרשים פוליטית פה: בתנאים כאלה לא נבנים פרים מדיניים. לכל היותר נוצרים תנאים אקוסטיים לאוזנה הקשבה יוצרת. אלא שאגב הליכוד פירושה הוא שהמסר האמריקאי נכנס באוזן אחת ויצא מהשנייה.

הפעילות הרציונית היחידה מתרחשת מחוץ למערכת הפוליטית המשותקת. כמעט כל דבר טוב שקורה אצלנו מתפתח הרחק ממנה, והדברים הגרועים נובעים לרוב מ-תפקודה הלקוי במשך שנים. הבר-קים, המושבים, ועכשיו הקיבוצים והתמוטטים (בכפר גלעדי, מפגיני התנועה, כבר מודים במפלתה), שייכים לסוג השני.

תחפשו מחשבה יוצרת, איזו יוזמה מקורית מתוך הממשלה, הרוב המקרים גם בכנסת, ולא תמצאו. העסק מיובש, לאה, חסר תנופה. כמו מכונה מקולקלת, הממשלה פולטת החוצה את מעט אסימוני-היוזמה ניסה לשלשל לתוכה את הוועידה הבינלאומית והיא כמעט הכפה יקבר.

* * *

איפה אפשר להשיב קצת את הנפש ממועקת מזג האוויר הממשלתית? בחוץ, בעיקר במתחות התרבות והאקדמיה.

אוניברסיטת תל-אביב יצאה השבוע תבנית מעובדת היטב ומחושבת (אם גם לא חסרת מוקשים) לכינון חוקה בישראל. היא תיבלם במקום שאותו היא נועדה לשפר. הצוות של דיקן הפקולטה למשפטים, פרופ' אוריאל רייכמן, מציע שינוי שיטת הבחירות והצמדה, באופן בלתי נפרד, למגילת זכויות מפורטת. ואילו בממשלה ובכנסת מתחרות המפלגות בדיבור אודי המתנה הידוע כשהמחיר הוא צמצום נוסף של זכויות האזרח בדרך של כפייה. הצעת חוק לשינוי שיטת הב-חירות תקועה בכנסת כיוון שהליכוד כופה על אנשיו להצביע נגדה כאשר תגיע — מי יודע מתי — לקריאה ראשונה.

בתיאטרון הקאמרי, לא בשום מקום בממשלה, יש לנו בימים אלה דוגמה מהממת-לב לאפשרויותיו של הגביוס הישראלי. לראות את "עלובי החיים" זהו קודם כל, בעיני, חוויה הנובעת לאותו צימאון שלא בא על סיפוקו אצלנו לעשיית דברים כפי שצריך, ברמה הבינלאומית אם לא למעלה ממנה.

אל תולולו בדוגמה הזאת: אין לנו עוד הרבה כמותה, שיכולות להוכיח כי אנחנו שוקעים בתרדמה, בסבך של משגים ומחדלים ביצועיים כושלים, לא מפני שהפוטנציאל אינו בנמצא, אלא כיוון שבסביבת הקיי-מות אין הביטאי הפוליטי בעל המנגנון והחופש הפעולה שיוכל להפיק את ההצבה הישראלית שלנו אותה.

הפצטיינות הולכת ואובדת לנו, תחת ניהול כושל, כפות לאוטיקיה המשתקים של ממשלת התיקו. באוקלים כוח נובעת, כמובן, ידם של ה"לאו" ושל אפס המעשה, מתוקרש הסטאטוס-קוו בכל התחומים כמעט. הקיץ המעצבן הוא רק המוחשה ללחץ הברומטרי שרובץ עלינו וסוחט מאתנו את המיץ. את מה שאנו מרגישים בימים אלה ברחוב, בלי מיזוג, את תחושת המצרטוט וולות, תרגמו למונחי הממשלה.

היא מתנהלת בכבדות עם הלשון בחוץ. אין מה לצפות ממנה. אבל היא תישאר, עם שיקול הדעת המזיק, עם משבר פה ופאשלה שם: נזק מתמשך שאפשר רק לקוות — עם סיכויי הצלחה בלתי ברורים בעונת-הדוב — שלא נצטרך לעבור תחת שכמותה עוד קיץ אחד כזה.

צ'ארלי היל: הדעלקם הזה שמייחס חשיבות לביקורים מחו"ל

חדשות המאזן המסחרי

מאחורי הגידול החד בגירעון המסחרי בשבעת החודשים האחרונים, מסתתרות כמה נקודות אור

מאת אברהם טל

מתחיל בחדשות הרעות: בשבעת החודשים הראשונים של השנה גדל הגירעון המסחרי (ההפרש בין יבוא סחורות ליצוא סחורות) גידול משמעותי: מ-1,261 מיליון דולר בינואר-יולי של השנה שעברה, ל-1,825 מיליון דולר השנה, כלומר ב-564 מיליון דולר, או ב-45 אחוז. הגידול בגירעון המסחרי מדאיג את ה-כלכלנים מסיבות מובנות, והדאגה אף גוברת כאשר יורדים בנתונים לבדיקת פירוט אחת: היבוא עולה "מהר" — בכ-1.2 מיליארד דולר לעומת השנה שעברה, ואילו היצוא עולה "לאט" — בכ-650 מיליון דולר בלבד. האם התמונה אכן כה קודרת?

בדיקה מפורטת יותר של הנתונים מגלה נקודות אור. נכון שהיצוא אינו מדביק את היבוא, אבל הוא מתפתח בקצב משביע רצון ואף למעלה מזה. בשבעת החודשים הראשונים של השנה גדל היצוא בשיעור לא פחות מ-16 אחוז לעומת התקופה המקבילה אשתקד. היצוא התעשייתי (בלי יהלומים) גדל ב-14 אחוז. בחודשים אפריל-יולי השנה היה היצוא החודשי הממוצע גבוה ב-20 אחוז מן היצוא החודשי בשלושת החודשים ה-ראשונים של השנה. אין ערובה ששיעורי גידול אלה יתמידו עד סוף השנה, אבל גם כך נראה שיצוא הסחורות השנה יהיה גבוה במידה ניכרת מהאומדן הראשוני.

נכון שהיבוא גדל בשבעת החו-דשים האחרונים ב-1.2 מיליארד דולר בקירוב, גידול של 23 אחוז בהשוואה לשבעת החודשים המקבי-לים ב-1986. מדאיג לכאורה ב-מיוחד הגידול המהיר ביבוא מוצרי הצריכה. אבל ראוי לשים לב להרכב הכמותי של הגידול.

שיעור הגידול ביבוא מוצרי הצר-יכה גבוה, אך משקלם בכלל היבוא קטן (בעשרה אחוזים) ולכן גם התוספת הכמותית קטנה יחסית.

יבוא: 23% יותר

יבוא נכסי השקעה גדל כמותית יותר מאשר יבוא מוצרי הצריכה, ולמעלה ממחצית הגידול ביבוא מורכבת מתשומות לייצור. תשומות אלו מיועדות לייצור לשוק המקומי — אבל גם לייצוא. אי-אפשר להגדיל את היצוא בקצב של 16 אחוזים בלי להגדיל במקביל את יבוא התשומות.

אין צורך בבהלות

אשר לגירעון המסחרי, כלומר, להפרש שבין יבוא ויצוא, הרי חרף גידולו בשבעת החודשים האחרונים (כאמור לעיל, ב-45 אחוז) יש לשים לב למגמה המעודדת: בינואר-מארס עמד הגירעון החודשי הממוצע על 294 מיליון דולר, ואילו הנתון המקביל לשלושת החודשים האחרונים ירד ל-225 מיליון דולר, כלומר, הגירעון המסחרי החודשי הממוצע הצטמצם ב-24 אחוז.

אילו מסקנות אפשר להסיק מנ-תונים אלה — מעבר למסקנות המי-דיות הנוגעות למאזן המסחרי?

הרכב הגידול ביבוא בינואר-יולי 1987 לעומת 1-7/86

	במיל' דולר	באחוזים
מוצרי צריכה	228.4	43.1
תשומות לייצור	718.4	17.7
נכסי השקעה	318.6	36.0
סה"כ	1265.4	

המקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

● נמשכת ההאטה בפעילות הכלכלית. על כך מעידים היבוא המצומצם של נכסי השקעה ושל תשו-מות הייצור, וכן הגידול המואץ ביצוא. באותה עת, הביקושים המקו-מיים מוסיפים להיות חזקים (אם מורגשת האטה בענפים אחדים, הרי היא קטנה ממה שאפשר היה לצפות לאחר חגי האביב ובעונת החופשות והנסיעות לחו"ל). צירוף האינדיקציות בתחום הביקושים ה-מקומיים, היצוא ויבוא נכסי ה-השקעה, נותן יסוד להשערה שה-תוצר העסקי יצמח השנה בשיעור גבוה יותר מן החזוי בתקציב הלאומי — ארבעה אחוזים.

● רווחיות היצוא לא נפגעה. יתכן שמסקנה זו אינה נכונה לכל ענפי היצוא, אך היא נכונה לרובם. התורמים העיקריים להגדלת היצוא התעשייתי הם ענפי המזון, ההלבשה, הגומי והפלסטיקה ותעשיות קלות אחרות, ענפים שלא ציפו מהם לגדו-לות בתחום היצוא והם נהנים מביקוש ער בארץ. מסתבר שהם מסתדרים היטב בשער החליפין הנוכחי ובמערכת התמריצים הקיימת. בענפי יצוא "מיוחסים" וכבדים, כמתכת ואלקטרוניקה (לרבות התעשיות הבטחוניות) והמ-חצבים, יש קיפאון ואף נסיגה קלה מבחינת היצוא, אבל הדבר נובע יותר ממשברים בעלי אופי ענפי, בארץ ובחו"ל (זה מבטיח כי בשכך המשברים, יוכלו ענפים אלה לתת דחיפה חדשה ליצוא). מכל מקום, על-פי נתוני היצוא בחודשים האחרונים, פיחות בקרוב לא יהיה צעד בעתו.

● הגירעון יגדל — אבל לא בלי-בך. השורה התחתונה במאזן ה-סחורות והשירותים תיראה פחות טובה מכפי שנחזתה בראשית השנה בתקציב הלאומי, אבל יותר טובה מזו שנרשמה בתחזית המעודכנת. על-פי התקציב הלאומי, היה עודף היבוא האזרחי הכולל (הגירעון האזרחי) אמור לרדת מ-2.85 מי-ליארד דולר ב-1986 ל-2.6 מי-ליארדי דולר השנה. לפני חודשים אחדים, בעקבות הגידול המואץ ביבוא, עודכן אומדן הגירעון ל-3.1 מיליארדי דולר. הגידול המהיר ביצוא בחודשים האחרונים נותן יסוד לצפות שהגירעון האזרחי יהיה קרוב יותר לאומדן המקורי.

מערכה שנייה: ואנונו האח

בגיבוים של כמה פוליטיקאים בריטים ובסיוען של תנועות שלום מקווים האחים ואנונו לעשות את הבלתי-אפשרי ולהשיג, אם לא שחרור מן הכלא, לפחות עונש קל שימתיק את הגלולה המרה

מאת שאול צדקא

לונדון

ה"סאנדיי טיימס" העלה בראשית השבוע שוב את מרדכי ואנונו על ראש שמחתו. הכותרת הראשית והאיורים המתארים את המוצאות את האיש מאז פגש את "סינדי" בכיכר לסטר ועד שהגיע על אלונקה לחוף ישראל, אינם אלא יין ישן בתווית חדשה. רוב רובם של הפרטים כבר נודעו זה כמה חודשים והפרסום הדרמאטי לא היה אלא נסיון לעשות הנשמה מפה לפה לפרשייה שהולכת ומכבר לעניין את הציבור בבריטניה ובמערב כולו.

למעשה, עובדה אחת בלבד נוספה לפיענוחו של ה"פאזל" הזה, המע-מיד את מפרי גון לה קשה בגלל הארוך של ה"מוסד". המדובר בטענה כי ואנונו יצא מנמל-התעופה ליאו-נארדו דה וינצ'י עם "הכרתגר" והגיע לאמת הריחות-בחוגא, שבה המפקס לו מבקשו. עד כה היה פרט זה חסר בתוך התמונה הכללית. גם המידע על צורת העברתו לארץ שופך אור כלשהו, אולם כוכה, זו היתה האפשרות הראשונה שהעלתה העי-תונות הזרה. "ניוזוויק" שיגר את ואנונו לארץ ביאכטה, ואילו "סיינ-דיי טיימס" העבירו במטוס מפאר-יס, וה"סטאנדארט" הסתפק בהד כבמתו לתיבה דיפלומטית בלונדון.

עלי בריקאודות

יתכן שהגרסה החדשה מבוצה כולה מן האצבע ולא נועדה אלא למשוך תשומת-לב נוספת לעבר ואנונו שמשפטו עומד להיפתח החודש. אם נכונה התוספת ואם לאו, מבחינתם של ה"סאנדיי טיימס" ושל האח מאיר ואנונו השנה לפרישה.

הכדור העבר אל מגרשם של האיטלקים ובדומא עתיד השופט החוקר דומניקו סיקא לפרסם בקרוב מסקנות-ביניים. במקביל, קוראים ראשי מכון ראסל והתנועה לפירוק נשק בבריטניה לחברי פרלמנט איטלקים להפעיל לחץ על מנהי-גותם. ממשלת רומא הורשה עשויה שלא להסתפק בסיעוד? הישראלי הרשמי, כי שום עבירה לא נעשתה על אדמתם.

ביום הפרסום, אמר לי מאיר ואנונו כי לאחיו ולו אין מה להפסיד. גרוע מן המצב עכשיו לא יכול להיות. רק ביום דעת הקהל בעולם יוכל להפעיל לחץ על ישראל ולהד-טות את מאזני הצדק לטובת המשפחה. ביסוד טענה זו עומדת ההחלטה לפטר את עו"ד אמנון זכרוני שמרדכי ואנונו מאשים בשי-תוף פעולה עם ממשלת ישראל. בגיבוים של פוליטיקאים בריטים, בסיוען של תנועות השלום בלונדון ובשימוש עקבי בכוחו של השבועון הבריטי, מקווים האחים לעשות את הבלתי-אפשרי ולהשיג, אם לא שחרור מיוחל מן הכלא, לפחות עונש קל שימתיק את הגלולה המרה.

מאיר ואנונו טוען כי המשפחה היתה משלימה עם החטיפה ולא עושה רעש בלונדון, אילו נחסכו מאחיו ההשפלות, הייסורים והתנאים הבלתי-אנושיים העלולים להוציא אדם מיושב מדעתו. הוא מודה כי אחיו ראוי לעונש, אך באותה עת סבור הוא כי עונשו הנוכחי כבר מבשאו "אחי לא ריגל. הוא לא מסר סודות לגורם עוין. הוא לא היה מרגל שחשף סודות של כור שלם. הוא מסר מידע שהיה ברשותו, ואת השאר עשו מומחים לענייני גרעין". מאיר עצמו לא יוכל לשוב לארץ בעתיד הנראה לעין, ופעולתו עשויה להזיק לאחיו עוד יותר. אבל לדעתו, רק על הבאריקדות יוכל לגייס את דעת הקהל הרצויה, גם בארץ וגם בחו"ל. אפילו מי שאינו אוהד את ואנונו ומעשיו, יוכל להתפעל מן הליראליות המשפחתית של האחים, הלוחמים מלחמה חסרת סיכוי כמעט. אמנם הם מסבירים על השל-טונות, אך מעשיהם מרחיקה אותם עוד יותר מן הסיכוי ליהנות מאהדה כללית.

שירות הדובי

האסטרטגיה האגבית החדשה מבוססת איפוא על כמה הערכות. ראשית, המשפט עצמו אינו יכול להיחשב חוקי מפני שהנאשם הובא לפני שופטיו בדרך לא חוקית (זה מוכיר, להבדיל, את סיפורו של באדבי, בליון). שנית, כדי להביא לריכוך-מה ביחס הישראלי הנוקשה לעבירה שעבר, יש לסבך את ישראל עם איטליה ואולי גם עם בריטניה. שלישית, לפתוח מסילות ללבו של הציבור הישראלי, לעורר פולמוס על עוצמתה הגרעינית של מדינת ישראל ולשכנע את האדם ברחוב כי זמן רב מדי הוא סוגר לפיה הקרושה של הביטחון. רבי-עית, להוכיח כי ואנונו, לא זו בלבד שלא הפרית מעדך נבכיה הביט-חוניים של ישראל, הוא אף עשה לה שירות טוב.

בהקשר לכך, הם מצטטים את דברי מדען הגרעין, הפרופ' פראנק בארנבי, מ"הארץ" מלפני שבועיים. בארנבי, שיהיה עד ההגנה המרכזי במשפט הקרוב, סבור כי הגילויים רק יחזקו את אויבי ישראל ויניאום מכוונות תקיפה אפשריות. הם יהיו חייבים להתחשב בעובדה כי לא יש-כילו לעולם להדביק את יכולתה הגרעינית של ישראל, המתקרבת לדעתו לייצורן של כ-200 פצצות אטום.

הסאגה הזאת, למגינת לבם של השלטונות הישראליים, תימשך עוד זמן רב ובוודאי תחזור לכותרות העי-תונות במערב במשך המשפט. אם היו בממשלה כאלה שבסתר לבם סברו כי מוטב היה להיפטר מואנונו ולחסל סוד מהתורות משפטיות — אולי הבריחה פרשת השב"כ בעד הבאתו למשפט בירושלים. השירו-תים החשאיים לא יכלו להסתבך בשתי שערוריות בפרק-זמן כה קצר.

קלישאות ומציאות מבישה

ההסתדרות מציגה עצמה כתנועה חברתית אך אינה נוקפת אצבע כמעט לבער את החרפה הגלויה: עובדים מן השטחים מועסקים בתנאים מחפירים ברחבי המדינה. ארגון-העובדים הגדול אינו מתרגש יתר על המידה מהשלכות המפגש המבזה עם עובדים אלה

מאת יהודית וינקלר

השבוע חזרה ושלפה ההסתדרות מהגניזה רבת השנים את נושא העסקתם של עובדי השטחים. הב-תונים שנמסרו לוועדה המרכזת מצביעים על יותר מ-90 אלף ערבים מהשטחים העובדים במשק הישר-אלי, רק 50 אלף מועסקים באמצעות המדור לתעסוקה במשרד העבודה. אין כל חדש בנתונים — אמנם מסתמנת עלייה קלה במספרם של הערבים מהשטחים העובדים בתחומי הקו הירוק, אך היחס בין אלה המועסקים באמצעות גורם ממשלתי (מאורגנים) לבין "המאור-גנים" על ידי דאיסים נותר בעינו — חצי חצי.

במישור היקלוטיבי, להסתדרות עמדה ברורה בנושא — עוד מימי ממשלות המערך תביעתה היתה להעביר לידיה את הטיפול בהבטחת זכויותיהם הסוציאליות, לרבות הגנה מקצועית, שהיתה אמורה לפתות לכאורה לצמצם את הפער בין שכרם של עובדי השטחים לבין שכרם של היהודים. ראשי ההסתדרות בעבר ובהווה, מימי לוי אשכול בראש ממשלה, הבאים אחריו, תבעו ממפלגת העבודה לקבוע עמדה המעוגנת בסוגיית העסקתם של הערבים מהשטחים, כמתחייב מתפי-שות פוליטיות וחברתיות של מפ-לגת העבודה.

על אידאולוגיה לא היה לראשי ההסתדרות ויכוח עם ראשי ממשלות ממפלגתם. אך חילוקי הדעות התמקדו בטענת הדרג המדיני, שכל ניסיון לארגן את הפועלים מהשט-חים במסגרת איגוד מקצועי ישר-אלי, יתפרש הן בקרב ידידים מהאינטרנציונל הסוציאליסטי, והן בקרב גורמים מדיניים עויינים את ישראל, כצעד נוסף בדרך הסיפוח של אוכלוסיית השטחים למדינת ישראל.

חוצי ביקורת

מצד שני, ההסתדרות היא זו שספגה לא מעט מחיצי הביקורת בארגון העבודה הבינלאומי, בעסיו של הפער בתנאים וברמת השכר בין העובדים מהשטחים לבין הישר-אלים. תביעת ההסתדרות, להעביר לידיה את הטיפול המקצועי בערביי השטחים, אינה נובעת רק משיקול של טובת הערבים. אלה הרסו הלכה למעשה את הישגיה המרשימים בענפי הבניין ומאיימים לגרוף בדרך דומה את ענף המזון והטקסטיל, שאינם דורשים מיומנות מקצועית מיוחדת.

המן האחר לתביעה למסור לידיה את הטיפול בערביי השטחים הוא כספי — אילו הוחזרו כספי הפר-רשות הסוציאליות לקופתה, דרך קרנות הפנסיה של פועלי הבניין, המזון והשירותים, יתכן שאפשר היה לצמצם למשל בשיעורים ניכרים את המפולת של קרן הפנסיה לפועלי הבניין. יתירה מזו, בליגת העבודה הזולה, שפירושה הורדת תעריפים בפועל גם ליהודים, או היעדר סיכוי ליהודים להשיג עבודה גם לו רצו, בענפי הבניין, המזון, השירותים והחקלאות, היתה מסייעת בסך הכל להסתדרות בהעלאת תעריפים בחו-לק מהסכמים ענפיים.

בשנות, ההסתדרות עשתה מעט מאד לקדם את התביעות עליהן הכריזה לא אחת בקול תרועה — ההסתדרות פועלי הבניין הבטיחה לפני כשנתיים פעולה נמרצת לבער את העבודה הבלתי מאורגנת — הקימו חוליות סיור, ערכו מסעי ראווה בודדים ואלמו כמשל של-שם. גדעון בן ישראל, מי שכיהן מספר שנים כמנהלת ארגון העב-בודה הבינלאומי, הצליח לשדל את הארגון ליטול תחת חסותו למשך שנה את העברת הטיפול בערביי השטחים לידי ההסתדרות. הוועד הפועל היו משוכנעים כי התערבות ארגון העבודה הבינלאומי, שהוא חלק מארגון האומות המאוחדות, יתווה לחץ על ממשלת ישראל לשנות עמדתה.

הלכה למעשה לא חל שום שינוי. ההסתדרות גובה אמנם מהכנסה קבועה של 1% מכספי ההפרשות הסוציאליות של העובדים המאור-גנים מהשטחים. הכספים מועברים לקופתה באמצעות משרד העבודה לסעיף "דמי ארגון", אך מועצות הפועלים עושות מעט אם בכלל, להצדיק את קבלת הכסף. ההס-תדרות, כמי שטוענת לכתר של תנועה חברתית, כמעט ואינה נוקפת אצבע לבער את החרפה הגלויה לעין של העסקת העובדים מהשט-חים בתנאים מחפירים ברחבי המדי-נה, כשם שאינה מתרגשת יתר על המידה מהשלכות המפגש המבזה בין עובדים אלה לאוכלוסיית המדינה.

סיפור אימים

בתל אביב מסתובב סיפור אימים על בעל מסעדה ידועה, שהפעיל בלש לגלות מי מפועליו הערביים גונב מצרכי מזון ונדהם לגלות באמצעות מצלמות נסתרות כי הפועלים במטבח יורקים לתוך המזון, משתינים לתוכו ואף מאוננים לתוך הסירים. בין אם הסיפור הוא אמת לאמיתה או רק חלק מהאמת, אין ספק שהוא מהווה אינדיקטור לתחושות קשות הנובעות מהמפגש בין פועלים מהשטחים הנזקקים בכל מחיר לעבודה בתחומי הקו הירוק לבין היהודים הקונים את שירותיהם.

ההסתדרות הקימה לפני מספר שנים ועדה לענייני הערבים מהשט-חים בראשותו של יצחק גלעדי, מזכיר ההסתדרות, עובדי המתכת והאלקטרוניקה. גלעדי לא נמנה עם צמרת ההסתדרות, והאיגוד המקצועי בראשותו אינו הבעייתי בין האיגו-דים המקצועיים הנפגעים מהעסקת עובדים זולים. שיקולים אלה לא הוריד את הצמרת. השבוע יכול היה גלעדי לחזור על קלישאה הטוענת לכך שמזכירי אגודות מקצועיות במועצות פועלים חייבים לדאוג שהמעסיק ישלים את הה-כויות על התשלומים והתנאים הסוציאליים הניתנים על ידי אגף התשלומים של שירות התעסוקה. זוהי זריית חול בעיניים, שכן ללא פעולה הסתדרותית אקטיבית, בשטח לא ייעשה דבר.

ההסתדרות מבטיחה עכשיו להג-ביר את הסיורים במקומות העבודה, כדי לוודא היכן מצויים פועלי שט-חים לא מאורגנים וכן תיערך בדיקה מדגמית, במספר מקומות עבודה באשר להפעלתם של החוק והסכמי העבודה ובכלל זה חוק שכר מיני-מום. להוועדת גלעדי יצורפו נציגים ערביים מהוועדה המרכזת — יוסף קרע ונאוף מצלחה.

רק מי שאינו מכיר את ההחלטות שנתקבלו בנושא זה בעבר, יכול לתלות תקוות בהחלטות החדשות שנתקבלו השבוע בוועדה המרכזת. האמת הצרופה היא שהנושא אינו מצטייר בעיני ראשי ההסתדרות כמחייב באמת להפשיל את השרוו-לים ולגייס את היכולת הארגונית והפוליטית כדי לשנות את המצי-אות.

שלא לציטוט ראשי ההסתדרות מטילים את האחריות להעדר כל עשיה על הליכוד, בטענה שראש הממשלה שמיר וקודמו מתנגדים להעביר לידי ההסתדרות את הטי-פול בעובדי השטחים בעיקר כדי לא לחזק את ההסתדרות ואת מפלגת העבודה מבחינה כלכלית ופוליטית.

אילו אכן העמדה של ההסתדרות היתה כה נחרצת, קשה ללא ספק היה מנסה לשכנע את מוסדות מפלגתו. דומה שגם מפלגת העבודה וגם הליכוד שבעי רצון מהמצב הקיים באותה מידה, שכן אלמלא כך, הטיפול היה שונה והיו יחסי העבודה והעבודה המוברתית הזו משו-נים.

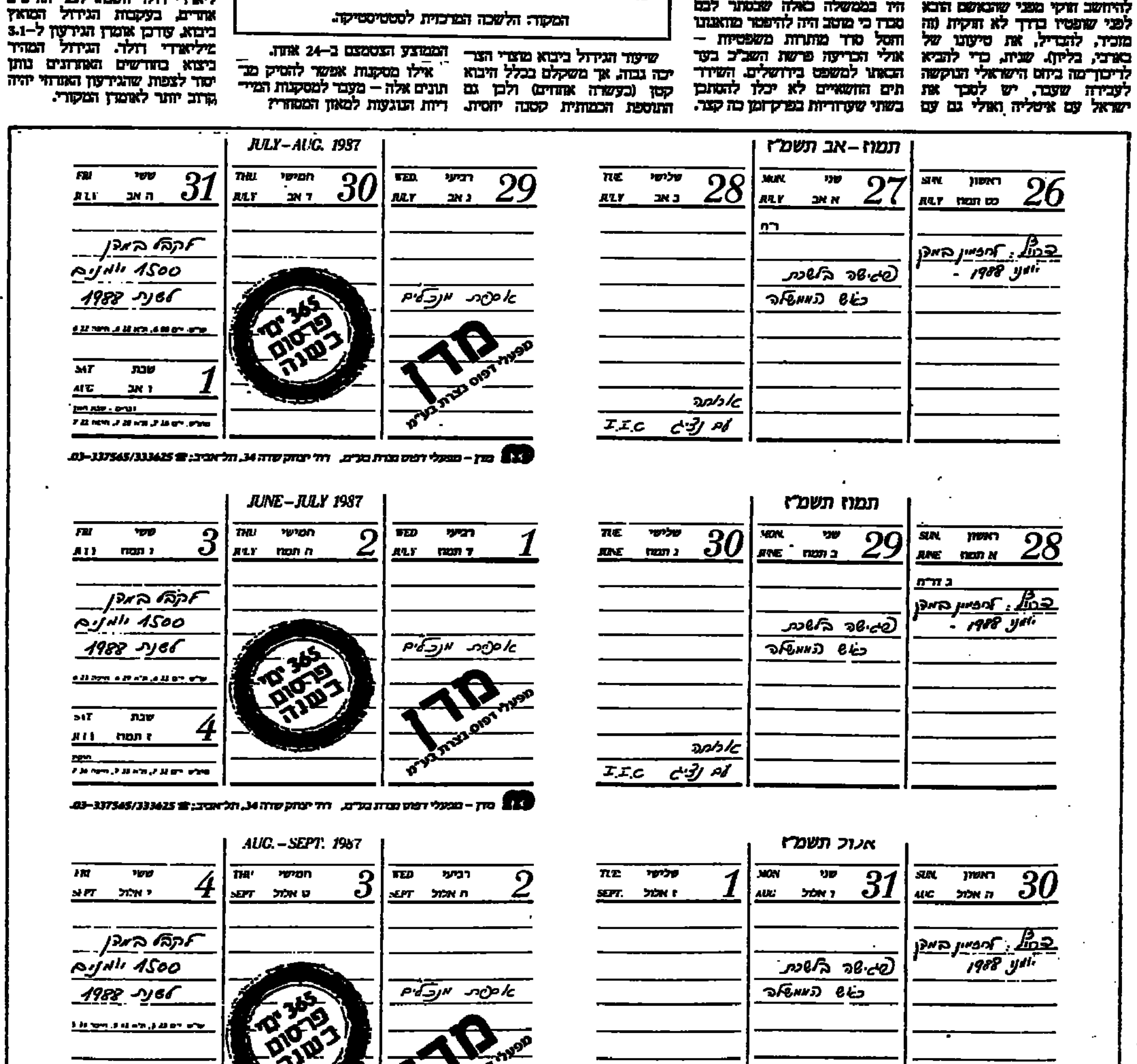

هكذا في الأصل

כשאת אומרת לא, למה את מתכוונת?

מאת יהודית קנולר

בשבוע הבא תוגש לקצינת ח"ן ראשית ערכת לימוד בנושא ההטרדה המינית בצה"ל ★ הערכה פרי יוזמה של איגוד נשים אקדמאיות באיזור סביון, בעקבות כתבה שפורסמה במדור זה לפני כשנתיים

במארס 1985 התפרסמה במדור זה כתבה שנשאה את הכותרת "להיות מאהבת של תת־אלוף זה סטטוס". הכתבה הציגה את הבעיה של הטרדות מיניות בצה"ל והמליצה על היערכות במשרד קצינת ח"ן ראשית, לטיפול בבעיה. איגוד נשים אקדמאיות סניף בקעת אונו (סביון, רמת־אפעל והסביבה) היה הגוף הי־חיד שהגיב מיד והחל לפעול לשינוי המצב. נוגה ליבנת, יו"ר הסניף כיום, שהצטרפה לפעילות מאוחר יותר, מגדירה זאת כהתארגנות אינסטינ־קטיבית של אמהות.

ההתארגנות הזו נשאה פרי. בשבוע הבא תוגש לידי קצינת ח"ן ראשית, תת־אלוף אמירה דותן, ערכת לימוד בנושא ההטרדה המי־נית. החומר יועבר לידי קצינות ח"ן, ואלה תדרכנה את החיילות בס־דנאות. בשלב מאוחר יועבר הנושא גם לקצינים בכל הדרגים, כדי לעורר את המודעות לנושא בצה"ל. נוגה ליבנת סבורה כי צה"ל הוא המסגרת הממלכתית המאוחדת ביו־תר, שבה נמצא ריכוז כה גדול של בוגרות, אשר ניתן להעביר להן את החומר ולהכינן להתמודדות עם נושא ההטרדה המינית, במהלך השירות וגם בחיים האזרחיים. ללא ספק, בצבא הנושא רגיש יותר, שכן הדרגות וההירארכיה, וכן המסגרת הסגורה מעניקים לבעלי הדרגות כוח כמעט אבסולוטי על גורלן של הכפופות. חופשות, תורנויות, קידום, הצבה ותנאי שירות יכולים להיקבע על־ידי המפקדים ולשמש מוקד לניצול המעמד. הבנות, הנמצאות בעמדת נחיתות, נבוכות לא פעם להיחשף ולהתלונן, גם מתוך שיקו־לי רחמים על הקריירה ועל חיי המשפחה של הטורדן. תופעות אלה מקווים לשרש באמצעות ערכת הלימוד.

נוגה ליבנת רואה בצבא כור הי־תוך ומקום אידיאלי לחינוך ולציוד הנערה במטענים לכל החיים. כאם לארבע בנות היא מודעת מאוד לחשיבות החינוך להתנהגות נאותה ולהימנעות מפרובוקטיביות. היא מודעת לאפשרות של מתחים מי־ניים במקום העבודה, אך מצטטת דוגמא קלאסית: "אם תראה תכשיט יפהפה בחלון ראווה — תנפץ את החלון ותיקח את התכשיט?"

"נשיקה קטנה? — מה רע בכך?"

כשהחלו הפעילות לנסות להגדיר מהן הטרדה, הן חששו בדיוק לגבי הגד־רתה, הן עשו ניסיון ושאלו את דעתם של גברים. רובם ספרו את הבעיה בחיוך: "איזו נשיקה קטנה או חיבוק, מה רע בכך?" כשאמרו הפעילות "מותר במגע" — הש־תנתה התגובה מן הקצה לקצה. תגובה זו עזרה להן בנסיונותיהן להגדיר את הנושא.

צוות הנשים המעורבות כלל את רינה שור — פסיכולוגית מבר־אילן, ד"ר נעמה צבר־בן־יהושע מבית הספר לחינוך, באוניברסיטת תל־אביב, ג'ואן ידון — יועצת הסברה, עליזה בר — מנהלת המרכזיה הארגונית של עליית הנוער, עו"ד יעל ולנס, תקוה רגב — מורה לכי־מיה ומחברת ספרי לימוד, לילי ביר — פסיכולוגית ונוגה ליבנת מתחום ההסברה. כל העבודה נעשתה בהתנ־דבות. צה"ל תרם את רס"ן רונית גירון, ראש מחלקת הדרכה בפיקוד ח"ן ועוד שלוש קצינות שבדקו תגובות לחומר בשטח.

תת־אלוף דותן: נגיעה, לטיפה, צביטה, לטישת עיניים

במפגשים הראשונים של המתנ־דבות נבחנו יחסיהן של קצינות ח"ן לנושא ההטרדה המינית. היו חלק שאמרו כי אינן מכירות תופעה. הן נתבקשו לבדוק את הנושא באמצעות שיחה גלויה עם חיילותיהן. הוצג בפניהן גם חומר כתוב. משהוגדרו הדברים והועלו על פני השטח, התברר גם לקצינות הספקניות ביותר כי יש מקום להעלאת המודעות. החומר שהוכן ברמה אקדמאית הוצג באחרונה בכנס בין־לאומי שנערך בבר־אילן ועורר התעניינות עצומה.

החיילות והרס"ר

ערכת הלימוד שתועבר לקצינות ח"ן כבר בספטמבר, כוללת מידע תיאורטי, קטעים מספרות ועתונות וחמש יחידות הפעלה. היחידה הראשונה שהיא חובה, היא הגדרת ההטרדה המינית. שאר יחידות הלי־מוד הן אופציונאליות. ביחידה השנייה לומדים על משפט. העוב־דות בקצרה: חיילת נשארה לשמירה עם הרס"ר. הם התנהגו כשלוחיהם בזוגות. ישבו על המיטה. הוא החל לגפפה ונישקה בכוח, ליטף את חזה, נשכב עליה ורק כאשר הנערה כמה פעמים הוא הפסיק את נסיונו־תיו. החיילות לומדות את העובדות, מנהלות דיון ועורכות משפט. אחר כך קוראים להן את פסק הדין. בפועל — הרס"ר זוכה. השופטים קבעו כי לבושה והתנהגותה יצרו רושם מוטעה שהביא לביצוע המע־שה המגונה בנושא. בית הדין הצבאי קבע, שלמרות שהרס"ר ניצל את מעמדו למשוקי אהבה, לא היה בכך לקבוע אשמה.

היחידה השלישית היא פעילות המוגדרת היטב בשיר המפורסם של דן אלמגור "כשאת אומרת לא — למה את מתכוונת" — ניסיון להבין משמעויות של התנהגויות בעיני הגבר.

היחידה הרביעית מדברת על סטריאוטיפים מיניים. הרעיון הוא להראות עד כמה הסטריאוטיפ מש־פיע על בחירת מקצוע ופיתוח חלק זה או אחר באישיות. המטרה היא להעניק חיזוק לאישיות ולביטחון העצמי של הבנות. הן ייווכחו לדעת כי הן יכולות לפתח באישיותן צד־דים שבעבר נחשבו כלא־נשיים, כמו עצמאות, מנהיגות, תוקפנות, תחרו־תיות והיפתקנות.

היחידה החמישית דנה בשיווין המינים, ובעצם היא המשך או אלטרנאטיווה ליחידה הקודמת. בי־חידה זו מושם דגש על חינוך לחיי משפחה המבוססים על שיוויון וחד לוקת אחריות במסגרת הזוגית.

איך להגדיר הטרדה מינית

הטרדה מינית יכולה להתחיל ברמז מיני בנסיבות בלתי מתאימות. יכולה להיות תחת מעטה של הומור או יחסי מין כפויים. במצבה הקיצוני נעשית ההטרדה המינית על־ידי גבר הנמצא בעמדת כוח והשפעה לגבי המוטרדת, וביכולתו להעניש אם לא תיענה. הלחץ הגלוי לפעילות מינית ילווה בהערות המתייחסות ללבוש, לגוף או לפעילותה המינית של האישה. נגיעה, לטיפה, צביטה, לטישת עיניים, התחככות בגוף האישה — ייחשבו אף הם כהטרדה מינית. כל זאת בנוסף לתקיפה מינית פיסית הברורה היכולה גם להיות מוגדרת כאונס.

סעיפי החוק הצבאי הדנים בכך לפי חוק השיפוט הצבאי 1958: התנהגות מבישה (סעיף 129), התנהגות שאינה הולמת (סעיף 130) ופגיעה במשמעת (סעיף 132).

חליפת ברמודה לגבר

מכנסי ברמודה מבד צמר משובח, בחלק מחליפה מובחת — מחו־דושי "חותם הצמר". השאלה היא אם הגברים יתחילו לגלח את השערות מרגליהם החשופות. צילום: ישראל סאן

הצעקה האחרונה

מאת שולמית קיסרי

בתחזית לעונות הבאות של חותם הצמר הבין־לאומי בלט מראה מכנסי הברמודה, לא בגרסה הקיי־צית של מכנסי גלישה צבעוניים, אלא במראה סתיו, חורף ואביב של השנה הבאה. ראינו מכנסי ברמודה תפורים מבדי צמר משובח עם קפלונים בתוספת מקטורנים גזורים היטב, גרבים נוסח תום סוייר ועניבות. מגמה מעורבת זו של שובבות עם רצינות תאפיין כנראה את מראה העונות הבאות, ותביא עמה משב רוח מרענן לאופנה שהי־צינה מעט, או גם נכנסה למבוי סתום.

קרם זוהר

חברת האיפור "סטייגלייס", שה־תבססה בישראל בשנים האחרונות, הולה לייבא קרם גוף בעל ברק זוהר, המיועד למריחה על גוף שזוף וחשוף. מוצרים נוספים שכבר קנו להם אוהדות רבות, הוא המייק אפ השקוף, שהוא גם קרם לחות. מוצר נוסף — מעבה ריסים, הנמרח על ה"יש" בין שתי שכבות מסקרה. חברת היבוא הישראלית מייבאת לישראל גם תיקי איפור של איירה פון פירסטנברג ובשמים לגברים ולנשים של חברת באלי, שוויץ. ייעוץ לאיפור של סטייגלייס ניתן במקומות המכירה השונים בארץ על־ידי שלומית בראורי, יועצת להתאמת צבעי איפור ולבוש.

שרוכים ורוכסנים

חברת נעלי אליס הפתיעה את אורחי התצוגה לנעלי סתיו אופנ־תיות ונעלי ספורט לסתיו־חורף 88'. [illegible] הנעלים של נעלי הליכה וספורט מבר־טיין בטוב טעם עירוני, במשחקי צבעים ושילובי חומרים בגזרות מרהיבות, עירוניות ומושכות. אליס משווקת כיום את נעלי הספורט שלה לארה"ב בסכום של מליון דולר ל־330 נקודות מכירה בארה"ב ואף בקנדה. גימיקים מעניינים: שי־לובי עור חלק ומורפס עם בד, משחקי שרוכים ורוכסנים, משחקי צבעים עליזים ואופנתיים בבדי ג'ינס וקאנבאס, משחקי משבצות ופסים, שילובי עור דמוי נחש ים ועוד. המחירים בין 40 ל־50 שקל, המידות לנשים הן בין 23 ל־41.

20 שנה למכללה לצורפות

המכללה הישראלית לצורפות של [illegible] בוגרים רבים, אומר [illegible] תכשיטים ואומנות התורה, שעשו להם שם בתחומם בארץ או בחו"ל. התערוכה הנוכחית של עבודות בוגרי שנת הלימודים 1987 מתקי־ימת במרכז לעיצוב תכשיטים, הירקון 70, תל־אביב. באומנות לומדים מדי שנה 150 תלמידים במסלולי לימודים של שנה עד שנתיים. ההרשמה לשנת הלימוד '88 נס־תיימה כבר, אך אפשר להירשם לשנת 1989. בית־הספר השייך לעמותה, הוא אחת ההצלחות המקצו־עיות של מוסד זה. הוא נמצא ברחוב יפת ביפו.

ויטמינים — גם לשיער

חברת דאמא הישראלית, המתמחה במוצרים טיפוליים לשיער ולעור, פיתחה באחרונה תכשירים על בסיס צמחי, כשהדגש הוא על ויטאמינים — מלת הקסם הנוכחית בתחום איזון הבריאות הכשר, וכן בשימוש במוצרי הטיפוח הערכיים בעולם. סדרת הויטאמינים מיועדת, לפי ההוראות על התכשירים, לסוגי שיער שונים הסובלים מפגיעות כתוצאה מצביעה, הולקה, סלסול וכן לחות, מי כלור ומי ים. מוצר נוסף של דאמא העשוי לעניין את הלקוחה הישראלית, המבלה חלק משעות הקיץ בשמש, הוא אמבט שמנים (שמן זית, סויה ונבט חיטה), המומלץ למריחת השיער בשעת החשיפה לשמש. מוצרים אחרים: גל מוס לייצוב השיער ועוד.

בשמים היסטוריים

חברת באלאנסיאגה היא חברה ותיקה בתחום הבשמים והאופנה בצרפת. יש הסבורים כי בלנסיאגה המנוח היה אחד מגדולי היוצרים של האופנה העילית הצרפתית מאז ומ־עולם. יבואן ישראלי הביא לשוק הישראלי מספר בשמים "היסטו־ריים" מתוצרת בלנסיאגה, ביניהם "לה דיס" מ־1947, שהיה יוקרתי בז־מנו, "ציאלנגו" משנת 1973, "מישל" משנת 1979, "פרלוד" משנת 1982, והאבג משנת 1971 ופורטוס (שני האחרונים הם בשמים לגברים).

★ אם עוסקים בתמרוקים — חברת "אופה" עושה מאמץ לא להרפות מן הקהל החדש של מוצריה ומעדכנת אותו במוצרים חדשים לבקרים. המוצרים החדשים — לאבה, שפתון וצלליות במחירים שבין 7.5 ל־15.80 שקל.

מרקים וסלטים לימים חמים

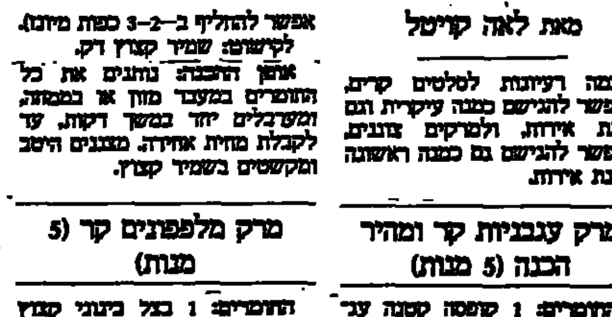

מאת לאה קויטל

כמה רעיונות לסלטים קרים, שאפשר להגישם כמנה עיקרית וגם כמנת אירוח, ולמרקים צוננים, שאפשר להגישם גם כמנה ראשונה וכמנת אירוח.

מרק עגבניות קר ומהיר הכנה (5 מנות)

החומרים: 1 קופסה קטנה עג־בניות משומרות "טל", 2 כפות קטשופ רגיל או חריף, 1 כף מיץ לימון, מעט קליפת לימון מגורדת, 2 [illegible] כף רוטב סויה [illegible] ופלפל לפי הטעם, 1 גביע שמנת חמוצה או יוגורט (לאורחה בשרית אפשר להוליף ב־3–2 כפות מיונז). לקישוט: שמיר קצוץ דק.

אופן ההכנה: נותנים את כל החומרים במעבד מזון או בממחה, ומערבלים יחד במשך דקות, עד לקבלת מחית אחידה. מצננים היטב ומקשטים בשמיר קצוץ.

מרק מלפפונים קר (5 מנות)

החומרים: 1 בצל בינוני קצוץ דק, 2 כפות מרגרינה + 1 כף שמן, 2 תפוחי אדמה בינוניים חתוכים לקוביות, 1/2 כוס פטרוזיליה וש־מיר קצוץ דק, 1/2 כפית מלח, 1 כפית רוטב סויה, 1/2 כפית פלפל לבן, 1/2 כפית מגורדת, 1 כף אבקת מרק בטעם עוף, 4 כוסות מים, 6 מלפפונים חתוכים לקוביות או לפרוסות דקות, 1 גביע שמנת חמוצה או מיכל שמנת פרווה. לקישוט: 5 כפות שמיר קצוץ דק.

אופן ההכנה: מטגנים במרגרינה ושמן את הבצל עד לשקיפות. מוסי־פים את תפוחי האדמה ומטגנים יחד עוד כדקה. מוסיפים את יתר המרכיבים לפי הסדר, מלבד השמנת. מביאים לרתיחה ומבשלים עד לרי־כוך הירקות על להבה בינונית במשך כעשר דקות. מקררים מעט. מעבירים למעבד מזון או לממחה ומערבלים במשך 4–3 דקות. מוסי־פים את השמנת ומערבלים כדקה נוספת. מצננים היטב. מגישים מקושט בשמיר קצוץ.

סלט בשר הודו ברוטב ירקות

(5 מנות עיקריות או 8 מנות ראשונות או מנות מזנון)

החומרים: 5 עלי חסה רעננים וחד תוכים, 300 גרם חזה הודו מבושל, או צלוי, או מעושן.

החומרים לרוטב: 20 גרם מר־גרינה + מעט שמן, 2 בצלים ירוקים קצוצים, 2 שיני שום כתושות, 1 מלפפון כבוש, חתוך לקוביות קטנות, 1/2 גמבה כבושה, חתוכה לקוביות קטנות, 1 עגבניה אדומה בינונית, חתוכה לקוביות, 1 כף מיץ לימון, מלח ופלפל לפי הטעם, מעט אגוז מוסקט, 3–2 כפות מיונז.

לקישוט: פטריות שמפיניון טריות, פלחי עגבניה ומלפפון.

אופן ההכנה: מרפדים צלחת הגשה מרכזית או אישית בעלי חסה חתוכים לרצועות. פורסים את הבשר לרצועות דקות. מסדרים מלמעלה בצורה נאה את הבשר, ושומרים בקירור עד גמר ההכנה. ממיסים מרגרינה ושמן ומטגנים את הבצל הירוק כדקה. מוסיפים את יתר החומרים לפי הסדר. מתבלים בתב־לינים ומשפרים את הטעם. מוסיפים לבסוף את המיונז. יוצקים את הרוטב מעל הבשר באופן שווה. מקשטים בפלחי עגבניה, מלפפון ופטריות שמפיניון.

סלט עוף ומלון (5 מנות)

החומרים: 400–300 גרם חזה עוף מבושל במרק, 2 מלונים בגודל בינוני, 2 תפוחי עץ מסוג גרנד, 1 כף שמיר קצוץ.

לרוטב: 3–2 כפות מיונז, 3 כפות מיץ לימון (רצוי טרי), 1/2 כפית סוכר, קורט מלח, קורט פלפל לבן.

לקישוט: 5 עלי חסה רעננים, 2 עגבניות חתוכות.

אופן ההכנה: פורסים את חזה העוף לרצועות מאורכות. קולפים את המלון ופורסים לפרוסות בעובי 1/2 ס"מ בערך. קולפים ופורסים את תפוחי העץ לאטריות. מניחים בקערה את הבשר, תפוחי העץ והשי־מיר. מערבבים יחד את כל מרכיבי הרוטב ויוצקים מלמעלה. מצננים קלות. מסדרים בצלחות אישיות או בצלחת מרכזית את עלי החסה, מעליהם מסדרים בצורה נאה את פרוסות המלון, מעליהן מסדרים את החזה המתובל ברוטב ומקשטים בפלחי עגבניה.

הערה: אם רוצים להכין את הסלט מבעוד יום, יש להשאיר את הבשר והתפוחים ברוטב ורק סמוך להגשה לסדר אותם בצלחות.

מפלגת הנשים באיסלנד: "לא מלחמה!"

מאת אליהו זהבי

קופנהגן

האי איסלנד, בעל אוכלוסיה של 230 אלף תושבים, מחזיק בכמה שיאים עולמיים: בית הנבחרים הראשון בעולם, "אל־טינג", קיים מאז המאה התשיעית. לאיסלנד המספר הרב ביותר של אלופי שחמט יחסית למספר התושבים: איס־לנד היא המדינה היחידה באיר־ופה שבה קיים יום "חופשי", ללא שידורי טלוויזיה — יום חמישי בשבוע. איסלנד היא גם המדינה היחידה בעולם שבה מיוצגת מפלגת נשים בבית הנבחרים.

שש הנשים שנבחרו ב־25 באפריל השנה ל"אלטינג" הצ־ליחו למנוע במשך 75 יום הרכבת ממשלה חדשה. בבית הנבחרים האיסלנדי 63 מושבים. שתי המפלגות שהרכיבו את הממשלה הקודמת — שמרנים וליברלים — זכו בבחירות ב־31 מנדטים, וחסר להם מנדט אחד להשגת רוב. מנהיגיהן של שתי מפלגות אלו ניסו בזה אחר זה לשכנע את מפלגת הנשים להצטרף לקואליציה, אך נתקלו בתנאי בל־יעבור: ביטול הח־לטות ממשלות קודמות להתיר לארה"ב להקים מכ"ם חדיש בבסיס נאט"ו באי, אחד הבסי־סים החשובים ביותר של ארה"ב להתרעה מוקדמת מפני התקפה סובייטית.

לאחר שנכשלו בשכנוע מפ־לגת הנשים, קיבל מנהיג המפלגה הסוציאליסטית רשות לנסות ולשכנע את הנשים העקשניות, שלא היו מוכנות לסגת מתביעתן האחת והיחידה: הפסקת שיתוף הפעולה בין הממשלה לנאט"ו. פיתויים בד־מות תיקי חינוך וסעד, והבט־חות להקצבת כספים נוספים לשני משרדים אלה, לא הצליחו לפתות את נציגות מפלגת הנשים.

במאה החמישית לפני הספי־רה כתב המחזאי היווני אריסטו־פאנס את "ליזיסטראטה" — הקומדיה הידועה על הנשים שמנעו אהבה מבעליהן עד שיפסיקו להילחם. באיסלנד במאה ה־20 הציגו הנשים תביעה דומה: "לא" למלחמה.

לאחר מו"מ עקר שנמשך 75 יום — אולצו שתי מפלגות הי־מין להגיע להסכם עם המפלגה הסוציאליסטית, והורכבה ממש־לה. שש נציגות מפלגת הנשים מהוות את האופוזיציה.

חור בכיס

חנייה קצרה בנתב"ג

מאת אברהם טל

לא מזמן נכנסתי — כניגוד לעקרונותי — עם מכוניתי למרכז העיר וחיפשתי מקום חנייה. אחרי מאמצים רבים מצאתי חניון ובו מקום פנוי. "רק לשעה, לכל היותר" אמרתי לשומר החניון. "מצדי תוכל לחנות פה עד מחר" אמר השומר.

"חס וחלילה", אמרתי לו, "אני צריך לחזור הביתה בערב, אחרת מה תגיד אשתי?" "תחזור בערב, אל תחזור בערב — אתה משלם בשביל 24 שעות, תביא שנישקל לשלושים". "אבל אני רוצה רק לשעה" מחיתי. "שעה־לא־שעה, תביא שנישקלשלושים. מחיר אחיד".

מאז למדתי שמחירי החנייה נתונים לפיקוח, אבל בעלי החניונים מצאו דרך מתוחכמת כדי לעקפו. לפני כשנה הותר לאר־תם החניונים, שגבו בעת הקפאת המחירים (יולי 1985) דמי חנייה בשיעור של פחות משקל לשעת חנייה אחת, להעלות את המחיר לשקל אחד. שקל לשעת חנייה — זהו מאז המחיר המירבי בעגה. אלא שבעלי חניונים רבים לא הסתפקו בזה, והחליטו שמה שי־כולים לעשות יצרני מזון, ביגוד, הנעלה וכו' כדי לעקוף את הפיקוח — ההינו ליצור מוצר "חדש" ולקבוע מחיר "חדש", יכולים לעשות גם הם: חסל סדר שעת חנייה בשקל, מעתה חונים ל־24 שעות (או זמן בלתי מוגבל) תמורת 2 שקלים, או אף שלושה. מאחר שרוב החניות הן לזמן קצר — פחות משעתיים — מדובר בהעלאה אפקטיבית ניכ־רת של תעריפי החנייה.

★ יש חניונים — ויש נתב"ג. לבעלי החניונים היה ממי לל־מוד. כל מי שהזדמן בעת האחרונה לנמל התעופה בן־גור־יון, נוכח שאם לא המציאו שם את השיטה — הרי שיכללו אותה מאוד. 5.30 שקלים תמורת חנייה של 24 שעות. רבים מבאי נתב"ג (אולי רובם) שוהים במ־קום שעה קלה בלבד, כדי ללוות או לקבל פני נוסעים. אבל זכות חנייה אפשר לרכוש רק ל־24 שעות.

אני מבין שמשרד התעשייה והמסחר גילה את הטריק של בעלי החניונים, ולפני זמן מה הגיש עשר תביעות משפטיות נגד חניונים שנתפסו בהפקעת מחירים מוסווה זו. אינני יודע אילו חניונים כלולים ברשימת הנתבעים. אני יודע בוודאות שהחניון של רשות שדות התעו־פה בנתב"ג אינו כלול בהם. מבין לי פשוט מאוד: לרשות שדות התעופה יש סמכות להתקין תקנות להסדרת פעולותיה, בין היתר גם לצורך קביעת תעריפי חנייה. דמי החנייה המופקעים של רשות שדות התעופה מבוס־סים על תקנה שאושרה על ידי משרד התחבורה — דבר של־כאורה מחסן את מפקיעי המחיר מפני תביעה משפטית של משרד התעשייה והמסחר.

★ גוב־ארי אינו עונה. בת־חילת יולי קבלתי בעניין זה מכתב מאחד הקוראים. ב־5 ביולי שלחתי למנהל רשות שדות התעופה מר צבי גוב־ארי את תצלום המכתב, וביקשתי שי־סביר מדוע גובה הרשות 5.30 שקל עבור חנייה עד 24 שעות, בעוד שרבים מבאי נתב"ג זקו־קים לחנייה במשך פחות משעה. האין מקום לקבוע תעריף מוזל לחנייה קצרה? מאז הספיק מר גוב־ארי לצאת לאוסטרליה הר־חוקה וגם לחזור משם. אך תשובה לא קבלתי.

★ מחירים — לא בריאות. אם מר גוב־ארי (או מישהו מעוזריו) עדיין מתכוון לענות על מכתבי זה, אכיר לו תודה אם יתייחס גם לעניין השני הכלול בו. מדובר בתיירת אמריקאית שנדרשה לשלם בדוכן המשקאות של אולם הנוסעים 2.90 עבור פחית קולה־דייאט — דולר ו־80 סנט בקירוב. מר גוב־ארי נשאל אם לדעתו מחיר זה סביר. הוא הראוי יודע את התשובה, גם מנסיון אישי מעודכן. מעניין למשל כמה עולה פחית דייאט קולה בדוכן המשקאות בנמל התעופה של סידני.

לא עמד בזמנים

נישום קיבל דרישה לתשלום מס הכנסה, בסך 339 שקלים. הדרישה הודפסה ביום 14.5.1987, והנישום נדרש לש־לם את הסכום "מיד"... אם לא תמלא אחרי דרישה זו ינקטו נגדך הליכי גביה בהתאם לפקו־דת המסים (גביה)". הריבית בחיוב חושבה עד 30.5.1987, והדרישה מאפשרת תשלום עד 21.6.1987. הנישום לא עמד בשום תאריך. מסיבה פשוטה: הדרישה הגיעה אליו ביום 2.7.1987.

הבעיה היא, שאי אפשר לדעת במי צריך לתלות את הקולר: במס הכנסה או בדואר? המעט־פות הידועות של מס הכנסה אינן מבויילות ואינן חתומות בחותמת הדואר. מדוע בעצם לעשות אחד משני המוסדות — זה שאינו אחראי לעיכובים — היה חייב לעמוד על כך שכל מעטפה תיחתם כך שאפשר יהיה לזהות את מועד משלוחה.

אחרי בלותה, היתה לה עדנה

מאת עדנה לוינשטיין

"פריצת הדרך העיקרית בתחום הטיפול בגיל המעבר היא ההפריה החוץ־גופית. כתוצאה מכך נשים בג־ילות מוקדמות יכולות להרות מתרו־מת ביצית [illegible] — דברים אלה אמר פרופ' [illegible] בפקולטה לרפואה על שם סאקלר, שנבחר לנשיא האיגוד הבין־לאומי לחקר גיל המעבר. משרד הבריאות כבר אישר לבצע הפריה חוץ־גופית בנשים בבלות מוקדמת. קיימת עדיין בעיה לגבי נשים מבוגרות יותר, שטרם הוגדרו מסיבות שונות. הישגי הרפואה בהארכת תוחלת החיים הפכו את גיל המעבר לתופעה נפוצה. רופאים קוראים לגיל המעבר "הגיל השלישי" (אחרי גיל הנעורים וגיל הבגרות ולפני גיל הזקנה) — אמר הפרופ' שר והוסיף, כי בעניין ההפריה החוץ־גופית ישראל היא בין המדינות המובילות בעולם.

לקט

●●● מיני מדריך. 60,000 עותקים של מדריך נסיעות ננסי, המכיל 144 עמודים של מידע חיוני ו"טיפים" לנוסעים לאירופה ול־ארה"ב, נרכשו לחלוקה על ידי משרדי הנסיעות וחברות התעופה בארץ עבור לקוחותיהם. את המדריך ערך והפיק עקיבא רפופורט, בעל חברה להפקות ולהדפסה ולדעתו "אין צורך יותר להסתובב בשווקים, במוזיאונים או בחנויות בחו"ל עם מדריכי נסיעות בגודל של ספר או אלבום". המידע במיני־מדריך כולל אתרים, בתי מלון, תחבורה, כספים, בנקים, טלפונים חיוניים, מסעדות ועוד. [illegible]

●●● התמים זה גם קייטנה. [illegible] בגיל הרך במספר מעונות בתל אביב והשכונותיה. הקייטנות נפתחו את־מול ויסתיימו ב־21 באוגוסט. בתוכנית הקייטנות — שעת סיפור, ימי [illegible] היסטוריה, תיאטרון בובות, ריתמוסיקה ועוד. הקייטנות יופעלו [illegible] מקצועיים.

[illegible] להעלאת מחיר יצור מרכבי אוטובוסים

לפי חוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראות שעה), התשמ"ז — 1987.

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7 (א) (2) לחוק יציבות מחירים במצרכים בשירותים (הוראות שעה), התשמ"ו — 1986, אנו קובעים כי מותר להעלות מחיר יצור מרכבי אוטובוסים בשיעור של 10 אחוזים מעל המחיר הקבוע.

חיים קורפו — שר התחבורה

משה נסים — שר האוצר

י"ב בתמוז התשמ"ז, 7 באוגוסט 1987

כותבים לנו

רק 4 ימים

ברשימה של יפעת נבו על מעונות היום של ויצ"ו שהתפרסמה במדור "חוג בית" ב־10.8 יש שילוב של עובדות לא נכונות עם הנאי אמיתות. הקריאה בה מותירה בפי בור רושם מוטעה על ויצ"ו.

לעיקר ברצוננו להבהיר:

● מועד סגירת המעונות של ויצ"ו פורסם בראשונה כבר בחודש מאי ולא ביולי כפי שנכתב בכתבה. מדובר כאן לא בשבוע נוסף אלא ב־4 ימים בלבד לעומת השנה שעברה.

הארכת החופשה של עובדות המעונות היתה אחד מסעיפי ההסכם שנחתם עם המטפלות בסיומם של העיצומים שהיו בדצמבר־ינואר הש־נה. תוספת זו בזמן החופשה היתה פשרה שהושגה אז, שכן המטפלות דרשו הרבה יותר. והפשרה נעשתה על מנת לקצר את סבלם של הילד־דים ושל ההורים בתקופת העיצומים במעונות. (מכאן היו אלה ההורים שהפעילו לחץ כבד לסיים את הפרשה במהירות).

● אין זה נכון שמועד הסגירה של המעונות, עליו הודיע משרד העבודה והרווחה בראשית השנה, הוא פרי הסכמה בין המשרדים וארגוני הנשים. כל השנה התנהל מו"מ בין ארגוני הנשים לבין משרד העבודה והרווחה לגבי מועד סיום שנת הלימודים. מועד זה אינו קבוע ומדי שנה מודיעים להורים על המועד הסופי כחודשיים לפני סיום השנה. כך היה גם הפעם.

● עם זאת ראוי להעיר כי מתוך רצון להקל על ציבור ההורים ולבוא לקראתו ניסתה הנהלת ויצ"ו לשכנע את העובדות להמשיך בהפעלת המעונות תוך הסכמה לשלם להן תוספת נאה. אולם, לצערנו, למרות כל המאמצים, העובדות במעונות לא נענו להצעה. אולי מפני שהאו בדר־פשה את אחד ההישגים החשובים שלהן.

מיכל מודעי — יו"ר הנהלת ויצו עולמית

תל אביב

מפעלי התחנות בע"מ

רח' המסגר 38, תל־אביב

מכרז 9/87

א. בדבר עבודות פיתוח חניון אגד בבית־שמש. מוזמנות בזאת הצעות קבלנים (רשומים כחוק לעבודות בנושא המכרז — חוק רישום קבלנים תשכ"ט 1969) לעבודות הר"מ:
1. עבודות עפר וסלילה.
2. עבודות גידור וקירות.

ב. על המציע לצרף בעת הגשת הצעתו:
1. תעודת רישום קבלנים כחוק.
2. אישור עוסק מורשה למע"מ.
3. אישור כי הינו מנהל ספרים כחוק.
4. רשימת הציוד העומד לרשותו, ותאריך רכישתו, הנסיון שצבר ביצוע עבודות כבהצעתו, כולל רשימת עבודות אשר ביצע ומועדי ביצוען.
5. אישור רואה חשבון או עו"ד שהמציע הינו מוסמך לחתום בשם התאגיד אותו הוא מייצג.

ג. מסמכי המכרז ימסרו למעוניינים במשרדי החברה בת"א רח' המסגר 38, בימים א'־ה', בין השעות 10.00–12.00, 13.00–15.00, תמורת 200 ש"ח במזומן, כולל מע"מ, אשר לא יוחזר.

ד. ההצעות יוגשו בשתי מעטפות סגורות. במעטפה אחת יוכנסו התכניות בלבד ובמעטפה השנית כל שאר החומר הנדרש. על המעטפה ירשם: מכרז מס' 9/87. המעטפות חייבות להגיע למשרדי החברה בתל־אביב, לא יאוחר מתאריך 23.8.87 בשעה 12.00 בצהריים. המגיש יקבל "אישור מסירה" בעת הגשת ההצעה.

ה. על הקבלן לצרף להצעתו ערבות בנקאית או מזומנים בסך 5% מערך ההצעה לתקופה של שלושה חודשים מתאריך הגשת ההצעה (הצעות לא תתקבלנה).

ו. המודד הקובע יהיה מדד הבניה 8/87 כפי שפורסם ע"י הלשכה לסטטיסטיקה.

ז. משך ביצוע העבודה חודשיים.

ח. כל ההצעות יוגשו בהתאם מלא למתואר במסמכי החברה. כל שינוי ו/או מחיקה במסמכי המכרז וכן אי מילוי כל המחירים בסעיפי הכמויות, בהתאם למתואר במסמכי המכרז יפסלו את ההצעה. מלבד באותם מקרים בהם הותר הדבר במפורש.

ט. ניתן להגיש את ההצעה על כל העבודה או על פרקים מסויימים בה ובלבד שיצוין במכתב לוואי כי ההצעה מוגשת על חלק מהעבודות.

י. המזמין רשאי לבטל סעיפים בחלקם או בשלמותם ללא תביעות כל שהן מצד הקבלן.

יא. המזמין רשאי לבצע את העבודה למספר קבלנים לפי שיקוליו ללא תביעות כל שהן מצד המציעים.

יב. אין מפעלי התחנות בע"מ מתחייבת לקבל ההצעה הזולה ביותר או איזו הצעה שהיא.

יהודה טל

מנכ"ל מפעלי התחנות

מת"י מכון התקנים הישראלי

הודעה על ביטול תוקפם של היתרים לסמן מצרכים בתו תקן/סימן השגחה

(סיבות הביטול: הפסקת ייצור; בקשת הצרן)

בהתאם לתקנה 14 (ג) לתקנות התקנים (תו תקן/סימן השגחה) התשמ"ב-1982 ולסעיף 12 (ב) לחוק התקנים תשי"ג 1953, יבוטלו ההיתרים דלהלן:

היצרן	המצרך	היתר
היתרים שבוטלו עקב הפסקת ייצור		
אמקפלון בע"מ	מגהצים חשמליים	186
אור יהודה	כירות חימום חשמליות	594
דמט תעשית מכונות ומכשירים בע"מ תל־אביב	ראשי ברז מסגסוגת נחושת בעלי כוש בלתי מתרומם לברז בית "1/2	427
	סוללות ברזים "1/2 ביתיות: 506, 808	7004
הגיפור (1975) בע"מ תל־אביב	צמיגים מחודשים של כלי רכב ממונעים	1694
פליז אמקור בע"מ חולון	מגהצים חשמליים ביתיים, טיפוס יבש דגם אוטומטי	424
רהיטי מבט בע"מ	ארונות מטבח מעץ	7239
קול אטום בע"מ רמת־גן	עמודי תאורה מפלדה	1482
	מנורות חשמל פלואורניות: 40 וט (2 דגמים); 105 וט (2 דגמים), ללא רפלקטור	1812
קרבצ'יק ובניו בע"מ תל־אביב	מטפים מיטלטלים בחומר האבקה והגז מאוחסנים בנפרד	267
	מטפי פחמן דו־חמצני מיטלטלים	268
היתרים שבוטלו עקב בקשת הייצרן		
היוצר בע"מ תל־אביב	מערכות מותקנות סולאריות לחימום מי צריכה	1421
תפוד מפעלי עבוד תפוחי אדמה שער הנגב	רצועות תפוחי אדמה	1568

אינג' מרים מילר
מנכ"ל המכון

רשימת המוצרים בתו תקן תמצא בחוברת "המוצר"

בדין ובצדק / צבי הראל

משרד התקשורת: ללא תום לב

למשרד התקשורת יש סיבה טובה לצפות בימים הקרובים לתביעת פיצויים נגדו, בעקבות פסק־דין של בית־המשפט הגבוה לצדק, שאימץ את טענתו של מפעל פרטי כי הופלה לרעה. בג"ץ לא הסתפק באחרונה (27.7.87) במתיחת ביקורת חריפה על התנהגותו של משרד התקשורת אלא הוסיף וכתב, כי לנוכח התנהגותו המפלה של המשרד, יש למפעל "עילה לתבוע ממנו פיצויים בגין הנזקים שנגרמו לו" — כלשון בית־המשפט.

בראשית 1985, מכר מפעל "זהן אלקטרוניקה" בע"מ בחולון, לתחנת מוניות באילת, מכשיר קשר חוטי, שיוצר בישראל לאחר עבודת־פיתוח שנמשכה 11 שנים. המכשיר נועד להקל על תחנת המוניות שלא תצטרך להפעיל משרד שיושב בו סדרן עבודה. המכשיר פועל כך: האיש הפונה בטלפון להזמין מונית, משוחח עם נהגיתה, הולה יוצר קשר ישיר (אלחוטי) עם אחד הנהגים, הנשלח לנוסע המזמין. המפעל בחולון קיבל את האישורים הדרושים ממשרד התקשורת.

למפעל "זהן אלקטרוניקה" לא היה זמן רב להתבסס מהחידוש שיצרו הוגשה תלונה נגדו. בשעתה, היתה התלונה אנונימית והמשך הדיונים בבג"ץ התברר, כי המתלוננת היתה חברת מוטורולה. בעקבות התלונה, פנו אנשי "זהן אלקטרוניקה" למשרד התקשורת וזה מינה ועדת משמעת שתפקידה לקבוע: האם המכשיר עומד בתנאי הרישוי אם לאו? מסקנות הוועדה היו שהמכשיר מופעל בהתאם לתנאי הרישיון שלו. המסקנות ניתנו באפריל 1985.

מאז הוגשה התלונה נגד "זהן אלקטרוניקה" (פברואר 1985) הפסיק משרד התקשורת להוציא היתרים למכשיר. ללא האישורים האלה, לא היה אפשר להמשיך במכירת המכשיר ללקוחות. בינתיים, התקשר משרד התקשורת, בעקבות מכרז, עם חברת מוטורולה בייצור ה"פלאפון" המפלא, בידהשאו, את התפקיד שנועד למכשיר המיוצר על־ידי "זהן אלקטרוניקה". המפעל בחולון, באמצעות פרקליטתו עו"ד מיכל שקד, הגיש את העתירה לבג"ץ לפני כשנתיים, נגד שר התקשורת דאז הפרופ' אמנון רובינשטיין ופקידים במשרדו ונגד חברת מוטורולה.

בסוף החודש שעבר נדונה עתירתו של המפעל. בג"ץ נימק זאת בכך, שבינתיים התקשר משרד התקשורת עם חברת מוטורולה (בעניין ה"פלאפון") ומוטורולה זכתה במכרז כדין ובתום לב. בג"ץ קבע, כי המשך שיווקו של המכשיר, שוכתה כאמור במכרז כדין (מחיר המכשיר המיוצר על־ידי "זהן אלקטרוניקה" נמוך מאוד בהשוואה למכשיר של מוטורולה), עלול לפגוע במוטורולה.

עם זאת, בג"ץ מתח ביקורת על משרד התקשורת. השופטת מרים בן־פורת קבעה כי עובדים במשרד התקשורת התנערו ממסקנותיה של אותה ועדת־משמעת שדנה בתלונה נגד המפעל בחולון. זאת ועוד: השופטת קובעת כי משרד התקשורת סירב בשעתו למסור למפעל מידע על הסיבות להפסקתו לתת רשיונות ללקוחותיו, והוזה את המפעל בלך ושוב. "כל אלה", כתבה השופטת, "אינם עולים בקנה אחד עם סדר מינהל תקין הנדרש מרשות שלטונית".

במקום אחר כתבה השופטת: "בנסיבות אלה לא היה זה שיקול לגיטימי להפסיק את הנפקת הרשיונות... הניסיון מצד משרד התקשורת להתנער בעתירה זו ממסקנות הוועדה, למעט מושיבתו ולפרשן כבסיס לזיכוי מחמת הספק, להבדיל מקביעת ממצאים והמשמעויות, חייב להיכשל בהיותו נוגד סדרי מינהל תקין ואף גובל בחוסר תום לב".

השופטת שושנה נתניהו הצטרפה לדברי הביקורת של חברתה וכתבה: "אני שותפה לביקורתה של חברתי על האופן בו נהג המשרד, שיש בו לא רק פגיעה במינהל תקין אלא גם חוסר תום לב".

אחד מבעלי "זהן אלקטרוניקה" מסר לי, כי בימים הקרובים תוגש תביעת פיצויים נגד משרד התקשורת.

תנובה הענקית נגד מיה קוף

לפני חודשים אחדים נפתח תיק בהוצאה לפועל נגד מיה קוף, שחשפה בשעתה מעשי שחיתות בתנובה. התיק נפתח, לבקשת תנובה, עקב חוב של 1600 ש"ח. חוב זה נבע מהוצאות שפסק לתובעת, לפני כשנה, השופט המחוזי זאב יוזא, במסגרת בקשתה למתן צו מניעה זמני, שבמסגרתו קוף ביקשה לצוות על תנובה שלא להשתמש במסמכים רפואיים ללא הסכמתה, במסגרת דיונים שהיו בוועדות ההסתדרות. לפני השופט יוזא תלויה ועומדת בקשה של קוף למתן צו קבוע בנוגע לשימוש כלשהו במסמכים הרפואיים.

בעקבות אי־תשלום החוב עוקלה משכורתה של קוף שהיא מקבלת ממקום עבודתה הנוכחי. באמצעות עו"ד שמעון שובר, המשמש יו"ר סניף תל־אביב של האגודה לזכויות האזרח, טענה קוף כי תנובה התנהגה בשעתה בקלייפה שלא לגבות את החוב עד לתום תביעת הפיצויים התלויה ועומדת בבית־הדין האיזורי לעבודה (האגודה לזכויות האזרח בישראל מלווה את מאבקה של קוף).

עו"ד שובר טען בבקשה להסרת העיקול, כי הוא היה מיותר לחלוטין ונעשה לאחר שקוף שילמה את התשלום הראשון. לטענתו, העיקול נועד להכפיש את שמה, לערער את מעמדה במקום עבודתה החדש ולנסות להביא לפיטוריה. "תנובה, שהיא תאגיד ענק אינה בוחלת בנקיטת הליכים מסוג אלה למרות הנזק והסבל הרב שגרמה בעת פיטוריה מעבודתה לאחר שמילאה את חובתה כאזרחית טובה וחשפה מעשי השחיתות", טען עו"ד שובר. סוף דבר בפרשת עיקול זה: לפני שבוע הודיע ראש ההוצאה לפועל, להעביר מדי חודש 150 ש"ח ממשכורתה של קוף למשרדי ההוצאה לפועל (שיועברו משם לתנובה) ויתרת המשכורת תושאר בידי קוף.

תביעת הפיצויים של קוף נגד תנובה עומדת להתברר לגופה בבית־הדין האיזורי לעבודה. לפני חודשים מספר, במסגרת הליכים מקדמיים, רשמת בית־הדין האיזורי לעבודה בתל־אביב מתחה ביקורת על תנובה, שהגישה את התיק במסמכים רפואיים הנוגעים למצבה הנפשי של קוף. הרשמת כתבה אז כי יש בהצגת המסמכים במצטבר משום הטעיה וגניבת דעת. לשם דיון הוגן, יש להוציא מהתיק חלק מהמסמכים (אכן הוצאו מהתיק). עוד ציינה הרשמת, כי תנובה לא עשתה הבחנה בין עיקר וטפל. הרשמת כתבה, כי הנתבעת הגישה מסמכים אחרים המתייחסים לתקופה שבה לא היו לה טענות נגד קוף, שעבדה בתנובה 11 שנים. (נגד הפסיכיאטר הד"ר משה אבנון, שחיבר חוות־דעת על קוף, לבקשת תנובה, נפתחו הליכים משמעתיים במשרד הבריאות. בחוות־דעתו כתב כי המתלוננת "כחולת נפש הזקוקה לאישפוז", אם כי לא ראה את קוף).

הטור שלי / נתן דונביץ

שאלות ותשובות

כמעט שבא לחגיגת היובל של ביתנו בבית־הספר, נשאל לדעתו על המוסד שבו למד בנעוריו. "אני מאוכזב לפחות בעניין אחד", השיב. "מזמינים אותי, פעם בפעם, לשבת בחבר־הבוחנים בבחינות־הסיום, כמחווה של כבוד, והתברר לי שהם שואלים אותן שאלות עצמן ששאלו אותי, כשהייתי אני תלמיד בבית־ספר זה".

"זה נכון", העיר מורה ותיק שהאזין לשיחה, והוסיף: "אלא שהיום אנו שומעים תשובות חדשות לאותן שאלות".

שמעתי את הסיפור לפני חודשים אחדים, רשמתי אותו על פיסת נייר, ואמרתי לעצמי שיום אחד אמצא לו שימוש. תוך עשיית קצת סדר על המכתבה, מצאתי את פיסת־הנייר, קראתיה, ולידה היה מונח העיתון, ובו דיווח על הישיבה המשותפת של ועדת החוץ והביטחון וועדת הכספים של הכנסת. הישיבה שהחליטה ברוב קולות גדול על המשך פיתוחו של ה"לביא", בניגוד לדעתם של ראשי הביטחון בארץ.

אתה רואה לנגד עיניך כמה מחברי־הכנסת שהצביעו כפי שהצביעו. לא אנקוב בשמות. מכירים אותם מריאיונים בטלוויזיה. איפה הם והיכן התשובות החדשות, המעודכנות, למצבים ולעניינים השנויים במחלוקת? אחד מהם הודה באוזני, לפני זמן, כי מעולם לא פתח עיתון לענייני חוץ היוצא בחו"ל. אינו יודע מה כותבים, מה אומרים ומה מציעים מומחים בעניינים השנויים החיוניים לנו. "מה שחשוב באמת — מספרים לי", אמר. גרוהמתי. הוא מרים יד וקולו נחשב כקולו של בעל ניסיון רב בענייני חוץ או ביטחון, או שניהם. אותו משקל, בהצבעה.

השאלות העומדות על הפרק הן בדרך־כלל אותן שאלות שעמדו על הפרק לפני חמש, עשר או עשרים שנה. שלום עם המדינות השכנות, עצמאותה הכלכלית של ישראל, הבטחת ביטחון ישראל. אלא שהתשובות משתנות לפעמים, בהתאם לנסיבות ולהתפתחויות. יש חברי־הכנסת המצביעים מתוך אינרציה, מתוך נאמנות לקו המפלגתי, ורק לעתים רחוקות מתוך מחשבה מקורית, המסתמכת על מידע וחוות־דעת. מושכים תה מהכוס, קוראים עיתונים, מחפשים בעיתון מה שאם כתוב עליהם, מטילים פתק "מצחיק" לעבר עמית בעברו האחר של השולחן. אם הם בכלל מופיעים לישיבה. לעתים, השולחן יותר ריק משהוא מלא. הרבה תלוי בסיכוי שיהיה סיקור בטלוויזיה. יראו אותם בטיב.

חשוב לערוך לחברי־הכנסת ימי־עיון וסמינריונים, שיידעו אלה שאינם מחדשים את הידיעות שלהם בכוחות עצמם, ומתוך סקרנות אינטלקטואלית, מה הולך בארץ ובעולם בעניין מסוים. ניסו לעשות סיורים וימי־עיון. הביזיון היה גדול. רק קומץ קטן הופיע, ולעתים רק היו"ר. לימוד בעיה לעומקה אינו כהליכה המפגינתית להר־הבית, או סיור זקוף בחוצות חברון, או הליכה אל הזונות בתוך תל־ברוך. כל אלה זוכים בסיקור נרחב. בעיה שצריך ללמדה היא, מבחינה טלוויזיונית, עניין ערסילאי. לא פוטוגני.

כמה מן החברים בוועדת החוץ וועדת הכספים קראו דיווחים על התפתחויות בפיתוחי כלי־טיס, לוחמים וטילים, בבואם להצביע על גורל ה"לביא".

שיווקו, לפחות, את העוגות שהם לועסים אל מול המצלמות. תמיד אותן עוגות־שמרים ובייגלאך. אפילו אלה כבר התחדשו. אם לשפוט לפי המראה בקונדיטוריות הישראליות.

מכופפי הבננות

בעניין שונה לחלוטין: נפלא ומלהיב לעבור ליד תצוגות של חנויות למכבר פירות, בימים אלה. פירות שהם חלום לאירופי הממוצע, מונחים כאן. בערימות ובפיראמידות. ויש גם פירות חדשים ומחודשים. האבטיח הצהוב, למשל. לא המלון, אלא האבטיח שאנו רגילים לראותו אדום, נמכר גם בצהוב.

אנחנו רגילים לראות כל פרי בצבעו הטבעי. אבל, הפירות אינם יודעים שפירות וירקות רבים שאנו רגילים לראותם בצבע אחד, מגדים בטבע בצבעים אחרים.

מסעדה גדולה בניו־יורק, "סיין אנד דוב" במאנהאטן, הציעה לסועדים תפוחי־אדמה סגולים. הלקוחות היו בטוחים שהמטבח בתפודים רגילים שהחדירו להם כימיקאלים או בישלו בכימיקאלים. אלא שהמסעדה היקרתית הביאה אותם מפרו, שם הם גדלים סגולים, בלי כימיה. במקומות אחרים, גדלים גזרים לבנים, עגבניות צהובות, סלק זהב, בננות אדומות, זוכרבנים צהובים, תרד אדום, פטל זהב, פלפלים ארגמניים, שומר בצבע הברונזה וחרשוף אדום.

שפעת הצבעים, אומרים מומחים, מעוררת את התיאבון ומגדילה את צריכת הפירות והירקות. גם במדינות מפותחות ועשירות, היה מבחר הצבעים, לפני עשרים שנה בלבד, קטן למדי. הרבה צבעים והיים. צהבהב, בז', חום, לבן וירוק, טבחים ראשי־מסבה הוסיפו הרבה עלים ירוקים לצלחת, שתיראה צבעונית. היום מגישה פלאטה ירקות הנראית כמרבד צבעוני, מעורר תיאבון וסקרנות.

המבחר גדול במיוחד במסעדות יקרות, בערים גדולות, החייבות להפתיע את לקוחותיהן הקבועים בחידושים, שלא יאמרו שהכל חוזר על עצמו. אבל, כאשר אתה מציע להם, לקינוח, בננה אדומה, מבטיחות על פני הלקוח תמיהה או פליאה. בעד פליאה, אגב, אפשר גם לגבות מחיר יותר גבוה. יש גם בתים, בניו־יורק, שגברת הבית תשמח מאוד להפתיע את אורחיה בפרי או ירק שלא ראו כמותם. חלק מהסטנובאפיל. כך גם אצלנו. פירות חדשים, למשל, מעוררים עניין מיוחד. האחד "מת" לטעום, ההיפוכונדר חושש מאלרגיה לפרי החדש.

מוקדי־שוקים שנעשו בארצות־הברית גילו, כי בני־אדם אוהבים, משום מה, פירות וירקות צהובים. צהוב הוא הצבע הפופולארי. אלא שעתה החל אופנה חדשה: פסים. חציל עם פסים לאורך, בצבע קרם. סלק עם פסים באדום ולבן, דלעת אדומה ותירס כחול. פירמה אחת העוסקת ביבוא זרעים, מבטיחה יבוא ממקסיקו שיהיה חידוש: תירס אדום. האטרקציה המובטחת לקיץ 88'.

סוחר אחר, המוכר בהצלחה תפודים כחולים, טוען שהציבור אינו אוהב תרד אדום. אם תשאלו אותי, כל מי שהיה ילד אינו אוהב תרד. הצבע אינו קובע.

מאת בני לנדאו

וכעת: משה דיאמנט

מפיק סרטים ישראלי חדש בהוליווד, לא חבר של גולן־גלובוס ● בהוליווד טוענים כי סיפור נסיקתה של "טרנס וורלד אנטרטיינמנט" דומה באורח מדאיג לזה של "קנון", הנתונה במצוקה מתמשכת

לוס אנג'לס

"כשהייתי ילד", אומר משה דיאמנט, נשיא חברת ההפקה האמריקאית "טרנס וורלד אנטרטיינמנט", "הזה בא אלינו למושב, אחת לשבוע, מסריט עם מכונת הקרנה של 16 מילימטר, והיינו רואים סרטים במועדון התרבות. התרגום היה אז בצד, בכתב־יד, וזה היה הג'וב שלי לסובב אותו. תמיד הייתי גומר הרבה לפני הסרט".

דיאמנט צוחק. לא היה זה תחילתו של חלום מפתה על פריצה לעסקי השעשועים. המפיק הישראלי טוען כי מעולם לא שאף להגיע להוליווד, והוא אפילו אינו אוהב סרטים במיוחד. "לא עובר עלי כל החזור של עולם הקולנוע", הוא טוען בקומת הגג של בניין משרדים צנוע, בלב הוליווד. "לא הולך לערבי גאלה ולנשפים. פוגש שחקנים. זה כן, בסוף השבוע, למשל, אני טס לראות את אל פאצ'ינו בחווה שלו שבאפסטייט ניו־יורק. בשבילי הוא שחקן גדול. הוא והסרט והדבר ומאולץ בראשות זה. יותר סגולה אבל איני נמשך. זה רואה אותם. הם רואים כסף ומבקשים עבודה. כשאלה מגיעים לשחקנים, לגעת מתחום האמנות יש כוח אליו אלמנט מסעיר. מנחם גולן, למשל, שהוא אמן — אמן גאוני, אבל אמן — מתרגש משחקנים. עבורי, אל פאצ'ינו זה אל פאצ'ינו. עבורי הוא עסק. אני מודע שאני יכול למכור אותו, ובודק אם שווה לי להפיק איתו סרט".

בין גולן לדיאמנט אין חיבה גדולה. "קנון", מודה איש העסקים הישראלי, "פרצה וסללה עבורי המון דרכים: הם היו אלה שהיוו את האבנים; הם שילמו עבור זה המון כסף. הם קנו את פריצת הדרך. 12 מיליון דולר לסילווסטר סטאלון כשניתן היה להשיג אותו בארבעה מיליון. שלושה מיליון דולאר לג'ון טראבולטה כשאף אחד לא רצה אותו בזמנו. הם באו עם קונספציות בנקאיות חדשות, והיו הראשונים שהשיגו מימון לעסקות־חבילה במיליוני דולר. הם באמת שינו את פני התעשייה. אבל אישית, מנחם ויורם אף פעם לא עזרו לי. להיפך. איפה שיכלו להזיק — הם הזיקו".

דומה לקנון לטוב ולרע

חרף הזוסים הקיימים השוררים בין מנהלי שתי החברות, טוענים בהוליווד כי סיפור נסיקתה של "טרנס וורלד אנטרטיינמנט" דומה באורח מדאיג לזה של קנון, הנתונה במצוקה מתמשכת. אותו בנק הר לבר, אותם עורכי־דין, אותה שיטת מימון: "קודם אתה מוכר את הסרט, אחר כך אתה מפיק אותו", מסביר דיאמנט. "זה המפתח — עסקת הפרה־סייל. פרוייקט מושך ולגרום לכך שכל חברות הטלוויזיה, הסרטים והווידיאו מבקשות לרכוש את הזכויות, תקציב הסרט אינו חשוב. אם אתה מוכר אותו ב־20 מיליון דולר — מה אכפת לך שתקציב ההפקה היה 18 מיליון?"

לא כולם קונים את ההגיון העסקי. "בדיוק כמו [illegible]", אומרים בעיר. "אלף לילה ולילה. במציאות הדברים האלה לא קורים. אתה לא מוכר את הסרט ברווח עוד בטרם הפקת אותו. במקרה הטוב אתה מכסה את הוצאות ההפקה. בדומה לקנון הם משעבדים את הסרט הבא על־מנת להפיק את הנוכחי. אם אינך מכסה את ההוצאות — לאט לאט אתה מתחיל לשקוע. כמו קנון. הסיפור יגמר אחרת רק אם יהיה להם שלאגר גדול באמת".

דיאמנט: למכור ולהפיק

דיאמנט (40) בטוח שיהיה בסוף. ארוך שיער, לבוש ברישול, מיבטא בעגה צברית מובהקת, הוא סוקר מצבת הפקות מלאה. כמוה "לא ספרתי", הוא מיתמם. "מלא. אנחנו מפיקים כעת סרט בקנדה עם טים דילן ואנדרו מקארתי. מה, לא שמעת על דילן? בני כמה הילדים שלך? אנחנו מפיקים סרט בטורי־לנקה וסרט אחר באירלנד. 18 מיליון דולר. ג'ורג' ליטון — שהפיק את סרטיו של בריאן דה־פאלמה — מפיק עבורנו סרט, ולארי טארמן — שהפיק את "הבוגר" — מפיק סרט אחר עם ג'ין הקמן וטארי גאר.

"צברנו לעצמנו רשימה מכובדת מאוד של אנשים המעוניינים לעבוד איתנו. אנשים שהוכיחו את כושרם להפיק סרטים. למה דווקא איתנו? כי אנחנו משלמים יותר. ההוצאות הכלליות שלנו קטנות יחסית. עובדים עבודתנו רק 120 איש — מתוכם כ־20 ישראלים בתפקידים בכירים — ואין לנו צורך להעמיס תקציבי ענק מיותרים על הסרטים. חוץ מזה — אנחנו מחליטים מהר. אם הפרוייקט מעניין אותנו — אנחנו יוצאים לדרך".

העתיד צפון בווידיאו

לעסקי הסרטים התגלגל דיאמנט בדרך מקרה, הוא היה אמור להיות מהנדס מערכות. דיאמנט גדל במושב בניה, בין גדרה לרחובות, ולמד בבי"ס לאלקטרוניקה "בוק" בירושלים. פעם, כטובה לחבר, ניהל עבודה שני בתי־קולנוע בכפר־סבא, והעסק מצא חן בעיניו. יום אחד שמע שחברת "פילמסכניק", שעסקה בתרגום סרטים ובהלבשתם "בגוף המסך", נקלעה לקשיים כספיים — הוא רכש אותה עם שניים מחבריו.

הפרימיטיביות שאפיינה את הביצוע הטכני הפתיעה אותו. סופו שפיתח ציוד מחשב שאיפשר לו להדפיס כתוביות ישירות לווידיאו. בתוך שנים מספר השיק בהוליווד את "וידאו פילם אינטרנשנל", המספקת שירותים דומים לאולפנים ולחברות הטלוויזיה והווידיאו המקומיות. אחר החל עוסק בהפצת סרטים.

"לפני כארבע שנים עליתי על עניין הווידיאו", הוא אומר. "ראיתי מה קורה בעולם. לא הייתי היחיד אבל לא רבים הבינו מה קורה. התחלנו לרכוש את זכויות ההפצה בווידיאו לכמה שיותר סרטים. באותה תקופה יכולת לרכוש ספריית־ענק תמורת 5,000 דולר לסרט. היום המחיר הוא שני מיליון. פשוט לא ידעו מה זה וידאו, חשבו שאני טמבל. פעם באתי לחברת "ויאקום" וביקשתי לרכוש את זכויות הווידאו לכל סרטי אלוהים פרטלי. הם גיחכו ואמרו, בסדר. 7,000 דולאר לסרט. אמרתי, בסדר. היו אז בארה"ב בעשרות־אלפים חנויות למכירת והשכרת סרטי וידאו, ותעשיית ההפצה החלה להתמסד. הם רכשו אלפי קסטות. כשזה התחיל לקרות ידעתי שהווידאו הולך להיות תעשיה אדירה. הבנתי שהעתיד הוא בשליטה על זכויות הווידאו. אבל אז התברר לי שאני לא החכם היחיד. המחירים זינקו לשמיים, והברירה היתה להתחיל להפיק סרטים בעצמי".

תמסירי העיתונות הערוצים של טרנס וורלד אינטרנשנל מדווחים על הפקות בתקציב כולל של 105 מיליון דולר. עד כה הפיקה החברה רק סרט אחד בישראל, וגם הוא היה כרוך באכזבה. "כשאתה בא להסריט בארץ כחברה אמריקאית", טוען דיאמנט, "מנסים לדפוק אותך. כל מי שמרוויח שש מאות דולר בחודש רוצה פתאום 1,500". חרף האכזבה הוא שוקל להביא לארץ עוד הפקה יקרה. באחרונה רכש "סיפור יוצא מהכלל" של אפי דיין, אותו הוא מייעד לפול מזלנסקי. דיין חיבר סיפור הוליוודי מתקתק על ברנש מתוסכל המבלה קיץ גרוש בבית ידידו המיליונר, רק על־מנת לגלות בסוף הסרט שהכסף אינו הכל בחיים.

הקלישאה ההוליוודית נתפרה על־פי דעותיו הבוצרות של המפיק. לא דעתו על הכסף — הוא, כמובן, סבור שהכסף חשוב מאוד — כי אם על תעשיית הסרטים הישראלית. "הסרטים המופקים בארץ", טען לא מכבר, "עוסקים רק בבעיות ישראליות, בדרך כלל מוגאות פוליטיות וחברתיות, שאינן מעניינות אף אחד מחוץ לגבולות ישראל". אולי. ליתר ביטחון רכש דיאמנט לא מכבר את זכויות ההפצה של "לא שם זין".

ייחודו של בית אוסישקין

מאת אלי אלעד

מוזיאון לימודי, חיוני ותוסס במבנה יפהפה בקיבוץ דן

בית־אוסישקין שבקיבוץ דן, הוא אחד המבנים האהובים עלי ביותר כבר שנים רבות. כל אימת שהיינו עולים לגליל העליון חולפים בצד הכניסה לקיבוץ דן של השומר הצעיר, שעלה לכאן בכאי 1939, היינו חולפים לראותו לכמה רגעים כדי ליהנות מהתעוגה הבלתי רגילה של מבנה אבן זה, על ידי מתכנן הצייר והאדריכל הארץ־ישראלי, ליאופולד קראקואר, שציוריו היתנים שלו מהווים את אחד הנדבכים החשובים בתולדות הציור בארץ.

כביש הגישה לבניין, עובר דרך שדרות היתנים היפה שנטעו חברי קיבוץ דן ומביא אותך אל הבניין שתוכנן כך שמשני צדדיו אגפים שגגותיהם משתפעים בצורה מתונה המקבילה בהתאמה למורדות החרמון, מן המרכז של הבניין שכולו חלון אחד גדול ללא זכוכיות ומחיצות והוזר מסגרת משגעת של מבט פתוח אל נופי החרמון.

תמונה זו של חרמון מושלג, הנשקף מבעד לבית אוסישקין, היא אחת היפות שנחרתו בזיכרוני בימים המבקרים הרבים שפקדו במהלך השנים את המבנה היפה. בית אוסישקין הוקם כאן, "בסוף הדרך" של גבולות ארץ ישראל של עד 1967, בשנת 1955. ההחלטה להקמת בית אוסישקין קשורה במבצע ייבוש החולה, שהחל ב־1951 ונסתיים ב־1957. אנשי הטבע המודע החשש שעם הייבוש ייעלם כל עולם החי והצומח המופלא שייחד ביצות־חולה בלבדי זה של אגם, ביצות, נחלים, מעיינות, בריכות טבעיות וכל עולם הצומח והחי הקשור בהם. מלכתחילה נועד בית אוסישקין להיות מוזיאון לימודי בשני אגפים: האגף הארכיאולוגי לתולדות האדם באזור, ואגף הטבע ללימוד החי והצומח. את הבית ניהל מראשיתו חבר דן, אלימלך הורביץ, מורה, איש טבע ותרבות יהודית, שראה אתגר להנחיל ולקרב את עם ישראל אל הטבע והקדיש לכך את כל מרצו. עד 1967 הצטמצמה פעילות זו של בית אוסישקין לאיסוף מוצגים ולימוד תולדות עמק החולה מהר האזור הרי נפתלי (גליל עליון מזרחי).

השינוי בהיקף פעילות זו אחרי ששת־הימים. אז התרחבה פעילותו לחרמון ולצפון הגולן. האוספים שהצטברו במשך 32 שנות פעילותו של בית אוסישקין הם בכמה תחומים מהחשובים בארץ. אוסף הציפורים של בית אוסישקין כולל כ־400 מינים בקירוב מכלל כ־450 הנמצאים ברשימת המינים המקובלים, אך רק עוברים בארץ ישראל. בין ה־400 כמה מיני ציפורים שרק כאן אפשר לראותם. מבין היונקים, למשל, סנאי החרמון מוצגים רק כאן ובצידם יונקים רבים נוספים כהם בודדים כמו הדלקים, נברן השלג (מהחרמון), מיני עטלפים ועוד. מבין הזוחלים אפשר לראות בתצוגות את שממית החרמון האנדמית (כלומר נמצאת רק בחרמון), שני מיני נחש הכרוכיהלק הפריונים ומינים נוספים שבארץ נדירים מכיוון שאלה מינים של אזורים קרים. שלוש עשביות בית אוסישקין מציגות את צומח החרמון (זו העשבייה העשירה ביותר הקיימת בארץ מן החרמון), את צומח הגולן ואת צומח עמק החולה (הכוללת גם מינים שנכחדו ואינם יותר לאחר ייבוש האגם והביצות).

בית אוסישקין מתפקד כיום כמוזיאון חיוני שבמהלך כל שנה עוברים אותו כ־30 אלף תלמידים, רובם מהאזור ובנוסף כיתות המגיעות מכל הארץ. הכוונה היא להרחיב פעילות זו עד כדי הכפלה. מנהלו הנוכחי של בית אוסישקין הוא יוסי לבבי הקשור עם הבית מאז 1956. במשך השנים היו התלבטויות לא מעטות באשר לדרכו העתידית ולכיווני התפתחותו האפשריים של בית אוסישקין. באחד השלבים דובר על אפשרות של שילובו בשמורת הטבע הסמוכה של תל דן (תל אל־קאדי) והאתר הארכיאולוגי של ליש הקדומה שעונת החפירות הראשונה שנערכה בו היתה ב־1965 וטרם נחשף כולו. משום מה לא יצאה אפשרות זו — המתבקשת מן השכנות הסמוכה מאד של שלושת האתרים ועיסוקם המשותף בטבע האדם — אל הפועל.

בראשית שנת 87' סוכם על השתלבות החברה להגנת הטבע בבית אוסישקין, אשר יחד עם המועצה האזורית גליל עליון, משרד החינוך וקק"ל, החליטו ליטול אחריות משותפת על הבניין ההיסטורי ומוסדת לפתוח בו פעילויות נוספות כמרכז למבקרים של ארץ ירדן והרפנים הבולטת את מקורות הירדן, הגולן, עמק החולה, החרמון וצפון הגולן.

ביוצר גאל דיין את הגשר הרומי

הגשר הרומי הניצב על תילו מעל גבי ערוץ התבכני במקום שהיה עד־1967 מפגש בגבולות המשולש של העבר: בין סוריה, לבנון וישראל, הוא מפורסם למדי בין יודעי ח"ן הארץ. גשר זה, העומד כאן — למרגלות החרמון, סמוך לקיבוץ מעיין ברוך — כבר 2000 שנה היה בהזנחה תעלומה מכיוון שבמשך שנים רבות לא הובילה אליו ומכנו כל דרך. סתם גשר באמצע צפון עמק החולה ששימושו ההיסטורי לא היה ברור.

מי "שגאל" את הגשר מהיעדר הדרך אליו, היה שר הביטחון משה דיין. וזה סיפור המעשה שאותו שמענו מוותיקי מעיין ברוך, אמנון אסף, שהקים בקיבוצו את המוזיאון הפרה־היסטורי: יום אחד הבחנתי במודדים בשטחים החקלאים של המשק, משניגשתי לשאלם מה מעשיהם, נעניתי שמכינים תוואי לדרך מערכת. שאלתי איך עוברים את הצבבי ונעניתי כי יש שם גשר. הודעתי לגמרי והכתבתי מכתב לשר הביטחון משה דיין להעיר את תשומת לבו לעניין.

לאחר שבדק את הנושא הוא השיב שאין אפשרות לשנות את התוכנית, אבל הבטיח שהגשר יתוקן ותישמר צורתו ההיסטורית. ואכן דיין במקרה זה עמד בדיבורו. צה"ל הקפיד על מעשה הסלילה וכיום ניתן לנסוע על פני הגשר שגילו אלפיים שנה גם ברכב כבד. אל הגשר מובילה כיום הדרך המערכת המתמשכת לאורך גבול לבנון.

מצדה של מייק לבנה

מיכאל (מייק) לבנה, איש הגליל העליון — גם הוא מוותיקי קיבוץ מעיין ברוך. לבנה, שכיהן במשך שנים רבות כעורך ביטאון החברה להגנת הטבע "טבע וארץ", היה מוכר לגבי רבים כל השנים, קודם כל עם ציפורי החרמון ומצוקייתו, עם ארץ מקורות הירדן והגליל העליון. בתחומים אלה הוא נחשב לאחד הידענים הגדולים בארץ. לכן רבה היתה ההפתעה כאשר בביקורנו האחרון בארץ ירדן והחרמונים שלף לבנה מן המדף את ספרו האחרון: "מעוז אחרון", הסיפור של מצדה האנשים.

מצדה, אומר לבנה, היא מקום מיוחד במינו, שאין דומה לו בארץ ברושם האדיר שהוא מותיר על מבקריו. רושם זה עוד מתגבר כאשר מתעמקים בפרטי סיפור מצדה ומוקרה, מסביר לבנה. הספר הזה נועד לסייע למצוא את חוויית מצדה ולהבין את ייחודה. מטרתו, אומר לבנה, לעורר את הקורא לצאת למצדה ולהעמיק את הבנתו וחוויותיו הקשורות במקום. מומלץ מאד.

"הקידמה מתקרבת — הצדק מתרחק"

מאת פיליפ פונס

Le Monde

מיוחד ל"הארץ"

סיאול הכריזה לא־מכבר על דמוקרטיזציה בתעשייה, אך למרות זאת ומבלי להתחשב בצמיחה הכלכלית חסרת התקדים — תנאי העבודה של פועלי התעשייה מחפירים

סיאול

"למה אני מצפה מהדמוקרטיזציה? שיכירו בכבוד העצמי שלי, שיכבדו את העבודה שלי" התשובה הושמעה ללא היסוס מפיה של בת 22, העובדת במפעל טקסטיל קטן ברובע דונג דיימון בסיאול. בה־מודה לעבודה בת 11 שעות מדי יום ושני ימי חופשה בחודש היא מקבלת שכר חודשי בסך 145,000 וון (כ־400 ש"ח). בדומה לרוב הפועלים שהתראיינו, ביקשה גם דוברת זו להישאר בעילום שם. "כל מי שיוצא לפעולות־מחאה או מציג דרישות מסתכן בפיטורים. אחר־כך אנחנו מוצאים את השמות שלנו ברשימות השחורות, וקשה מאוד למצוא עבודה חדשה". השמות ומספרי תעודות הזהות של הפועלים המפוטרים מגיעים "תמסה" והסתומציים במחשבי משרד העבודה. "אפילו אם האדם מגיע מפוסאן, מעביד בסיאול יכול לדעת לאחר שיחת טלפון אחת את הכל על עברו של מבקש העבודה", מסבירה צעירה העובדת מרכז ייעוץ לפועלים ברובע בתי החרושת יונגדונג־פו.

עד כה נשמעו קולותיהם ודרישותיהם רק טיפין טיפין. כתשעה מיליון פועלים, שעבודתם מזינה את הצמיחה הכלכלית בדרום־קוריאה, הם הקרובים העניים של תהליך הדמוקרטיזציה. שעליו הכריזה לא מכבר הממשלה בעקבות גל מחאות והפגנות. באחרונה הודה גם שר העבודה כי מצבם של הפועלים בעייתי. למעשה הוא דרש מהתעשיינים לנקוט אמצעים לשיפור מצבם. "אם לא רוצים להתמבן בתסיסה, אלי אלימה, בקרב הפועלים". הפועלים השותקים. אם כי לא פועלים השונים, בהפגנות יוני ביונגדונג־פו במאנגן, בפרוורי סיאול, פוסאן, אינצ'ון ומאסאן.

"כשאנו משתתפים בהפגנות, אנו מסתכנים יותר מאשר הסטודנטים", אמר פועל ביונגדונגפו. "אם עוצרים אותנו, המשטרה מרביצה לנו יותר. אף אחד לא בא להגן עלינו. ואתה יכול להיות בטוח שבתוך שעות יפטרו אותך". כדי למנוע בעד פועל מללכת להפגנה, די להטיל עליו עוד עבודה: "אז אתה נאלץ להישאר בבית החרושת". אך אם קולם של הפועלים לא נשמע ברמה בשביתות האחרונות, אין פירוש הדבר שאין להם דרישות, אלא שאין בידיהם כלים ואמצעים לתת להן ביטוי.

כבוד עצמי

איגודים מקצועיים בלתי־תלויים הם נדירים מאוד. מרבית האיגודים נשלטים על־ידי המעבידים. בנוסף על כך, בעיית תנאי העבודה ובעיית האיגודים בכללותה יהם בגדר "טאבו", כפי שמצהירים בגלוי במשרד הראשי של התאגיד התעשייתי דייוו, שם לא היה איש מהמנהלים מוכן להביע דעה על השלכות הדמוקרטיזציה בבתי המפעל. בסקטורים החשובים ביותר של התעשייה, בענפי המכוניות, המספנות והאלקטרוניקה — איגודים מקצועיים, אם הם בכלל קיימים, רחוקים מלהיות דומים לאיגודים המוכרים במערב. "זו פאודליה, לא יותר", אומר פרופסור לניהול באוניברסיטה גדולה.

המילה "כבוד עצמי" חוזרת תשבית שוב ושוב בפיותיהם של הפועלות. סביב מושג זה, הצומח בראש ובראשונה מהדרישה להכיר בזכויות הבסיסיות של האדם, מתרכזים עיקרי הדרישות של מעמד פועלים, שבמידה רבה עדיין אינו מאורגן, משולל מסורת של מאבק, ולעיתים קרובות גם אינו יודע מה הן הזכויות המוענקות לו. הצעירה המנהלת את המרכז ביונגדונג־פו מספרת, למשל, שרבים מהם אינם מקבלים שכר על שעות נוספות (הבוס אומר שאין לו כסף) או מפוטרים ללא פיצויים. היא מספרת על פועל בן 23 שידו נכרתה במכבש. נתנו לו פיצויים בסך 4 מיליון וון, בעוד הוא זכאי לסכום גדול פי 10. אותה צעירה מציגה תלושי משכורת מזויפים, שאינם כוללים פרמיות לידה וכו'. "להכיר בכבודם העצמי — פירושו להכיר קודם כל במעט הזכויות שיש להם", היא אומרת. כבוד עצמי זה, פירושו, לדבריה, גם לא להיאלץ לעבוד בסגנון עבודת־פרך — 11 שעות ביום בממוצע ברובע יונגדונג־פו.

"אם אתה עובד רק שמונה שעות ביום אי פשוט, אתה לא אוכל", אומרת פועלת; העובדת בבית־מלאכה של לבנים מ־8 בבוקר עד 9 בערב, עם הפסקת אוכל בחדרה בת חצי שעה. היא החלה בעבודתה בגיל 14. "אם אתה מסרב לעבוד שעות נוספות, אומרים לך 'אתה לא רוצה לעבוד, אז תלך'". צעירות הנימנות עם מסדר דתי נוצרי, המבקשות לעבוד רק שמונה שעות ביום, בשל פעילותן הדתית, מתקשות מאוד למצוא עבודה.

להקריב אחדים מהגדול

פועל העובד בבית־חרושת המייצר תיבות הילוכים, בעל עשר שנות נסיון וותק, משכורתו — 250 אלף וון, בנוסף לבונוס שנתי המסתכם בארבעה חודשי עבודה. הוא עובד 73 שעות בשבוע (הממוצע הרשמי הוא 54). "בלי השעות הנוספות איני יכול לממן את צרכי המשפחה שלי", הוא מסביר. "אני זכאי לשמונה ימי חופשה בשנה, אבל אני לא יוצא לחופשה כדי להרוויח עוד קצת. הסיסמה של הממשלה היא קידמה למדינה; אני בעולם רוצה בזה. אבל בכל שיש יותר קידמה — הצדק מתרחק". מתייחסים אלינו כמו לבהמות משא. כדי לשפר את מצב הפועלים צריך להקריב כמה אחדים מהגדול".

"אינני מכירים את המילה מהפיכה", אומרת פועלת נערה בת 25. "אנחנו רוצים חיים הוגנים, שוויון של כולם בפני החוק; שהמעסיקים יהיו מוכנים לשמוע אותנו". היא נעצרה כשניסתה להרים את קולה בבית החרושת לטקסטיל בו היא עובדת (לצד למעלה מ־1000 פועלים). "ההוזותי מצב יחסית — 160 אלף וון על עשר שעות עבודה ביום — אבל חשבתי שצריך להיות לנו איגוד משלנו". חברי הקבוצה שלה נאסרו ביטוק שהפרו את החוק האוסר על כינוסים והפגנות ללא רשות. אחר כך היא פוטרה מעבודה יחד עם עוד תריסר "מסיתות". "נוסף על כך, ברגע שידועים שאני נוצריה, הדלתות נסגרות. גם את זה צריך להסתיר כי רואים זאת בעין רעה". מדי חודש באה אליה המשטרה כדי לחקור אותה על פעילויותיה.

יש כמה פועלים האומרים שרמת חייהם עלתה. לדברי אחרים המצב הורע. רשמית עלו המשכורות פי ארבעה בין 1970 ו־1986 בהתחשב באינפלציה. כמה מפעלים הביאו שיפורים בתנאי העבודה. באחרונה הוקמה גם מערכת ביטוח בריאות, האמורה לחול על כל המפעלים המעסיקים יותר מ־30 פועלים. אך במפעלים רבים נשארים תנאי הבטיחות גרועים, וההיגיינה מפוקפקת ביותר.

אם פועלים רבים אינם דורשים מה שמגיע להם הרי זה בראש ובראשונה בגלל הפחד לאבד את מקום עבודתם. רשמית האבטלה חלה רק על 3.4% מכלל האוכלוסיה הפעילה, אך למעשה מספר המובטלים גדול בהרבה. ההגדרה של אבטלה בדרום־קוריאה מגבלת מאוד: אם אדם עובד שעתיים בשבוע הוא אינו נחשב למובטל. לדעת מומחים, השיעור האמיתי של אבטלה נע בסביבות 10%—12%. אם לוקחים בחשבון את האבטלה הסמויה.

מתייחסים כאל שודדים

סיבה נוספת ל"רגיעה" של פועלים היא החובות שבהם הם שקועים. פועל צעיר בבית־חרושת המייצר חולצות טי בסיאול מסביר: "הצעירים שרוצים להתחתן צריכים לעבוד עבודת פרך כדי לחסוך. הבחורה — כדי לקנות רהיטים וכלי־בית (עולים כ־3—4 מיליון וון) והבחור — כדי שיוכל להשיג דיור". הוא עצמו, למשל, נאלץ לשלם 7 מיליון וון תמורת שני החדרים העירוניים שבהם הוא גר עם ארבעה אחים ואחיות. לו יש עוד מזל, שכן רבים חיים במעונות בתי החרושת, שבהם התנאים איומים. אותו פועל מרוויח 268 אלף וון תמורת 12—10 שעות עבודה ביום. "לקראת הגיבת סוף השנה עובדים 16—15 שעות ביום, כדי לעמוד בזמן ההספקה", הוא אומר. "אני חש אי־צדק כשאני קורא מאמרים על מעללי הגבורה הכלכליים של קוריאה בעיתונים זרים, וכשאני רואה את כבאנו במעילים", הוא מוסיף. "מתייחסים אלינו כאל שודדים אם אנו דורשים משהו".

לדברי פרופסור קים יאנג גה, מנהל מכון לחקר ניהול באוניברסיטת סוגאנג בסיאול, בדיקה מחדש של חוקי עבודה תהיה מבחן לכוונות הממשלה לבצע דמוקרטיזציה אמיתית במדינה. אך יש לצפות להתנגדות חזקה מצד חוגי העסקים. שכן דרישות הפועלים עלולות לכרסם בכושר התחרות הכלכלית. כמה וכמה בעיות עולות: ביניהן הכרזה בשכר־מינימום ויישום זכויות הפועלים להתארגן. תיאורטית זכויות אלו מוכרות, אך למעשה אי־אפשר להוציא אותן אל הפועל.

כך, למשל, בלתי־אפשרי לשבות מבלי להפר את החוק. השלטונות הם המחליטים אם שביתה היא לגיטימית או לא. זאת, לפני שביתה מאלצים הפועלים להסכים להליכי פיוס, תיווך ובוררות, לבסוף, אם כל ההליכים הללו נכשלים, הם חייבים להמתין 30 יום נוספים לפני שיוכלו לפתוח בפעולה כלשהי. בדרום־קוריאה קיימות כיום 16 פדרציות של איגודים, בהם חברים 830 פועלים, אך המעסיקים שולטים ברוב האיגודים. כמה איגודים בלתי־תלויים הוצאו אל מחוץ לחוק אחרי עלייתו לשלטון של צ'ון, ותנועת האיגודים המקצועיים, שכבר אז היתה חלשה, סבלה מהקוזתים נוספת.

האם האוטוריטציה הממסדית מגנה על זכויות הפועלים? — "אלה הפוליטיקאים שאינם יודעים דבר על החיים שלנו", אומר פועל צעיר. "הכל תלוי בנו וביכולת שלנו להתארגן".

יום יום בצפון / מנחם הורוביץ

הדרוזים בגולן — 20 שנה אחרי

בתום 20 שנה לשילטון ישראל ברמת הגולן, ולמרות החלת החוק הישראלי על האיזור בסוף 1981, עדיין לא ברור לדרוזים מעמדם ועתידם באיזור. לאחר הסכמי קמפ־דייוויד והחזרת סיני, שוב אינם בטוחים בהמשך שלטון ישראל ברמת הגולן. כיום, לאחר כל ההצהרה פוליטית על שיתוף סוריה בתהליך השלום או על מו"מ אפשרי על רמת הגולן, משמיעים הדרוזים הצהרות חריפות קיצוניות נגד מדינת ישראל. הצהרות אלה מופנות בעיקר לאוזניים סוריות, למקרה שבעתיד ישובו להיות תחת הריבונות הסורית. אלה הם עיקרי מסקנותיו של אהרון זבידה, חוקר בענייני הדרוזים בגולן, המשמש כמפקח משרד החינוך בכפרי הדרוזים.

ל־92 אחוזים מן הדרוזים בגולן יש קרובי משפחה בסוריה ול־42 אחוזים מהם יש שם קרובים מדרגה ראשונה וברור להם כי אין לסכן אותם בהצהרות ובמעשים המביעים תמיכה גלויה בישראל. אולם "מתוך היכרות מעמיקה וקרובה עם הדרוזים בגולן אין לי ספק כי רובם המכריע מודע להתפתחות העצומה שחלה בתנאי חייהם תחת השילטון הישראלי במשך 20 השנים האחרונות. אני סבור, כי למעט קבוצה קיצונית פרו־סורית, היו מעדיפים רובם להמשיך ולחיות תחת השילטון הישראלי, אם יימצא פתרון פוליטי לעתיד האיזור. המשבר הכלכלי הקשה הפוקד כיום את סוריה רק מחזק בקירבם הרגשה זו" אומר אהרון זבידה.

הדרוזים ברמת הגולן עברו במשך 20 השנים האחרונות מהפכה בכל הנוגע לחינוך, מצב כלכלי ומצב חברתי. עדה קטנה שנטמעה בתוך סוגי לחוץ, הפכו לפתע לאדוני צפון רמת הגולן. הם נהנים כיום ממים רבים ותיות והכנסות פוליטיות וממשטר דמוקראטי וליברלי המתחשב בצרכיהם, משירותים רפואיים מפותחים בכל הכפרים ומערכת חינוך חינם טובה לילדיהם. רובם, ובעיקר הצעירים, דוברים עברית, חלקם בצורה משלמת המעוררת לעיתים התפעלות בקרב שומעיהם.

עד יוני 1967 היו ברמת הגולן 93 כפרים, רובם קטנים. כל תושביהם ברחו עם הקרבות או הוברחו, להוציא את הדרוזים בארבעת כפריהם (מונים כיום 14000 נפש) וכ־1300 עלאווים בכפר אל־ע'גר. הישוב היהודי בגולן כולל 9000 אנשים בשלושים ישובים, כולל קצרין בה חיים 2700 נפשות.

מיפקד נכסים חקלאיים שנעשה על ידי הממשל הצבאי בשנת 1967 גילה, כי בכפרי הדרוזים בגולן היו אז כ־3000 דונם מטעי תפוחי עץ (כיום כ־14 אלף דונם). היו בהם 689 ראש בקר (כיום 4448) 3200 כבשים (כיום, בגלל חוסר מירעה, רק 2534) ו־300 עיזים שהוחזקו בבתי התושבים מאחר והסורים אסרו עליהם לרעות עיזים (כיום 3011 עיזים). הודות להדרכה שקיבלו, עלה יבול התפוחים מטונה לדונם לארבע־חמישה טונות לדונם.

הדרוזים בגולן לא שילמו בתקופה הסורית כל מס בהיותם שייכים לאיזור "אל־ג'בהה", אך כמעט ולא נהנו מסיוע ממשלתי. בשנת 1971 נכנס לתוקף לראשונה החוק מס הכנסה אשר בראשיתו לא התקבל באהדה על ידי התושבים. במשך השנים העמיקה הגבייה על ההכנסה. חוק הביטוח הלאומי הוחל לראשונה בכפרי הדרוזים בגולן בראשית ינואר 1970 ומאז נהנים התושבים מגימלאות וקיצבאות המוקנות על ידי הביטוח הלאומי.

מערכת החינוך ברמת הגולן עברה מהפכה רצינית, והיא כיום זהה לנהוג בבתי הספר הדרוזיים בישראל.

בסקר שערך אהרון זבידה בקרב הדרוזים ברמת הגולן נמצא כי כיום למעלה מ־43 אחוזים מהם היו מעדיפים ממשל צבאי, ו־26 אחוזים מעדיפים ממשל אזרחי, כפי שנהוג היום. בסקר שנערך בשנת 1983 לאחר התקריות עם הצבא בנושא תעודות הזהות, היה המצב הפוך — 61 אחוזים ביקשו ממשל אזרחי בעוד 38 אחוזים העדיפו ממשל צבאי.

היקב ברמת־הגולן: יין לארבע יבשות

סודו של הרופא שהגיע לצפת

סוד חייו ומותו של רופא צעיר מתל אביב שנשלח עוד בראשית המאה על ידי ראש עיריית תל אביב דאז, מאיר דיזנגוף, לעזרת יהודי צפת, מתגלה עתה לראשונה בעזרת מיסמכים נדירים המתפרסמים בחוברת מוקדשת שיצאה לאור על ידי "בית המאירי", מוזיאון ומכון לחקר מורשת צפת. המדובר בד"ר אברהם גרין שלמשפחתו היתה רשת בתי מרקחת בארצות המזרח התיכון. ד"ר גרין סיים לימודיו באוניברסיטת ביירות וחזר לתל אביב הקטנה לשרת את בני עירו. אותה שנה גירשו הטורקים את יהודי יפו והגלו אותם בחלקם לצפת. משנודע למאיר דיזנגוף על מגיפה נוראה שפשטה בקרב תושבי צפת הורה לגרין לצאת לעזרת התושבים ובכלל זה גם לעזרת גרושי יפו. במסמכים המתפרסמים בחוברת מתגלה הקרבנו של הרופא שחולל נפלאות בקרב החולים, אך נדבק במחלה ומת בהיותו בן 26 שנים בלבד. הוא נקבר בצפת.

בחוברת "צפת על רגל אחת — קורות ישוב במאבק" מתפרסמים עשרות צילומים ומסמכים על מאבק יהודי צפת במשך הדורות. החוברת נכתבה על ידי יהודית סוד המפעילה את בית המאירי מטעם משרד החינוך והתרבות. החוברת מהווה פירסום במסגרת סידרת מחקרים בנושא "צפת בראי העבר".

יקבי רמת הגולן

היינות המיוצרים ביקב ברמת הגולן זכו באחרונה לא רק בשתיות אהדת בעשרות שתנים ברחבי העולם, אלא גם בזכייה במדליות ארד, כסף וזהב בתחרויות השנתיות שנערכו לאחרונה בלונדון. היה זה מומחה מקליפורניה שהוזמן על ידי הסוכנות היהודית שקבע בפסקנות שהגולן הוא המתאים ביותר לגידול ענבי יין משובחים. הסוכנות היהודית נטעה חלקת זנים ניסיונית במושב יונתן בגובה 600 מטרים מעל פני הים ולאור ההצלחה הרבה החליטו היישובים בגולן כולם להתארגן להקמת היקב. לאחרונה נחנך היקב החדש בקצרין בגולן במעמד שר המסחר והתעשייה אריאל שרון. יינות "גמלא" ו"ירדן" משווקים בארבע יבשות. קיימת תוכנית לייצר סוגי יין נוספים.

هكذا منه الأصل

דה־פורמה בענף הדלק

יש לייעל את משק הדלק; ואולם מהלכי "הרפורמה" המוצעים לא ישיגו מטרה זו

מאת אליהו שפייזר

זה יותר משנה מכריזים אנשי משרד האנרגיה ומבשרים על מה שמכונה בפיהם "רפורמה" בשוק הדלק. יום המהפיכה נקבע לאחר בחודש, ומועתק לעיתים אל חודשים הבאים ומזעזע את ספי המשק. ועדת הכלכלה של הכנסת הקדישה לעניין שבע ישיבות מלאות, כמה ישיבות חלקיות, אין ספור התייעצויות עם מומחים וגורמים ברבר. והחליטה כי אמנם ענף הדלק זקוק גם זקוק לרפורמה, אולם לא לרפורמה שמציע משרד האנרגיה. במסמך בן ארבעה עמודים הופרכו אחד לאחד רוב יסודות ההצעה של משרד האנרגיה והוצעו המלצות אחרות. הסיכומים התקבלו על דעת נציגי כל הסיעות, מפמ"ם והרשימה המתקדמת וכלה בתחיה, ליברלים והעבודה.

בזמיה שטרסלר, במאמרו בזכות מה שמכונה "רפורמה" ("הארץ", 6.8.87) אינו מתמודד אף עם אחת מ־21 המסקנות וההמלצות של ועדת הכלכלה. אין הוא מעלה אף נימוק להפרכת אחת מהן. הוא טוען כי המשבר הצטרפתי למערכה נגד הרפורמה. בוקר טוב, החלטת הוועדה התקבלה באפריל, ומאז קיבלה פרסום ברחב החזר. הסבר אחד מצא שטרסלר לפסילה של תוכנית הרפורמה על־ידי ועדת הכלכלה: שיקול פוליטי שעיקרו הרצון לזכות בתמיכתם של נציגי ההסתדרות במרכז העבודה. מדוע, אם כך, שותפים לאותן החלטות חברי־הכנסת מכל המפלגות? כדי לשאת חן בעיני מרכז העבודה?

אין אמת בדברי שטרסלר, כי הדיון בשאלת "הרפורמה" החל ברשות הלאומית לאנרגיה ומשהתברר כי הרוח נוטה שם להצעות משרד האנרגיה, הועבר הקרב לכנסת. אדרבא. הדיון החל לפני יותר מתשעה חודשים בוועדת הכלכלה והושלם בה בחודש אפריל השנה. לאחר קבלת המסקנות שללו את הרפורמה, ולאחר לחצים קשים של חלק מחברי הרשות לאנרגיה, לממש את זכותם להביע דיעה בעניין, ניאות משרד האנרגיה לקיים דיון ברשות. למשרד האנרגיה ייצוג ומשקל ניכר בהרכב הרשות. יצוג זה עשוי להבטיח מלכתחילה הסכמה לתכניותיו.

ועדת הכלכלה לא התייחסה בכפפות משי לחברות הדלק. על בסיס הנתונים שהיו לפניה, תבעה צעדי צנע וייעול, צמצום רווחים, בדיקת משכורות מנהלים וכו', ברוחה לנעשה במערכת הבנקאות.

* * *

בהצעות מבנה שוק הדלק של משרד האנרגיה, יש כמה חולשות וטעויות:

א). ועדת הכלכלה סבורה כי ההצעה לאפשר לבתי־הזיקוק לרכוש ולשווק דלק גולמי תפגע ברעיון המרכזי של "הרפורמה", שהוא הגברת התחרות. מהלך זה יתן לבתי־הזיקוק יתרון עצום על חברות הדלק האחרות, עד כדי חשש להשתלטותם בעתיד על הענף. הוועדה דוחה רעיון זה מכל וכל. לא זו בלבד, אלא שזו כניסה של הממשלה, דרך הדלת האחורית, לשליטה נרחבת יותר בשוק הדלק — באמצעות בתי־הזיקוק.

הצעת משרד האנרגיה למכור את בתי הזיקוק או חלקם לחברות הדלק אינה מציאותית ואם תתממש, לא תגביר את התחרות; אדרבא. כניסת בתי־הזיקוק לתחום השיווק עלולה להחזיר את חברות הדלק עם הצרכנים הקטנים, הפחות אטרקטיביים, ולהביא לצמצום מספר החברות הגדולות והיכרותה. יתרה מזאת: הצרכן הקטן עלול למצוא עצמו נפגע.

ב). בישראל בית־זיקוק אחד שהוא למעשה מונופול. טענות רבות הועלו בוועדה על אי־יעילותו, על עלות הזיקוק הגבוהה בישראל, על עודף כוח האדם, על הפחת אשר הותר בתהליך הזיקוק ועל השימוש בו ובעודפי הזיקוק. לפני כל שנוי אחר במשק הדלק, יש לקבוע מחיר תחרותי בהשוואה למקובל באירופה, בכל סוגי הדלק בשער בתי הזיקוק. חבל שהדבר לא נעשה זה שנים.

ג). 75 אחוז מן הדלק בישראל דרכשת המדינה בחוזים ארוכי טווח ממדינות אחרות. התעודד ספק אם תחרות חופשית בין החברות הנומים האמורים על רכישת 25 האחוזים הנותרים אכן תגרום הורדת מחירים.

הוועדה לא שכנעה כי יבוא "תזקיקים", למעט מזוט ודלק, תהיה אפשרית בכלל או כדאית. קרוב לוודאי שלא יהיה אפשר כלל למעשה בגלל מגבלות תובלה וכוראיות. יבוא ישיר של חלק ממוצרי הדלק על־ידי הצרכנים הגדולים, עלול לבטל את היתרונות לגודל, הגלומים בשיטת היבוא המרכזית. חמור יותר: עלול להיווצר חוסר איזון בכמות התזקיקים השונים הדרושים בישראל, עקב יבוא מזוט או חומרים אחרים בכמויות גדולות. לא נתקבלה תשובה סבירה לחשש זה.

ד). קרן ההשוואה שאגבת מאות מיליוני שקלים מדי שנה בשנה מציבור צרכני הדלק, היה סביר שבמשק של תחרות חופשית, היא תתבטל לאלתר. לא כן היה. תכנית הרפורמה אינה כוללת ביטול קרן זו.

ה). הוועדה דוחה את הצעת משרד האנרגיה להקים גוף מאוחד לאחסנה והובלת דלק על־ידי איחוד פי־גלילות ושירותי־נפט ותחת קורת־גג משותפת שבה רוב מכריע לממשלה. בהצעה זו יש משום הגדלת המעורבות הממשלתית — בניגוד לטענה כי הרפורמה תביא לצמצומה.

ו). הוועדה מצאה כי בעיות הצרכנים ובעלי תחנות הדלק שהשקיעו בעסקיהם, הם קשורים בחוזים ארוכי־טווח עם חברות־דלק, אינה מוצאת שום מענה במסמכי הרפורמה ובדיווחי ראשי המשרד. (הדברים נאמרו חדשים אחדים לפני השביתה האחרונה).

לא הוגשה שום הצעה לוועדה בדבר הטלת עלות מלאי הביטחון על הממשלה ברוח "הרפורמה", ונראה כי רעיון זה מסובך, יקר ולא מעשי. לא ניתנו תשובות ברורות לשאלת המשך הסבסוד של התעשייה הפטרוכימית, נפטא וחומרי־בסיס אחרים. לשאלת הסכנה של קביעת מחירים גבוהים יותר לדלק באזורי פיתוח, לשאלת אמות המידה לבדיקת יעילות בתי־הזיקוק והחברות ולשורה של נושאים נוספים.

סוף דבר — יש לייעל את משק הדלק; ואולם מהלכי "הרפורמה" המוצעים לא ישיגו מטרה זו. תבנית זו אינה ניתנת למימוש; אם חלקים ממנה יבוצעו, היא תבנה מנופל ולא תגרום אותו, תסבך את משק האנרגיה ולא תייעל אותו, תעשיר גורמים מסוימים על חשבון אחרים, אך לא תשנה את כללי המשחק. את מהלכי ההתייעלות וההוזלה לצרכנים צריך לבצע במבנה הקיים ולאלתר, חבל שלא נעשה הדבר כבר לפני שנים.

את הרעיונות הטובים, ויש כאלה המצויים ברקמת ה"רפורמה" הלקויה, יש לבנות מחדש בתכנית אמיתית ויעילה.

שביתת תחנות הדלק: רפורמה?

חשיבותו של השופט־החוקר במערכת המשפטית

מאת משה שחל

הליכי החקירה המוקדמת בפני שופט־חוקר היו נהוגים בזמנם בארץ ובמשך השנים בוטלו. בשנת 1958 בוטלה חלקית החקירה המוקדמת, בחוק לתיקון סדר הדין הפלילי (חקירת פשעים וסיבות מוות) תשי"ח — 1958. בשנת 1965 בוטלה החקירה המוקדמת לחלוטין, על־ידי חוק סדר הדין הפלילי, תשכ"ה — 1965, סעיף 226 (11). במסגרת החקירה המוקדמת, היו לשופט־החוקר סמכויות לגבות עדויות והודעות (בג"צ 124/58, פ"ד י"ג עמ' 5) ועדות שרשם שופט־חוקר היוה "מסמך ציבורי" (שימשה כראיה).

שריד למוסד השופט־החוקר בארץ, ניתן עדיין למצוא בחוק לתיקון סדר הדין הפלילי (חקירת פשעים וסיבות מוות) תשי"ח־1958. חוק זה, קובע סמכותו של שופט בית־משפט השלום, לחקור לבקשת המעוניין בסיבת מותו של אדם. הצעתי מבוססת על מוסד השופט־החוקר, כמשמעותו בחוק הנ"ל. אני מציע כי בשני מקרים, תהיה לחשוד הזכות לפנות לשופט־חוקר בבקשה, שיבחן את החקירה המשטרתית שהתנהלה או מתנהלת בעניינו:

א. כאשר חקירה התנהלה למעלה משנים־עשר חודש, וטרם נתקבלה החלטה בדבר העמדה לדין.

ב. כאשר החקירה המשטרתית נסתיימה וההחלטה אם להעמיד לדין או לסגור את תיק החקירה מתעכבת בפרקליטות המדינה או המחוז.

הפנייה לשופט־החוקר תשמש כהפעלת מנגנון ביקורת חיצוני על פעולות המשטרה והפרקליטות, ובמשכות זמן רב מעל לסביר. השופט־החוקר יהיה רשאי לקבוע, כי מתיק החקירה עולה שאין יסוד של ממש להמשך החקירה, כי ראוי שהוא תסתיים וכי הודעה על כך תימסר לנחקר. במקרה יהיה רשאי להורות במקום שמתעכבת בו החלטת הפרקליטות, על סגירת תיק החקירה או על העמדה לדין. ומנגד, רשאי יהיה השופט־החוקר לקבוע, כי לא מצא פגם בהליכים שהתנהלו, וכי הוא מתיר המשך החקירה למרות פרק־הזמן הארוך שעבר.

הצעתי מבוססת על סינתזה בין מושג השופט־החוקר במשפט הקונטיננטלי ובין מושג השופט־החוקר, או הבודק, במשפט האנגלו־סקסי. מטרתה, כאמור, להבטיח מנגנון ביקורת חיצוני בהליכי טרום־המשפט, שהפעלתו תהיה אופציונלית לחשודים המעוניינים בכך.

ההצעה הנדונה מתקיימת הלכה למעשה הן בשיטת המשפט הקונטיננטלי והן בשיטת המשפט האנגלו־סקסי, בצרפת ובמדינות אחרות, הפועלות לפי שיטת המשפט הקונטיננטלי, מתנהלת החקירה המשטרתית בכפוף לפיקוח הבוחייה של שופט. לשופט־החוקר (Judg D'insruction) הזכות לעיין בכל חומר החקירה (Dossier) והוא נוטל חלק פעיל בחקירת החשוד.

* * *

אנו מציעים, כי בשמש כערכאת ביקורת על עבודת המשטרה והפרקליטות. יתכן השופט־החוקר משיתוף פעולה מלא של המשטרה והפרקליטות, כמקובל בקונטיננט. תיק החקירה בשלמותו יובא לפניו. ואם יימצא כי הדבר נדרש לקבלת החלטה, יהיה רשאי להורות על השלמת החקירה בנקודה מסוימת. יש להבהיר, כי בסמכותו כשופט לא ימלא השופט־החוקר פונקציה שיפוטית אלא פונקציה מינהלית, בכך יוסר החשש לערבוב בין הרשות השופטת לרשות המבצעת.

מוסד השופט־החוקר מוכר ומיושם גם במשפט האנגלו־סקסי. במשפט האנגלי מוכרת האינקוויזיה אותה לשופט־החוקר. כוונתו לה ליד החקירה המוקדמת (שבראשו יושב (Preliminary Justice) שופט־חוקר בהליך זה, בוחן (Examining). השופט־החוקר את חומר החקירה שבאופן, כדי להבטיח כי לא יועמד אדם לדין בלי שיהיו לפחות ראיות לכאורה נגדו. למרות השם המטעה, "שופט־חוקר", אין השופט־החוקר האנגלי פועל בסמכותו השיפוטית. סמכותו מנהלית ולא שיפוטית, להחלטותיו אין תוקף של החלטות שיפוטיות ולא ניתן לערער עליהן. אני מציע לאמץ את המושג Justice Examining במתכונתו המינהלית האנגלית גם לשיטתנו אנו, תוך שינוי רבש על שלושה: השופט־החוקר לא ישמש כערכאה בודקת מקורית, אלא רק כערכאת ביקורת על דרך חקירת המשטרה והפרקליטות; לנחקר תהיה הזכות לפנות לשופט־חוקר עוד בשלבים הקודמים להגשת כתב האישום. בנגוד (באנגליה למעשה ממלא השופט־החוקר רק את הפונקציה שממלאה בארץ התביעה הכללית, בהחליטה אם יש די ראיות להעמדה לדין), אם לא; השופט־החוקר, על־אף שמו, יהיה פונקציה מינהלית ולא שיפוטית. הוא עשוי לבוא מקרב השופטים (ר' חוק חקירת מקרי מוות) אך להחלטותיו לא יהיה תוקף משפטי וזכות הערר עליהן תהיה מוגבלת.

אנו מציעים כי במסגרת הבאת חומר החקירה בפני השופט־החוקר, תהיה לשופט־החוקר הסמכות להורות איזה חומר יימסר לעיונו של הנאשם ואיזה חומר יישמר חסוי מפניו. בפני השופט־החוקר עצמו, יהיה גלוי, כמובן, כל תיק החקירה, כדי שיוכל לבסס את החלטתו על כל העובדות. (ככלל, מקנה חוק סדר הדין הפלילי זכות עיון בחומר החקירה, רק לנאשם, כלומר, מי שהוגש נגדו כתב אישום).

* * *

הטוענים נגד מוסד השופט־החוקר גורסים, כי חקירה כזאת עומדת בניגוד לזכותו של הנאשם שלא להפליל את עצמו. עוד טוען מוצאים בשיטת השופט־החוקר, בעובדה שהנאשם אינו יכול להתלונן על שיטת חקירה לא־חוקית שהופעל נגדו השופט־החוקר, אלא רק לאחר תום החקירה והבאתו בפני שופט.

כדי להסיר קשיים אלו, אנו מציעים, כי הזכות לפנות לשופט־החוקר תהיה זכותו של החשוד, בכל אחד מן המקרים שהוזכרו לעיל. כן אין לכפות על החשוד שיתוף פעולה אשר יהיה בו להביא להפללתו העצמית.

עיקר הפנייה לשופט־החוקר היא בניסיון להעמיד לביקורת את אופן פעולתן של המשטרה או הפרקליטות. אפוי הדיון בפני השופט ייקבע בהתאם ויהיה מבוסס על חומר הראיות שבתיק המשטרה, כלי שהשופט־החוקר יוכל חקירה בעצמו. השופט־החוקר יוכל להורות על השלמת החקירה בנקודה מסוימת, אך לא ישמע עדים. תפקידו יצטמצם בהערכה המתחייבת של תיק המשטרה או התביעה ובקבלת ההחלטות המתחייבות מחומר החקירה זה. השופט־החוקר יוכל לחקור את החשוד עצמו על גרסתו, אך לחשוד תהיה שמורה הזכות שלא להעיד, כמקובל במשפטים פליליים, ושתיקתו בשלב מוקדם זה של החקירה לא תפעל נגדו.

דרוש מנגנון ביקורת חיצוני על מערכות החקירה הטרום־שיפוטיות. אני סבור כי יש להפקיד בקורת זו בידיו של שופט־חוקר, שיפעל בסמכות מינהלית ולא שיפוטית. הוא יהיה רשאי לעיין בתיק החקירה כולו והפעלת סמכותו תהיה אופציונלית לאורח ונתונה לבחירתו.

האם זקוקה ישראל לסיוע האמריקאי?

מאת זלמן שובל

ב־20 השנים מאז מלחמת ששת הימים גדל הסיוע השנתי שישראל מקבלת מארה"ב פי אלף — מ־3 מיליון דולר ל־3 מיליארד. סכומי הסיוע מה, והזהב הזיעון מזה — האמיתי במיוחד בעקבות מלחמת יום־הכיפורים, ובגלל הגידול השלומיאלית שבה טופל החולק הכלכלי של הסכמי קמפ־דייוויד; השנה יעמוד הסיוע על כ־3 מיליארד דולר "בלבד". השאלה עתה היא כפולה: א. האם הסיוע בסדר־גודל כזה יכול להימשך? ב. האם הוא צריך להימשך?

בעיתונים נמסר, שלמרות מצוקותיה התקציביות, לא תצמצם השנה ארה"ב את סכום הסיוע, אף שכוונה, שבגלל פיחות הדולר — ערכו הריאלי קטן מבעבר. הממשל והקונגרס הציבו לעצמם אתגר לצמצם את הגרעון התקציבי האמריקאי שיעמוד השנה על כ־155 מיליארד דולר — ואחד האמצעים לכך הוא הקטנת סיוע החוץ, משיא של 20.2 מיליארד דולר ב־1985, כבר ירד הסיוע ל־12.9 מיליארד השנה — וזה לא הסוף.

קיימת סכנה שממדיו הגדולים של הסיוע לישראל יצרו כלפיה דעת קהל עוינת, ובפרט אם בעיותיה הכלכליות של אמריקה יחמירו. ואולם, שאלה לא פחות חמורה מעורר הויכוח הישראלי הפנימי של הסיוע. אין צורך לעמוד על התוצאות החיוביות שהיו לו כיוון שהן רבות: בלי סיוע הזרים, למשל, ספק אם היינו מצליחים לייצב את המשק, אף נחרנו דווקא בהשלכות השליליות. מיותר כבר להזכיר את תלותנו המדינית הגוברת באמריקה, תלות שבגלל אופיו של הממשל הנוכחי בולטת פחות — ואשר במקרה שבעתיד תשרור בוואשינגטון אווירה חיובית פחות עלולה להיות לנו לרועץ.

ואולם, בכך לא מתמצה הבעייתיות של הסיוע. סכומי־הכסף הגדולים שזרמו למדינה אמנם לא הרליתו אצלנו בדרך־כלל תופעות של שחיתות אישית בשלטון, אך היתה להם השפעה משחיתה במישור אחר לטווח ארוך. אילו, מקצבות יותר ההשקעות המובטחות על סיוע־החוץ פגעה אולי פחות בעצמאותה של המדינה, מאשר ביזמה־העצמאית של העם. מה אירע לאותן תכונות ישראליות ויהודיות שורשיות של יזמה של היסמכות על עצמנו; של חריצות ומקוריות? האם התנדפו לגמרי? לא, לא לגמרי אך חל בהן פיחות רציני. נשחקו כללים אלמנטריים של התנהגות כלכלית בריאה — הן במישור האישי והן במישור הממלכתי.

שולחן ישלם

זוכרים את הביטוי "שולחן ישלם" ובכן, כמעט לכל ישראלי ה"שולחן" שלו או ליתר דיוק, נדמה לו שיש כזה. בשביל האחרת, "שולחן" הוא המדינה ואילו בשביל צמרת השלטון "שולחן" הוא הדוד־סם. "מישהו כבר ישלם" ולכן, כפועל יוצא מהגיגון מעוות זה, מה שחשוב באמת זה לא מה שאנחנו עושים לביתנו, אלא מה שאמריקה עושה בשבילנו.

ברור שמבראותה של הכלכלה הישראלית תלויה בראש ובראשונה בצעדים שאנחנו עצמנו ננקוט בשינוי מבנה המשק, בהקטנת המגזר הציבורי, בצמצום הבירוקרטיה, בהקצאה יותר רציונלית של כספי־התקציב, בצמצום נוסף במיסוי — ומעל לכל, בהקטנת המעורבות הממשלתית במשק, אך מה עם החוב הלאומי העצום והריבית הרסנית שאנחנו משלמים עליו? ואכן, נטל הריבית הרובץ על קופת־המדינה, ובפרט הסכומים שאנו משלמים לחו"ל, צריך להעביר בנו צמרמורת. אנו משלמים מדי שנה כ־1.6 מיליארד דולר ריבית נטו — כמחצית הסיוע — וזה מהווה 6.4% מהתוצר הלאומי הגולמי (יחס גבוה מאוד אפילו בהשוואה ל"חולות כרוניות" כגון ברזיל וארגנטינה).

התשובה הקונבנציונלית לחוב לאומי גדול מדי, היא שיש להרחיק את העצורה ולצמצם את הצריכה הפרטית והציבורית. ביסודה, נכונה תשובה זו, ואולם, מסיבות ברורות, יש "קו אדום" לצמצומים שישראל יכולה לעשות. מכל מקום, גם כאשר נצליח לרסן יותר את ההוצאה הציבורית האזרחית הגדולה, עדיין תישאר ההוצאה הביטחונית, המגיעה לכרבע מהתל"ג — שיעור שאין דומה לו בשום מדינה אחרת. גם אם נתייעל ונשתפר בכל שיתן בתחום האחר (ואמנו רחוקים מאוד מהיעד הזה) כל עוד תישאר ההוצאה הבולגת לצרכי ביטחון ברמתה הנוכחית, יתכן שאין מרפא לבעיות הכלכליות היסודיות שלנו.

משה דיין ז"ל דיבר כבר לפני כ־20 שנה על "שני הרגלים (רגל הביטחון לעומת כל היתר) אך איש עדיין לא מצא לה פתרון מלא ומשכנע. יש הגורסים ששלום עם שכנינו יקל במידה ניכרת על הנטל הביטחוני ואף יביא לשגשוג כלכלי מיידי. לצערי, אין לתחזיות ורודות אלה על מה לסמוך; לא זו בלבד שכבר נוכחנו לדעת שגם השלום עם מצרים לא עשה גדולות ונצורות בתחום המסחר והתיירות אלא שהנסיגה מסיני חייבה אותנו בהיערכות צבאית חדשה, שחלק מהעלות הקבועה שלה גבוה מההוצאה הכספית שהיתה להיערכות הקודמת.

להוציא ממעגל הקסמים

להלכה, יכולנו כבר מזמן להפתוד בכוחות עצמנו לו הסקנו את המסקנות הכלכליות והחברתיות הנכונות מהמצב שאראל־כלכלית שנמרנו בפניה, ולו היינו מעמידים את רמת הצריכה שלנו ביחס נאות לגידול ביצוא. למולנו, בסיסית, יש לישראל יתרון טבעי גדול על משקיהן של ארצות רבות אחרות — שכן המרכיב החשוב ביותר בשגשוג ועוצמה כלכליים הם היום היידע והבינת־המעשה בתחום המדע והטכנולוגיה — ולא, כמו בעבר, אוצרות הטבע. אם איננו ממצים עדיין את הפוטנציאל שלנו, הרי שזה במידה רבה בגלל סיבות כמה הבירוקרטיה, הפיזור הלקוי, הקצאה בלתי־נכונה של משאבים, וכו'.

אך כדי שבאמת נגיע לעצמאות כלכלית, יעזורנו ארה"ב וישראל להתמודד עתה במשותף עם בעיית החוב מן העבר — אמנה לא ביזלע לעולם ממעגל הקסמים של קבלת מענקים והלוואות כדי לפרוע חובות אלה. הגישה צריכה להיות מהפכנית ונועזת והמכשיר המתאים לכך הוא שוק ההון. כללית, מה שחייב להיעשות, הוא להפוך את החוב האמריקאי למכשיר פיננסי לפיתוח המשק הישראלי, כשבסבל יתכבל ה[illegible] ואמריקאי את מצבת החובות הישראליים שבידיה, במחיר הנמוך מערכם הנקוב, לבנקים להשקעות שיפעלו בשני מסלולים: א. המרת החוב לאגרות־חוב בעלות תשואה יחסית מושכת; ב. המרת החוב למניות (או אג"ח) במפעלים וחברות ישראליים.

אם תכנית זו תצא לפועל, תושגנה שתי מטרות חיוביות בבת אחת: יקטנו החוב והגרעון העומד כיום על 25.5 מיליארד דולר, שמהם כעשרה מיליארד הם החוב הישיר לממשלת ארה"ב ותשלומי הריבית הממשלה ישראל תיאלץ, סוף סוף, לגשת ברצינות לצמצום בעלותה הישירה על מפעלים כלכליים. כמו־כן יתפתח, כמובן, שיתוף פעולה פורה בין שוק ההון האמריקאי לבין המשק הישראלי, וישתפר מבנה ההון של המשק היצרני.

קונפדרציה של אקדמאים

מעמד בעלי ההשכלה בישראל הובס פעמיים במאה ה־20: בראשית ימי הישוב — כשעבודת כפיים נחשבה ערך עליון, ובשנים האחרונות — עם עליית קרנם של אנשי הממון, והפיכת הכסף לערך העליון

מאת ד"ר רם ישי

הכותב הוא יו"ר ההסתדרות הרפואית בישראל

מדוע ציבור גדול והולך של אקדמאים — כרופאים, מהנדסים ואנשי־מחקר — עוזבים את הארץ ומוכנים לנהוג מהכשרתם לקידומן של מדינות זרות? מדוע מדינת ישראל צופה בשיווק־נפש בתהליך שמבצע בסיכוייה להשיג מבוזבת ביטחונית וכלכלית, בעודה תלויה באיכות האנושית של אוכלוסיות הארבם תהליך הבריחה של האקדמאים הוא בלתי־נמנע?

שתי סיבות עקרוניות, הקשורות זו בזו, מסבירות את התופעה, מור — פשיטת רגל ערכית של מנגנוני השלטון, מבנה פוליטי מעוות, שבו בוחרים אינם מייצגים את בוחריהם, סיסמאות בנושאי צדק חברתי שאינו אינו נאמן בהן, מליאות כבנות ריקה, כאשר העניינים האמיתיים נתונים בתוך־תוכים מתוך שיקולים מפלגתיים צרים.

מאידך — אי־יכולתו של האקדמאי לממש את הפוטנציאל המקצועי שלו במסגרות הקיימות. הוא אינו יכול וגם אינו רוצה להשלים עם המצב, אך חסרה לו מסגרת מסלה, ובה עיתוי הקשורות, שדרכם יוכל לבטא את דעותיו ולגמות לשנות דברים כנהוג במדינות דמוקרטיות מתוקנות.

יתר־על־כן, המיסמור הישראלי אולי מודע לחשיבות ההשכלה כגורם מכריע בפיתוח המשק והמדינה, אבל הוא מייעד לאקדמאי תפקיד כבני המשאי הכבד. תהליך קבלת ההחלטות וקביעת המדיניות מופקד למעשה בידי אנשי מנגנון, מפלגה ומינהל — בניגוד לארצות מפותחות באמריקה ובאירופה, שבהן העובד האקדמאי זוכה להערכה רבה. שם הוא מוצא לא רק ביטחון כלכלי מלא, שאינו מובטח לו בארץ, אלא גם מעמד והכרה בחיוניותו לחברה.

מעמד בעלי ההשכלה בישראל הובס פעמיים במשך המאה ה־20. לראשונה, בראשית ימי הישוב, כאשר עבודת כפיים נחשבה ערך עליון וסמל החברה הישראלית המתחדשת, ואילו ההשכלה היתה סימן מובהק של גלותיות. יוצבן שבוגזנים הם היותר הבדיקה כלשהי לגישה זו. את המכה השניה ספגו האקדמאים דווקא בשנים האחרונות.

עם עליית קרנם של אנשי הממון — מתווכים, קבלנים ובעלים — המגלגלים מיליונים. הממון הפך הכסף לערך העליון.

[illegible]

מעניינת, במיוחד במספר זה עמדתם של ראשי תנועת העבודה, בעיקר בתקופת שר האוצר לשעבר, פנחס ספיר. הם הטיפו בלהט למשיאליזם, והבעו מהתעקבים חזונם הזוטרה, מחשש להתנוססות כלכלית, אך בד בבד יצאו מגידרם כדי להעניק הטבות מפליגות ליזמים, שהתגדרו לעיתים קרובות כמופקדקים למדי. בשנים האחרונות אף נוצרה שכבה של אנשי צמרת בשלטון, שעברו לנהל חברות כלכליות, והפכו לשכבה המעניקה לחלוטין מן העובד, מתרכזו והמטוקחותו בהמקביל, השתלבו אנשי ממון בצמרת המפלגות הפיזור את חבי לפוסמת.

הרוב הגדול של האקדמאים בישראל — מהנדסים, מורים, רופאים, עובדים סוציאליים, מתמחים למדעי החברה, עובדי מחקר האחרים — הם שכירים העובדים במיגזר הציבורי. בתוך כך הם אינם נהנים מעמד של יוקרה ומן ההטבות הכלכליות המגולגלות אליו. לעומת זאת, הם נדרשים לשלם מס גבוה הנגבה במקור, ולא ברור כלל אם הדבר נבע משיקולי נוחות של השלטונות, או שמא כתוצאה ממדיניות המכוונת להגביל.

ציבור העובדים האקדמאים בישראל [illegible] לעשירון [illegible] ללחום [illegible] מגדר ברווחים [illegible] כלכלית [illegible] יתר [illegible] מכל את מוסר [illegible] בציבוריות הישראלית.

המצב בלתי־נסבל. אך לא מאוחר [illegible] להשפיע ולשנות, אם כי [illegible] במסגרות מקיימות. לכן מבקשים הארגונים האקדמאיים וכל [illegible] המעוניינים להקים מסגרת חדשה משלהם — קונפדרציה של אקדמאים — בלתי תלויה במפלגות, שמטרתה הראשונה איננה מבוססת נגד ההסתדרות הכללית, אלא בעד התפיסה החברתית, כפי שהאקדמאים רואים אותה, וכדי למלא את שליחותם ולתרום תרומה אמת למען החברה בישראל.

זעקת המס

ידו הקשה של פקיד השומה נוחתת בעיקר על הנישומים הבינוניים והקטנים

מאת דוד בייפוס

הכותב הוא יועץ בענייני מסים

לפני כתשע שנים חוקקה הכנסת את סעיף 145 ב (א) (1) לפק' מס"ה. מטרת סעיף תקן זה היתה לתת תשובה הולמת לאלה המנהלים "פנקסים כוזבים". אך נוסח הסעיף כפי שהתקבל הוא הרבה יותר מרחיק לכת, ובהתאם לפרשנות של בית־המשפט העליון "הרי" מטרת סעיף זה אינה רק מניעת השתמטות מכוונת מתשלום המס, אלא מטרתו היא אף ליצור מסגרת ארגונית אשר תבטיח שיכונם, הבוחה נרשלנות".

סעיף זה מורה כי בנישום שנקבע אצלו "אי רישום תקבול", יישללו ממנו שיעורי המס ההתחלתיים של 20% ו־30% והוא יחויב מן השקל הראשון במס בשיעור של 45%. כמו כן יוכרו פנקסיו בלתי קבילים. רבות המיפה את כוחו של פקיד השומה להתעלם מהתוצאה העסקית המוצהרת לפי פנקסיו, ולקבוע את הכנסתו לפי מיטב שפיטתו.

הוראות חמורות אלה גרמו בדרך כלל לכך, שדווקא הנישום בעל ההכנסות הנמוכות והבינוניות יצא נפגע ומוטל עליו במקרים רבים נטל תשלומים שאי אפשר לעמוד בו. שלילת שיעורי המס ההתחלתיים גורמת לכך שעל בעל ההכנסה הנמוכה מוטל מס מוגדל בצורה משמעותית ביותר. ככל שגדלה הכנסת הנישום, הולך ופוחת יחסית הגדלת המס המוטל על הנישום שנכשל; והרי דוגמה:

הכנסה החייבת	המס כשספרי הנישום קבילים	המס כשספרי הנישום אינם קבילים	שיעור הגדלת המס
18,000	2,667	4,788	70%
80,000	32,422	34,366	5%

הניסיונות של חלק משופטי בתי־משפט המחוזיים ללכת לקראת הנישום, ולקבל את ערעורו על פסילת פנקסיו בגלל איזוע של אי רישום תקבול, בנימוק כי אכן קיימת סיבה מספקת לאי רישום התקבול על כהנם בתוקף. אגף מס הכנסה, בעקשנות, יגיעה ונחרצה, עדיפי. ברבית המקרים האלה בית־המשפט העליון. ולכרבה הצער זכו ערעורים אלה לאמץ קשבת אצל שופטי בית־המשפט העליון. אשר גבו לקבל את הגישה הנוקשה והבוטוחידה של אגף מס הכנסה.

היו גם מקרים ששופטים ציינו בפסק־הדין שלהם, כי לפי דעתם יש מקום ליזום תיקון החוק, כדי להגמיש ולצמצם את ההוראות הקובעות את אי קבילות הפנקסים. אך גם משאלה זו השנה ריקה. אדרבה, כמעט כל התיקונים שתוקנו בסעיף זה באו להחמיר עם הנישום. בתיקון 6 לחוק מס ערך מוסף נקבעה הקנסה נוספת, שלפיה אי רישום תקבול יהווה גם עבירה לפי חוק זה, ואפילו אי הנפקת תעודות משלוח היה להביע על פנקסי הנישום כבלתי קבילים. תיקון מעין זה מוצע כעת גם בחוק מס הכנסה.

בעל הקיוסק לעומת הקבלן

הנישומים אשר מתגלה אצלם אי רישום תקבול הם ברובם בעלי הכנסות נמוכות. זאת מפני שמדוד כי־מספר התקבולים של הנישום בעל ההכנסות הנמוכות, גדול פי כמה וכמה ממספר תקבוליהם של נישום בעל הכנסות גבוהות. לדוגמה: לבעל קיוסק כמות עצומה של תקבולים בכל יום ויום, ואילו לקבלן בניין כמה עשרות תקבולים בלבד, במשך שנה שלמה.

בשנים האחרונות חלק ניכר של מפקחי מס הכנסה היו עסוקים בעריכת "פשטות לנישומים שנקבע אצלם אי רישום תקבול. יש כל הדכה להגיד כי את העלמות המס הרחבות אין לחפש דווקא בשכבה זו של ציבור הנישומים, אלא בסקטורים אחרים, שלגביהם עומד מנגנון מקצועי, והצאב לכך כי אי רישום תקבל לא יתגלה.

הנציב רבינוביץ: הידעת?

לכל העיוותים הנ"ל התוספו בימים אלה עיוות נוסף. שר האוצר התקין תקנות להפעלת חוק העבירות המינהליות תשמ"ה — 1985. בין השאר נקבע כי בשל קביעה של אי רישום תקבול מתאפשרת הטלת קנס מינהלי קבוע: 2,000 ש"ח בגלל אי רישום תקבול. לפי סעיף 216 (7) לפק' מס"ה, ו־2,000 ש"ח בגלל אי רישום תקבול לפי סעיף 117 (12) לחוק מע"מ.

תקנה זו שוב פוגעת באותו הציבור ביותר בנישום בעל ההכנסות הנמוכות והבינוניות. זאת מפני שקנסות אלה אינם מחושבים יחסית לגובה המס המגיע מן הנישום. לדוגמה: נישום אשר בשנת המס 1987 תהיה לו הכנסה שנתית חייבת במס בסך 20,000 ש"ח, ואשר נקבע אצלו אי רישום תקבול, יחויב במס ובקנסות כדלהלן:

מס הכנסה	3,447 ש"ח
הגדלת המס בגלל שלילת שיעורי מס התחלתיים	1,944 ש"ח
קנס מינהלי בגלל עבירת מס"ה	2,000 ש"ח
קנס מינהלי בגלל עבירת מע"מ	2,000 ש"ח

נוסף לכל הנ"ל, צפוי הנ"ל להיקלום הפרש מס בגלל האסמכתות שתוצאנה שומה לפי מיטב השפיטה, וכן קנס גרעון בגלל הפרש מס זה.

איך לתקן העיוותים

אין להעלות על הדעת כי חברי ועדת הכספים שנתנו ידם לכל העיוותים האלה, המיטיבים עם בעל ההכנסות הגבוהות ומחמירים דווקא עם בעל ההכנסות הנמוכות, היו עושים כן אילו הוסבה תשומת לבם לעיוותים המתוארים לעיל. אפשר ולתקן עיוותים אלה כדלהלן:

* נישום אשר נקבע אצלו אי רישום תקבול, יוטל עליו היטל של תוספת מס — במקום הראשונה בשיעור 5% מהמס שהוא חייב לאותה שנת מס, במקום השנייה 10% ובשלישית 15%, וכהלאה — תוך 30 יום כמפורט על בסיס השומה האחרונה.

* במקום השלילית תוגש נגד תביעה פלילית.

* החלטה, אם בגלל הסבה של אי רישום תקבול יהיו פנקסי הנישום בלתי קבילים, תתקבל רק אחרי שהנישום יגיש את הדו"ח שלו. והיה והתוצאה העסקית של אותו דו"ח אינה סבירה, לא יתקבלו הפנקסים, והמס ייקבע לפי מיטב השפיטה.

* פקיד השומה לא יפעיל את סמכויותיו לפי סעיף 145 ב אם הנישום יוכיח כי התקבול שלא נרשם בהתאם להוראות, בכל זאת הנישום, וכי מכשה כי ההכנסה לא היתה נשמטת מן הדו"ח.

הפעלת הקנס כיום עם קביעת הכבצא על אי רישום תקבול, מוחנב יחסית לגובה המס המגיע מהנישום. והוזה הקנה נאמר: דחיית ההחלטה על קבילות של פנקסי הנישום עד לאחר הגשת הדו"ח, תוחזה תמריץ לנישום לשפעל כבאן ולהבא בדרך שהדו"ח שלו אכן יהיה סביר.

קבלת הצעה זו תגרום לכך כי סעיף 145 ב (א) יהיה יותר צודק לנישום אשר נבקש לחדול [illegible]

תוכנית מתאר חוף יפו

דברי תשובה על הכתבה "החוף המכושף" מאת תמר מרוז, "הארץ" 3.7.87

מאת יצחק ישר

הכותב הוא אדריכל

א. דרום־מערב יפו והתכנון

אזור דרום־מערב יפו נמצא במצב של הידרדרות ועזובה מבחינה פיזית וחברתית. מטרת תוכנית המתאר שהוכנה על־ידינו, היא לעצב מסגרת כללית לשיקום האזור, פיזית וחברתית.

ב. השיקום הפיזי

תוכנית המתאר לאזור אינה מורה בשום משפט ובשום שרטוט על הריסת בניינים, למעט מבנים מעטים שאינם לשימור, הם מפריעים להעברת דרך. כל הריסה שמתקיימת במקום אינה מתחייבת כלל מהוראות התוכנית או מהצבת כותבתיה. יתרה מזאת: בנספח המצורף לתקנון סומנו כ־300 בניינים שיש לשמור אותם במיוחד מבחינה ארכיטקטונית, והריסתם תהא אסורה על פי החוק.

על פי התוכנית חולק האזור לתרשור מבנים. כל מבנן יתוכנן במפורט בידי אדריכל אחד — התוכנית מביאה לתשומת לב אדריכלי המבננים את ערכיו של האזור ואת הצורך למצוא דרך לשילוב הבניה החדשה בתוך המרקמים והבניינים הקיימים.

ג. תנאים לרווחת התושבים

האזור ייבנה בצפיפות ובגובה נמוכים. באזורי המגורים 5 משפחות לדונם, וגובה הבניינים לא יעלה על 5 קומות. במערב, לצד הים, 3 משפחות לדונם בגובה בניינים שלא יעלו על 3 קומות. כך גם יובטח מראה מקסימלי של הנוף הימי. במבנים הוקצו שטחי ירק, מגרשים לבניית בתי־ספר ובנייני ציבור.

רצועת חוף הים מחולקת לשני חלקים שווים. האחד, לייבוש וליצירת גן ציבורי בן 200 דונם, בו לא תורשה כל בניית מגורים. והחלק השני, באורך 750 מטר, מיועד לחוף רוחצה לתושבי המקום.

אלה בקיצור נמרץ כוונות תוכנית המתאר המושמצת כל כך על ידי גברת תמר מרוז, בכתבה עשויה כאילו מתוחכם כשאי דיוקים פזורים בין עובדות נכונות והסיבה מנותקת מהמוכב. על רקע זה מופיעים גיבורי הפרשה, המתחלקים בשחור לבן ל"רעים" ול"טובים". הטובים יושבים על המרפסת וצופים לעבר האשפה, ההולכת ומכסה את הריסות הבתים. אותה שעה ה"רעים" וביניהם האדריכל אדישים לתולדות, והם משום שהמתכננים הסרים לגמרי רגישות לערכי יפו.

יש להעמיד כמה דברים על דיוקם:

1. אין כלל קשר בין יבוש הים לבין הריסת בתים. היבוש אינו מחייב הריסה, ופעולת הבניין כאמרת על הים עצמו, בין הנוף לקיר הים. מאחר שעד היום נבנה רק שליש מהאורך הסופי של קיר הים, נגרמה פעולת הבניין לגובה רב. לאחר השלמת הקיר יותר עודפים אלה אל הים כהמשך לתשתית היבוש. בסופו של התהליך, כעבור שנתיים, הגובה הסופי של אדמת היבוש יגיע לארבעה מטרים מעל פני הים. האזור כולו נמצא בגובה בין 10 ל־20 מטר, והגן הציבורי הגדול לא יסתיר את הים.

2. בכל הפרויקט — המשתרע לאורך 1.5 ק"מ, הוצעו על ידינו 5 בניינים גבוהים ומדורגים בני 8 קומות. הבניינים ממוקמים במרווקים של יותר מ־100 מ' זה מזה, כדי שלא להסתיר את הים. לא ידוע לנו שהיכן נלקחו מגדלי השוקים בני 18 קומות, המופיעים בכתבה.

3. חוף ים לרוחצה. חוף הים הדרומי אמנם בדיד ביופיו. "המפרץ הטבעי עשיר בצוקי כורכר מתנשאים", כדברי הכתבה, אלא שאין המקום מתאים לחוף רוחצה — רצועת החול צרה מדי והסיים מצויים סלעים. לשם הכשרתו לרוחצה יש צורך להרחיב את רצועת החול (פעולה שנעשתה בהצלחה רבה בבי־פנן ת"א), ומתוך כך ייעלמו גם הסלעים. פעולה זאת אינה פוגעת בצוקי הכורכר ובמראה הכללי של המקום. הוא נשאר ללא נגיעה. בתומים האנשי טבע טועים שבסלעים מבניה אוכלוסיה ימית נדירה. יש איפוא לשקול בכובד ראש את ערך שימור הסלעים לעומת יצירת רווחה משמעותית לתושבי המקום. ויכוח כזה הוא חיובי מבחינה ציבורית, ובסופו של תהליך, ההחלטה בידי נבחרי הציבור. בכתבה מופיעים זה לעומת זה — שוחרי השימור של אוצרות טבע נדירים, לעומת מתכננים, המבקשים להקים במקומם בתי שימוש.

התוכנית להקים ברצועת חוף הים בן ציבורי — חוף רוחצה לרווחת התושבים, מתוארת בכתבה כך: "כה משך. עירייה. תהכל נותר חוף קטן של כמה מאות מטרים", ולאחר הריסתו — "עליו ייבנו מתקני רוחצה, קיוסקים, בתי־קפה, מלתחות, בתי שימוש."

"עיריות אשפה ובתי שימוש — האין זה משכבנו?"

אשפה ביפו: זה יכול להיות אחרת

ד. שחזור ושיקום

איש אינו ברעה שיש להרוס בניינים ישנים מפני שאינם "מודרניים", ובמקום שקיימים בניינים כאלה, יש צורך ברגישות רבה בשילוב החדש בישן. שימור הישן אין פירושו הוספת בניה בעלת אופי חיקויי, אלא מציאת מנגנון שישמור את ערכי האדריכלות הישנים בדרך חדשה. ביפו העתיקה נעשה ניסיון, בשטח מוגבל, לשחזר הריסות בדרך מסורתית, בקנה מידה קטן ובריקע לאיזרעי תרבות וביזרו. בנבנתה יצירה יהודית יפה, (כעין "העיר הישנה" בערי אירופה), אבל דרך זאת אין לפרוש על פני יפו הדרומית כולה. הבעיה של דרום יפו אינה שחזור של מה שהיה, אלא הוספת בניה חדשה במקום מסודר קיים, באופן שתיוצר סינתזה ודרושה. הרגישות של מתכנני תוכנית המתאר עולה מהוראות שניתנו על ידה. נביא לדוגמה דיון בשני מבננים:

"צפון השטח בולט מאד כאזור אופי במבנים בעלי ערך ארכיטקטוני רב, והולים בעלי משמעות אסתטית והיסטורית. מרקם זה הוא הגדול במרקמים אותו המלצנו לשימור בשלמות בהתאם לתוכנית כוללת, שתקפיד על שמירת הנוף, שחזור, שימור הבניינים המיוחדים בתחומו ובניין מחדש בחלקים הוסרים, ברוח המתאימה לו. לגבי הבניינים החדשים שיוקמו בשטח יש לשקול לדוקנו החומרי גבהי אבנירים, הגגלת, גובה הבניה וכו'".

"מרחוב שקרי ביקנור בצפון עד לרחוב הרשיש בדרום — שטח זה מאופיין בערך הפיזי שבו בניינים של בניה צפופה בחזיתות צרות. האופייניים לכפרים הים תיכוניים. הפרופורציות המיוחדות בין הבניינים לשטחי ההליכה מתואמים והלים נעימים, המבנים בנויים בצפיפות וברצף ויוצרים חזיתות משני צידיהן של הסימטאות הצרות.

"זהו השטח בו נבחרו רוב המרקמים לשימור. גם מבאנו משום מן האווירה המיוחדת למקום. במרקמים אלה קיים באופיין זהות יחודית שיש ללמוד ממנו לגבי תבנון כלל השטח."

בארץ חלם

היה מחלף?

כשנוסעים בנתיבי אילון ומבקשים להגיע לאשדוד, כל שצריך לעשות — להמשיך לנסוע. למעשה, עולים על כביש מהיר תל־אביב ירושלים, בלי להבחין היכן מסתיימים נתיבי אילון ומתחיל כביש ירושלים. זה גם לא מעניין. בהמשך יפתיע שלט ירוק גדול. בו יהיה כתוב "מחלף גנות". אחריו יבוא שלט אחר, בו יכתב כי אם ברצונך להגיע לכביש אשדוד, עליך לעלות על המחלף הבא.

מכך ניתן להבין כי המחלף הבא, המוביל מנתיבי אילון לכביש אשדוד, הוא מחלף גנות. "אכלתי אותה" יאמר לעצמו הנהג בדרכו חזרה. מדוע? בדרך חזרה אין זכר ל"מחלף גנות". אם בכל זאת מבקש מישהו לאתר את מחלף גנות, שישמור בלש. זה האחרון יחל את הנסיעה, ויווכח כי יש דבר כזה. אחר כך יסע בכביש גנות, ויגה להשתלב גם משם בכביש אשדוד. הוא יעלה על צומת מסובים הורש, ימשיך עמו, עד שיגיע לשלט המורה לו, כי אם פניו לאשדוד, שיואיל לפנות ימינה. מטרים ספורים

בהמשך יראה שלט, אמנם קטן אבל נראה, המודיע על "גנות". "יש גנות", ירווח הבלש ללקוח, וימשיך לאשדוד.

בשובו יחפש את מחלף גנות. אבל לשווא. הוא יעשה את הדרך מחדש, מכיוון תל־אביב. אחר כך יעצור את רכבו במחלף וירד ממנו. מעתה הוא עושה את הבדיקה רגלית. ומה הוא גילה? מן הכיוון ההפוך נקרא המחלף — "תל־אביב (דרום)". למעשה, הוא לא נקרא מאותו כיוון בשום שם. רק הזנב על השלט הכחול מלמד על "תל־אביב (דרום)".

"על השלטים הללו לא כותבים את שם המחלף" אומרים במע"ץ. "אסור לכתוב שמות מחלפים על שלטי ההכוונה". אלא שהבלש גילה, כי דווקא על שילוט הכוונה כזה, או דומה, כתוב "מחלף יבנה".

האם היתה זו סנהדרין של חלם שהחליטה, כי לבאים מאשדוד, מיבנה, מראשון לציון ובכלל, אין צורך לדעת על מחלף גנות, שמא יקראו לו בשם מפורש ועד יגיעו, רחמנא ליצלן, לתל־אביב בדרך הקצרה והנוחה?

הנהג במימד הזרימה (ו')

חוקי התעבורה כמילכוד קפקאי

עלפי החוק, אסור להולך רגל להתחיל בחציית כביש — אם יש מעבר חצייה מסומן ואם לאו — אם תנועת כלי הרכב יכולה לסכן אותו בעת החצייה. "מה נובע, כי הולך הרגל שנהרג בעת חציית כביש מפוח, לכאורה, הוכחה שאותו הולך רגל עבר על החוק", אומר אינג' פנחס בן־שאול, המפקח על התעבורה במשרד התחבורה. אלא שאין הוא מסתפק בכך, ומצביע על סעיף אחר בחוק, הסותר ברבמקום את קודמו. עלפי סעיף זה, נטל האחריות עובר מהולך הרגל אל הנהג מרגע שהולך הרגל החל בחצייה. מי אשם, אם כן, למה שקורה בכביש בזמן החצייה: הולך הרגל — או הנהג? "מבחינת החוק, כל אחד מהם — הנהג והולך הרגל — צריכים לתת זכות קדימה. איך זה מסתדר? זה לא מסתדר? אין ספק, מצב חוקי זה מרבה תאונות" אומר בן־שאול.

סתירה זו מעלה את השאלה: האין זה תפקידו של החוק להנחות את הנהג ולא לבלבלו מתבדר, כי לא זה — ולא זה. "לפחות 90 אחוז מהתקנות מנוסחות בלשון "לא תעשה". צורה זו של ניסוח אינה מבהירה לנהג מה לעשות, אלא מה אסור עליו לעשות. שכן התקנות נועדו להקל על התובע להרשיע את הנהג. אין מה לעשות, זו השיטה המשפטית", אומר המפקח על התעבורה. ובכן, תפקידו של החוק — בתחום התעבורה — לעזור לתובע להרשיע. זה שם המשחק.

מלכודים קפקאיים מעין אלה אורבים לנהג הישראלי בכל פינה. אחת הדוגמאות הבולטות הוא תמרור ג–8 ובן זוגו המבטל אותו ג–9. וליתר דיוק: היעדרו המוחלט של תמרור זה. התמרור הוא מעוין צהוב, האומר לנהג: לך זכות הקדימה. המפקח על התעבורה מציין, כי באירופה התמרור נפוץ ביותר, בעיקר בגרמניה ובשווייץ, שם שורדת הנורמה שאם אתה אוסר על האחד, עליך להתיר לשני. התמרור הוא חלק מן האמנה הבינלאומית, ומצוי במדינות מתוקנות בצמוד לכל צומת שיש בה תמרור "עצור" או "תן זכות קדימה". הרי שני תמרורים אלה מצווים על הנהג לעצור ולתת זכות קדימה לרכב החוצה. תמרור המעוין הצהוב אומר לנהג החוצה להמשיך לנסוע, מפני שהאחרים עצרו וממתינים לו שיעבור. בדיוק כמו שהאור האדום ברמזור אומר "עצור" לאחד ובאותה עת אומר האור הירוק "סע" למי שחוצה אותו.

התמרור ג–8 מצוי בלוח התמרורים הרשמי של מדינת ישראל, אבל איננו על כבישיה. הדבר אינו תמוה. כי מה אומר תמרור חביב זה? הוא נותן לנהג זכות. והרי זה דבר שלא ייעשה בארץ קפקא. בעניין זה, לשוות, אנחנו גם עקביים: יש עוד סדרת תמרורים נותני זכויות בחוקים של משפחת העמים, אבל אלה שונו בארצנו עד לבלי הכר, באופן שחוק התעבורה יוכל להמשיך למלא את משימתו הייחודית: לעזור בהרשעת הנהג. המדובר בחלק נכבד

א–12 **א–13** **א–14**

צומת: הצטלבות דרכים — צומת: הסתעפות דרכים שמאלה — צומת: הסתעפות דרכים ימינה

התמרורים המקבילים לפי האמנה הבינלאומית

מבין תמרורי האזהרה, שצורתם משולש שקודקודו למעלה, צבעם לבן בתוך מסגרת אדומה, וסימן האזהרה בצבע שחור. זו קבוצה גדולה של 12 תמרורים, שבלוח התמרורים הישראלי סימנם א–12 עד א–23.

קבוצה מרתקת זו של תמרורים מסוגלת להבהיר יותר מכל, מדוע הנהיגה בישראל היא מבצע לאלפים בלבד, הכמה נבדלת ישראל — בתחום התעבורה — ממדינות התרבות. הדוגמה מתחילה מפיצול 12 התמרורים לשתי תת־קבוצות. הראשונה, א–20 עד א–23, היא העתק מדויק של התמרור המקובל במדינות התרבות. הסימון השחור בה מבהיר במפורש למי זכות קדימה ומי נוסע בכביש הצדדי. שני הנהגים, הן הבא מהדרך הצדדית והן הנוסע בדרך עם זכות הקדימה, אינם צריכים להתמודד עם חידות, משום שהתמרור מצייר המצב בצורה ברורה. תמרורים נדירים אלה המופיעים אצלנו בעיקר במחלפים של כבישים מהירים, שבהם חלוקת הזכויות חד־משמעית מטבע הדברים.

הבעיות העיקריות מתעוררות בכבישים חוצים עמוסים, עירוניים והבין־עירוניים, כאשר אין זה ברור מי ביניהם "כביש ראשי". עלפי האמנה הבינלאומית, מציבים לנהג בעל זכות הקדימה, תמרור מאותה קבוצה, שהשרטוט עליו הוא פס שחור עבה המסתיים בחץ, ומלמד את הנהג כי הוא בכביש הראשי. את הפס העבה חוצה פס שחור דק, המלמד את הנהג שהרכב בדרך החוצה אותו נמצא בדרך צדדית, ועל כן יש לו תמרור "עצור" או "תן זכות קדימה". היה מי שהחליט אצלנו, לפני שנים, כי תמרור כזה לא נאה לנו. במקומו צויר את א–12, המסמן "איקס" שחור בתוך המשולש, בלי שהנהג יוכל לדעת למי זכות הקדימה. וכך הדבר גם לגבי כל חמשת התמרורים הבאים אחריו, עד א–17.

תמרורי המעוין הצהוב והתמרורים שתוארו למעלה מסדירים היטב את חלוקת הזכויות בכבישי אירופה. הנהג מקבל בדרכים עירוניות והאוטובאן בבין־עירוניות. אצלנו עדיין שולטת השיטה של חוסר־הבהירות. אלא שהבלאגן הזה היסטורי: תמיד הוא מוליך להפיכת הנהג לאשם. האין מצב כזה תורם את חלקו לתוקפנותו של הנהג הישראלי?

פנחס בן־שאול מודע להשלכות הפסיכולוגיות הנובעות מן המצב, שבו כופים על ציבור שלם אורח חיים מתמיד של אי־ודאות ותחושת אשמה. "אני מסכים לעיקרון שמי שאין נותנים לו בכלל, נאלץ לבסוף לקחת, וכי הדבר מעורר תוקפנות ואפילו אלימות", אומר המפקח על התעבורה. הוא שותף לדיעה, שתמרורים "נותנים", מסוג אלה שציינו כאן, אם יוצבו בכבישינו, יוכלו לתרום לא־במעט לריסון אותה תוקפנות בכבישים.

"הצעדים שמשרד התחבורה היה צריך לעשות כדי לאמץ את התמרור ג–8 — נעשו. היום יש מקום להציבו, תוך הדרכה נאותה של הנהגים. ההצבה עצמה היא עניינן של רשויות התמרור, כמע"ץ והרשויות המקומיות. אני תומך בהצבת התמרור הזה", הוא אומר. המפקח על התעבורה אף מרחיק לכת ואומר, כי "יש היום טעם לבחון גם את הסדרה א–12 עד א–17, כדי לשנותה למתכונת האירופית".

האם יצליח המפקח על התעבורה להתגבר על כל אותם אנשים במשרד התחבורה, הסבורים כי הנהג הישראלי אינו בוגר דיו להתמודד עם זכויות שכל ילד אירופאי זוכה בהם כבר מהיותו רוכב אופניים?

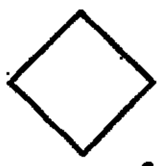

ג–8
אתה נמצא בכביש שיש בו זכות קדימה

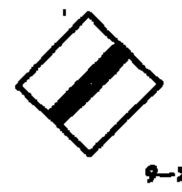

ג–9
קצה הכביש שיש בו זכות קדימה

מירוץ אל המינימום

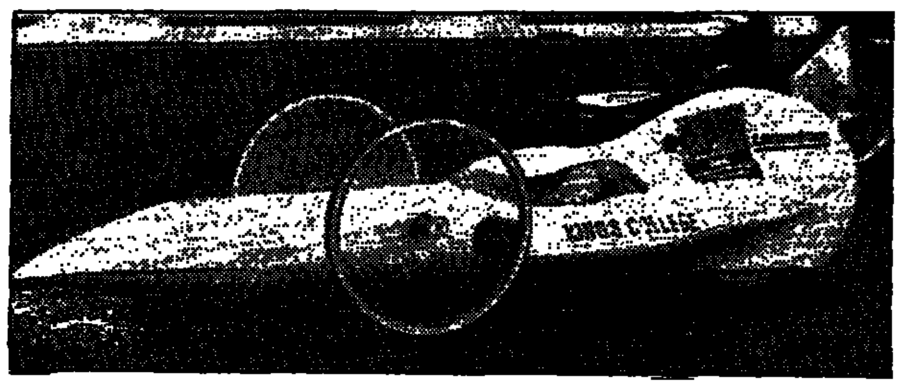

במרתון ה־26 במספר של חברת "של" במילבריסטון, אנגליה, הצליח לוק הקינג בן ה־11 להגיע למינימום צריכת הדלק: 1,346 ק"מ לליטר. אורך מסלול התחרות הוא 16 ק"מ והחייבים לעבור אותו במהירות מינימלית של 24 קמ"ש. הילד הגיע להישג תודות לכלי הרכב המיוחד שלו.

בממלכת המרוצים

הסלאלום של מרוצי ישראל

מאת מנחם ארמון

ביום ששי נפל דבר על מסלול המרוצים באשקלון: אם לא יהיו נפילות בלתי צפויות, ניתן לומר כי היה זה מבחן בגרות מוצלח של הספורט המוטורי בישראל. הקפיצה אל חיק הבגרות התבטאה הן בשינויים המהותיים במבנה המירוץ, הן בכושר ההחלטה שהפגין המועדון המוטורי כשיישם את השינויים, והן בדרך בה הוכיח את נחישותו לאכוף את כללי המשחק ההוגן על המסלול. הרביזיה בולטים דווקא על רקע ההתרחשויות במרוצים האחרונים והתלונות הרבות שהושמעו על פריצת גדר מצד המשתתפים.

הילד הבעייתי ששמו מירוצי מכוניות נולד, למעשה, לפני כשלוש שנים. קבוצה קטנה של משוגעים לעניין יסדו מועדון חברים, בתקווה למסור את שגעונם — מכוניות בכלל ומירוצי מכוניות בפרט. בתוצאתם, קראו לזה המועדון המוטורי הישראלי. במהירות שהדהימה את המייסדים, תפס העניין תנופה וקיבל ממדים וצורה שחרגו בכל מה שהיה אפשר לצפות. ממפגשים של כמה חברים בעלי מכוניות יפות ומהירות בחוף מבודד, דרך עיבוד "גלגלים" במרתף מועדון התיאטרון ועד למירוץ בינלאומי לפני קהל של עשרות אלפים באשקלון. אין בארץ ספורט שראשיתו היתה מצערה כל־כך ואחריתו כה הפליגה. גם אין בארץ ספורט שהגיע מסף ההצלחה לסף ההכרזה במהירות שעשה זאת הספורט המוטורי.

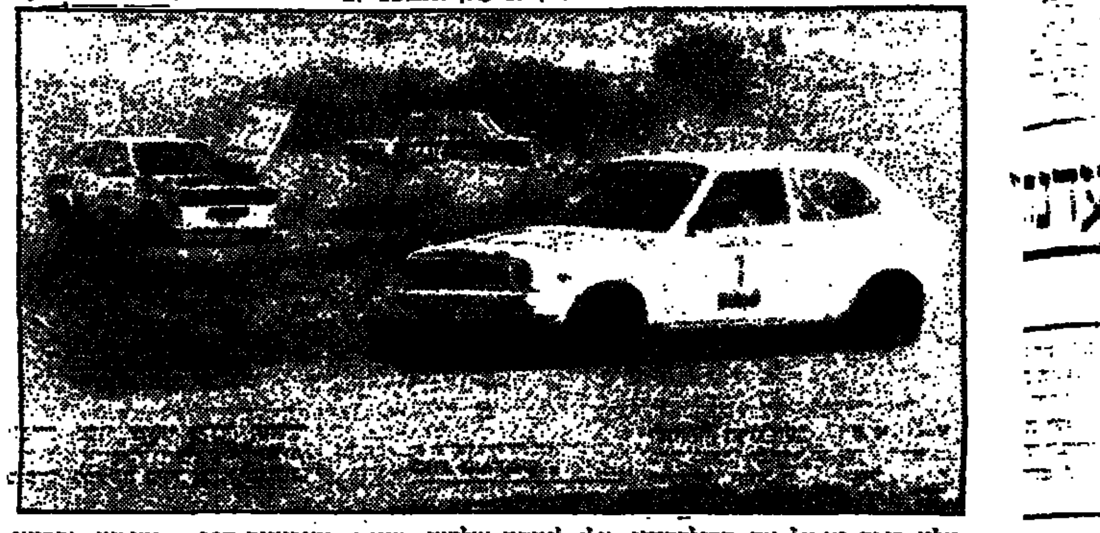

אלון קידר מוביל את הפולקסווגן פולו לנצחון שלישי בעונת המירוצים 1987, במירוץ הרביעי העונה. מאחוריו: רני האקרמן על פורד פייסטה, אשר מכסה המנוע שלה נתלש ממקומו, אך לא הפריע לנהג לסיים במקום השני. (צילום: יוסי דנה)

תנופת ההצלחה

מירוצי אשקלון הולדו דווקא בבאר־שבע. מירוץ הבכורה במדינת ישראל, לבד מניסיון כושל שנעשה ב־1970, יצא לדרך במסלול עפר שאולתר בפאתי באר־שבע. המנצחים היו אהוד לביא בטריאנפה של סאאב ואלון קידר באלפא 33 חרושה — דוגמה חריפה למגוון כלי־הרכב המשתתפים. המירוץ השני התקיים באשקלון, בעבור חודשים ספורים, באוקטובר '84. מגרש ריק במבואות העיר הוכשר כאתר זמני. היום עומד שם בית דירות. ג'ורג' קורשא ניצח באלפאסוד ישנה, שקנה שבועיים לפני המירוץ. עיריית אשקלון והמועדון המוטורי התרשמו מאד מהצלחת שני אירועים אלה והחליטו לקיים עונת מרוצים סדירה ב־'85. העירייה איתרה שטח של 400 דונם באיזור התעשייה, הקצתה אותו באתר זמני למרוצים, ובפסח '85 החלה את דרכה הליגה הראשונה למירוצי מכוניות בישראל.

יותר משבעים מתחרים התייצבו אז למירוץ. המירוץ היה מרתק ומשך רבבות צופים הן באשקלון והן על מסך הטלוויזיה.

הצלחת המירוץ עמדה בסתירה בולטת לשרשרת של מחדלים שקדמו לה: המתקן שהוכשר לא היה מסוגל להעניק תנאים נוחים לצופים, ורבים לא חזרו אליו עוד. המשטרה לא היתה ערוכה כהלכה לקלוט את רבבות המבקרים ובשלב מסוים הורתה למארגנים להכניס את הקהל ללא כרטיסים. חוסר־משמעת ומריבות סתמיות בין הנהגים העכירו את האווירה בפיסטס (המתחם למכוניות המתחרות) והפריעו לניהול המירוץ. הגוף המסחרי שאירגן את המירוץ למועדון התמוטט לבסוף. אלא שלהצלחות המרוצים היתה תנופה משלה, שחיפתה על כל החסרונות: המרוצים המשיכו לרוץ, ולכאורה להצליח.

פורמולה פראגמה

עונת המרוצים השלישית במדינת ישראל נפתחה בפסח '87. למירוץ התייצבו נהגים בעלי מכוניות חרושות ברמת הכנה בינלאומית, ובעת המירוץ עצמו, הפגינו נהיגה מקצועית. קהל של אלפי צופים נהנה מהצגה מלהיבה, רצופת אירועים. נראה, כי עברו הימים של "פורמולה פראגמה", כשנהג מתחיל היה יכול לקנות אלפא־רומיאו ישנה, שבוע לפני המירוץ, לעשות בה כמה שיפורים קלים, להתאימה לתקן הבטיחות, ואחרי כל זה לעלות למסלול עם סיכויים לנצחון.

המכוניות המשתתפות היום במרוצים הן מלאכת מחשבת של התאמה ליעודן. זה דורש זמן רב והשקעה כספית לא מבוטלת. מעטים מאד הסיכויים להעלות היום למסלול רכב תחרותי שמחיר הכנתו פחות מעשרים אלף דולר. רמת הנהיגה עלתה במקביל. מירוץ פתיחת העונה הפגין את ההתפתחות המהירה של נהגי המועדון וכלי הרכב המתחרים. לא פחות מזה חשובה העובדה כי המרוצים בהמשך העונה הוכיחו שהישגים על המסלול אין בהם די כדי למסד את הספורט המוטורי בישראל.

מוקד משיכה המוני

בעיות ומאבקים תמידיים ליוו את הספורט המוטורי מתחילתו. המועדון המוטורי והגופים שתמכו בו נאלצו להיאבק בהתנגדויות של מוסדות ציבוריים ובלחץ של גופים מסחריים. בנוסף למאבקים החיצוניים, מנהיגי המועדון התמודדו ללא־הרף עם בעיות פנימיות ועסקו ב"מלחמות יהודים". כנגד הקידמה ברכבים המתחרים וברמת הנהיגה, עמד מבנה מירוץ מיושן ואף התגלו תופעות של חוסר־משמעת מצד הנהגים. דוגמה בולטת לכך היתה הפגנת המחאה של אהוד לביא במירוץ האחרון. הוא מחה נגד השיפוט, וזה לגיטימי. אלא שהדרך בה עשה זאת — נסיעה איטית על המסלול בין המקצים ועיכוב המירוץ — נחשבת לבלתי ספורטיבית, אם להתבטא בלשון המעטה. השיפוט אז היה הסגני. החלטות משמעותיות כגון הזזת קו הזינוק, התאמת מספר המקצים בקטגוריה למספר המתחרים בה וכדומה, נדחו ונמתחו עד לסתנת. במצב כזה יורדים לטמיון כישורי הנהיגה ורמת ההכנה המקצועית של המכוניות. כאשר מדובר בספורט שבו שהמשחק הוא מהירות — אי־יכולת להכריע חד־משמעית פוגעת הן בנהגים והן בקהל האוהדים.

בכל ההיבטים הללו חל מיפנה של ממש ביום ששי. היה זה מירוץ ללא קהל, לפי דרישת המועדון. אמנם נכחו שם כמה מאות איש, אבל כרטיסים לא נמכרו. זאת, כדי לאפשר מירוץ־ניסויים. הראשון בהם היה שינוי בשיטת החלוקה למקצים. אם בעבר הצלחה במקצה הראשון היוותה תנאי להמשך ההשתתפות במירוץ, הרי שהשיטה החדשה, בה יש שלושה שלבי גמר, מאפשרת לנהג הטוב להפגין יכולתו ולצבור ניקוד, גם אם טעה באחד המהלכים או נכווה בתקלה טכנית. הישג שני, חשוב לא פחות, היה בתחום המשמעת. אהוד לביא נענש על התנהגותו הקודמת בהרחקה מן המירוץ. אין מדובר כאן בכתם ענישה. אהוד לביא הוא ממייסדי המועדון המוטורי ומעמודי התווך שלו. הפעלת מלוא חומרת העונש כלפיו הציגה את כושר אכיפת התקנון והנהיגה הספורטיבית.

המועדון המוטורי של היום עבר בהצלחה את פרשת הדרכים. יש לו כיום נכסים עתירי ערך: הנהגים והרכבים, מרכז המרוצים באשקלון והכנותה של עיריית אשקלון לתמוך ולטפח את הספורט. אם על כל אלה ישכיל המועדון לבנות לו גם קהל רחב של אוהדים מושבעים, תיווצר סוף־סוף המסגרת בה יוכלו המרוצים לרוץ ברציפות. המשימה צריכה עתה להיות: מסגרת שתיצור תחושה של החמצה אצל כל מי שלא נכח במירוץ.

מכוניות האתמול ומכוניות המחר

מבט במכוניות התצוגה, מכוניות הניסוי והאבות־טיפוס התרשים מלמד על הפוטנציאל הטכנולוגי האמיתי של יצרני המכוניות. למרות יכולת זו, מייצרים היצרנים מה שדורש הקהל, לא מה שהם באמת מסוגלים לייצר. כך טוען ירחון "אוטו" בקטלוג 1987 שלו, בו הקדיש מקום מכובד ל"מכוניות המחר". צורתן של אלה, טוען "אוטו", נראית כבר היום באותן מכוניות תצוגה, ניסוי ואבות־טיפוס.

לעומת המתמכרים למכוניות המחר, יש המתרפקים על מכוניות האתמול. יש מביניהם שהחליטו להתארגן במועדון, הנקרא "מועדון החמש", וזאת בגלל חמש ספרות הרישוי, המלמדות שהמכונית היא מ"הימים ההם". באחת השבתות, לא מכבר, נפגשו חברי "החמש" במועדון "גלי הכנרת" בהרצליה הצעירה, כדי לבלות יחדיו. כדי לתת תוכן למפגש, שילבו באירוע גם דוגמניות שהציגו תלבושות מ"הימים ההם" של שנות ה־20 וה־30. צלמת העיתונות רחל הירש הנציחה את האירוע.

ב ר ט ו נ ה זאברוס

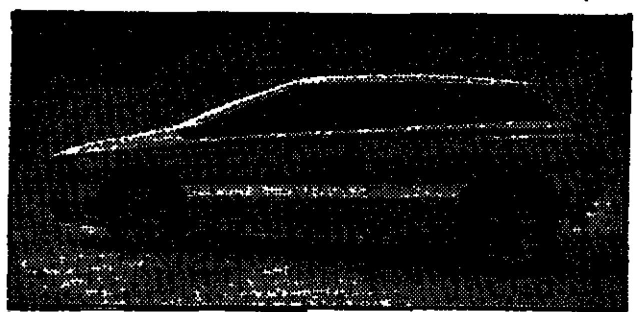

סדנת העיצוב של ברטונה האיטלקי אחראית לעיצובם של דגמים רבים מתוצרת פרארי, אלפא, הלבו ופיאט. יצירתו האחרונה של מאסטרו נוצ'ו ברטונה היא מכונית קופה המבוססת על שילדת ומכללי הסיטרואן BX ראלי. לזאברוס יש ארבעה מושבים מרווחים ודלתות תלויות מלפנים נוסח הלמבורגיני קונטאש. תא הנוסעים מצויד במושבים מסובבים המתוכננים למנגנון כיוונון אינפרא־אדום אוטומטי, מכשור אוטומטי, מערכת סטריאו משוכללת וריפוד מעור קנגורו הכולל אפילו פסיפס עור בתקרה. "מכונית היא סוג של בית, אז למה לא לקשט אותה?" אומר ברטונה: "אחרי הכל, אתה תולה ציורים על קירות ביתך, לא?"

IAD אליין

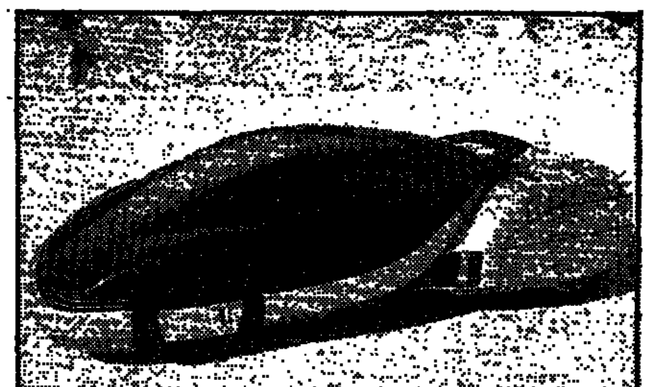

האליין היא מכונית תצוגה מהפכנית שהוצגה בתערוכת טורינו על־ידי סדנת העיצוב הבריטית IAD. למעצבי האליין תחליף מעניין לגלגל ההגה — ידיות. ידיות אלו מחוברות לגלגלים באמצעות פיקוד ממוחשב, בדומה למקובל במטוסי קרב חדישים. גלגל ההגה הוא אמצעי מיושן ולא יעיל, אשר הסיבה לקיומו היא שמרנות היצרנים והקונים. היצרנים חוששים שנטישת גלגל ההגה המסורתי תחייב הכשרה מחדש של הנהגים. מושבי האליין מתוכננים באמצעות כריות אוויר. לוח המחוונים מוקרן על־גבי מסך שטוח, אך למרות זאת הוא קריא להפליא.

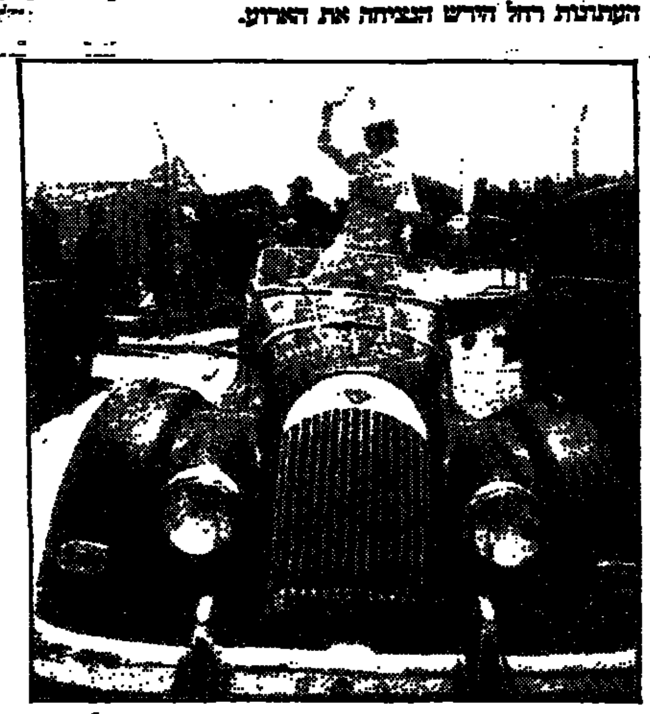

מכונית מורגן+4 שבתמונה שייכת לעמרם עובדיה. לדעתו, היא המורגן היחידה בארץ. ממש תרנגול בלול.

מאקימוטו

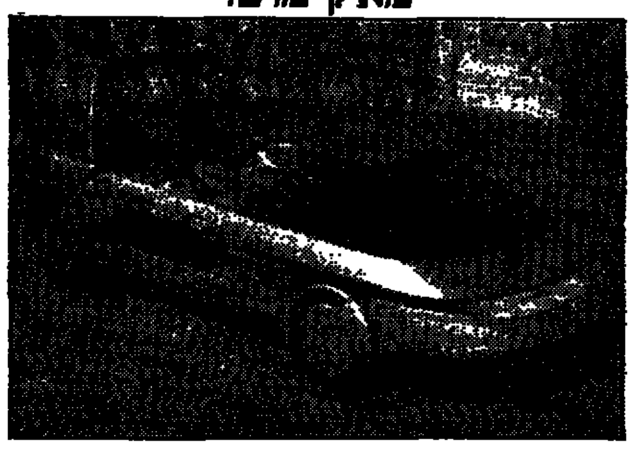

המעצב האיטלקי ג'יורג'ארו נחשב לבכיר מעצבי הרכב בעולם. בין המכוניות שעיצב: פיאט אונו, פולקסוואגן גולף, אלפא סוד, סיאט איביזה. את המאקימוטו הציג ג'יורג'ארו בתערוכת טורינו האחרונה. זהו רכב בעל תשעה מושבים. הנראה כשילוב של מכונית באגי ואופנוע. תשעת המושבים אינם אלא אוכפים עליהם רוכבים הנהג והנוסעים. הנהג יכול לבחור בין גלגל הגה לכידון נוסח אופנוע. מכללי המאקימוטו נלקחו מהגולף 16V, ובניגוד למרבית מכוניות התצוגה האחרות המאקימוטו היא מכונית ממשית המסוגלת לנסוע. מבחן של המכונית פורסם בגליון "אוטו" מס' 7.

EX-E MG

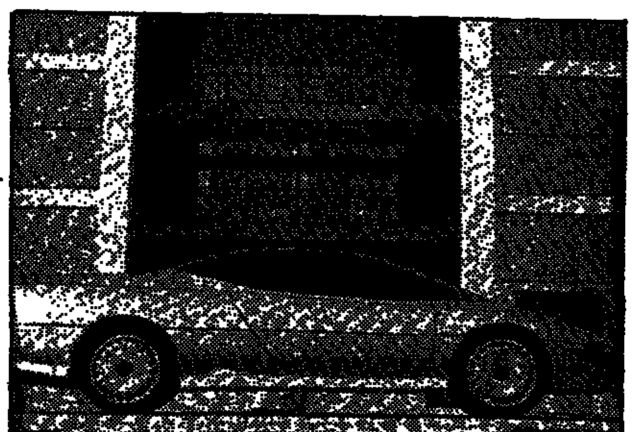

החידוש הבולט ביותר במכוניות שנות השמונים הוא העיצוב האווירודינמי. מקדם־גרר נמוך מסייע לחיסכון בדלק, משפר את הביצועים — ומוכר מכוניות. מכוניות תצוגה, ששיקולים פרקטיים אינם מגבילים את עיצובן, מצטיינות בעיצוב אווירודינמי שגם נראה טוב. כאשר אוסטין־רובר הבריטית החליטה להפגין את שביכולתה — לחזור ולייצר מכוניות ספורט כמו ה־MG המנוחה, הציגה בתערוכת פרנקפורט האחרונה את ה־EX-E. למכונית מקדם־גרר של 0.24 בלבד. מכללים דומים לאלה של האוסטין מטרו ראלי — מנוע מרכזי והנעה כפולה — מטיסים את המכונית למהירות מירבית של 275 קמ"ש.

שברולט ספורט־קופה משנת 1937, השייכת ליוסי בראל. הוא הפך אותה במו ידיו מגרוטאה למכונית נוצצת. מלבד ההנאה שבבעלות, זה הכיף האמיתי שבדבר.

פ י ז ' ו פרוקסימה

מכונית התצוגה המרשימה ביותר שהופיעה ב־1987 היא הפיז'ו המכונה "סינתיזה של טכנולוגיות". עיצוב המרכב פרוע מאוד, כיאה למכונית שמטרתה היחידה היתה למשוך תשומת־לב בתערוכת פאריז. לפרוקסימה בסיס גלגלים ארוך מאוד כשהגלגלים ממוקמים ממש בפינות המכונית. החרטום נמוך וקצר גג זכוכית נתח. מעל המנוע המרכזי ישנם תאים סולאריים להפעיל מערכת האיוורור. את המנוע החשוף, V6 טורבו בעל הספק של 600 כ"ס, ניתן לראות במבט מהצד. לפרוקסימה הנעה כפולה 4x4 ומכללים בשלטי מחשב. חלק ממכללים אלה תוכננו להיות מיושמים במכונית הראלי החדשה של פיז'ו שנגנזה בינתיים.

כך נראתה המוריס־8, שיוצרה בשנת 1946. המכונית בתמונה שייכת למשפחת ציסמן, אשר לה גם 3 מכוניות מרצדס משנות ה־30. אלה לא השתתפו בתערוכה. מהוותן בתהליכי שיפוץ.

פורד משנת 1928, הנושאת בתואר "זקנת" המועדון, והשייכת לטל זכאי, היושב ליד ההגה. לפי עדותו, כל חלקי המכונית הם מקוריים משנת 1928, והפורד היא במצב נסיעה. אם כי מנצלים את שירותיה לנסיעות לתערוכות רכב בלבד.

ילדים במושב האחורי

הצעת־חוק שתחייב ילדים לחגור חגורות־בטיחות גם במושב האחורי הוגשה על־ידי ח"כ דדי צוקר (רצ).

החוק הקיים (תקנות התעבורה 83א') מחייב לחגור חגורות־בטיחות במושב הקדמי בלבד, והוא אינו עוסק כלל במיגונם של ילדים במושב האחורי במכוניות.

צוקר מציין כי מדי שנה נפגעים בתאונות־דרכים מאות ילדים, בהיותם ברכב נוסע. עלפי חוות־דעת מקצועית, ניתן, לדבריו, להקטין אותן באופן משמעותי, על־ידי חובה לחגור חגורות־בטיחות לילדים במושב האחורי, מאחר שבעת ישיבתם במושב האחורי — ילדים פגיעים יותר ממבוגרים.

הח"כ מוכיח כי החל משנת '83 מיוצרות המכוניות עם נקודות עיגון במושב האחורי, וניתן להחיל את חובת הריסון על בעלי־רכב משנה זו ואילך.

חרדת המכוניות של מצרים

מי שמבקש לנסוע עם רכבו למצרים, נזקק לשירותי מועדון מכוניות ותיירות ישראל (ממ"ס), המנפיק תעודות־מעבר בינלאומיות. באמצעות תעודות אלו מצוידים בעלי הרכב, לרבות דיפלומטים מצריים, שאין להם כל כוונה למכור את הרכב במצרים, וכי הם יחזרו עם רכבם, לישראל.

אמציה גוית, מנכ"ל ממ"ס, מסביר כי התקנות המצריות בעניין זה, הנשענות על תקנות בינלאומיות, הן נוקשות ביותר. המצרים חוששים שישראלים, ואף דיפלומטים שלהם, עשויים לנסוע ולמכור את רכבם בעת שהותם במצרים. משום כך חייבים הכל — שכן לרכב בו מדובר רישוי ישראלי (גם למכוניות של השגרירות המצרית) — להצטייד במסמכים הללו. אליהם יש לצרף ערבות בנקאית של 2,500 פרנקים שווייצריים. הערבות באה להבטיח שמי שנכנס עם רכבו — יצא ממצרים ברכבו.

המבקש חייב לתרגם לאנגלית את רשיון הרכב שלו, להצטייד בתעודת־מעבר ("קרנה דה פאסאג'"), שמחירה 75 דולר, והיא טובה ל־5 נסיעות, או ב"טריפטיק" שמחירו 40 דולר והוא מוגבל ל־3 חודשים.

המכס המצרי בודק בקפדנות את כל הנכנסים ברכבם. תייר שבא עם רכב לישראל — לא יורשה לעבור עמו למצרים, גם אם הרכב נושא לוחיות רישוי של דיפלומט. אלא אם הצטייד בכל המסמכים הללו. ביטול הערבות הבנקאית נעשה, אף הוא, באמצעות אישור מיוחד של המכס המצרי, לאחר צאתו של הנהג — עם מכוניתו — מתחום מצרים.

هكذا في الأصل

مكتبة الأصل

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הפניה רופאים במקרים דחופים: מ־6 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר בתחנת מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133, תל־אביב 5460111
חיפה 512233, גוש דן 781111
הרצליה 052-541333, נתניה 823333
רחובות 08-451333, בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08-221022
באר שבע 057-74767
מוקד שירות רפואי בקופ"ח הכללית: בימים א'-ה' — 20.00-8.00
ביום ו' — 15.00-8.00
טלפונים: 03-433380
שירז — שירות רפואי לייד 24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים: ירושלים, מוקד יום 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג 226191 מנוי 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
תל־אביב, מוקד יום 218820, 218898
מוקד לילה 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ל
שקם — שרות רפואי לקם
שרות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24-19: טל' 03-7549111 "שקם" קוד מנוי 222
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב
ריננגוף מגגר שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 03-285022
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00-24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל' 03-284649 פתוחה בימים א'-ה' בין 21.00 עד 23.00 יום ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
קופ"ח לבית —
שרות מיוחד לשואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052-548575
1580 איתורית 7549111
ערן — עזרה ראשונה נפשית: (24 שעות ביממה):
ירושלים 227171, תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 261115, חיפה 672222/3
נתניה 053-35316, באר שבע 057-416111
מרכז רפואי באר־יעקב 08-223958
מרכז סיוע לנפגעות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02-245554
חיפה טל' 04-382611
מרכז סיוע למכורים "מקלט"
א' ו־ד' 13.00-11.00
ב' ו־ד' 18.00-16.00
טל' 228031
רח' מאפו 13 תל־אביב
"הי בדי" — ארגון תמיכה לילד ולהורים תל אביב — "לילך" 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־20.00-17.00, 222732
ירושלים — 243358
חיפה ונתניה — 229488 מ־20.00-11.00
הגליל המערבי — 04-922222
קו אל"י — האגודה להגנת הילד עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים א'-ה' 20.00-16.00 261070
ארגון לשירות אנוש — חברה פרטית לשירות הציבור בגוש דן 24 שעות ביממה
03-5461727/8

תורנות בתי־חולים

תל־אביב רוקח — (ילדים, גניקולוגיה, כירורגיה)
ירושלים הדסה ע"כ — (פנימית, נשים, עיניים, אא"ג)
הדסה הר"צ — (כירורגיה, אורטופדיה)
בקור חולים — (ילדים)

תורנות בתי־מרקחות

תל־אביב בבלי שהיאל 1 פינת פולדר 10 שכ' בבלי 440552
קופ"ח כללית אמסטרדם 7 232385
ירושלים מרפאת חוסמה הנ"ג 38 523191
חיפה הנשיא שד' הנשיא 33 538512
חולון הבת ים בבי בת ים הנביאים 8 5515631
רמת גן קופ"ח כללית הגיזר 28 782537
נתניה נתניה הרצל 11 22842
הקריות הרצן מסבת מודיעין ק. מוצקין 714156
רחובות טל הרצל 154 451226
חדרה נגבי ג. סמואל 74 336850

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — "ייעוץ המידע בנושאי הגרות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' — 19.00-16.00
רמב"ם 9 5101511/2
חיפה: ימים א' ד' 19.00-16.00 רח' הספורט 14 טל' 581520

מרכזי מידע — אגר

02-384504 03-452777 04-549121

הסנה
מוגש כשירות לציבור על ידי
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

09.00 טלסקופ, חדשות
09.05 שפת כושר
09.15 גברת סלפלת
09.25 בושון, סרט אנימציה
09.30 הלב
09.55 מתוסים, סדרה
10.30 ראים שש שש
14.00 טלסקופ, חדשות
14.05 ישר ולעניין. לבר מגד בדד
14.20 מגע 1, 2, 3
14.50 הפטריק בערוץ המשתה המייל
15.40 מאתיים שנות למועצת הלול
15.45 שפת כושר
15.55 סוב טוב הגמר. אנימאציה
16.20 פיצוחי קיץ
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 עולמו המופלא של וולט די־סני. "המדריך לחיי הטבע"
18.20 קטנטן
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) על ספרות ותרבות
19.00 (ע) ענייני הגוף
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 מרוז לדור
20.30 תצפית. דיאליזה מלאכותית
21.00 מבט לחדשות
21.30 תשדירי שירות
21.35 מוקד
22.05 הנעורים הם המבצעים
00.05 מסוק של יום חדשות

ערוץ 2

19.00 שיישר ביניגו. שעמום
19.30 תקציר משפט דמיאניוק
20.00 בידור. הרבי הנקוק
21.00 פרס 2

ירדן ערוץ 6

18.00 תכנית בצרפתית
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 ירדן כיום
19.30 חדשות בעברית
19.45 מגאזין ספורט
20.00 חדשות בערבית
20.30 שלושה זה צפוף (קומי)
21.10 דרך המשי (תיעודי)
22.00 חדשות באנגלית
22.20 "גלגלים" (סדרת דראמה)

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 סרט. "מאראם א'"
16.30 ילדי התבונה
17.00 סופרבוק (מצויר)
17.30 שכני הסלעים (לילדים)
18.00 מאנקי ברוסטר (סדרה)
18.30 משפחת קמבל (סדרה)
19.00 חדשות
20.00 סימון את סימון (בלש)
21.00 המזגר (סדרה)
21.30 בירוארט (סדרה קומית)
22.00 קנני וליידי (משטרתי)
23.00 מועדון 700
23.30 חיים אחרים (סדרה)

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.09 בהמונה ניכונה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 פינת השיר
12.00 אבנים בשלפו
13.05 בהמונה ניכונה
15.00 מוסיקה דיווה
16.00 קונצרט. פולקלור וההתמורות הסימפונית
18.00 שעה עם.. פרטיטו
19.00 מוסיקה אהובה עליכם
20.05 אינטרלוד. רקע מוסיקאלי
20.30 אופרה. כרמבכך "מראה"
23.00 מחזורי יצירות. בוקר סוויטות

רשת א'

22.05 הבר מאחרי הכוכב

רשת ב'

18.06 יש שאלות
19.00 היום הזה
19.35 מוסף לענייני צבא וביטחון
20.05 ניגונים ושקרים
22.05 האמת, כל האמת ורק האמת. משחק רדיו
23.05 הדי ארצי מלונתי
00.05 יומן חדשות
00.15 ג'אז ועוד

רשת ג'

18.06 העקה הפזרונה
20.05 לי ולך שיר וברכה
21.05 פניני ג'אז
23.05 מסביב לחצות

גלי צה"ל

18.05 יעד מטורה. צבא וביטחון
18.45 מסולש. עימות יומי
19.00 שירים עבריים
20.05 שאלות אישיות
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הרגש ועל הכישוף. שירים
23.05 עשרים וארבע. היום שהיה
23.55 שיחת הצוות
00.05 ציפורי לילה
02.05 לא חצים לישון. מוסיקה
05.05 צלילי בוקר. שירים עבריים

שידור קבוע

רשת א'

07.30 רדיו קול — עברית קלה
08.05 חגה
08.27 משפט ועשאנוש — שיחות
14.06 בראש צעיר — מגזין לילדים
15.00 מבע הקשת-שירים
15.30 האוניברסיטה המשודרת
15.57 משפט ועשאנוש — שיחות
19.05 סיכום המשנה היומית
19.10 הף בפרק יומי
19.20 פרקי היום מנבך
19.30 שירותים לשלים

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 בראש צעיר
13.05 במנהר הדורות והמסורות
14.06 לנוחה לאו לאו—הרבות מוסבות
14.30 בנ צווק—הורי המסוף
15.05 רגעי קסם
16.05 תחנת הארץ—שירים עבריים
16.35 קראתי ספר—קוראים ממליצים
17.05 יומן כלכלה
17.30 על מסמרים ואנשים

רשת ג'

06.05 בואנו לאהוב—ההיטים
07.05 שיר בבוקר-בבוקר שיר
09.05 בא לי — עם מגמם מרי
10.05 שיחה — שעה של לביטלס
11.05 שלושים בגל — עם יקיר אביב
13.05 כל טוב — מנוגנים ומרובכים
14.06 בגן גב — עם שוש עטרי
16.05 מוסיקה לעניין

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 מוקדים עין-חדשות
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר-טוב ישראל — אקטואליה
09.05 פתוח — תכנית אירוח
11.05 נכון לעכשיו
13.05 אחד אחד — להיטים עבריים
14.05 יום יום דג
16.05 ארבע אחר-הצהריים
17.00 ערב טוב ישראל
17.05 משקפים — עם מיכל שטאלי

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו, רדיו
20.05 מאבובה בבסיס
22.05 מגע הקסם הטמטורי
23.05 קול הבלאו הזה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — עמי ותמי 5.00, ילדים הורגים לאלוהים 7.00, 9.30
אסתר — נשק קטלני 5.00, 7.30, 9.45
בית לסין — ראשים מדברים 7.30, 9.30, 11.15
בית ציוני אמריקה — שכלול 5.00, 7.45, 9.45
בן יהודה — חבר מכוכב אחר "אימי" 5.00, 7.30, 9.40
גורדון — קאנברס 5.00, 7.30, 9.45
גת — בלוז לחופש הגדול 5.30, 7.30, 9.45
דיזנגוף 1 — פושע מגבל וילדה קטנה 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 2 — שרותים אישיים 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 3 — מייקל הולום האמריקאי 11.00, 13.00, 5.00, שיחות מלוכלכות 7.30, 9.50
דקל — צלילי המוסיקה 4.30, קרוקודיל דנדי 7.15, 9.35
הדרייב אין — עמי ותמי 7.45, 007 באיזור המסוכן 9.45, 12.00 סקס
הוד — סופרמן 4 5.00, 7.30, 9.30
הקולנוע — בית ציוני אמריקה — שכלול 5.00, 7.45, 9.45
הקינמטק — תרבית הזיק אבר רול הישראלית 9.45
חן 1 — שלגיה 10.45, 12.45, 4.00, הנוכל האוהבת והמאהבת 5.40, 7.55, 9.55
חן 2 — רובין הוד 10.45, 12.45, 4.00, חנות קטנה ומטריפה 5.35, 7.45, 9.50
חן 3 — רובני אכבת לי 10.45, 12.45, 4.00, אני והגבורה 5.30, 7.50, 9.55
חן 4 — בנבי 10.45, 12.45, 4.00, אל תקרא לי בבן 5.35, 7.50, 9.55
חן 5 — הרפתקאותיו של סופר בלש 10.45, 12.45, 4.00, ארוחה 5.40, 7.50, 9.55
לימור — שיכורן, חושים 2.00, מגבר אחד 5.00
לב 1 — נרדפי הדוק 11.30, 2.00, 5.00, 8.00, 10.00
לב 2 — העלולי שמן 11.30, 2.00, 5.00, 8.00, 10.00
לב 3 — לך הבלית 11.30, 2.00, 8.00, ימי הרדיו 5.00, 10.00
לב 4 — בקצב השעון 11.30, 2, 5, 8, 10
מוזיאון ת"א — מותו של סוכן 4.30, 7.00, 9.30
סטודיו — חנות קטנה ומטריפה 6.00, 8.00, 10.00
גן המוזיאון קולנוע קיץ — לורי אנדרסון — בית האמנים 9.00
סינמה 1 — תחיך אמריקאי 5, 7.30, 9.30
סינמה 2 — אסקימו לימון 7 אהבה צעירה 5.00, 7.30, 9.40
סינמטק — לה פראואיסה 7.15, יום שישי האחרון 9.30
פאר — משור פראי 5.00, 7.30, 9.40
פריז — לא שם דין 5.00, 8.00, 10.00, לבדיעיה 12.00, 2.00, 4.00, החמה 7.15, 9.30, 11.30
צפון המנורים — שם הורד 4.30, 7.00, 9.45
שחף — סוד הצלחה 5.00, 7.30, 9.30
תמוז — בטי בלו 7.15, 9.40, מ.א.ש 12.00
תכלת — חנות מעבר לפינה 5.30, 7.40, 9.50
תל־אביב — 007 באזור המסוכן 4.30, 7.15, 9.45

פתח־תקוה

היכל 1 — סופרמן 4 10.30, 12.30, 5.00, 7.30, 9.30
היכל 2 — 007 באזור המסוכן 9.30, עמי ותמי 10.30, 12.30, 5.00, 7.30
היכל 3 — סוד הצלחה 5, 7.30, 9.30

ירושלים

אדן — ילדים הורגים לאלוהים 7.00, 9.20
אריסון — 007 באזור המסוכן 7.00, 9.50
אורגיל — שלגיה ושבעת הגמדים 10.30, 12.30, הנוכל האוהבת והמאהבת 5.00, 7.15, 9.45
אור 1 — אני והגבורה 4.30, 7.15, 9.15, עסקה ללא רווחים 10.30
אור 2 — מהרבים באהבה 10.30, בקצב השעון 4.30, 7.15, 9.15
אור 3 — קוראים לי ברוס לי 10.30, קרוקודיל דנדי 4.30, 7.15, 9.15, הרפתקאות 11.15
אור 4 — קרוקודיל דנדי 10.30, 4.00, 7.00, 9.00, ליבירינט, מעבר לתקווה 11.15
אור 5 — אוהבה בשקומים 10.30, 4.30, רון 7.00, 9.00, רזה, בריל 11.15
ארנוש — מועדון בן ערן 4.30, 7.15, 9.15
בית אגרון — לאסי שובי הביתה 4.30, 6.30, עמנואל 8.15
בית הלל — ימי הרדיו 4.30, 7.30, 9.30
הבירה — אנשפות של קולנוע, לא שם דין 7.30, 9.30
סינמטק 1 — יומנה של חורבה 7.00, 9.30
סינמטק 2 — הנודדין 7.00
מגדל קר 9.00
עדן — סופרמן 4 4.30, 7.30, 9.30
רון — בלוז לחופש הגדול 7.30, 9.30
תיאטרון ירושלים — שיחות מלוכלכות 6.45, 9.15

רמת גן

ארמון — לבדיעים 5.00, 7.30, 9.40
אורדע — סופרמן 4 11.00, 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — הנוכל האוהבת והמאהבת 5.00, 7.30, 9.45
הוד — סוד הצלחה 7.15, 9.40
רב גן 1 — הרפתקאותיו של סופר בלש 10.30, 12.20, 5.00, בלוז לחופש הגדול 7.30, 9.40
רב גן 2 — רובני אכבת לי 10.30, 12.20, 5.00, ימי הרדיו 7.30, 9.45
רב גן 3 — רובין הוד 10.30, 12.20, 5.00, אני והגבורה 7.30, 9.45
רב גן 4 — שלגיה ושבעת הגמדים 10.20, 12.30, 5.00, קרוקודיל דנדי 7.30, 9.45
לילי — לא שם דין 5.00, 7.30, 9.30
שביט — חבר מכוכב אחר "אימי" 5.00, 7.30, 9.30

עפולה

היכל התרבות — ילדים הורגים לאלוהים 6.45, 9.15
חן — מגבר קיץ במוח 9.15
מועדון — קרוקודיל דנדי 9.00

נתניה

סטודיו — מהרבים באהבה 11.00, חנות קטנה ומטריפה 6.00, 8.00, 10.00
עירון — אוסף הזוג 11.00, לא שם דין 6.00, 8.00, 10.00
אסטור — עמי ותמי 10.00, 12.00, 5.00, ילדים הורגים לאלוהים 7.00, 9.30
רוד — הנוכל האוהבת והמאהבת — קרוקודיל דנדי 17.30, 19.30, 21.30

בית־שאן

מתנ"ס — נשק קטלני 7.15, 9.15

בת־ים

ארמון — 007 באזור המסוכן 5.00, 7.15, 9.30
עצמאות — סופרמן 4 5.00, 7.30, 9.30

חיפה והסביבה

אורה — משור פראי 7.00, 9.15, הגוש מכוכב אחר 4.00
אורלי — שלגיה ושבעת הגמדים 11.00, 4.30, ימי הרדיו 7.00, 9.15
אמפיתיאטרון — הסיפור שלא נגמר 4.30, 007 באזור המסוכן 7.00, 9.15
חן — לבדיעים 4.30, 7.00, 9.15
מכסים 1 — סופרמן 4 4.30, 7.00, 9.15
מכסים 2 — המטבל בביסוס 4.30, 7.00, 9.15
מכסים 3 — ילדים הורגים לאלוהים 4.15, 6.45, 9.10
מירון — אור המנורים — לא שם דין 4.30, 7.15, 9.15, 23.30 סיפורים מחדים
פאר — הנוכל האוהבת והמאהבת 4.30, 7.00, 9.15
רון — עמי ותמי 10.30, 12.30, הצלחה 4.30, 7.00, 9.00
שביט — אסקימו לימון 5.00, לא שם דין 7.00, 9.00
רב בית 1 — בלוז לחופש הגדול 7.00, 9.15, רובין הוד 11.00, 4.30
רב בית 2 — הרפתקאות סופר בלש 11.00, 4.30, מועדון בן הקרן 7.00, 9.15
אורדות — אימי 5.00, 7.15, שם הורד 9.30
בית העם — המטבל באסימו 7.00, 9.15
הוכל — סופרמן 4 7.15, 9.15, 11.00
מכלה — מהרבים באהבה 5.00, הנוכל האוהבת והמאהבת 7.00, 9.15
ציון — רובני אכבת לי 11.00, 5.00, קרוקודיל דנדי 7.15, 9.30
נבו — אימי 11.00, סופרמן 4 5.30, לא שם דין 7.30, 9.30

הרצליה

דוד — סופרמן 4 11.00, 5.00, 7.15, 9.30
חובב — ילדים הורגים לאלוהים 7.00, 9.30
תפארת — חנות קטנה ומטריפה 5.00, 7.30, 9.30
תל אביב — בלוז נגלו על הראש 7.00, 9.30

חולון

מגדל — רובני אכבת לי 5.00, נשק קטלני 7.30, 9.30
ארמון — ברוסלי האמיתי 5.00, לא שם דין 7.30, 9.30
מבור — 007 באזור המסוכן 7.15, 9.40
רישה — סופרמן 4 5.00, 7.30, 9.30
מרכ"ם קרית שרת — בבכי 4.00, 11.00, שלושה אבירים 7.15, 9.30

חדרה

חדרה — מייקל הולום האמריקאי 5.00, הנבב 7.15, 9.30
השרון — בלוז לחופש הגדול 7.00, 9.15

קרית אונו

רבנה קולנוע — 4.30, המכר 7.00

רמת השרון

כוכב — מהרבים באהבה 4.45, 11
הדרון של סטאלקמר 7, ולד 9.30
בית נבל — 10.30 חלום שקספיר

כפר סבא

חן — אהבה צעירה 7.30, 9.30
בית ברל — המכשף 5 ...
יובל — הרפתקאות סופר בלש 5.00, קרוקודיל דנדי 11.00, 9.30, 7.30

רחובות

בית העם — קורית בחלה 4.30
דוד — מהרבים באהבה 2 — שם דין 7.30, 9.30, 5.00
חן — רובין הוד 11.00, 5.00, המטבל בביסוס 7.15, 9.15

רדיו / גדעון לוי

רפי אדרי: במקום שריד

חיים קופמן: במקום אולמרט

איפה שריד ואולמרט

תמיד היו צמדים שכאלה. לפנים היו אלו יוסי שריד ואהוד אולמרט. עשרה־עשרים עימותים משודרים בחודש טוב, חמישה־שישה בחודש רע. מהלומות מילוליות, הכבשות קטנות, הדדיות. גם אם לשונו של יוסי שריד היתה, ברוב המקרים, על העליונה, אולמרט לא היה על הקרשים. לא אחת היה תענוג להאזין; לשפה, לחדות, למענה הלשון.

יוסי שריד עכשיו בדרג, אהוד אולמרט הרבה בניו־יורק — אך לא אלמן ישראל. בעצם כן. את מקומם ממלאים עתה, בדרך כלל, הח"כים חיים קופמן, יו"ר סיעת הליכוד ורפי אדרי, יו"ר הקואליציה. סיכום ההופעות שלהם, צריך להודות, משמים מאד. הלך ופחת הדור. חיים קופמן, בשעותיו הגדולות, אינו מתקרב לקרסולי כושר הניכוח של אולמרט; על הפער בכושר המילולי בין אדרי לשריד מוטב שלא להכביד מלים. התוצאה כולה עלובה בדרך כלל. מגוחכת. קופמן, כמו קודמו בתפקיד, מתמחה בעקיצות — עקיצה לשם עקיצה היא שם המשחק שלו — אלא שהביצוע דל למדי.

"לפרס יש בעיה של עריקה משורותיו", הוא כמו עוקץ את אדרי ואת המערך כולו בעימות האחרון ביניהם. (יומן השבוע. מנחה אמנון נדב. רשת ב'. שבת. 10.05). קופמן מרבה, אגב, לדאוג לשלומו של פרס. אדרי משחק בדרך כלל מהקו האחורי, מתגונן. השורה התחתונה היא הקובעת, הוא קובע. הישגי המערך ניכרים.

העיקר שכותנו — נושא העימות הפעם. בשבת הם היו אמורים לסכם את מושב הכנסת. נושא כבד משקל, ללא צל של ספק. אלא שככל שמושב הכנסת היה דרוח, הוא עלה אלפי מונים על העימות ה"מסכם" הזה בין השניים. צמודים לקרשואר הקבוע שלהם, נסב הכל סביב בגחונות האחד ובשלונות השני. קופמן אמר אבחנו ניצחנו, אדרי אמר אבחנו — עימות דומה בשלהי כנס ב', בסיומו של משחק "הבנים על הבנות" רב ההפוכות, התנהל במגנו על רמה גבוהה הרבה יותר.

כך התנהלו הדברים: קופמן אמר שמה שהמערך עשה זה ניסיון נוסף לשבור את תדמית הליכוד. ניסיון נואל, הבהיר. ניצחנו במושב הזה, קבע. צחקנו וגיחכנו, גילה. סיעת הליכוד צריכה לקבל עשר נקודות, סיכם. אדרי, מנומס יותר מקופמן, האזין בשקט.

עכשיו אדרי, עם הפרעות בלתי פוסקות של קופמן: "זה נקרא לזרות חול בעיניים. השורה התחתונה היא הקובעת. הליכוד קנה שני ח"כים במחיר של חמישה, סיימנו עם רוב ברור להקדמת הבחירות. היום המערך מוכר מעמדת כוח".

וכבר הגבלות הסיום — אדרי: עם ישראל הוא הכבם והנבון, את התשובה הוא יתן בקלפי. קופמן: מי יקנה את הפבנותיות של פרס. תודה רבה.

למה בכלל משדרים את זה

צל"ש

אימוץ ילדים בחו"ל — נושא מורכב, רגיש מאין כמותו, זכה בסוף השבוע לטיפול רדיופוני שאי אפשר לעבור לסדר היום מבלי לציינו לשבח. אילת נגב ערכה תכנית תיעודית ("תוצרת חוץ". רשת א'. שבת. 12.05) רגישה, נבונה, מקיפה ואמינה מאד. הורים סיפרו בגילוי לב על קשייהם, לבטיהם ותפעולותיהם בדרך אל האושר. מנהלת השירות למען הילד הסבירה את הנהלים. דרמות אנושיות. תיעוד מרגש מאד.

מלפפוני קיץ

באוגוסט אין מוותרים על שום סיפור. כמעט אקסיומה. כלל עיתונאי יסודי מאד, בדוק מאד, המונחל לכל עורך מתחיל. כמו שחודשים לפני החגים, דוחים כל עניין לאחריהם, כך מן המפורסמות שבחודש אוגוסט, מלפפונים. למה? ככה. קצת בגלל החום, קצת בגלל החופשות ובעיקר בגלל האקסיומה, בגלל הרגל פאבלובי נרכש, שהשתרש עמוק בדמים העיתונאיים החבויים ביותר. מלפפוני קיץ, זה מה שיש — תירוץ משכנע לכל כתבה משמימה.

רק תירוץ, מותר לספר כאן בעיקר. העולם הרי כמרקחה, בהודו, בפיליפינים, בגואטמלה, בבאר, בדרום אפריקה. אפילו ארצנו הקטנטנה רוגשת כהרגלה — לביא והסכמי שכר, ואנחנו הצ'אילי היל, ממש כמו נאמר באפריל, ותירוץ המלפפונים, בכל זאת, לעולם חושש.

הרדיו איננו חסין כמובן בכגון אלה. משועשע לגמרי האזנתי השבוע ל"היום הזה" (יום שני, רשת ב', 19.05), מגזין מסכם לענייני היום. פתחתי את המקלט, בעוונותי, רק במחצית השניה של המשדר — מי יודע מה החמצתי במחציתו הראשונה. עכשיו, על כל פנים, ציפו לי דרמות עיתונאיות ממשיות: קודם סיפרו שם משהו, שלעומקו לא ידעתי (אשמתי: חוסר ריכוז, חוסר הבנה, בורות מוחלטת) על מכשיר חדשני, אלקטרוני, מופעל על בטריות כמחשבי, שגם יודע לנגן כמו אקורדיון.

אחר כך הרחיקנו אל מעבר לאטלנטי, לסיפורו המופלא של המכירות הפומביות של סוף השבוע בבתי הכלבו באמריקה. אחר כך התחזקו התחקור של ממש את הנושא המרכזי של מכירת מטבעות ישראליות ברחובי ארה"ב, תוך הבאת ראיון בלעדי לחלוטין, עם סוחר מטבעות שזה מקרוב הגיע משם לכאן והציע לקנות כאן ביותר ממחיר השוק, וקינחו את המשדר עתיד ההתרחשויות במשאל, עם מקוף ברחובות חיפה (למה חיפה? עיר האהבה) על משמעויותיה, הגלויות והסמויות, של חג האהבה, הוא ט"ו באב. הנשים בורחות לכרמים והגברים רודפים אחריהן, הסבירה חיפאית מלומדה אחת, שנשמעה כמי שבדיוק שבה משם, מהכרם.

יומיים קודם לכן, בשבת, יום מועד למלפפונים בכל חודשי השנה, שמעתי שתי מהדורות חדשות רצופות. האחת נפתחה בדיווח ממכונו של החזאי. איך לא, שמסר שאין שינוי; השניה נפתחה במסתרי עיר נמל עתיקה אחת שבדיוק נחשפה במישור החוף.

יש בכל אלו איזה חן, תודה.

מה הבעיה?

השכל, כך נראה, אינו משנה השקפות פוליטיות, לכל היותר הוא רק מקצינן. עוד בקבוק תבערה על מכונית של משפחה מאלפי מנשה מביא ראיון טלפוני עם אברהם מוס שמשפחתו נפגעה קורבן לבקבוק הקודם ("במצב הנוכחי", גלי צה"ל. שבת, 11.05).

עולמו של מוס חד וברור, בשחור ולבן: רבין הפר הבטחה שנתן לו, כך סיפר, לא לומר עוד בפומבי שאלפי מנשה תעמוד בעתיד למו"מ. ואחרי דברים כאלו מוס אומר שברור שיהיה "שיקנה, סכסם, למה לא כמה שיותר בקבוקי תבערה".

מוס היה תמיד בעד שטחים למחבלים. עכשיו עוד יותר. עם המגרים, הוא יודע, אי אפשר לדבר בשפה של סוסים. שהם מוח הוא השפה היחידה שהם מבינים. הצעה מעשית: "למה שלא תנסו עוד לא ביצוע. בואו נראה — אולי זה ירתיע. תפעילו פעם אחת תראה. לכל דבר יש פעם ראשונה. ירצחו יהודי — נתלה אותם. ירצחו עוד אחד — נתלה עוד אחד. מה הבעיה?" אין אדם נתפש בשעת צערו.

את מוס, סיפרו מראייניו, היה קשה לתפוס בביתו. הוא נסע לביקור תנחומים אצל משפחת טל, שבנה נפל בשבוע שעבר בעזה. מוס מספר שהסביר לבני משפחת טל שהשואה נמשכת, שהשואה לא נגמרה. שקודם עשו זאת גרמנים, עכשיו מחבלים. דבריו, מותר להניח, לא נפלו שם על אוזניים קשובות. לאורית גלילי ב"הארץ" אמר בסוף השבוע שעבר טל, אביו של רון ז"ל, שהיה מוכן להיפגש עם רוצחי בנו, להבין את מניעיהם. דברים אמיצים שכאלו לא נשמעו, כך נדמה, מעולם בהקשר דומה.

מכתבים למערכת הארץ

עד 120 למשה קול

קראתי את המכתב "רקוויאם לשינוי" של מר משה אלון מרמת השרון, מיום ג' 4.8.87 ואיני יכול שלא להגיב, ולא משום אי הדיוקים הרבים שהופיעו בו. לא אתפלמס עם הכותב הנכבד באשר לנימוקיו להצטרפותו בעבר, ולפרישתו בהווה משינוי — אך עלי להעמיד למען האמת על טעותו היסודית, מתוך חוסר ידע באשר ליתר דבריו.

תנועת המרכז הכוללת את שינוי — ל"ע והמרכז הליברלי, היא פרי מחשבה יסודית ומעמיקה של אנשים רבים, בעלי רקע ציבורי פוליטי רחב, אשר הגיעו למסקנה משותפת בדבר הצורך להקים כיום אלטרנטיבה מרכזית — בלתי תלויה — שפויה בדעותיה, מורכבת מכוחות נאורים ומתקדמים, לא כאינטרס מפלגתי, אלא לטובת המדינה בראש וראשונה.

מר משה קול — אותו אתה מכנה קשיש ופנסיונר פוליטי — שמזמן עבר אל גיל "ה־80" לפי דבריך — חגג בימים אלה את יום הולדתו ה־76, יחד עם מרי קולק — ולשניהם עד 120!

על עברו הציוני־הלאומי והחינוכי העשיר של מר קול, שהיה בין חותמי מגילת היסוד של הקמת המדינה, ראוי שתדע קצת יותר פרטים — אך עדיין כיום מנהיגותו אינה מוטלת בספק וזוכה להערכה רבה בשכבות ציבור נרחבות. חלומו הגדול בדבר הקמת "תנועת מרכז" התגשם וזוכה לתמיכה רבה.

ראוי שתדע מר אלון, שבשנה האחרונה הוקם בל"ע דור המשך המורכב ממאות אנשים צעירים ומבוגרים, בעלי מקצועות חופשיים, סטודנטים וחיילים משוחררים, ביניהם הרבה בוגרים של כפרי הנוער הציוני, אשר פעלו ללא לאות למען הקמת "תנועת המרכז", ורואים בכך צורך לאומי ממדרגה ראשונה.

רודי איזנר
נוה הדסה

★ ★ ★

בישיבת מועצת שינוי בה הוחלט על הקמת תנועת המרכז, אמר ח"כ מרדכי וירשובסקי: "אם יש מי שחושב שבדעתי להחזיר את המנדט שלי בכנסת חולם חלומות באספמיה". אמר והסתלק עם המנדט של חברי שינוי ואוהדי שינוי בציבור, שעמלו קשה למדי כדי להפקידו בידיו. ואני דווקא חשבתי שאני באמת חולם באספמיה כששמעתי מפי מי יצאו דברים חמורים אלה.

וירשובסקי איננו הראשון שמצפצף על חבריו בתנועה ועל ציבור בוחריו ונהג בדרך לא כל כך מצפונית ומוסרית. היו גם לפניו אנשים מסוימים שהגיעו כך לנהוג. כל אלה שכך נהגו פגעו קשה במוסר הציבורי ובערכי היסוד של חברה דמוקרטית. אולם אף אחד מהם לא תבע לעצמו תואר של מצפון ומצפן האומה.

אכן, יש בשינוי אנשים שלכל אורך דרכם היו לדוגמה ולסמל של מוסר ציבורי, יושר אישי ומדיניות שפויה. לאלה מגיע התואר שמרגלית מנסה להעניק שלא בצדק לוירשובסקי.

למרות הניתוחים והביקורות יש יסוד רב להניח שלא יחלוף זמן רב והציבור יכיר בחיוניותו של גוף מרכזי חדש זה ויעניק לו את הכוח הדרוש כדי שיוכל להשפיע על האווירה העכורה במדינה ועל המוסר החברתי ההולך ומתפורר כיום לנגד עינינו.

עזרא גולדברג
רחובות

מוות מתוך בחירה

ברצוני להביע את הערכתי שי' הולסתם לנגוע בעוד אחד מן הנושאים שהם "טאבו" בחיינו והבאתם דו"ח אובייקטיבי ושקול על מה שנעשה בשטח זה.

מתוך הגישה שגם בישראל יש אנשים המתעניינים בנושא זה, וכדי לעזור להם לקבל הנחיות מתאימות בכגון ניסוח מכתב החולה לרופאו הבית או הבהרה לאישור נוטריוני עם הוראות מפורשות מצד האדם המצהיר על כוונותיו, אני רוצה לתת להלן את הכתובת של ארגון "אקסיט" בלונדון:

EUTHANASIA SOCIETY
THE VOLUNTARY
PRINCE OF WALES TERRACE
LONDON 13
W8-5PG

מ. האריר
רמת גן

מי כתב את "זיכרונות"

בתוכנית "מגע אישי" בטלוויזיה, שבה התארח יוסי שריד הוא הציג את השיר "זכרונות" מתוך המחזמר "חתולים" באומרו כי את השיר חיבר המשורר ט.ס. אליוט. מלות השיר "זכרונות" חוברו ע"י בימאי המחזמר טרוור נאן, והוא היחיד שאינו לקוח מספרו של אליוט:
CATS BOOK OF PRACTICAL OLD POSSUM'S

מוטה צוריאל
תל־אביב

עו"ש(ק) הציבור

לפני מספר שבועות החלו ה' בנקים במתקפה פרסומית אודות ריבית העו"ש המופלאה אותה הם מעניקים ללקוחותיהם.

א. ריבית זכות זו היא בגובה 1/6 מריבית החובה שגובים מאיתנו הבנקים. עלכן, הצעת הבנקים היא בבחינת לעג לרש.

ב. מדוע שהבנקים לא ישלמו עבור פקדונות עו"ש את הריבית שהם משלמים עבור תפ"ס (פת"ק) והורדותיה של קנייה ומכירת תפ"ס נועדה אך ורק לשם התחמקות מתשלום ריבית הוגנת ללקוחות, בכלל וללקוחות הלא מתוחכמים בפרט.

מדוע המפקחת על הבנקים והמועצה לצרכנות לא עושים דבר כדי להפסיק את עו"שק הלקוחות?

עוזי בן־יהודה
יו"ר העמותה להגנה על האזרח, המשקיע והחוסך

הארץ ממליץ

בלוז לחופש הגדול (ת"א, ירושלים, חיפה) — "החופש הגדול" האחרון לפני גיוסם של בוגרי שמיניות בישראל של 1970. סרט צבע ויפה של רנן שור.

חנות מעבר לפינה (ת"א) — קומדיה רומנטית מ־1940, על זבן וזבנית בחנות סידקית בבודפשט בבימויו של ארנסט לוביטש ("להיות או לא להיות")

ימי רדיו (ת"א, ירושלים, חיפה) — קומדיה נוסטלגית של וודי אלן, על משפחה יהודיה בברוקלין של 1940.

נרדפי החוק (ת"א) — סרטו המקסים של ג'ים ג'רמוש על שלישיה תמהונית בשולי החיים בארה"ב, הבורחת מבית הסוהר ומנסה לחיות את חייה בדרך הפשוטה ביותר, הנוזה ביותר האפשרית. קומדיה הרומית.

שם הורד — (ת"א) — סיפור מתח המתרחש במנזר במאה ה־14, לפי ספרו של הסמיוטיקן אומברטו אקו.

בקצב השעון (ת"א) — קומדיה בריטית על מנהל תיכון נפוח וחשיבות, התועה בדרכו לוועידה חשובה. בכיכובו של ג'ון קליז מחבורת "מונטי פייתון".

מופעים מיוחדים

בית האמנים (ת"א) — מיצג פרתק ויוצא דופן של מוסיקה, תנועה, מלים, צבעים וקולות. מופע של לורי אנדרסון.

שיחות מלוכלכות (ירושלים, ת"א) — סאטירה קורית, שנונה, שכולה שיחות, על אינטלקטואלים, מין, התפוררות התרבות המערבית, הפער בין הגוף ובין הדיבורים עליו.

סרטי בידור

חנות קטנה ומטריפה (ת"א) — בחור עני ויתום, בלונדינית טובת לב, וצמח אוכל אדם, מככבים בסרטו המסוגנן של פרנק עוז (אחד מיוצרי "החבובות"), שהינו סרט אימים־מתח־קומדיה.

קרוקודיל דנדי (ת"א) — קומדיה קופית לכל המשפחה, על צייד תנינים קשוח המגרה עיתונאית אמריקאית בערבה האוסטרלית, ובתמורה זוכה בביקור ב"ג'ונגל" הניו־יורקי, ובאהבתה.

תיאטרון ישראל

הערב יום ד' 12.8
תיאטרון הבימה:
בדרך לברודוויי 20.30
בית ספר לנשים 20.30
התיאטרון הקאמרי:
עלובי החיים — בקאמרי: 16.30, 20.30

מקום בצמרת
שכונת היוקרה של ירושלים
*קוטג'ים 6 חדרים עם גינה ברחוב ש"י עגנון היוקרתי
החלה ההרשמה לשלב ג' (בנין אחרון)
מקום בצמרת
ההשקעה הטובה ביותר בירושלים. ערך הדירות והקוטג'ים עלה בשנתיים האחרונות ב־47%!!!
עובדה — כל קוטג' כולל גינה עד 120 מ"ר.
עובדה — המפלס העליון מכוסה בשטיחים מקיר לקיר.
עובדה — חניה מקורה מוארת 24 שעות ביממה עם שער חשמלי המופעל בשלט רחוק.
עובדה — פיתוח סביבתי כולל פיאצות ודשאים.
עובדה — שלב א' מאוכלס.
עובדה — שלב ב' מסתיים.
עובדה — מקום בצמרת — 96 דירות יוקרה ו־24 קוטג'ים יחודיים.
נותר מספר מצומצם של דירות 4 ו־5 חדרים בשלב ב'
*לכניסה מיידית!
מקום בצמרת
רחוב ש"י עגנון 14 ירושלים, טל. 02-699531;667464